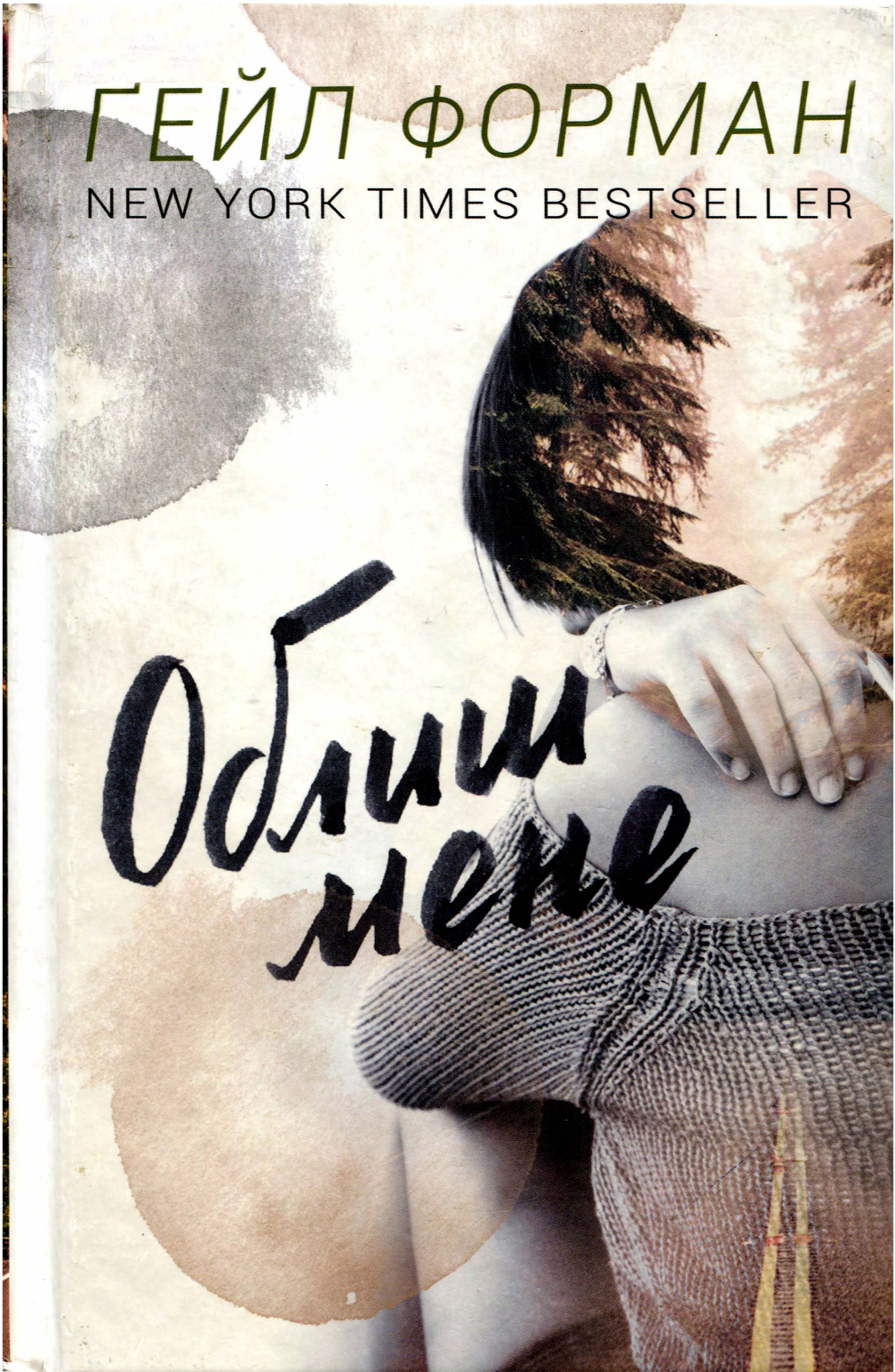

ГЕЙЛ ФОРМАН

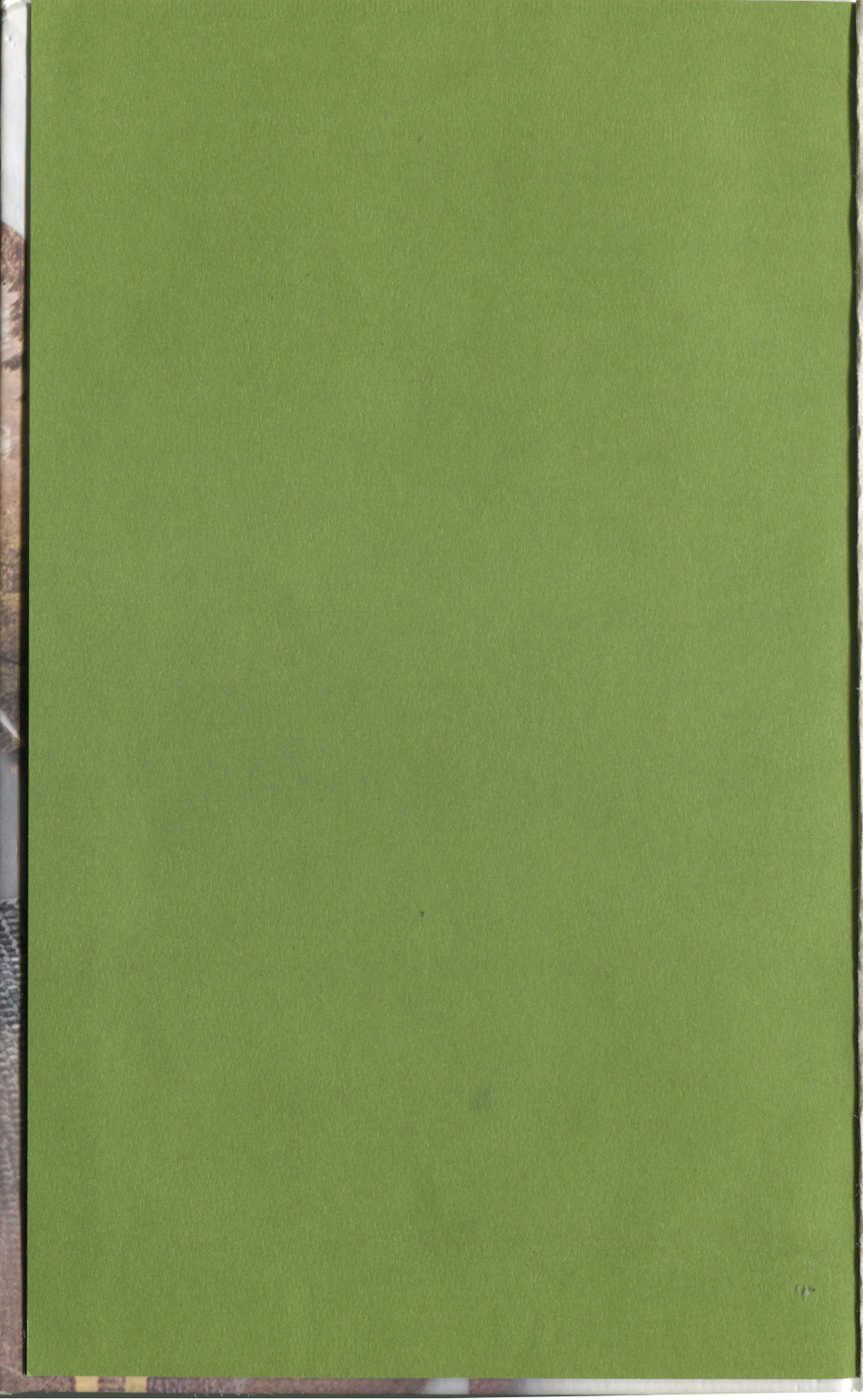
NEW YORK TIMES BESTSELLER

Одним
мне

NEW YORK TIMES BESTSELLER

GAYLE FORMAN

Leave me

A Novel

ГЕЙЛ ФОРМАН

Облиш мене

Роман

ХАРКІВ КЛУБ
2016 СІМЕЙНОГО
ДОЗВІЛЛЯ

УДК 821.111(73)
ББК 84(7Спо)
Ф79

Жодну з частин цього видання
не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі
без письмового дозволу видавництва

Перекладено за виданням:
Forman G. Leave Me : A Novel / Gayle Forman. —
Chapel Hill : Algonquin Books, 2016. — 399 p.

Переклад з англійської *Валерії Бондар*

Дизайнер обкладинки *Маргарита Кулеша*

ISBN 978-617-12-1661-7 (укр.)
ISBN 978-1-61620-617-8 (англ.)

© Gayle Forman, 2016
© Shutterstock.com / Piotr Zajda,
Jose AS Reyes, обкладинка, 2016
© Hemiro Ltd, видання українською
мовою, 2016
© Книжковий Клуб «Клуб Сімейно-
го Дозвілля», переклад та худож-
не оформлення, 2016

Для Уїлли та Денбель

Нью-Йорк

1

Мерібет Клейн працювала допізна, плануючи відредагувати останню сторінку грудневого видання, коли раптом у неї стався серцевий напад.

Те, що вона відчула спочатку, скоріш було важкістю у грудях, аніж біль, отож вона не одразу подумала про *серце*. Вона подумала про розлад шлунка через тарілку жирної китайської їжі, яку вона з'їла за робочим столом близько години тому. Вона подумала про свою стурбованість через довгий перелік справ на завтра. Вона подумала про роздратованість після розмови з її чоловіком Джейсоном, який доти влаштував вечірку для Оскара та Лів, попри те, що їхній сусід знизу Ерл Яблонскі скаржитиметься, і навіть незважаючи на те, що, дозволивши близнютам не спати після восьмої, він підвищує ймовірність того, що хтось із них прокинеться посеред ночі (та розбудить її).

Будь-що, але не серце. Вона мала сорок чотири роки. Навіть почувуючись перенапруженою й виснаженою, вона показувала, якою гарною матір'ю, здатною працювати, вона є. Крім того, Мерібет Клейн належала до тих жінок, котрі, почувши тупіт копит, не думали про зебр, а тим паче про коней. Вона гадала, ніби хтось надто голосно увімкнув телевізор.

Тож коли їй прихопило серце, Мерібет ледве добула слок пігулок від печії з письмового стола і присмокталася до нього, намагаючись відчинити двері до кабінету Елізабет.

Але двері були зачинені, поки Елізабет та Жаклін, креативний директор «Фреп», сперечалися, чи варто змінювати обкладинку журналу, бо скандальне секс-відео з відомою молодого акторкою, яка прикрашала її, заповонило Інтернет.

За годину рішення було ухвалене, останні корективи були внесені, тож журнал відправили у друк. Перед тим, як піти, Мерібет зупинилася біля кабінету Елізабет, щоб попроситися, та одразу ж про це пошкодувала. Не тільки через те, що, помітивши, як уже пізно та який стомлений вигляд має Мерібет, Елізабет запропонувала їй купон на таксі — ця доброта змусила жінку ніяковіти, хоч вона таки погодилася, а радше через те, що Елізабет і Жаклін активно обговорювали свої плани щодо вечері та припинили розмову, щойно Мерібет увійшла до кімнати, ніби вона з'явилася в розпал вечірки, на яку її не запрошували.

Удома вона дуже неспокійно спала, постійно прокидаючись від того, що Оскар розлігся коло неї на ліжку, а Джейсона вже й не було. І хоч жінка почувала себе ще гірше, ніж минулого вечора, — вона була знеможена від нестачі сну, її нудило, як вона думала, від китайської їжі, але в неї також боліла щелепа, про причину чого Мерібет і гадки не мала, хоча пізніше вона зрозуміє, що всі ці симптоми є передвісниками серцевого нападу, — вона ледве підвелася з ліжка, одягла Лів і Оскара та пройшла з ними десять кварталів до підготовчої школи «Брайт-Старт», оминувши гурт інших матусь, які дивилися на неї з холодною поблажливистю, як вона здогадувалася, через те, що вона відводила дітей до школи лише по п'ятницях. Джейсон робив це в усі інші ранки (те, за що матусі із «Брайта-Старту» його так поважали), щоб Мерібет мала змогу дістатися робочого місця досить рано й потім звільнитись о пів на п'яту. «Короткий робочий день», — пообіцяла Елізабет. — П'ятниця — вихідний». Це було два роки тому, коли Елізабет призначили на посаду головного редактора «Фреп», нового (та добре фінансованого) журналу про життя зірок, тож цими обіцянками цяцянками вона і вмовила Мерібет повернутися на повний

робочий день. Ну, цим, а ще доволі високою зарплатнею, якої вони з Джейсоном потребували, щоб сплатити за школу близнят, що її ціна, як жартував Джейсон, була «позахмарною в квадраті». У той час Мерібет працювала вдома, не заробляючи чогось подібного до зарплатні за повний день. Що ж до праці Джейсона в некомерційному музичному архіві, то навчання з'їдало б половину його річного прибутку. Був також спадок від батька Мерібет, але, зважаючи на його розмір, коштів вистачило б лише на рік, а що сталося б, якби вони не отримали місця в яслах (шанси на це, кажуть, були навіть меншими, ніж шанси потрапити до Гарварду)? Їм справді потрібні були ці гроші.

Правда полягала в тому, що навіть якби школа була безкоштовною, як у Франції, Мерібет, без сумніву, все одно вийшла б на роботу, аби нарешті дістати нагоду працювати разом з Елізабет. Короткий робочий день виявився восьмигодинним у звичайні дні й набагато довшим наприкінці місяця. Вихідний у п'ятницю став найбільш напруженим днем за весь тиждень. Щодо роботи разом з Елізабет, що ж, це було трошки не так, як хтось міг очікувати. Дійсно-бо, ніщо не виправдало сподівань, окрім школи. Вона справді була дуже дорогою, як вони й передбачали.

У школі Мерібет розкрила книжку, яку її дочка ретельно обирала задля сьогоднішнього читання, «Фіолетова пластикова сумочка Лілі», кліпнула очима, аж раптом слова пустилися в танок по сторінці. До цього вранці, виблювавши жовчю в туалеті, Мерібет запропонувала своїй дочці відкласти читання до п'ятниці, спровокувавши цим її на істерику:

— Але ти ніколи не приходиш до мене на заняття! — верещала дівчинка. — Ти не можеш зламати обіцянку!

Мерібет вдалося прочитати цілу книжку, хоч із похмурого вигляду Лів вона зрозуміла, що це її читання не було блискучим.

Після заняття вона попрощалася з близнюками та сіла на автобус, який відвіз її на десять кварталів назад, додому, де, замість піти до ліжка, хоча саме цього вона так відчайдушно

прагнула, Мерібет перевірила свою електронну пошту. Першим у черзі було повідомлення, надіслане на її особистий та робочий акаунти асистенткою Елізабет, Фінулою, котра питала, чи Мерібет може терміново відредагувати прикріплену статтю. Наступним у черзі був список справ, який вона сама собі надіслала минулого вечора. Він містив дванадцять пунктів, або тринадцять, якщо взяти до уваги статтю, надіслану Фінулою. Утім, Мерібет не любила щось відкладати на потім — коли вона так чинила, її переліки справ тільки збільшувалися — тож жінка подумки розподіляла час, надавши перевагу справам невідкладним (гінеколог, податкова, зустрітися з Андреа), потім були ті, які можна відкласти (зателефонувати логопеду Оскара, хімістка, пошта, техогляд), також були такі, що їх можна довірити Джейсонові, подзвонивши з роботи.

— Привіт, це я, — сказала вона. — Як гадаєш, ти зможеш організувати вечеру сьогодні?

— Якщо не хочеш готувати, то замовмо щось.

— Ми не можемо. Сьогодні у близнюків вечірка, тож маємо щось приготувати, — нагадала вона чоловікові.

Цей захід був позначений у календарі, і Мерібет нагадувала Джейсонові про нього тиждень тому, і хоча такі вечірки відбуваються і в інші дні вже понад чотири роки, вони завжди застають його зненацька.

— До того ж, я кепсько почуваюся, — додала вона.

— То відміни її, — запропонував Джейсон.

Мерібет знала, що він це скаже. Її чоловік дуже полюбляв знаходити легкий вихід із ситуації.

Проте єдиний випадок, коли скасували вечірку для близнюків, стався два роки тому, просто після урагану Сенді. Так, вона знала, Джейсон не був любителем цього всього. Але Мерібет приєдналася до тих, хто влаштовує вечірки, коли близнята мали шість місяців, а вона була виснажена тілом і душею внаслідок клопотів та надзвичайної самотності, бо постійно була сама вдома з дітьми. Так, можливо, деякі батьки були докучливими (наприклад, Адрієнна з її постійними змінами в дієті для Клементини та Мо, засно-

ваними на статтях про харчування, котрі вона щойно прочитала в «Таймс», — жодних молочних продуктів, ніякого глютену, тепер це називається палеодієта). Та всі ці друзі були батьками вперше. Навіть якщо їй не дуже подобалися, вони все одно були її товаришами по зброї.

— Я така змучена, — сказала вона Джейсону. — І відмінити вже надто пізно.

— У мене був просто шалений день, — мовив Джейсон. — Ми маємо перемістити десятки тисяч файлів перед оновленням бази даних.

Мерібет уявила собі світ, у якому шалений день звільняв би її від приготування вечері. Звільняв би її від будь-чого. Вона хотіла б жити в такому світі.

— Ти зможеш щось приготувати? Будь ласка, — спитала вона.

«Не проси мене замовляти піцу, — думала Мерібет, щось стиснулося у неї в грудях, але не від стресу, як вона гадала, а через кров'яний тромб у її звуженій коронарній артерії. — Будь ласка, не проси мене замовляти піцу».

Джейсон зітхнув.

— Добре. Я приготую курку з оливками. Вона усім подобається.

— Дякую. — Мерібет відчула себе майже до сліз вдячною за те, що не братиме в цьому участі, але була остаточно зла через те, що вона постійно все робить.

За п'ятнадцять хвилин вона пройшла три квартали до кафе, де вони домовилися зустрітися з Андреа Девіс, її колишньою колежанкою з журналу «Рул». Мерібет залюбки скасувала б цю зустріч, але Андреа була розлучена, мала двох дітей-підлітків та позбулася роботи, бо журнал про шопінг, у якому вона працювала, закrywся. Як і «Рул». Як і багато інших журналів, у яких вони працювали.

— Тобі так пощастило працювати у «Фреп» з Елізабет, — сказала Андреа за кавою, запах якої викликав у Мерібет нудоту. — Там просто чудово.

Так, Мерібет це знала. Там було чудово. Її справді пощастило.

— «Рул» був так давно, — мовила Андреа. — Пам'ятаєш, як після 11 вересня ми перероблювали цілий випуск від самого початку? Ті пізні ночі, коли всі ми працювали гуртом, а запах паленого пластику заповнював повітря. Іноді я думаю, що то були найкращі дні в моєму житті. Чи це не божевілья?

Мерібет хотіла відповісти, що інколи відчувала те саме, але в той момент вона почала задихатись і майже не могла говорити.

— З тобою все гаразд? — запитала Андреа.

— Мені не дуже добре, — зізналася Мерібет. Вона не знала Андреа занадто близько, через що їй було легше сказати правду. — Дивні симптоми. Ніби болі. У грудях. Я боюся, це може бути моє...

Вона була не в змозі закінчити.

— Твоє серце? — спитала Андреа.

Мерібет кивнула, аж тут згаданий орган знову стиснувся.

— Я відвідую курси першої допомоги щонайменше раз на рік і думаю, у мене серцевий напад. Мені болить рука й усе інше. — Андреа хитала головою.

— У будь-якому разі, це дрібниця. Ну, не дрібниця, це рефлюксна хвороба. В усякому разі, у мене.

— Рефлюксна хвороба?

Андреа кивнула.

— Кислотна відрижка. Побічний продукт того, що зветься стресом. Мабуть, ти чула про це?

Ну, звісно, стрес. Це додало сенсу. А «Фреп» якраз тільки-но зробив репортаж про двадцятисемирічну зірку ситкомів, якій поставили діагноз — множинний склероз. «Ніхто не застрахований», — каже актриса в інтерв'ю. Крім того, два тижні тому телефонувала мати Мерібет і розповіла, що тридцятишестирічна дочка її подруги на ім'я Еллен Берман хвора на рак грудей четвертої стадії. Хоча Мерібет не була знайома ні з Еллен Берман, ані з її дочкою, вона все одно почувалася жакливо через це й записалася на прийом до гінеколога (їй також треба було записатися на мамограму, востаннє вона робила її кілька років тому). Бо та акторка мала рацію: ніхто не застрахований. І, до речі, Мерібет

не знала, що її серцева тканина почала відмирати через брак кисню. Тож вона й далі просто проживала свій день. Вона пообіцяла Андреа розпитати в Елізабет про будь-які вакансії для неї та взяла таксі до офісу податкової з метою віднести туди всі чеки за рік, щоб їхні податкові надходження — які вже відтерміновано з квітня — були готові вчасно, до наступного тижня. Потім жінка впіймала таксі до офісу лікаря Крей на околиці міста, бо, хоч їй паморочилося в голові й не хотілося нічого, окрім як піти додому та впасти, вона вже на шість місяців запізнилася на річний гінекологічний огляд, а їй не кортіло скінчити, як дочка Еллен Берман.

Мерібет не знала, що виснаження, яке вона відчувала, спричинено зниженим рівнем кисню в крові, яка тепер циркулювала в її тілі. Вона сказала медсестрі лікарки Крей, що почувається добре; хоча під час огляду медсестра помітила, що її кров'яний тиск був понаднормово низьким, отож запитала, чи немає у неї зневоднення. Можливо, так і було. Може, це саме те. Тож Мерібет випила чашку води. Вона не думала про серце. І, можливо, вона ніколи й не подумала б, якби лікар Крей не запитала її, чи в неї все гаразд.

Це запитання саме по собі було поставлене з увічливості. Однак лікарка Крей приймала пологи, коли Мерібет народжувала Оскара та Лів, тож вона бачила її наскрізь. Вона запитала жінку про самопочуття під час огляду грудей, коли її пальці обережно промацували ліву молочну залозу Мерібет, просто над серцем, яке більше не боліло, але стискалось, як барабан. Мерібет згадала відчуття, коли була вагітна, тож у неї не було іншого виходу, окрім як відповісти:

— Ну, загалом...

2

Дві години потому Мерібет почала панікувати. Запевнивши жінку, що нічого страшного не станеться, лікар Крей відправила її на таксі до найближчого пункту першої допомоги та попередила його працівників, що до них їде пацієнтка.

— Це треба, просто щоб перестрахуватися, — сказала лікарка.

Після прибуття на руку Мерібет надягли пов'язку, під'єднану до моніторів, та увімкнули прилад для спостереження за роботою серця, її оглянуло безліч лікарів, які навіть не мали достатньо дорослого вигляду, щоб законно пити алкоголь, а практикувати медицину — і поготів.

Дорогою до лікарні Мерібет зателефонувала Джейсону на робочий номер та натрапила на автовідповідач. Згадавши чоловікове попередження, що якийсь час його не буде, вона зателефонувала йому на мобільний, але й тут почула автовідповідач. Як завжди. Джейсон мав алергію на телефонні розмови. Вона вирішила не залишати йому повідомлення. Усе-таки вона була в таксі, схожому на те, яке відвезло її додому вчора ввечері. Вона вірила в те, що все це скінчиться через годину чи дві.

Вона написала повідомлення Роббі, яка стала нянею близнюків, коли їм виповнився рік, а Мерібет почала працювати, виправдуючи цим доконечну потребу найняти няню. Тоді Роббі була милою й винахідливою студенткою п'ятого курсу театрального факультету в Нью-Йоркському університеті. Зараз вона вже випускниця, справжня актриса з хаотичним графіком. Отож Мерібет зовсім не здивувалася, діставши відповідь: «Я сьогодні не можу. Мені надійшла пропозиція!!!» із численною кількістю смайликів, якими дівчина підкреслювала свій захват. А потім Роббі додала: «Вибачте» з двома-трьома сумними смайликами, щоб показати свій жаль.

Час наближався до пів на третю, коли у близнюків мають добігти кінця заняття, а їх не було кому забрати. Вона ще раз спробувала додзвонитися до Джейсона. Там на неї знову чекав автовідповідач. Цього разу справді не було сенсу залишати голосове повідомлення. Він усе одно не встиг би вчасно доїхати до «Брайт-Старту». Окрім того, Джейсон не прослуховував залишені йому повідомлення ще з часів минулих виборів.

Вона зателефонувала до школи. Відповіла секретарка, модель — гарна, але жакливо неграмотна дівчина, яка постійно губила бланки та квитанції.

Мерібет запитала, чи можуть Оскар і Лів сьогодні побути в школі трохи довше.

— Мені дуже шкода, але в нас немає групи продовженого дня, — відповіла секретарка, ніби Мерібет уперше телефонує, а не водить до школи своїх дітей вже понад рік.

— Я знаю, але я... ну... Мене несподівано затримали.

— У правилах «Брайт-Старту» зрозуміло написано, що треба забирати дітей не пізніше за третю тридцять, — відповіла секретарка крізь фон. Зв'язок тут був жахливий.

— Я знаю правила, але це...

Жінка завагалася. Надзвичайний випадок? Вона була дужче занепокоєна колосальним гайнуванням часу, ніж своїм серцем.

— Непередбачена ситуація. Я не зможу приїхати о третій тридцять, мої чоловік та няня також не зможуть. Я знаю, що вчителі залишаються в школі довше. Хіба Оскар з Лів не можуть просто погратися десь у кутку? Я не повірю, що я — одна-єдина серед батьків, хто просив про це.

Хоча хто знав? Можливо, так і було. Мікрорайон Трайбека, де розташовувалася школа й де Мерібет мешкала у винайманому житлі на горішньому поверсі вже понад двадцять років, став одним із найбагатших серед усіх поштових індексів країни. Іноді здавалося, що тут навіть у нянь є свої няні.

Викликавши неприємний звук, секретарка перемкнула Мерібет на утримання. Через кілька хвилин вона повідомила, що хтось із батьків запропонував забрати близнюків.

— О, добре. Хто саме?

— Ніфф Спенсер.

Теоретично, Ніфф Спенсер не була однією з батьків у «Брайт-Старті». Вона була матір'ю двох випускників «Брайт-Старту», які зараз навчаються в підготовчій школі К-12, та ще третього, який почне навчатися тільки наступного року. Ніфф допомагала іншим у «пропущений рік», як це називала, щоб «залишатися в курсі всіх справ», ніби в підготовчій школі було таке складне навчання, що вона не могла собі дозволити чимось злегковажити. Мерібет її терпіти не могла.

Проте Джейсон не відповідав на дзвінки, а Роббі була зайнята. На мить жінка навіть подумала про Елізабет, але це здавалося недоречним — просити допомогти начальницю, хоч вона була ще й подругою.

Вона взяла номер Ніфф у секретарки та в повідомленні відправила їй номер Джейсона, пообіцявши забрати дітей до вечері. Вона надіслала номер Ніфф Джейсону і сповістила, що затримається, а також попрохала зв'язатися й зустрітися з Ніфф. *«Будь ласка, підтвердь, що ти отримав це повідомлення»*, — написала вона. *«Отримав»*, — відповів чоловік.

І ось так, усе само собою вирішилося. Вона не скаже Джейсонові, чому затримається, аж доти, доки все не закінчиться. А якщо нічого лихого не трапиться, можливо, і взагалі не розповість. Була ймовірність, що він навіть не питає.

Мерібет уважно роздивилася датчик на своєму пальці. Пульсоксиметр.

Вона згадала, що її батько носив такий самий після серцевого нападу. Датчики, прикріплені до її грудей, засвербіли; вона подумала, що ввечері треба буде добре терти це місце мочалкою, щоб віддерти клей.

— Я перепрошую, — звернулася вона до однієї з робітниць служби першої допомоги, стильної дівчини в дорогих туфлях та з каліфорнійським акцентом. — Ви не знаєте, коли я зможу бути вільною?

— Думаю, треба взяти ще один аналіз крові, — сказала лікар.

— Ще один. Навіщо? Я гадала, що моя ЕКГ у нормі.

— Так треба.

Це звучало так, ніби вони за цим приховувались або набивали собі ціну. Колись Мерібет редагувала статтю, що викривала лікарні, які наживаються на людях.

Воднораз жінка також згадала статтю, надіслану Фінулою. Мабуть, їй потрібно викреслити щось зі свого списку. Вона зробила це на телефоні. То був цікавий пункт плану — про зірок, які активно використовували соцмережі з доброчинною метою; Мерібет пригадала, як колись вона запропонувала цю тему колегам на зборах — і як жорстоко її розкритикували.

Зазвичай Мерібет може негайно вказати на ганджі в структурі, ідеї або в головному мотиві статті, тільки-но прочитавши її, та завжди знає, як її відредагувати. Проте цього разу вона перечитувала її вдруге, втретє, але за деревами не бачила лісу, вона не знала, як редагувати статтю.

Лікарня. Не дуже приємне місце, щоб зосередитися на роботі. Її треба було додому. Вечоріло. Мабуть, Джейсон з дітьми вже повернулися. Можливо, він навіть почав якщо не хвилюватися, то бодай цікавитися, де дружина. Вона закрила статтю й побачила кілька пропущених дзвінків з міського номеру. Вона перетелефонувала та майже одразу почувала голос Джейсона.

— Мерібет, — мовив він. — Ти де?

Спокійний і глибокий голос Джейсона перевернув щось у неї всередині. Може, тому, що його голос по телефону нагадував Мерібет його голос на радіо, який усе ще повертав її на двадцять п'ять років назад, у ті ночі, коли Мерібет зі своїми друзями слухали його шоу під назвою «Демо-Гог» у гуртожитку й гадали, що він за людина (він мав радіопсевдонім Джінкс) та яким був у житті.

— Закладаюся, він страшний, мов чорт, — сказала її сусідка Кортні. — Сексуальний голос, бридке лице.

Мерібет тоді працювала в газеті коледжу й ніколи не надавала значення Джінксовій зовнішності, але була впевнена в тому, що він нестерпний сноб, як і всі штатні митці та музиканти.

— Тобі варто взяти в нього інтерв'ю й усе з'ясувати, — вирішила Кортні.

— Де ти? — повторив Джейсон.

Тепер вона чула роздратування в його голосі. А потім і зрозуміла, чому. Було чути галас дорослих та дітей. Дуже великої кількості дітей.

Вечірка. Сьогодні. Дідько!

— Я думав, ти хочеш, щоб я приготував курку, але вдома нема ніякої курки, а гості вже прийшли, — сказав Джейсон. — Ти принесеш щось попоїсти?

— Ні, пробач. Я забула.

— Ти забула?

Тепер Джейсон був злий. Мерібет це нібито й розуміла, але її серце знову стислося. Бо й справді: скільки разів Джейсон вчиняв так само з нею, залишаючи її в безвиході?

— Так, я забула, — промовила вона різким тоном. — Мені голова була захаращена іншими речами, наприклад, тим, що я застрягла в лікарні на весь вечір.

— Стривай-но! Що сталося?

— Я мала біль у грудях, отож лікарка Крей направила мене перевіритися, — пояснила вона.

— Якого дідька?

Нині Джейсон розгнівався, по-справжньому розгнівався, але вже не так, як досі, а наче перед сваркою.

— Мабуть, це стрес, нічого серйозного, — бовкнула Мерібет, почуваячись безглуздо через те, що вона про це йому сказала, та ще безглуздіше через те, що сказала це зопалу. — Мене обстежували протягом кількох годин.

— Чому ти мені не зателефонувала?

— Я намагалась, але ти не відповідав і, в будь-якому разі, я думала, що звільнюся до цього часу.

— Де ти?

— Клініка Рузвельта.

— Мені приїхати?

— Ні, і не говори іншим. Просто скажи їм, що я працювала допізна, та замов піцу. Мене скоро відпустять.

Вона постукала себе по грудях кулаком, сподіваючись, що це усуне біль, який знову надходив.

— Хіба мені не треба бути поруч?

— Поки ти доїдеш, я вже звільнюся. Це просто непомірно роздутий біль.

На ті вона почула, що Оскар почав плакати.

— Що сталося?

— Здається, Мо взяв Страшного Милунчика.

Страшний Милунчик — це порваний плюшевий ведмедик, без якого Оскар не міг заснути.

— Краще забери його, — сказала вона Джейсону. — І чи можу я з ним поговорити? Або з Лів?

Поки Джейсон намагався покликати дітей, її телефон, остаточно розрядившись, сумовито вискnuв — і вимкнувся.

— Я невдовзі буду вдома, — сказала Мерібет. Але подружжя більше не чули одне одного.

• • •

Трохи пізніше з'явився підстаркуватий лікар у горошкуватій краватці-метелику. Він відрекомендував себе як лікар Стерлінг і повідомив, що він є черговим кардіологом.

— На одній з ваших кардіограм була виявлена патологія, тож ми мусили зробити ще один аналіз крові, який показав, що маєте підвищений рівень тропоніну, — пояснив він.

— Але ж попередня кардіограма була в нормі.

— Таке трапляється, — відповів лікар. — Я гадаю, що у вас, мовити б, недокрів'я.

— Що? — перепитала Мерібет.

— Ішемія, яка триває, мабуть, останні двадцять чотири години. Ось чому вас непокоїв переривчастий біль, а тепер ваш аналіз крові показує повне закупорення однієї з артерій.

— О, — тільки й мовила Мерібет, намагаючись це усвідомити. — Я зрозуміла.

— Отже, ми направимо вас на катетеризацію серця, щоб перевірити на наявність закупорень у коронарних артеріях, та якщо їх буде виявлено, ми розмістимо вам стент у обох місцях.

— Коли це треба зробити?

— Терміново. Щойно ви опинитеся на горішньому поверсі.

— Зараз? — Вона подивилася на годинник. Було пів на восьму. — Але ж нині вечір п'ятниці.

— У вас були плани піти на вечірку? — Кардіолога розвеселив власний жарт.

— Ні. Мені просто цікаво, чи можна перенести стентування на наступний тиждень?

— О, ні. Ми повинні дістатися туди, поки не сталося чогось іще гіршого.

Гірше. Їй не подобалося це слово.

— Добре. Скільки часу це забере? Я маю на увазі, коли приблизно я зможу бути вільною?

— Боже милостивий, ви завжди так поспішаєте? — запитав він, осміхаючись, але цього разу ще й плеснув у долоні, ніби маючи на увазі «Я знаю, як ти сюди потрапила».

Та саме цієї миті дванадцяттеро чотириріток ушент розносили її будинок. Дехто намірявся прибратися за ними, знайти крекери у формі рибки, які Мо завше ховає в шафі, або закаляні підгузки, що їх Таші завжди лишає на кухні в смітнику (бо Еллері все ще ходить у памперси). Дехто збирався приготувати млинці з шоколадною крихтою на сніданок у суботу та переконувався, що в шафі є всі необхідні продукти. І це лише сьогодні. На днях дехто мав намір відвести дітей на балет, футбол, на сеанс до логопеда, на дитячі свята, відсвяткувати їхній день народження. Купити їм костюми на Геловін, зробити їм щеплення від грипу в педіатра та чистку зубів у стоматолога. Дехто мав розпланувати меню, купити їжі, сплатити рахунки, розібратися з чековою книжкою. Хтось мав це все зробити і при тому встигнути ще й попрацювати. Мерібет зітхнула.

— У мене просто повнісінький будинок чотирилітніх дітей, та я дуже зайнята в ці вихідні.

Лікар довго дивився на неї та сумрився. Мерібет обернулася, уже відчувачи до нього неприязнь, коли він сказав:

— Ви усвідомлюєте, що у вас був серцевий напад?

Скориставшись телефоном у лікарні, жінка подзвонила Джейсону та знову натрапила на автовідповідач. Якогого спокійніше вона розповіла, що сталося: про аналізи, те, що вона залишиться там на ніч, а можливо, на всі вихідні. Вона не промовляла слова «серцевий напад». Вона не могла себе змусити. Також вона не казала, що налякана. «Будь ласка, приїдь якомога швидше», — попросила вона чоловіка у повідомленні.

...

Чекаючи, Мерібет заповнила необхідні документи. В якомусь сенсі це її заспокоїло, можливо, тому, що це було їй знайомо. Вона робила це раніше перед кесаревим розтином і перед операцією Оскара зі встановлення трубки у вусі. Ім'я, адреса, номер страхування, соціальне страхування. Знову.

Було в цьому щось від дзену. До моменту, коли вона мала заповнити поле про історію родини.

Вона ніколи не знала, як його заповнювати. Вона знає лише те, що її вдовчили у вісім років, але доти була тільки якась частина інформації про неї: вона мешкала на Мейпл-стріт. Їздила на блакитному велосипеді Schwinn. Вона краще за всіх писала в третьому класі. Її вдовчили. Це ніколи багато для неї не означало, аж до того моменту, коли вона сама не спробувала завагітніти, і тоді виникла сила-силенна питань, на які не можна дати відповідь. Чи в її родині були португальці? Євреї? Каджуни? Чи були випадки народження дітей із синдромом Дауна? Була вовча паша? Хвороба Ганінгтона? Історія безпліддя в родині? Принаймні, з останнім все було зрозуміло, якщо брати до уваги її біологічну матір, але решта залишалася таємницею. Потім її діти народились, а таємниця тільки збільшилася. Оскар був копією свого батька, ті самі карі очі, те саме кволе підборіддя, але на шістнадцять місяців Лів мала довге біле волосся, мигдалюваті зелені очі й таку стрімку, інколи диктаторську манеру спілкуватися, що Джейсон іноді жартував про прояви майбутнього лідера, як-от Шеріл Сандберг, ба навіть Гіларі Клінтон. «Ти впевнена, що тебе запліднили правильним плодом?» — постійно глузували люди.

Цей жарт був болючим, бо Мерібет не знала, від кого Лів успадкувала таке волосся принцеси й такі великі очі, не кажучи вже про її пильний погляд. Дивлячись на маленьку генетичну загадку в обличчі доньки, Мерібет відчувала якщо не сум, то голосний дзвін прикрості. Вона ніколи не мала часу ретельно з'ясувати це питання, бо в неї були двійнята.

Вона залишила бланк незаповненим.

Джейсон з'явився майже о десятиї.

— О, Лоїс, — сказав він, згадавши старе прізвисько, яке він не вживав протягом років. Це було першим знаком для Мерібет, що він також переляканий. Вони знали одне одного половину свого життя, ба й з десятирічною перервою, вони знали, як намацати вразливе місце одне одного навіть у темряві. Крім того, Мерібет знала, що Джейсон утратив

рівновагу, коли дізнався, що її забрали до лікарні. Він був такий самий перед її кесаревим розтином, хоча потім зізнався, що дужче його налякала не операція, а його сні, у яких дружина помирала під час пологів.

— Привіт, Джейсе, — м'яко відповіла вона. Жінка хотіла сказати «Я кохаю тебе» або «Дякую, що приїхав», але якби вона це вимовила, то, мабуть, розплакалася б. Тож вона запитала, де діти.

— З Ерлом.

Серед усього буяння емоцій, роздратування вбило сентиментальність.

— З Яблонські? Ти знущаєшся?

— Було дуже пізно.

— То ти залишив їх із нашим мізантропом, можливо, алкоголіком, — сусідом знизу? Ти прикріпив табличку «Згвалтуйте мене»?

— Ну годі. Ерл сварливий, але він — непогана людина.

— Боже, Джейсоне. Чому ти не відправив їх додому з Вілсонами?

Вілсони — це одна з сімей із батьківського комітету, яка жила неподалік.

— У мене не було нагоди, — сказав чоловік. — Діти були втомлені, тож я попрохав Ерла Яблонські прийти до нас. Я можу зателефонувати Вілсонам, але вони, мабуть, уже сплять.

— Забудь.

Він сів на краю її ліжка.

— Як ти себе почуваєш?

— Добре. Я просто хочу, щоб усе це якомога швидше скінчилося. — Вона подумала трохи. — Можливо, тобі варто попросити Вілсонів забрати їх завтра. Лів і Тесс завтра разом ідуть на балет.

— Точно. Балет.

— А в Оскара футбол.

— Ми це вирішимо.

— Як? Він не може просто не прийти. Треба когось попросити допомогти.

— Добре, я зателефоную Вілсонам.

Джейсон почав шукати телефон.

— Не зараз. Уже запізно. Просто напиши повідомлення на телефон або пошту чи зателефонуй завтра вранці.

Він кивнув.

— Що робитимемо з неділею?

Вони планували влаштувати вечірку на день народження двійнят. А потім у Лів мало бути дитяче свято, а в Оскара сеанс у логопеда. Мерібет не хотіла зараз про все це думати.

— Я не знаю, Джейсоне.

— Ми могли б відправити їх до Лорен на вихідні.

Лорен — це молодша сестра Джейсона, котра жила поблизу Бостона з чоловіком і чотирма дітьми.

— Як ми їх туди відвеземо? Та як доберемося назад?

— Я можу попросити Лорен забрати їх. Вона знає, що сталося.

— Ти їй сказав?

— Ну, так. Я телефонував їй з таксі. Вона була з батьком, коли в нього трапився серцевий напад.

У батька Джейсона, Елліота, стався серцевий напад, коли йому було за сімдесят, а тоді такі речі є нормою.

— То що ти думаєш? Лорен?

Мерібет затулила обличчя руками. Плануючи вихідні, вона зазвичай відчувала себе як авіадиспетчер, але зараз просто не могла втримати літак у небі.

— Я не знаю. Можна я не братиму в цьому участі? Поки все не скінчиться?

Він зобразив захисне поле навколо неї.

— Ти в бульбашці.

Прийшли черговий лікар та медсестра з каталкою.

— Ви оберете м'яке заспокійливе? — запитала медсестра.

— Я надаю перевагу сильному, — сказала Мерібет із кам'яним виразом обличчя.

Поки її готували до перевезення, Джейсон стиснув їй руку та попросив не хвилюватися, адже все буде добре. Він завжди так казав. Мерібет ніколи не вірила цим словам, хоч вона завжди цінувала в людях простодушний оптимізм; це врівно-

важувало її звичку, як казав Джейсон, завжди сидіти немов на голках. Зараз вона хотіла вірити в його слова. Дуже хотіла. Проте, коли Джейсон нахилився й поцілував її в лоб, вона відчула, як він тремтить, отож їй стало цікаво, чи *він* сам вірить у те, що каже. Але потім заспокійливе далося взнаки й усе стало таким добрим і м'яким. Вона почула, як Джейсон сказав: «Я люблю тебе». Вона відповіла, що також його любить. Або вона думала, що сказала, а насправді просто уявила це.

У катетеризаційній лабораторії настрій був світлим та веселим, наближалась одинадцята година п'ятничного вечора. Рентгенолог і медсестри обмінювалися жартами, а Мерібет спостерігала за цим крізь наркозний туман. Вона відчувала натиск, коли вставляли катетер, але не відчула, як його вживили до її серця.

Коли наркоз перестав діяти, у Мерібет з'явилося тепле відчуття, дивне, але не зовсім неприємне.

— Ви можете покашляти, Мерібет? — запитав хтось. Вона покашляла.

— Чудово.

Вона щось відчула, щось дивне, бо її ніхто не попереджав, як саме вона почуватиметься після операції.

— Що сталося? — жінка почула, як хтось це запитав.

— У неї падає тиск! — відповів хтось інший.

Настрій змінився так несподівано, як літнє небо, раптом заступлене хмарами. Потім усе відбувалося дуже швидко. Не було ніяких сирен, різких рухів. Маска на лиці. В останню мить, перше ніж упасти в темряву, Мерібет подумала — не зі страхом, а радше з благоговінням, — як легко все закінчується.

3

Вона розплющила очі. Вона не могла дихати. Дихала, але не *відчувала* цього.

Яскраве світло падало їй на обличчя. Мерібет кліпнула очима. Спробувала щось промовити, але не змогла.

Це був сон?

Але вона відчувала, що це відбувається насправді. Їй було дуже холодно. Хтось увімкнув кондиціонер? Навіщо? Вона не впевнена, що зараз літо.

Мерібет знову прокинулася. Яскраве світло все ще падало на неї.

Вона досі не могла розмовляти. Вона мертва? Вона сподівалася, що ні, бо почувалася жахливо. Може, це пекло.

Вона нібито не вірила в пекло.

Її шока свербіла. А щелепа боліла. Вона невиразно зрозуміла, що відчуває штрикучий біль у нозі. Лівій. Ні, у правій. Вона заплуталася. Їй було холодно. Щось було в неї в горлі. Зрозумівши, що це сторонній об'єкт, вона похлинулася ним і закашлялася.

На неї дивилася жінка. Коричнева шкіра, насторожені очі. Вона протерла лоб Мерібет.

— Це респіратор; він за вас дихає. Розслабтесь і намагайтеся не перешкоджати йому.

Респіратор? Що з нею сталося? Де близнюки? Її охопила паніка. Вона спробувала вдихнути, але не змогла. Знову закашлялася. Знову темрява.

Хтось промовив її ім'я. Вона знала цей голос.

Джейсон. То був Джейсон.

Полегшення.

Вона намагалася покликати його. Нічого не вийшло.

— Сестро! Вона прокинулася.

Джейсон. Полегкість.

— Вона задихається. Можете дати їй щось заспокоїливе? — запитав він.

«Ні! Не давайте мені нічого заспокоїливого», — думала Мерібет. Вона й так була в тумані. Треба було залишатися тут. Вона не хотіла знову впасти в забуття.

— Зовсім трохи, — сказала медсестра. — Ми хочемо, щоб вона залишалася пригодною, і зможемо прибрати респіратор. Їй буде набагато легше дихати без дихальної трубки. Тож, Мерібет, якщо ви мене чуєте, ваш хірург незабаром приїде.

Хірург? Що відбувається? Вона глипнула на Джейсона, але він не помітив. На медсестру.

— Вам робили невідкладне шунтування, — повідомила медсестра.

Вона почула слова, але не зрозуміла їхнього значення.

— Ангіопластика пішла не так, — пояснив Джейсон. — Артерія була проколена, тож мали вдатися до невідкладної хірургії.

— Ви можете оцінити рівень болю, який відчуваєте? — запитала медсестра, показуючи табличку від одного до десяти, що починалася зі щасливого обличчя та закінчувалася дуже сумним.

Біль був не схожий на той, який вона відчувала раніше. Він був всеохопним і водночас далеким.

Мерібет не могла його оцінити.

— Нехай буде п'ять, — запропонувала медсестра.

Жінка відчула тепле поколювання в руці. Перегодом вона вже не відчувала нічого.

Вона знову прокинулася, незнайомий лікар клопотався біля неї.

— Доброго ранку, ми збираємося звільнити вас від трубки, — сказав він.

Її ліжко було нахилене вперед, і до того, як вона зрозуміла, що відбувається, їй наказали різко видихнути. Вона спробувала, але вийшло так, ніби вона забула, як дихати.

— На рахунок три, — сказав лікар. — Один, два...

Відчуття було схоже на блювання в уповільненому режимі. Потім вийшла трубка, тієї-таки секунди Мерібет зробила ковток повітря та відчула нудоту. Вона склала руки біля рота, щоб упіймати блювоту, але нічого не було.

— Це завдяки тому, що у вашому шлункові нічого немає, — пояснив лікар. Він вказав на ще одну трубку, яка виходила з її носа. Мерібет відкинулася назад. Медсестри заметушилися. Одна дала їй попити води через трубочку, поки лікар читав її медичну карту.

— Де? Мій? Лікар? — прохрипіла Мерібет.

— Я ваш лікар, доктор Гупта, — відповів він. Він пояснював, що він є її торакальним хірургом. Його попросили зробити

їй невідкладне шунтування після того, як ангіопластика проколола її артерію. — Це дуже рідкісний випадок. Другий випадок, що я бачив, але та інша жінка була набагато старша за вас. Ви — виняток, — мовив він, ніби це добре.

— Мій чоловік? — спитала вона, ледве дихаючи.

— Не маю уявлення. — Лікар далі розповідав про операцію та подвійне шунтування. — На додачу до проколеної судини, ваша друга артерія також була значно уражена, тож під час операції ми трансплантували і її. Цей спосіб значно надійніший, ніж стентування, тож усе пройшло добре.

Ура.

Він пояснював, чого слід очікувати: певний дискомфорт у нозі, звідки вони взяли артерію для шунтування, та у грудях, де вони робили розтин, щоб добутися до серця. Також будуть певні психічні симптоми, наприклад, так званий натиск помпи в голові, від апарата штучного кровообігу.

— Від чого?

— Від апарата штучного кровообігу. Ми наситили вашу кров киснем і відкачували її, коли ваше серце зупинилося.

Він сказав це з такою легкістю. *Коли ваше серце зупинилося.* Раптом вона смикнулася через памороки.

Мерібет поклала руку, всю в дротах, на перебинтовані груди. Вона відчула, як б'ється її серце, мовби в дитини, ні, мовби навіть у зародка всередині лона матері, якої вона не знала. Але биття зупинилося. Вона не розуміла, чому, проте відчуття скидалося на те, наче вона переступила поріг, залишаючи все та всіх, кого знала, по той бік.

4

За тиждень Мерібет виписали. Вона зовсім не почувалася готовою. Це було так само, як і минулого разу, коли виходила з лікарні, але тоді вона принаймні відчувала, що вони із Джейсоном були разом.

— Вони залишають нас наодинці з ними, — жартував Джейсон про близнюків. — У мене більше досвіду з татовим ко-
раблем від Skylark.

Тепер вона була зовсім сама.

— Я маю щось тобі сказати, — повідомив Джейсон, коли Мерібет сіла у візок, чекаючи на таксі. З його тоном, здавалося, щось було не так. Якби Мерібет не була тільки-но після відкритої операції на серці, то подумала б, що він от-от зізнається в романі на стороні.

— Що? — схвильовано запитала Мерібет.

— Ти пам'ятаєш, як я пообіцяв тримати тебе в бульбашці, поки ти в лікарні, щоб ти не хвилювалася ні про що?

— Так.

— Отже, я щось зробив. Поки ти була в бульбашці.

Якийсь час Мерібет намагалася зрозуміти, що він мав на увазі. А відтак була впевнена, що вона б радше дала першість його зраді. Вона похитала головою.

— Ні.

— Я тримав її подальше від лікарні, — сказав Джейсон. — Я навіть не давав тобі про це дізнатися.

— Ти обрав легкий шлях. Знову.

— Легкий шлях? Я просив про допомогу.

— Навіщо тобі допомога моєї мами?

— Вона — ще одна пара рук. І близнята її люблять.

— Чудово. Двійнята проводять дорогоцінний час із бабусяю, а я стаю третьою особою в їхньому вихованні. — Вона хотіла сказати четвертою, але не зробила цього.

Коли таксі доїхало до центру, Мерібет кортіло розвернутися та поїхати назад до лікарні. Зазвичай вирішення питань із мамою забирало в неї весь запас терпіння. А цей день не був звичайним.

Джейсон боязко торкнувся її плеча.

— Усе гаразд?

— Ти завжди питав, чому я постійно як на голках? — запитала дружина.

Він кивнув.

— Ось чому.

«Ласкаво просимо додому, матусю! Швидше одужуй!» — було написано на грубому пергаменті, прикріпленому до вхідних

дверей. Мерібет ось-ось побачить своїх дітей. Вона не бачила їх уже тиждень, якщо не брати до уваги відео, які записував Джейсон для неї кожного дня на доказ того, що вони живі. Вона за ними сумувала. Сумувала гірко, примітивно й дико. Але тепер, стоячи на порозі, жінка відчувала себе паралізованою страхом. Може, їй не варто було просяти Джейсона залишити їх удома сьогодні.

Джейсон відчинив двері.

На столі стояла ваза з ліліями з супермаркету, а поруч — величезний стос листів. Страх посилювався.

— Мерібет, це ти? — вона почула голос своєї матері. Стало ще лячніше.

— Це я, — промовила вона.

— Лів, Оскар, ви чули? Матуся приїхала!

З'явилася її мати, одягнена в осінню колекцію Chico для жінок певного віку. Вона лагідно обійняла Мерібет, а потім трохи відійшла, щоб подивитися на неї, тримаючись за серце.

— Моя бідолашна дівчинко.

Тоді вибіг Оскар. Він стрибнув на неї з криками: «Матусю!»

Вона не думала, що похитнеться. Але її груди були такими слабкими, а Оскар стрибав, ніби цуценя. Зовсім трохи потримавши його на відстані, Мерібет зарилася лицем у його волосся, вдихаючи той хлоп'ячий пітний аромат, який ніколи повністю не зникав, навіть після ванни.

— Привіт, мамо.

Лів вийшла, роблячи обережні балетні крочки та контролюючи кожен дюйм свого тіла, ніби леді. Мерібет на секунду побачила жінку, якою колись стане її чотирирічна донька. Це змусило її відчути невиразну тугу.

Мерібет кинулася, воліючи обійняти доньку, але Лів легко поцілувала її у щоку та відступила. Торік, коли Мерібет мала гострий розлад травлення, Лів була холодною з нею, аж поки вона не повернулася до норми.

— Усе добре, крихітко, — промовила вона. — Це все ще я.

Лів зморщила носика, ніби не до кінця їй повірила. Мерібет також не була впевнена у власних словах.

Виписка з лікарні, дорога через увесь центр міста, приїзд додому — це все виснажило Мерібет, тож вона дозволила собі трохи подрімати. Коли прокинулася, навколо було незвично тихо як на їхню оселю, що не мала товстих стін, котрі приглушували б галас сімейного життя.

Вона поклікала Джейсона, який працював удома весь наступний тиждень.

— Привіт.

Він усміхнувся.

— Добре бачити тебе вдома, Лоїс.

— Добре бути вдома. А де всі?

— Твоя мама та Роббі повели дітей на ігровий майданчик. Тобі щось принести?

Мерібет подивилася на годинник.

— Я думаю, медсестра приїде о третій. Може, перекусимо?

— Звісно. Ми замовляли піцу. З печі. Залишилося ще кілька шматочків.

— Тільки не піца.

— Точно, спеціальна дієта. Останнім часом ми майже завжди купували щось готове. Я замовляю якихось продуктів. Хочеш написати перелік? Або можемо зробити замовлення онлайн.

— Так, добре, — відповіла вона. — Поки що, мабуть, трохи супу.

— Консервований згодиться?

— Там забагато солі. Мені не рекомендовано таке їсти.

— Я можу збігати до супермаркету.

— Усе добре. Я пошукаю щось у холодильнику.

— Ми зберігали там канцелярські резинки з жувальними гумками, — сказав Джейсон. — Скоро ми знову увійдемо в колію.

Мерібет доїдала ланч із йогурту та яблука з арахісовим маслом, коли приїхала чергова медсестра. Лука була приємно пухкенькою та завжди мала на обличчі вдавану спів-

чутливу усмішку. Вона перевірила бинти на грудях та на нозі Мерібет.

— Добре загоюється, — сказала вона.

— Так, але я все одно думаю, що будуть шрами, — завважила Мерібет.

— Деякі жінки носять шрами як відзнаку. Я працювала з жінками, котрі пережили рак грудей, та замість робити операції з відновлення вони робили тату. У тебе буде дуже гарний шрам на нозі, як оцей. — Лука підтягла вгору свою штанину й показала вінок зі стокроток, що обвивав її щиколотку.

— Кумедно. Мій чоловік каже, що шрами — це як татуювання, але з цікавішою історією.

— Я також так думаю. А як щодо грудей... — Вона постукала себе по пишному бюсту. — Він зблідніє та матиме вигляд декольте. Це дуже привабливо.

— Тепер ви знаєте, навіщо я довела себе до шунтування, — сказала Мерібет.

Лука розсміялася.

— Із почуттям гумору ти далеко підеш.

— Почуття гумору, трішки натуральної їжі — і я буду в нормі.

Та, як за командою, її живіт голосно забурчав. Лука подивилася на баночку з-під йогурту та яблучний недогризок.

— Що ще ти їла сьогодні?

— Кашу в лікарні.

— Вже майже четверта година.

— Справді?

Лука перестала писати примітки.

— Тобі треба дбати про себе.

— Завтра мені принесуть моє замовлення із супермаркету.

Лука насупилася.

— Дбай за себе та прохай про допомогу.

— Я намагаюся.

Лука приєднала Мерібет до переносного апарата для вимірювання тиску, потім до електрокардіографа. Усі дані відображувалися просто на її iPad.

— Виглядає добре, — сказала вона. — Відпочивай. Їж. Не-
вдовзі ти почуватимешся набагато краще.

У той самий момент входні двері відчинились і в будинок
забігли діти в супроводі матері Мерібет.

— Матуся вдома? — гукнула Лів.

— Вона у своїй кімнаті, — відповів Джейсон.

— Матусю? — волав Оскар. — Я хочу до матусі.

Саме так тиха оселя наповнилася гамором. Через кілька
секунд Оскар уже стрибав на ліжку, ледве не наступаючи на
хвору ногу Мерібет.

Лука вигнула одну брову, припинивши робити свої справи.

— Ти сьогодні вкладатимеш нас спати? — запитав Оскар. —
Бабуся не читає різними голосами, а татко не знає, як упі-
їмати страшні сни Лів.

— Думаю, у мене легко це вийде, — відповіла Мерібет
і хотіла подивитися на Луку, щоб дістати її схвалення. Але та
вже тихо пішла.

— Ти не розповідала нам казок уже сто років, — сказала
Лів. — А бабуся обіцяла, що ти розповіси.

— Я сказала, що вона *мабуть* розповість, — виправила
мати Мерібет.

— Що, як я вас вкладу, а татко почитає?

Вона почала шукати Джейсона поглядом, а він стояв по-
руч та всміхався. Коли вона дізналася, що в них будуть двій-
нята — не велика дивина у світі ЕКЗ, — то подумала, що вони
впораються без проблем. *Двоє їх, двоє нас*. Проте матема-
тика не завжди працює так чітко. Це скидалося на ділення
в п'ятому класі: завжди був залишок.

Жінка зробила ще одну спробу, дивлячись на Джейсо-
на широко розплющеними очима та беззвучно благаючи
про допомогу.

— Я не можу звинуватити їх у тому, що вони за тобою
скучили, — сказав Джейсон. — Ми всі скучили.

Вона хотіла лишень одного: щоб хтось поклав її в ліжко
та прочитав їй казочку зі щасливим кінцем. Але всі просто
стояли та дивилися на неї — її мати, Джейсон, Оскар, Лів.
Вона пообіцяла близнюкам, що вкладе їх спати сьогодні.

Вони почали надходити, ці відвідувачі. Люди, котрих вона зовсім не бажала бачити, наприклад, Ніфф Спенсер, Адріенна, Вілсони, усі вони приносили їжу, яку їй не можна було їсти (наприклад, жирна печеня) або яку вона не хотіла їсти (що за сенс у тих їстівних букетах із фруктів?). Її мати приймала кожного відвідувача як високопосадного гостя, пропонуючи їм вишукану каву та чай, потім залишаючи гармидер у раковині. Для Мерібет усі візити були болючими й виснажливими. Щоразу, коли хтось приходив, у неї з'являлося відчуття, ніби вона мусить їх розважати, хоч їй хотілося б не вставати з ліжка. А коли вона запропонувала Джейсону відмовляти людям у візитах, він сказав їй, що вона повинна навчитися приймати допомогу.

І тоді прийшла Елізабет. Одного вечора на першому тижні після повернення Мерібет, з вишуканим, але дуже дорогим букетом квітів, який Мерібет упізнала, бо з такими вони зустрічали зірок.

— Елізабет! — вигукнула мати Мерібет. — Як же чудово, що ти прийшла. А ці квіти. Це піони? У жовтні? Мабуть, вони коштують цілий статок.

— Добридень, місіс Клейн.

— Називай мене Евелін, — виправила мати Мерібет, як то чинила вже понад двадцять років поспіль. — Маєш чудовий вигляд! Дуже гарне пальто. Це вовна? Мерібет, Елізабет прийшла.

— Я бачу, — відповіла Мерібет.

Елізабет скинула чоботи, цій звичці також було кілька десятиліть. До того, як поскаржитися на галас від дітей Мерібет, Ерл Яблонскі скаржився на цокіт їхніх з Елізабет підборів по дерев'яній підлозі.

— Як справи в Ерла? — запитала вона.

— Як завжди, у фрустрації.

— А як у тебе?

Мерібет була втомлена. Близнюки починали сердитися на неї за те, що вона одужує не досить швидко, не досить часто

вкладає їх спати, не відводить їх до школи. Вона в усьому відчувала нетерплячість Джейсона. Уранці він міцно притискався до неї, і вона відчувала його ерекцію своїм попереком. Це нагадувало їй період після кесаревого розтину, коли його переповнювало притаулене бажання, а вона відчувала загрозу.

Джейсон пішов із дітьми купувати костюми на Геловін, виконувати завдання, яке йому призначили. Лів здійняла істерику, коли Мерібет сказала, що вона не піде.

— Ти ж обіцяла! — плакала дівчинка.

Вона не обіцяла, а навіть коли й так, то це було до всього, що сталося. Мерібет дуже кортіло розірвати свою нічну кофту та показати шрам на грудях. Сказати Лів (і Джейсону), що її серце зупинялося. Вони розуміють, що це означає?

Але вона так не вчинить. Вона не божевільна. Крім того, вона докладала величезних зусиль, щоб відгородити дітей від своєї хвороби та тримати їх якомога далі від цього.

— У мене все чудово, — сказала вона Елізабет.

— Хочеш кави або чаю? — запитала її мати. — Або можемо випити вина. Вже майже шоста.

— Все добре. Нічого не треба. — Вона поклала квіти на стіл у кухні та рушила до вітальні.

— Нові крісла? — запитала Елізабет, указуючи на шкіряні софи, придбані після того, як Оскар розмалював усі оббиті фотелі.

— Не такі вже й нові. Ми купили їх близько двох років тому.

Невже минуло так багато часу від останнього візиту Елізабет?

— З ІКЕА, можеш у це повірити? — втрутилася її мати. — Вгадай, скільки вони коштували? Менше ніж тисячу доларів за штуку.

Навіщо треба було це оголошувати? Та ще й Елізабет, у якої офісне крісло на роботі коштує п'ять тисяч доларів. Мерібет не дуже хвилювала вишуканість дизайну меблів, але ця розбіжність ніби підкреслювала, наскільки сильно вони віддалилися з причин, які Мерібет не зовсім розуміла.

І тоді, щоб підкреслити це ще дужче, Елізабет запитала:

— Пам'ятаєш, як ми їздили до ІКЕА? Коли зламався автобус?

Це було невдовзі після того, як вони заїхали до оселі на горішньому поверсі, яку знайшла Елізабет, бо мала нюх на такі речі — розпродажі, ресторани з десятьма столиками, які от-от отримають свою першу зірку Michelin, довготривала оренда двохсот сімдесяти квадратних метрів горища у Трайбеці.

Тоді це місце було зовсім необжитим: жодних стін, тільки кухня. Підписавши угоду про оренду, вони сіли на автобус до ІКЕА у Нью-Джерсі, щоб придбати кухонні тумбочки. Вони відчували себе як молодята, котрі ходять між вітрин, стрибають на ліжках у магазині, вдають, що п'ють каву на кухнях, та фантазують про нове життя, яке вони розпочнуть разом. Також інколи, після роботи, вони зустрічалися в бургер-кафе на щасливі години й уявляли, як керуватимуть журналами та по-дружньому конкуруватимуть, як «Newsweek» і «Time», «Vogue» і «Harper's Bazaar». (Це було ще до того, як успіх журналів почав підупадати, наче ті дохлі мухи, а з ними занепав і будь-який суперницький дух.) Життя, про яке вони мріяли, може, і було вигадкою, але задоволення, що його вони мали від цих мрій, було справжнім. Запаморочливо, відчутно справжнім.

Дорогою назад до міста автобус заглух на Нью-Джерській магістралі. Люди скаржилися та лаяли розгубленого водія. Однак вони з Елізабет залишалися під своїм ореолом, наминаючи коричні булочки й малюючи своє різнобарвне майбуття.

Крісла з ІКЕА змусили Мерібет ніяковіти. Тепер Елізабет була головним редактором. Вона жила на Верхньому Іст-Сайді, у будинку з брунатного каменю, із Томом Бішопом, її чоловіком — менеджером хеджевого фонду, та його дітьми-підлітками, які навчаються в пансіоні. А Мерібет досі орендувала горішній поверх, де вони з Елізабет мешкали двадцять років тому. Вона б хотіла переїхати, купити будинок десь у Брукліні, але нью-йоркська нерухомість була для неї далеким потягом, на який вона давним-давно запізнилася. Вона хотіла би бути завбачливішою, як-от Елізабет, котра, щойно Мерібет із Джейсоном вирішили жити разом,

зголосилася виїхати та купила собі дешеву квартиру в кварталі Мітпекінг, що виросла у вартості в чотири рази до того, як вона продала її та переїхала до Тома.

— Матусю! Я зараз покажу тобі свій костюм.

До кімнати забігли Лів та Оскар, слідом за ними ввійшов Джейсон із переможеним виглядом. Побачивши Елізабет, діти зупинилися, намагаючись упізнати її, імовірно, по слайдшоу на комп'ютері, які вони бачили.

— Ким ти будеш? — запитала Елізабет у Лів.

— Гарненькою відьмочкою, — відповіла Лів.

— Як це — гарненька відьмочка? — поцікавилася Мерібет.

— Почекай. Я тобі покажу. — Лів побігла до своєї кімнати.

— І я покажу, — сказав Оскар услід сестрі.

Елізабет встала.

— Джейсоне, — сказала вона, вітаючи його дружнім поцілунком у щоку.

— Елізабет, я дуже радий тебе бачити, — відповів Джейсон. Він пішов перевірити електронну пошту.

Повернулася Лів у своєму костюмі, який був радше вульгарним, аніж гарненьким. Він був десь на п'ять розмірів більшим, отож його треба було перешивати. Чудова робота, Джейсоне.

— Вона схожа на одну з тих жажливих королев краси серед дітей, — прошепотіла Мерібет, поки Лів красувалася перед дзеркалом.

— Як на мене, то більше скидається на гнома-повію, — мовила Елізабет.

— О, Боже. Ти маєш рацію.

Вони посміялися секунду, легко, як раніше.

— Матусі робили операцію, і вона каже, що їй боляче сміятися, — зазначив Оскар. Він був одягнений у поліціян-та, а це робило його захист матері ще милішим.

— Все добре, Оскі. Це Елізабет. Ти її пам'ятаєш? — запитала Мерібет.

— Вона — найкраща подружка матусі, а зараз керує журналом, у якому матуся працює, — пояснила мати Мерібет, повертаючись із вином.

Вона обернулася до Елізабет.

— Дати їй таку роботу було надзвичайно щедро з твого боку.

— Я мала забрати її, поки хтось інший цього не зробив, — відповіла Елізабет. — Вона найкраща в бізнесі.

Мерібет це оцінила, їй завжди подобалось, як Елізабет вдається впоратися з її мамцею. Як зараз, коли мати Мерібет поставила келих вина перед Елізабет, а Елізабет накрила обідок пальцями, аж поки мати ледве не налила їй на руку, а потім прийняла вино так, ніби чекала на нього вже давно.

— Ти можеш принести нам трохи мінеральної води, мамо? — запитала Мерібет.

— Звісно! — зашебетала мати.

— До речі, щодо роботи. Мабуть, я зможу повернутися до неї з наступного тижня, — сказала Мерібет, хоча це було занадто оптимістично. Навіть душ усе ще потребував величезних зусиль. — Напевно, працюватиму вдома.

— Не хвилюйся за це.

— Либонь, тобі дуже тяжко поратися самотужки. Але, гадаю, мені пощастить вилізти з цієї ями.

— Не думай про це. Відпочивай стільки, скільки тобі знадобиться, — махнула рукою Елізабет: відмінний прояв службового обов'язку.

Коли Елізабет казала щось таке, Мерібет здавалося (вже не вперше), що вона її зовсім не знає. Колись Елізабет була така сама бідна й голодна, як Мерібет, але тепер, здається, робота для неї була чимось необов'язковим, а так, чимось заради задоволення, як хобі. Хоча, мабуть, це несправедливо. Здавалося, Елізабет сприймала своє хобі серйозніше, ніж Мерібет сприймала власну роботу.

— Наступного тижня, — повторила Мерібет. — Я маю ідеї, кому призначити роботу. І я навіть думаю, що вже зможу виконувати якісь загальні редакції.

— Про це є кому подбати. — Тон Елізабет не був жорстким, але він точно був твердим і владним, отож Мерібет відчула, що її поставили на місце.

Елізабет скривилася.

— Я тільки маю на увазі, що тобі треба одужувати, — дала вона м'якше.

— Я ціную це, але мені все ще потрібно сплачувати свої рахунки, Елізабет.

Мерібет зненавиділа себе за те, що бовкнула зайве. Це змусило її мати такий вигляд, ніби вона дуже вбога та заздрить життю Елізабет через її гроші, її роботу. Якби вона комусь і заздрила, то це собі в минулому, тій Мерібет, котра по праву може назвати Елізабет своєю найкращою подругою. Тій Мерібет, у якої поки ще є амбіції та наміри, яка поки ще не така виснажена весь час. Тій сміливій і працьовитій Мерібет.

Якусь мить Елізабет виглядала такою приниженою, що Мерібет злякалася, хоч би не побачити відразу в її очах, ніби вона намагалася позичити в неї грошей. Але Елізабет тільки прошепотіла:

— Будь ласка, не хвилюйся.

Перевдягнувшись у свої речі, Лів повернулася з купкою паперових іграшок.

— Хочеш погратися? — запитала вона Елізабет.

Коли близнюки були зовсім маленькими, Елізабет, якщо не постійно, то принаймні регулярно брала участь у їхньому вихованні. Проте останні кілька років, коли в Оскара та Лів поступово сформувався певний характер, Елізабет відступила. Тож Мерібет не здивувалася, коли вона підвелася й відповіла Лів, що залюбки погралася б, але має повертатися до роботи.

Коли Елізабет пішла, Мерібет запропонувала погратися з паперовими іграшками. Лів подивилася на неї як на заохочувальний приз — саме так, у принципі, Мерібет сприймала кожного нового друга після Елізабет. Але Лів погодилася.

7

Через тиждень після повернення додому Мерібет треба було зустрітися з лікарем Стерлінгом. Мати запропонувала відвезти її, але Мерібет подумала, що вона не переживе сумісний наступ мами з лікарем Дідусем. Утім, вона знала, що не може їхати сама. Справді не може. Що, як вона не зможе

викликати таксі додому? Що, як ліфт зламається? Речі, які ніколи з нею не відбувалися, тепер не давали їй спати.

— Ти зможеш уранці відвезти мене на прийом? — запитала вона Джейсона ввечері.

Хоч він і працював удома, це були довгі, шалені години контролю над переміщенням тисяч аудіофайлів перед запланованим оновленням бази даних. Вона почула свій благальний тон. Це її дуже розгнівало, вона не могла ні на кого покластися.

— Можеш узяти з собою свій ноутбук.

— Звісно, — сказав Джейсон.

Жінка відчувала подяку та обурення, які останнім часом постійно борються між собою й переплітаються, наче нитки ДНК.

Вона була рада, що запропонувала йому взяти з собою ноутбук, бо вони аж дві години просиділи, чекаючи на зустріч із лікарем Стерлінгом. Увесь цей час у Мерібет вирували емоції. Також вона хвилювалася за своє серце, чи можна їй узагалі хвилюватися? Це змушувало її переживати ще дужче. Мабуть, кардіолог розуміється на цьому ліпше.

Лікар Стерлінг не сподобався їй відтоді, коли вони вперше зустрілися в лікарні. Його плазунська манера спілкуватися не покращувалася впродовж усього тижня її перебування в лікарні, коли він ставився до неї з підлесливим заступництвом, постійно розмовляючи про повернення «матусі» додому до її малят. Джейсон сказав, що лікар боявся, ніби вона подасть на нього до суду, бо він не представив ангиограму, неправильно провів операцію на артеріях, розірвавши їх, бо вони, мовляв, завдали йому клопоту, — але, у будь-якому разі, все скінчилося добре, тож вона не збиралася позиватися. Проте їй слід було знайти нового лікаря, котрого вона обрала б сама, а не як із цим, якого їй призначили.

Коли медсестра нарешті поклікала її, вона подивилася на Джейсона, який щось друкував на своєму ноутбуці.

— Хочеш, щоб я пішов з тобою? — запитав він.

Коли Мерібет була вагітна, він завжди супроводжував її під час візитів до гінеколога. Іноді після ехотомограм він

виписував найкращі імена, почуті протягом дня, на її животи перед тим, як витерти з неї емульсію.

— Усе добре, — сказала вона. — Працюй собі далі.

Уже за двадцять хвилин вони їхали додому в таксі. Лікар Стерлінг побажав їй «прекрасного одужання» та відправив її додому зі стосом буклетів. І хоч Мерібет прийшла до нього з низкою запитань, вона все одно не поставила жодного, бо помітила, що він поспішав (хто тепер квапиться?), а також тому, що в лікарні кожного разу, коли вона намагалася сказати, як справді почувається, — вільною, ніби її серце більше не є частиною її тіла, — він застерігав її від розважань.

У Джейсона задзвонив телефон. Вона помітила, що це був важливий дзвінок, бо він негайно ж відповів на нього та згаяв кілька хвилин, розмовляючи з одним зі своїх колег і вживаючи незрозумілі професіоналізми. Закінчивши розмову, він обернувся до дружини.

— Отже, лікар сказав, що все добре?

Вона йому вже розповідала, як пройшов огляд, у ліфті.

— Так. Усе добре.

Джейсон замислився.

— Тож ти не проти, якщо завтра я повернуся до офісу?

У них там цілковитий завал.

— Вибач, що мій серцевий напад стався так невчасно.

— Ніхто цього не казав.

Машина різко зупинилася через пішохода, який вирішив перетнути дорогу, не відриваючи очей від телефону. Через тиск ременю безпеки тілом Мерібет прокотилася хвиля болю.

— Даруй. Ти правий, — сказала вона.

— Отже, ти не проти, якщо я повернуся до офісу?

Ні. Вона була проти. Їй боліло все тіло. Вона не була готова залишитися наодинці з мамою, з дітьми. Вона була налякана.

— Звісно ні, все добре, — відповіла дружина.

— Чудово. — Він осміхнувся, примруживши очі. Він мав непідробно щасливий вигляд, у якомусь сенсі, це все погіршило. — Але я гадаю, треба попросити твою маму залишитися ще на тиждень, поки ти повністю не одужаєш.

Мерібет іще дужче обурилася.

— Ще тиждень?

— Вона допомагає. По-своєму. Вона — додаткова пара рук. І ти ж знаєш, вона вільна.

Жінка подивилась у вікно. Вони їхали додому. Вона одужувала. Лікар це тільки-но підтвердив. Отже, чому їй було так тоскно? Чому їй так закортіло вп'ястися в шию Джейсона та змусити його благодіяти не вбивати його?

Джейсон поцілував її у скроню.

— Я ж казав, що все обійдеться. Ще тиждень чи два, і все повернеться до норми.

8

Її мати була в захваті від пропозиції залишитися:

— Мені так весело з вами.

Мерібет вичавила з себе посмішку. Та подякувала.

— А якщо я допоможу тобі заощадити твої тяжко зароблені гроші, які ти витрачаєш на няньок, тим краще. Навіть зі страхуванням, я пам'ятаю, яких збитків завдавали твоєму батькові витрати за рахунками. Тим паче, ти не працюєш...

— Я ще працюю, мамо, — сказала Мерібет. — Я на лікарняному.

Насправді вона не була впевнена, чи то був лікарняний. Можливо, це була відпустка через недієздатність? Мабуть, їй варто зателефонувати до менеджера з добору персоналу.

— Але ж ти працюєш не повний день, — сказала мати. — А заробіток Джейсона...

Джейсон працював головним архівістом у музичній бібліотеці. Для нього то була робота мрії — він навіть переїхав із Сан-Франциско заради неї, — але зарплатня виявилася жахливо низькою, принаймні для Мангеттену. Колись Мерібет поскаржилася матері на те, що вона не розуміє, навіщо компанія здійснює цю складну операцію з переміщення робітника, щоб зрештою виплачувати йому прожитковий мінімум. Відтоді її мати ставилася до них так, ніби їм було дуже далеко до добробуту.

— Знаєш, — вела далі мати, — ось чому я переконалася в тому, що твій батько залишить тобі гроші у спадок. За три місяці до того, як у нього стався серцевий напад, я ніби знала наперед.

Мерібет усе ще посміхалася. Це було так, ніби її лице зашпаклювали гіпсом.

— Я сподівалася, ти купиш гарний будинок на ці гроші, — підбила підсумок мати. — Можливо, на околиці, як дочка Еллен Берман.

— Та, в якої рак грудей?

— Ти не можеш звинувачувати в цьому околицю міста.

— Ми не хочемо жити на околиці, мамо.

— Ну, можливо, якось ти зможеш працювати трохи менше. Я впевнена, що Елізабет щось вигадася. Вона завжди така щедра до тебе.

— Дякую, що зробила з мене вбогу.

— О, я не це мала на увазі. Я просто хочу, щоб ти менше працювала. — Вона замислилася, насупивши брови. — Я сподівалася, що для тебе це стане сигналом тривоги.

— Сигналом тривоги?

— Герб Цукер мав серцевий напад, утратив чотирнадцять кілограмів та почав медитувати.

— Мені варто втратити чотирнадцять кілограмів і почати медитувати?

— Ні, ти завжди була дуже худа. Але тобі варто переосмислити своє життя. Переглянути пріоритети.

Мерібет розуміла, що мати взялася співати свою стару сумну пісню про біляче колесо, яким було її життя. Одначе материні скарги не підтримували її, а тільки змушували відчувати провини.

— Мої пріоритети в порядку, — сказала вона.

— Я просто не бажаю тобі такого самого життя, — додала її мати.

— Я також.

Її мати присунулася ближче, ніби збиралася розповісти величезний секрет.

— Джейсон сказав мені, що це може бути генетичним. — Вона багатозначно подивилася на Мерібет. — Отже, ти не можеш звинуватити мене.

Навіщо таке казати? Це нагадало Мерібет, як у них із Джейсоном довго не виходило завагітніти і її мати, на подив, дуже раділа через це.

— Здається, ніби я, урешті-решт, передала щось тобі, — казала вона.

Це було неприйнятно та недоречно — лікарі ніколи не знаходили в Мерібет проблем, пов'язаних із безпліддям, окрім її «пізнього віку для материнства», що, здається, жодним чином не стосувалося її матері.

— Чому б я тебе звинувачувала? — запитала Мерібет.

Її мати відвела погляд. Тоді плеснула в долоні на знак офіційного завершення розмови.

— Що ти хочеш на обід? Я думала, може, купити тієї свинячої грудинки в єврейському супермаркеті.

— Свиняча грудинка дуже жирна, — сказала Мерібет.

Її мати поклала руки на свої стегна.

— У моєму віці я вже перестала рахувати калорії.

— Я мала на увазі себе. Мені треба їсти пісне м'ясо.

— О, ми можемо замовити тобі смачний суп з ячменю. Або сандвіч з індичкою. У тебе є меню?

— Ні. Ми робимо замовлення онлайн.

— Я не користуюся комп'ютерами.

— Чому б тобі не сказати мені, що саме ти хочеш, а я про це подбаю.

— Чудово.

Джейсон працював допізна, тож тієї ночі Мерібет поклала дітей спати з собою. Оскар уже заснув, а Мерібет дочитувала останню книжку Лів, коли раптом її дочка запитала:

— Якщо ти помреш, бабуся стане нашою мамою?

Мерібет трусило. Вона думала, що їм вдалося приховати всю серйозність того, що відбувалося. Матуся захворіла, але лікарі її вилікували, щось на кшталт цього.

То був перший раз, коли виникла необхідність обговорювати слово на «с».

— Я не збираюся помирати ще дуже довго, солоденька, — відповіла вона.

— Якщо ти помреш, можна, Роббі стане нашою матусею?

— Усе не так просто. І я не помру.

Прокинувся Оскар.

— Я не хочу, щоб ти помирала, — заперечив він сонним голосом.

— Я й не помру, — промовила Мерібет. «Поки що, — подумала. — Будь ласка, не дайте мені померти». — Засинай, любий.

За хвилину вона почула сопіння Оскара. Лів не спала. Вона кліпала своїми величезними очима, смикаючи шов на нічній сорочці.

— Якщо ти помреш, скажи татові одружитися з кимось хорошим. Я не хочу злої мачухи, як у Попелюшки.

Важке відчуття стиснуло їй груди, хоч Мерібет і знала з попередніх розмов із Лів, що вона не навмисно таке каже, це все її незбагненна здібність бити по вразливих місцях. Вона постійно про це думала, ще з дня, коли прокинулася після шунтування. Що буде із близнюками, якщо з нею щось трапиться?

Мерібет вимкнула світло.

— Спи, — звеліла вона.

9

Тепер, коли Джейсон повернувся до офісу, він працював довше, ніж коли-небудь. Він звинувачував оновлення бази даних, але Мерібет очікувала, що він шукатиме причин триматися якомога далі від домівки. Якби вона могла робити так само, то робила б.

Це місце було катастрофою. Її мати не була доброю господинею, та й Роббі не могла похизуватися талантом у прибиранні, тож гори брудної білизни зростали кожного дня, що, звісно, було неприємно, але насправді Мерібет хвилював

немитий посуд у раковині, бо якщо з'являться таргани, то доведеться їх винищувати одразу в п'яти кварталах.

Тож вона взялася мити посуд. Та прати білизну. Вона вже не могла їсти харчі з доставки, тож почала готувати прості страви. Ці легкі завдання висмоктували з неї всю силу, що в неї була. Повернувшись із роботи додому, Джейсон на-сварив її за те, що вона забагато клопоталась у хатніх спра-вах, а втім, далі працював допізна.

Одного ранку під час її другого тижня вдома Мерібет пішла на кухню, щоб зробити собі кави, аж раптом побачи-ла посуд після вчорашньої вечері, а разом з ним і весь посуд після сніданку. Цей безлад ніби так і чекав на неї.

«Пішло воно все», — подумала жінка. Ходити до офісу було б набагато легше, ніж оце. Згадавши про обіцянку, яку вона дала Елізабет тиждень тому, — обіцянку, що її напо-ловину забула, як Елізабет і просила, — вона увімкнула свій ноутбук. Чекаючи, поки завантажиться її пошта, Мерібет відчула, як біль оперезав їй живіт. Вона впізнала цю триво-гу, коли вперше за тривалий час повертаєшся до чогось. Позаминулого літа, просто після того, як Мерібет поверну-лася у «Фреп», Елізабет запросила її з родиною до Тома в Беркшир (що ж, тепер це був їхній спільний будинок) на вихідні. В останню мить Елізабет сказала, що вони з Томом не зможуть поїхати, але вона дуже просила, щоб Мерібет із Джейсоном та дітьми поїхали відпочити. Вони сподівалися побачити щось сільське, але натомість побачили величезний будинок у колоніальному стилі із власним озером. Про село нагадувало лише це місце, віддалене від цивілізації, там на-вмисне не було електроніки. Ніякого кабельного телебачен-ня. Жодного Інтернету. Просто краєвид. Щоб зловити мо-більний зв'язок, треба було їхати до Ленокса. Але було добре. Мерібет вимкнула телефон та безжурно проводила час, шу-каючи разом із близнюками чотирилисту конюшину. Проте дорогою додому її телефон почав розриватися від листів та повідомлень, а вона відчувала, що їй бракує чогось життєво важливого і що вона майже готова заплатити за це. Саме так вона почувалася зараз.

Аж ні, серед пошти не було нічого важливого. До речі, листів майже взагалі не було. Це дивно. Будь-якого дня, окрім робочих повідомлень про здавання матеріалів до друку та оголошень про зустрічі, окрім її листування з різними редакторами й письменниками, було ще, якнайменше, сто нових повідомлень. Вона проглянула свої отримані повідомлення та помітила, що її акаунт був вимкнений якраз кілька тижнів тому, просто під час її операції. Кілька повідомлень, що встигли прийти до того, як акаунт вимкнули, були прочитані. Але читала їх не вона. Вона спробувала зайти через браузер — на випадок, якщо проблема в комп'ютері, але все було так само. Вона зайшла на свій особистий акаунт, щоб перевірити, чи там усе так само, але ні, там все було гаразд. Дивно. Вона зателефонувала Фінулі, асистентці Елізабет.

— Фінуло, привіт, це Мерібет Клейн.

— Мерібет, вітаю! Як ти почуваєшся?

— Все чудово. Ну, не чудово, але краще. Зважаючи на обставини.

— Добре, добре. Хитре воно, серце, — сказала Фінула. — Моїй бабусі робили операцію з шунтування. Зараз вона знову тягає візки по городу.

— О. Це заспокоює. До речі, я намагалася повернутися до роботи, хотіла розібрати пошту, але там нічого немає.

— Усе правильно.

— Правильно?

— Наказ Елізабет.

— Елізабет?

— Вона сказала зняти тебе з системи.

— Справді?

— Так.

— О, добре. Та хтось читав мої листи.

— Мабуть, Андреа Девіс. Ми прийняли її на роботу.

— Коли?

— Я не пам'ятаю достеменно, але коли ти була в лікарні, — відповіла Фінула. — Можу пошукати, якщо хочеш.

— Не треба, все гаразд.

— Андреа чудова. Не зволікаючи, взялася до роботи.

— Так, вона справжній професіонал, — сказала Мерібет.
На лінії запала тиша.

— Ми збираємося планувати зустріч. Мені покликати Елізабет?

— О, ні, дякую.

— Усього найкращого, Мерібет.

— Тобі також, Фінуло.

Мерібет поклала слухавку та закрила ноутбук. Уперше за багато років у неї не було ні справ, які нависали над нею, ані термінів, що на неї тиснули. Вона повинна відчувати легкість, але відчувала тільки зраду. *Не думай про це.* Ось що Елізабет їй казала. І тим часом найняла Андреа. *Вже* найняла на той момент, коли прийшла відвідати її. Навіть не дочекавшись, поки охолоне робоче місце Мерібет.

Не переїмайся цим. Ось що сталося, коли вона не переїмалася цим.

Вона кинула ноутбук на край ліжка, і він упав на підлогу зі стуком.

Її не звільнили. Вона знала, що Елізабет ніколи б так із нею не вчинила. Можливо, це навіть незаконно. А от щодо її заміни, справа була в тому, що Елізабет завжди робила саме так. Це все пояснювало.

Того вечора Джейсон приїхав додому по дев'ятій. Двійнята все ще не спали, бо Мерібет не мала сили вкласти їх, а її мати рано заснула.

— Як так вийшло, що діти досі не сплять? — запитав Джейсон.

— Мабуть, чарівний ельф сну проминув сьогодні нашу домівку.

Він поставив сумку.

— Все гаразд?

Мерібет була не в змозі відповісти.

Джейсон знову подивився на годинник та кивнув у бік кімнати близнюків.

— Не смій мене засуджувати.

— Я не засуджував, — сказав він на свій захист. — Оновлення...

— Так, оновлення бази даних, — перервала вона його. — Я знаю. Уся Трайбека знає, який ти зайнятий зі своїм оновленням бази даних.

— Що сталося?

— Що сталося? Я тут сама цілими днями з мамою та дітьми, і я все ще почуваюсь як лайно.

Вона замовкла, чекаючи на відповідь Джейсона, але він промовчав.

— Тебе ніколи немає вдома. Я не розумію, чи ти намагаєшся мене уникати, чи ти вважаєш, що тиждень у лікарні й тиждень відпочинку — це розкіш для старої Мерібет.

— Що ти маєш на увазі?

— Ти обіцяв мені бульбашку, — сказала вона, її голос почав тремтіти.

— Я намагаюся, Мерібет. Але тримати тебе в бульбашці, вести господарство та старанно працювати — зовсім нелегко.

— Ласкаво прошу до кожного клятого дня мого життя. Джейсон стиснув щелепи.

— Послухай, — мовив він повільно. — Я знаю, ти пройшла важке випробування і в тебе все болить, але можеш спробувати не зриватися на людей, які переживають це разом з тобою?

— Так, якщо мені зустрінуться такі люди, то, не сумнівайся, я про це не забуду.

— Знаєш, ти поводишся, як...

Дитина. Вона думала, що він скаже саме це.

— Егоїстка.

Егоїстка! Вона егоїстка? Усе, чим вона займалася, — це дбала про інших. Уперше в житті вона потребувала турботи про себе — й ось що дістала! Вона відчувала, як сльози підступали до її очей, а потім сором, бо пішов він до дідька, якщо вона заплаче.

Егоїстка?

Джейсон. Елізабет. Мати.

Нехай усі вони йдуть під три чорти.

Наступного ранку Мерібет прокинулася кволою, змороженою та зболеною, ніби вночі її переїхала вантажівка. Вона не почувала себе такою скаліченою ще з лікарні. Вона збиралася прогулятися, але падав дощ. Її мати не повела дітей до школи, бо не хотіла застудитися, тож Джейсонові довелося це зробити, через що він запізнився на зустріч і розсердився.

Мерібет зателефонувала до офісу лікаря Стерлінга. Медсестра опитала її щодо симптомів. Мерібет сказала, що їй боліло в грудях і вона відчувала слабкість.

— Під час фізичної активності? — запитала медсестра.

— Ні, у спокійному стані.

— Я попрошу лікаря вам передзвонити.

Через п'ять хвилин задзвонив телефон. Але то був не лікар Стерлінг. Телефонували з податкової з метою дістати її підтвердження, що вона отримала та підписала повернення податків.

— Ми не одержали вашого підтверджувального листа, — сказав секретар.

— Що за повернення? — запитала Мерібет.

— Ми надіслали вам повернення, — відповів секретар. — FedEx приймає квитанцію тринадцятого.

Мерібет тоді була в лікарні. Вона сказала секретареві, що передзвонить, і підійшла до столика у вітальні. Вона завжди розбирала пошту, сортувала її, оплачувала квитанції, а відтоді, як перестала це робити, на цьому місці нагромадилася досить велика купа листів.

Вона швидко відділила каталоги, пропозиції, статті від банків і покладала рахунки в окремий стосик. Вона не знайшла нічого від податкової. А потім помітила грубесний конверт від FedEx, затиснутий між поштовою скринькою та стіною. На ньому була позначка **ТЕРМІНОВО!** Мерібет розірвала його. Усередині було повернення податків і лист із проханням для неї та Джейсона підписатися й надіслати назад до п'ятнадцятого.

Вона ще раз перевірила дату на конверті. 12 жовтня. Лист був тут більше як два тижні, у конверті від FedEx, адресований їм обом, а Джейсон і не подумав розкрити його.

Вона перетелефонувала до податкової, воліючи запитати, що їй робити, але секретар був на нараді. Вона зателефонувала Джейсонові на роботу. Він не відповів. Вона згадала про зустріч і написала йому листа, у якому попросила ТЕР-МІНОВО передзвонити.

«Тер-мі-но-во!» — написала вона.

Задзвонив її телефон. Вона почула гомер-пайлівський голос лікаря Стерлінга на іншому кінці.

— У чому проблема? — спитав він.

— О, добридень. Я сьогодні прокинулася в дуже поганому стані.

— Як це?

— Виснаженою, слабкою. Мені болить у грудях.

— Коли ви активні чи пасивні?

— Пасивна.

— Відчуття схоже на те, яке було під час серцевого нападу?

— Ні. Воно більш штрикуче.

— Маєте задишку?

— Ні, не зовсім.

— Запаморочення?

— Мені не паморочиться, але я почуваюся... ненадійно. І знеможено. Гірше, ніж коли-небудь відтоді, як усе це почалося.

— Я б не турбувався через це. У вас нормальне серцебиття.

— А як щодо болю? Та виснаження. Крім того, маю головний біль.

— Здається, ви перебільшуєте.

— Хіба це безпечно? Я маю на увазі, що, можливо, у мене є якісь відхилення від норми? Я живу із двома чотирилітніми дітьми.

— Поки вас не торкнеться інфекція верхніх дихальних шляхів, це не смертельно.

— Це дуже заспокоює.

— Якщо ваші діти чимось схожі на моїх, то в них завжди є щось.

— Вони є переносниками інфекції.

— Якщо це дуже вас непокоїть, відправте їх кудись на кілька днів. Однак це схоже на звичайнісінький стрес, а біль у грудях — то нормальний етап одужання.

— Мені справді недобре, — наполягала Мерібет. — Ви впевнені, що мені не варто прийти на прийом?

— Якщо ви думаєте, що це терміново, то приходьте до лікарні. У будь-якому разі, я запишу вас на прийом. Можете прийти завтра.

— Я зателефоную, якщо мені не поліпшає.

— Це вже схоже на план, Меріанн. — Він посміявся з рими.

— Мерібет, — виправила вона. Але лікар уже поклав слухавку.

Її мати показалася зі спальні.

— Мені здалося, чи ти розмовляла з лікарем по телефону?

— Так. Я не дуже добре почуваюся.

— Що сказав лікар?

— Нічого корисного.

Її мати міцно стиснула губи та похитала головою.

— Лікарі нічого не знають. Я зателефоную Гербові Цукеру. Йому робили таку саму операцію.

— Будь ласка, не треба. — Мерібет не бачила нічого спільного між своїм життям і сімдесятивосьмирічним пенсіонером Гербом Цукером.

— Будь ласка, не мели дурниць. Я хочу допомогти.

Після того як її мати пішла розмовляти по телефону, Мерібет замислилася, з ким їй справді хотілося б поговорити. З Елізабет. Стара добра Елізабет, людина, яка, коли Мерібет у двадцять чотири роки злягла з вітрянкою, взяла в прокаті всі фільми з Кері Грантом та купила пару кашемірових рукавичок, щоб Мерібет не розчухувалася, коли у неї все свербітиме. Але та Елізабет, котра відвідувала її минулого тижня, мала з життям Мерібет приблизно стільки ж спільного, скільки й Герб Цукер.

Потім вона згадала про медсестру Луку. Страхування включало відвідування медсестри впродовж тижня, але вона могла оплатити ще один візит.

Вона підійшла до стосу листів та відшукала лист із банку.

На її накопичувальному рахунку, який вона відкрила після того, як отримала спадок від батька, було 52 000 \$. Можливо, цього не вистачило би для того, щоб купити або взяти в іпотеку будинок (або, будьмо відвертими, квартиру) десь на околиці Брукліна, але цього точно вистачить на один чи два візити медсестри Луки.

Вона зателефонувала до лікарні. Їй сказали, що завтра ж відрядять когось до неї, та записали її до Луки.

На вулиці падала злива. А отже, на кухні протікає вікно. Вона знайшла в коморі відро та поставила його туди, де текло. Її мати сиділа за столом із чашкою чаю, розмовляючи по телефону, мабуть, із Гербом Цукером. Це не виглядало так, ніби вони обговорювали кардіологічні проблеми. У певний момент вона підвела очі.

— Телефон пищить.

— Либонь, його треба зарядити.

Потім задзвонив телефон Мерібет. Це був Джейсон.

— Що сталося? — запитав він.

— Ми не сплатили податків, — сказала Мерібет.

— Що?

— Податки. Повернення, платіжки, усе це лежить на столі у вітальні разом з усіма іншими листами, які ти не спромігся відкрити.

— Чорт, Мерібет, ти мене налякала. Я думав, сталося щось *лихе*.

— Так, сталося щось *лихе*. Ми не сплатили податків.

— Щось лихе та неминуче. Припини хвилюватися через дрібниці.

— Смерть і податки. Чомусь вони злилися докупи, — сказала Мерібет.

— Про що ти говориш? — запитав Джейсон.

— Це не дрібниці! — заплакала Мерібет.

— Спробуй об'єктивно сприймати речі, — порадив чоловік. Об'єктивно? Як тобі ця об'єктивність? Мерібет уявила, як б'є Джейсона кулаком у лице.

— Вони не посадять нас до в'язниці, — сказав він. — Ми просто заплатимо штраф або що. Все буде добре.

— *Все буде добре?* Ти взагалі роззирався навколо останнім часом?

— Так.

— І це схоже на те, ніби все добре?

— Ну, загалом, так.

— Якщо ти, до біса, ще не помітив, то мені робили операцію з шунтування.

Він помовчав.

— Я помітив. І тобі стає краще.

— Мені не стає краще! — Тепер вона кричала у слухавку. — Мені стає гірше!

— Лікар сказав, що ти одужуєш. Ти просто занадто нервуєшся.

Нервується? Звісно, вона танцює на дошці для серфінгу та жонглює ножами, поки всі інші переймаються звичними справами. Але ця справа не була звичною. Вона зазнала відкритої операції на серці. І, попри те, що там думав Джейсон чи лікар Стерлінг, їй не ставало краще. А якщо вона не одужає... Як вони впораються? Коли Джейсон навіть не може сплатити клятві податки.

— Я тебе ненавиджу! — крикнула Мерібет. Вона вимкнула телефон і жбурнула його через усю кімнату, зарилася головою під подушку та плакала, аж поки не заснула.

11

Її наснилася вода. Вона чула її дзюрчання. Приплив та відплив хвиль.

Дзвін. Вона його відчувала. Уві сні йшов дощ. *Дзвін.* І в її кімнаті.

Тоді її ліжко почало трястися і вона почула вереск Лів:

— Прокидайся! У нас воші! Прокидайся мерщій!

Вона ледве розплющила очі. Над нею стояла Лів разом з Оскаром та Ніфф Спенсер. Усі троє були мокрі до нитки.

— У школі сталася перевірка, — пояснила Ніфф.

— Ми намагалися додзвонитись, але в тебе постійно був автовідповідач, отож я вирішила відвезти їх додому.

Те пишання. Це був сигнал дзвінка на другій лінії.

— Де бабуса?

— Дрімає, — сказав Оскар.

— Вхідні двері були відчинені, тож я вирішила ввійти, — мовила Ніфф.

Мерібет кліпнула очима й зиркнула на годинник. 12:13.

— Воші?

— На жаль, вони і в Оскара, і в Лів. — Ніфф стишила голос. — Учителі сказали, що це дуже погано.

— То що мені робити? — вона запитала у Ніфф. — Помити їх отим шампунем?

— О, ні, ця хімія — справжня отрута, — відповіла Ніфф.

Оскар не зрозумів цього перебільшення. Він відкопав нижню губу, вже готуючись плакати.

— Ніхто не збирається нікого отруювати, — заспокоїла його Мерібет та потягнулася, щоб погладити сина по голові, але, натомість, змінила напрям і поплескала його по плечу.

— Ти можеш найняти спеціальних людей, які вибиратимуть вошей, але я навчилася це робити сама, — сказала Ніфф. — В Інтернеті є відео. Треба дуже уважно вибирати гнид. Їх перевірятимуть перед тим, як знову прийняти до класу, і діти не можуть мінятися капелюхами або перуками — це суворе правило завтрашньої вечірки на честь Геловіну.

Дідько. Геловін аж у п'ятницю, а вечірка чомусь саме завтра.

— Ми не можемо пропустити свято Геловіну, — сказав Оскар, цього разу на повну вип'ятивши підборіддя.

— Ти все руйнуєш! — верещала Лів на Мерібет.

— Лів! Де твої манери! — вжахнулася Ніфф. Вона повернулася до Мерібет. — Я можу допомогти, якщо хочеш.

— Дякую, — сказала Мерібет. — Ми впораємось.

Після того, як Ніфф пішла, Мерібет знайшла в Інтернеті кількох фахівців із вибирання вошей. Ніхто не міг прийти сьогодні й, окрім того, вони обійшлися б їй у чотириста доларів за близнюків, плюс іще якась сума за перевірку дорослої частини родини. Її мати у шкарпетках тихо зайшла до спальні.

— Мені здалося, чи я чула двійнят?

— Їх відправили зі школи з вошами, — відповіла Мерібет. — Треба комах позбутися.

— Гадаю, допоможе керосин.

— Ні, він не допоможе. Нам потрібен шампунь від Pantene та спеціальний гребінець, як ось цей. — Вона показала на екран. — Ти можеш задля мене збігати до аптеки?

Старша жінка перевела погляд на вікно. Надворі йшов огидний сірий заливний дощ.

— У таку негодю? Я думаю, мені не варто виходити.

— Але хтось має сходити.

— Попроси Джейсона.

— Він сьогодні працює поза офісом. І приїде дуже пізно.

— Хіба не можна замовити з доставкою?

— Аптека «Райт Ейд» не має доставки.

— Ти не можеш замовити через комп'ютер? — Її мати вказала на екран.

— Можу, але його не привезуть учасно. Я маю вивести їх до завтра. Дітей не пустять до школи, поки вони не будуть чисті.

— Хіба Джейсон не може привезти гребінець сьогодні ввечері, а ти зробиш це завтра?

— Завтра вечірка на честь Геловіну! — крикнула Лів з іншого кінця хати.

— Ми не можемо пропустити вечірку! — волав Оскар.

Мерібет зітхнула.

— Я піду по гребінець.

— Гадаю, тобі не варто виходити в таку негоду, — сказала її мати. — Це не кінець світу, якщо вони пропустять одну вечірку.

Почувши це, близнюки розплакалися. Мерібет потягнулася за пальто.

Пробираючись крізь дощ, Мерібет кілька разів подумала про те, що вона спить. Ця думка заспокоювала її, бо якщо так, то все це не відбувалося насправді. Тоді вона не була на вулиці в дощ, не йшла до аптеки. Коли в місцевій аптеці «Райт Ейд» не знайшлося потрібного гребінця, вона ледве не заплакала. Фармацевт зласкавилася над нею та продзвонила всі сусідні аптеки вздовж вулиці.

Мерібет приволокла все потрібне додому. Справа, що, якби вона була здорова, забрала б п'ятнадцять хвилин, цього разу зайняла майже годину. Вона була наскрізь мокра, змерзла та виснажена, ніби життєві сили полишали її.

Удома вони обрали фільм — «Зачарована» — і всі трое всілися на диван. Спершу вона взялася за Оскара, бо він був більш слухняним. Він хитав головою під «Пісеньку веселого прибирання», поки Мерібет, одну по одній, виїмала огидних істот. Через півгодини вона все ще виїмала гнид.

— Коли настане моя черга? — запитала Лів.

— Я вже втомився, — сказав Оскар.

— Чому б тобі не відпочити хвилю? — запропонувала її мати. Мерібет приєдналася до них і також дивилася фільм, ніби це був сімейний вечір кіно.

Мерібет пішла прочистити гребінець і вилити воду з відра під вікном. Вона подумала, що треба викликати майстра, щоб він іще раз законопатив щілину у вікні, хоч це ніколи не допомагало надовго.

Вона зволожила волосся Лів та почала вичісувати клубочки.

— Аааі! — заверещала Лів, смикаючись так сильно, що мало не вдарила головою Мерібет. — Мені боляче!

Якомога обережніше, вона спробувала знову. Лів підскочила.

— Я кажу, мені боляче!

— Спробуймо нанести кондиціонер, — стомлено промовила Мерібет. Вона почала вичавлювати його на голову Лів.

— Воно холодне!

— Зігріється.

Вона провела гребінцем по доччиному волоссю.

— Аай! — вищала Лів.

— Заспокойся! — гаркнула Мерібет.

— Ти сама заспокойся! — крикнула Лів у відповідь.

Мерібет відкинулася на диван. Вона згадала телевізійну рекламу піни для ванни з її молодості.

«Калгон, забери мене звідси», — подумала вона.

Хто-небудь?

— Чому ти зупинилася? — пищала Лів.

Мерібет розподілила кондиціонер уздовж усього волосся Лів. Вона взяла маленьке пасмо й розчесала його. Вона дістала чотири жирні воші. Вона розчесала ще раз та дістала ще вошей. Ще раз, воші.

Лів була заражена. Вона була нульовим пацієнтом. Ма-
буть, вони всі заражені.

Її голова засвербіла.

Мерібет ще раз пройшлася гребінцем. Іще більше вошей та великих гнид. Знов і знов. Виходило все більше погані. Це було без кінця-краю.

— Мені боляче! — водала Лів щоразу, коли Мерібет розчісувала її.

— Я не чую фільм, — скаржився Оскар кожного разу, як Лів кричала.

— Замовкни, — кричала Лів щоразу, коли Оскар скаржився.

— Мамо, — сказала Мерібет після того, як це повторилося кілька разів. — Може, ти сядеш між ними?

— О, яка чудова ідея. Переміщення бабусі.

Волосся Лів було повне вузликів. Коли між зубчиками гребінця попадався особливо заплутаний клубочок, Лів верещала й підскакувала.

— Я тебе ненавиджу! — кричала вона. І штовхнула Мерібет просто у груди.

Було боляче. Її перехопило дух. Та понад усе це її шокувало. А ще дужче її шокував власний вчинок. Вона вдарила Лів у відповідь. Не боляче, але доволі сильно, щоб зрадити

дитину. Лів склала ротик у приголомшене «О», вбираючи все, що тільки-но сталося. І лише після того, як Мерібет перепросила, Лів почала ревти.

Ішла та частина фільму, коли персонаж С'юзан Сарандон із мультфільму вирушив до реального життя.

Мати Мерібет думала, що Лів плаче, бо злякалася.

— Усе добре, люба, — сказала вона. — Відьма помре в кінці.

Ніби смерть заспокоїть чотирирічну дівчинку.

Лів і далі рюмсала, а тоді й Оскар почав. Її мати запропонувала поставити інший фільм.

Мерібет перепросила й пішла до своєї спальні, де також розплакалася.

12

Наступного ранку Джін, нянечка Вілсонів, приїхала о сьомій, щоб допомогти вибрати вошей з волосся близнюків. Напередодні вона порадила намастити їхнє волосся олією та вкласти їх спати в шапочках для душі. Цей спосіб був простим, але дуже притаманним Джейсонові. Після вчорашнього нападу плачу Мерібет зателефонувала йому, щоб повідомити про вошей. «Сам розбирайся із цим лайном», — люто крикнула вона на його автовідповідач. А він потелефонував Вілсонам. Сенсація.

Джін запропонувала відвести дітей до школи з мамою Мерібет.

— Ідіть поцілуєте матусю на прощання.

Лів скривилася, витягуючи губи, та повернулася до Мерібет. Якась частина Мерібет хотіла ухилитися від поцілунку. Вона розуміла, що вона — мати й мусить бути дорослою, але хоч раз може хто-небудь відмінити це зобов'язання?

Безсумнівно, ні.

Минулої ночі Джейсон спав на надувному матраці в кімнаті двійнят. Не дуже завуальована зневага. Тим часом Мерібет не спала взагалі.

Поліціант Оскар причовгав, щоб поцілувати її, і вони пішли разом із Джін та мамою Мерібет. Джейсон мав піти

на роботу вже годину тому, але затримався біля книжкової шафи.

— Ти збираєшся вставати з ліжка сьогодні? — запитав він.

— Якщо схочу, — в'їдливо відказала Мерібет.

— Ти справді думаєш, що коли так багато працюватимеш, то швидше одужаєш? — запитав він, ніби потерпілим у цій ситуації був він.

— Ні, — холодно відповіла Мерібет.

— Тоді не чини так, — сказав він.

Об одинадцятій задзеленчав дзвоник. Коли Мерібет відчинила вхідні двері та побачила Луку, вона сильно й гірко розридалася.

— О, ні! Це недобре, — сказала Лука, проводячи Мерібет до вітальні. Вона сіла на диван. — Що сталося?

Мерібет докладно описала кожен день після її повернення додому. Відчуття нестриманості. Безжальна залежність її родини від неї.

Лука терпляче слухала.

— Хотіла б я сказати, що ти — перша жінка, яка скаржиться на це, — мовила вона.

— Хіба це не так? — запитала Мерібет, почуваючись одночасно і підбадьореною, і розчарованою, бо ж справді...?

Лука криво всміхнулася.

— Чи стане для тебе новиною той факт, що одна з найбільших мрій жінок — подовжити стаціонарне лікування?

— Це абсурд.

— Ні, якщо ти сама про це думаєш. Виснажена, заклопотана жінка. Подорож до лікарні замість чудової відпустки. Можливість бути доглянутою, а не доглядати. І жодного почуття провини.

— Та я ж була в лікарні з досить серйозних причин, але це анітрохи не змінило їхнє ставлення до мене.

Це не зовсім було правдою. Змінилося все, проте не так, як їй було треба.

— Ось чому все має добрий вигляд тільки в наших фантазіях, — відповіла Лука.

— Я не знаю, що мені робити. Я не знаю, як мені одужати в таких умовах. Здається, що я одужую навпаки, а кінцевим результатом буде...

Вона не змогла це вимовити. Вона й не мала цього казати. Лука й так зрозуміла. Вона почала діставати обладнання.

— Зараз поглянемо на тебе.

Лука провела огляд.

— Твоя ЕКГ виглядає чудово, а серце та легені звучать добре. Твій пульс трохи ослаблений, і я б не здивувалася, якби в тебе була анемія, тож коли наступного разу здаватимеш аналіз крові, перевірся на рівень заліза у крові. Проте, у будь-якому разі, ти здорова. Звісно, ти виснажена, але я не бачу жодної загрози твоєму здоров'ю.

— Мабуть, це добре, — сказала Мерібет, а потім знову розплакалася.

— Усе гаразд, Мерібет. — Лука стиснула її руку. — Ти маєш радіти.

Але як їй радіти, коли щодня, замість міцнішати, одужувати, вона почувалася все більш наляканою? Загроза смерті раніше здавалася абстрактною, навіть після серцевого нападу, навіть коли вона дивилася на знімок свого серця в катетеризаційній лабораторії. Однак тепер ця загроза була справжньою. Її присутність була фізичною, вона вимагала її уваги так само, як це робили близнюки.

Можливо, саме тому жінка хотіла перемістити Оскара та Лів у своє тіло й водночас відправити їх якнайдалі.

— Є ще щось, що тебе турбує? — запитала Лука. На той момент вона перебувала в оселі Мерібет удвічі довше від зазначеного часу.

— Ні, — відповіла Мерібет. — Я хотіла підтвердити, що, мабуть, я просто виснажена, як ви й казали.

Лука збрала речі. Перед тим, як піти, вона обняла Мерібет. Тоді взяла її за руку та подивилася на неї, ніби щось вирішуючи.

— Я знаю, що в тебе здорове серце, — сказала вона. — Лікарі добре зробили свою справу. Але якщо ти хочеш одужати, по-справжньому одужати, що ж, зроби це заради себе.

Тітсбург

13

Це було на подив легко.

Мерібет спустилася на перший поверх та викликала таксі, узявши з собою похапцем зібрану спортивну сумку з кількома комплектами одягу та ліками. Вона залишила вдома телефон, ноутбук — майже все. Усе це більше не здавалося їй необхідним. Вона написала електронного листа Джейсону. Вибачення? Пояснення? Вона не знала напевне. Коли вона сіла в таксі, подробиці її листа вже почали розвіюватися.

— Пенсильванський вокзал, — сказала вона водію.

Вона до останнього не знала, куди поїде, аж поки слова самі не вислизнули з її рота.

За двадцять хвилин вона вже була на залізничному вокзалі. Неподалік вона побачила відділення банку, яким користувалася. Мерібет хотіла зняти готівку в банкоматі, але натомість пішла до вестибюля та запитала касира, скільки грошей може зняти. На подив, можна було зняти двадцять п'ять тисяч доларів. Гроші щільно вмістились у її сумку.

Легко.

Увійшовши до запліснявілої печери Пенсильванського вокзалу, вона все ще не знала, куди їхатиме. Вона думала про якийсь незвичайне містечко на березі океану в Новій Англії. А тоді побачила інформаційну дошку.

Вона придбала квиток до Пенсильванії й рушила до одного з кіосків, щоб купити разовий телефон (перевіряючи лексикон, що його опанувала під час перегляду одного сезону

«Дротів», який їй вдалося подивитися). Продавчиня дала їй телефон із номером 646, який можна поповнювати, тільки коли користуєшся. Мерібет заплатила одразу за сто хвилин у мережі. Відтак пішла до магазину «Дуейн Рейд» та купила пляшку води, пачку жуїок і трохи шампуню проти вошей, про всяк випадок.

Потім вона сіла на потяг.

Легко.

Коли потяг проїжджав повз болотистий Нью-Джерсі, Мангеттен, який іскрився в променях післяобіднього сонця, Мерібет подумала, що це все схоже на кіно. Вона відчувала це саме так. Ніби все відбувалося з якоюсь актрисою з телеекрана. Вона була не Мерібет Клейн, матір'ю, котра покидає своїх двох маленьких дітей. Вона була жінкою з фільму, яка просто кудись їхала, можливо, у відрядження.

У потягу втома перемогла її. Не та апатія, що тягла її каменем донизу вдома. Ця втома була легкою, захопливою, така буває в людини, котра цілісінький день винижувалася на осонні. Поклавши сумку замість подушки, вона заснула.

Легко.

Прокинувшись, Мерібет пішла до вагона-ресторану, щоб щось поїсти, та знайшла залишений кимось путівник містом на одному зі столиків. Усередині вона побачила маленьку рубрику «Нерухомість» із кількома пропозиціями, серед яких була двокімнатна квартира у кварталі під назвою Блумфілд. Із потяга вона зателефонувала господареві, на слух підстаркуватому чоловіку з сильним акцентом (італійським? східноєвропейським?), який повідомив, що квартира вільна й, окрім того, умебльована. Ціна оренди становила вісімсот доларів за місяць. Доплативши п'ятдесят баксів, Мерібет могла в'їхати на кілька днів раніше від початку наступного місяця. Вона, не вагаючись, погодилася.

Легко.

Вона провела свою першу ніч у брудному motelі в Пітс-бурзі біля вокзалу. Наступного ранку вона взяла таксі до своєї нової квартири й заплатила хазяїнові ренту за перший місяць, передплату за наступний, а також підписала місячний

договір. Не треба було мати при собі довідки про перевірку від ФБР, як це було, коли нерухомість орендували в Нью-Йорку. Жодного податку брокеру в сумі 15 відсотків від річної плати. Просто тисяча шістсот доларів. Коли вона сплатила готівкою, Містер Джуліо й оком не змигнув.

Легко.

А стосовно того, що вона покинула: покинула Джейсона, покинула дітей, — то вона й досі чула слова Луки: «Зроби це заради себе».

Справа, призначена іншим, перейшла до неї. В якомусь сенсі, це її заспокоювало.

Тож покидати їх було нелегко. Але вона вже знала, як це зробити.

14

Менше за все хотіло йти на прийом до лікарів. Але Мерібет потрібен був кардіолог. Або хірург. Вона прогавить свої заплановані візити до лікаря Гупти, тож до виїзду з мотелю вона знайшла довідник «Золоті сторінки» у комоді просто поруч із Біблією та вирвала з нього кілька аркушів. Вона почувалася трохи винною, але, справді, хто в наш час не має смартфона? Ну, хто, крім неї?

Жінка провела ранок Геловіну у своїй новій квартирі, обдзвонюючи кардіологів. Їх було декілька; Піттсбург виявився медичним містечком. Її новий квартал розташувався між двома величезними лікарнями, які одночасно викликали в Мерібет і спокій, і тривогу. Більшість лікарів не мали вільного часу, але після десятка дзвінків вона знайшла спеціаліста, в якого тільки-но звільнився час у понеділок.

Чекаючи на таксі, що відвезе її на прийом, вона пошкодувала про те, що не вкрала цілий довідник «Золоті сторінки». Вона провела усі вихідні у сплячці, дивлячись телевизор і виживаючи на супі та йогурті з маленької італійської продуктової крамниці на розі її будинку. Хоча Мерібет почувалася вже впевненіше, усе ще залишалися справи, які потребували владнання. Де тут є пристойний супермаркет?

Аптека? Де їй купити гарнішу постільну білизну замість тієї, що є у квартирі? Без постійного доступу до Google вона не знала, як знайти взагалі будь-що.

Худорявий смугастий кіт підійшов до неї, а потім, утративши цікавість, понюхав майстерно вирізаного гарбуза, який уже почав псуватися. Мерібет припустила, що це робота її сусідів зверху, молодोї пари, ще одних мешканців цієї вузьенької будівлі. Вона знала, що горішній поверх пустував. Містер Джуліо запропонував показати їй квартиру-студію там, але вона відмовилася, сказавши, що може собі дозволити оплачувати й двокімнатну квартиру. (Вона не могла подужати ще двох сходових маршів до мансарди.)

Двері відчинилися — і з'явився молодий чоловік зі спади-стим платиновим волоссям. Він нахилився, щоб погладити kota, але той втік.

— Він ваш? — запитала Мерібет.

— У цьому будинку не можна тримати тварин, — відповів він.

— О. Я не знала. Я тільки-но заселилася до квартири знизу. — Вона сказала «донизу». — Але, на щастя, у мене немає тварин.

Вона зрозуміла, що забагато базикає, і замовкла.

— Ласкаво прошу до нашого чудового кварталу, — іронічно сказав молодик, окреслюючи руками похмурий, бездере-вий район.

— Дякую. О, а ви часом не маєте довідника «Золоті сторінки»?

— Такі досі видають?

Раптом, порівняно з цим юнаком, Мерібет відчула себе старою бабою, яка чекає на таксі, що відвезе її до лікаря.

— Санні, — через плече гукнув він, — у нас є «Золоті сторінки»?

З'явилася молода жінка північноазійської національності. Вона мала глибокі ямочки на щоках, волосся було зібране у хвостик, а одягнута вона була в легінси та широку спортивну кофту.

— Хіба не їх ми використовували минулого літа, щоб при-тримувати двері?

І тоді Мерібет відчула себе на всі 482 роки. На щастя, під'їхало таксі.

— Можливо, наступного разу, — сказала вона.

Вона приїхала до лікаря на десять хвилин раніше, як і мала, щоб зареєструватися. Вона абияк заповнила історію хвороб та залишила порожньою форму страхування. Досі вона всюди розплачувалася тільки готівкою. Вона не планувала цього — вона не планувала нічого з того, що відбувалося, — але після тривалих років постійної турботи про інших, а не про себе, вона вирішила, що тепер все буде саме так.

— Я перепрошую, пані, — сказала секретарка після того, як Мерібет вручила їй папери. — Нам потрібен номер вашої страхувальної карти.

— Усе правильно, — відповіла Мерібет. — Я розплачуся готівкою.

— Ви розплатитеся готівкою? — вона подивилася на Мерібет так, ніби та тільки-но сповістила, що розплачуватиметься фішками «Покемон».

— Так, — підтвердила Мерібет.

— У вас немає страхового полісу?

— Я платитиму готівкою, — повторила Мерібет.

— Якщо ви не можете дозволити собі страхування, — відповіла секретарка, — ми здатні допомогти вам подати заяву на страхування. Це спрацює, якщо ви справді потребуєте безкоштовної медичної допомоги. А також ми пропонуємо знижки для жебраків.

Для жебраків? Перед прийомом Мерібет прийняла душ, навіть помила волосся шампунем проти вошей, який висушив його до стану соломи. Вона, oprіч того, забула купити кондиціонер, тож, може, і мала такий вигляд, ніби встромила пальці до розетки. Та все одно вона доклала хоч якихось зусиль, щоб доглянути волосся.

— Я платитиму готівкою, — втретє промовила Мерібет. Секретарка глипнула на форми.

— Ви потребуєте післяопераційного догляду й хочете заплатити готівкою?

— Усе слушно.

— Як ви сплатили за операцію? Також готівкою?

Мерібет почав уриватися терпець. Але вона згадала пораду Елізабет щодо ситуацій, як оця: «Поводься так, ніби маєш контроль над ситуацією».

Вона глибоко вдихнула повітря.

— Те, як я заплатила за свою операцію, не має вас турбувати. Мені треба побачити лікаря, і я можу розплатитися готівкою. Наперед. Вам не слід буде виписувати рахунок.

Її голос звучав зверхньо, це було зовсім на неї не схоже.

Здається, це подіяло. Секретарка пішла кликати менеджера. Мерібет сіла та почала чекати, у неї було таке відчуття, ніби її зараз упіймають на гарячому. Немовби вона чекала не на менеджера, а на свою директрису в старшій школі. Або на Джейсона.

— Міс Гольдман.

Мерібет згаяла кілька секунд на те, щоб зрозуміти, що вона є тією М.Б. Гольдман, до якої зверталися. У формах вона вказала саме це ім'я. Старе прізвище, дівоче прізвище її матері.

— Так. Це я.

Менеджер, приваблива огрядна жінка в червоному діловому костюмі, осміхнулася.

— Наскільки я зрозуміла, ви б хотіли заплатити готівкою за ваші візити.

— Так, — підтвердила Мерібет.

— Річ у тім, — сказала менеджер, — що це суперечить нашим правилам.

— Я не розумію, чому це така проблема.

Після свого кесаревого розтину та операції зі встановлення трубки у вухо Оскару Мерібет була чудово знайома з паперовою колотнечею страхових компаній. Хіба вони не повинні бути вдячними за те, що вона не завдає їм зайвого клопоту?

— Лікарям можуть знадобитися ваші аналізи. А згідно із законом про надання медичних послуг, кожен пацієнт має бути застрахований. Особливо — пацієнт кардіології.

— Хіба це не мої турботи?

— Я просто пояснюю наші правила. — Менеджер замислилася. — Можливо, вам треба відвідати пункт невідкладної допомоги?

— Нічого мені не потрібно, — відповіла Мерібет. — У мене є гроші. Я можу залишити їх під заставу.

Менеджер подивилася на неї зі щирим каяттям. Але таки похитала головою.

— Ви бодай можете направити мене до кардіолога на огляд? — Голос Мерібет більш не був схожий на голос того, хто править світом. Він звучав так, ніби вона благає позичити хоч трохи.

— Як щодо лікаря Гранта? — запитала секретарка.

Менеджер насупилася.

— Лікар Грант є торакальним хірургом? — запитала Мерібет.

— Він кардіолог. Один із винахідників цього методу хірургії, — сказала секретарка в той самий момент, коли менеджер говорила: «Ні, ні. Тільки не лікар Грант».

— Чому ні? Він прийме готівку? — запитала Мерібет.

— Не сумніваюся, що він міг би, — почала казати секретарка.

— Я не знаю, чи він приймає нових пацієнтів, — перебила менеджер. Вона кинула багатозначний погляд на секретарку.

— Тож ви не можете мене направити до лікаря? — запитала Мерібет.

— У нас немає лікарів, які не потребуватимуть страхування, — сказала менеджер.

Мерібет подивилася на секретарку, яка втупила погляд у підлогу.

Що ж, усе не так легко. Вона зробила все, що могла.

Переможена, вона зібрала свої речі та вже намірялася йти, коли секретарка постукала їй по спині.

— Стівен Грант, — прошепотіла вона. — Зателефонуйте йому.

Приїхавши додому, Мерібет узяла до рук украдені нею «Золоті сторінки». Багато лікарів розміщували свої оголошення. Але не Стівен Грант. Його ім'я займало лиш один рядок.

Почувши телефонні гудки, вона згадала той дивний погляд менеджера лікарні, навіть застережний погляд. Слухавку взяла секретарка. Вона повідомила, що завтра лікар має вільний час. Мерібет завагалася. Це лишень один прийом. Яким він виявиться?

Офіс лікаря Стівена Гранта розмістився у кварталі під назвою Френдшіп, недалеко від нової квартири Мерібет. У її старому житті то була б піша відстань. У новому житті вона могла пройти пішки не більше як три квартали.

В автобусі вона витріщалась у вікно на елегантні цегляні будинки, яких у Піттсбурзі було доскоду, як плодів, що падали на землю з перестиглої яблуні. Кілька днів тому, їдучи в таксі з вокзалу, Мерібет так само була здивована красою міста — від Піттсбурга вона очікувала чогось на кшталт, гм, діри. Але Піттсбург не був дірою. Граціозні розлогі дерева мінилися барвами осені, гарні кам'яниці хизувалися вітражами на вікнах, хитромудрою цегляною кладкою та чистими садками. Коли її висадили біля жовтувато-сірого вінілового будинку, Мерібет була розчарована, але все одно відчувала полегкість. Утекти, звісно, було поганим вчинком, але ще й оселитися в місці, де вона зможе *насаджуватися* життям, — загалом якось непристойно.

Офіс лікаря Гранта був біля однієї з тих величезних лікарень, хоч і не в сучасній будівлі, як попередня установа, що її відвідувала Мерібет, але у великому цегляному будинку, які так їй подобалися.

Вона двічі пройшла повз двері — їх було легко не помітити, на них висіла тільки маленька табличка, — а коли штовхнула їх, щоб увійти, у неї з'явилося відчуття, ніби вона незаконно проникає до чиеїсь вітальні.

Натомість Мерібет опинилася в маленькій залі очікування із двома стільцями та столом, за яким сиділа літня темношкіра жінка із чудернацькою заплетеною вежею на голові.

Вона видала Мерібет уже знайомий стос паперу на заповнення, але одразу ж отримала його назад, разом з уже заповненими формами історії родини та страхуванням.

Коли секретарка запитала про страхувальну картку, Мерібет відповіла:

— Я розплачуюся готівкою, — чомусь, як завжди, набираючись духу. — За один прийом, — додала вона.

— Сто п'ятдесят доларів, — сказала секретарка.

Сто п'ятдесят доларів? Мерібет очікувала заплатити щонайменше триста доларів або ще більше, за аналізи. Про всяк випадок, вона взяла п'ятсот зі своєї схованки (або схованок; вона заховала гроші по всій квартирі, на той випадок, якщо хтось пограбує її: злодій не знайде й не забере одразу все).

— Можливо, мені треба буде здати аналізи, — припустила вона.

— Сто п'ятдесят доларів, — повторила секретарка.

Мерібет відрахувала кошти й поклала на стіл. Секретарка виписала чек і дала його Мерібет.

— Не варто, — сказала Мерібет. — Мені не потрібен чек. Секретарка підвела брову.

— Я залишу його у вашій картці.

— Дякую.

Мерібет уже почала було сідати, аж тут секретарка встала та поклікала її.

— Ходімо.

У маленькій оглядовій секретарка, яка була також і медсестрою, поміряла їй тиск і пульс. Тоді дала їй блакитний оглядовий халат.

— Лікар Грант скоро буде.

Тремтячи у халаті, Мерібет почала сумніватись у правильності рішення піти до цього лікаря Гранта, котрий приймав клієнтів в останню хвилину робочого дня й не міг собі дозволити і секретарку, і медсестру, та, як вона підозрювала, чогось накоїв, якщо його вигнали з нормальної кардіології. Вона уявила собі згорбленого мерзенного пройдисвіта, типового персонажа дешевих фільмів.

Але коли лікар Грант увійшов, проглядаючи її медичну карту, він зовсім не скидався на пройдисвіта; навзагал, він був досить привабливим, яким може бути чоловік середнього віку.

— Міс Гольдман, — мовив він, простягаючи руку, щоб привітатись. — Я Стівен Грант.

— Привіт, я М.Б. М.Б. Гольдман, — Мерібет затнулася на імені. Воно звучало фальшиво, навіть якби було справжнім. Усе це було так доречно, якщо зважити на останні події.

— Я бачу, близько трьох тижнів тому вам зробили операцію з коронарного шунтування.

Вона кивнула й зачекала, поки він скаже щось про її вік, про те, що така операція для її віку — це рідкість, про те, як їй «пощастило» витримати тільки подвійне шунтування.

— Тож що вас до мене привело?

— Ну, як ви помітили, я на післяопераційному догляді та... — Мерібет зупинилася. Вона ледве не сказала, що пропустила кілька прийомів у свого хірурга, але це могло все ускладнити. А їй треба було, щоб хтось їй просто сказав, що вона в порядку, та й квит.

— Мені просто слід було знайти кардіолога, поки я в місті.

Він перевів погляд із картки на неї.

— Ви не тутешня?

— Не зовсім.

— Де вам робили операцію? У Медичному центрі Піттсбурзького університету?

— Мені робили операцію не в Піттсбурзі.

— А де ж?

— Мені краще цього не казати.

Він знову подивився на неї, дуже пильно. Його очі були незвичайного кольору, майже бурштинові. Можливо, саме через це його погляд так змушував ніяковіти.

— Хто її проводив?

— І знову ж, я не можу сказати.

Лікар почухав бак.

— Але не в Піттсбурзі?

— Ні.

— Ви переїхали через три тижні після операції?

У його голосі з'явився відтінок подиву, і вона відчула, як волоски на її шиї стають дибки. Вони вже обговорювали терміни й послідовність. Можна вже перейти до огляду?

— Здається, шрам загоюється. І пластир уже відпав. — Вона постукала по розтину на грудях.

Лікар Грант підійшов ближче, щоб краще оглянути. У нього були тонкі делікатні пальці, які, на думку Мерібет, більш годилися для гри на фортепіано, ніж для пальпування грудної клітини.

— Загоюється добре, — сказав він.

— Моя нога все ще запалена.

Вона почала знімати підтримувальну панчошу, але він знову повернувся до її картки, цього разу читав уважніше. У тонкому халаті жінка почувалась оголеною. Ніби він вичав не її картку, а її саму.

Якийсь папірець із картки впав на підлогу: то був чек. Лікар Грант підняв його, прочитав. Мерібет бачила, як він збирає всю інформацію до купи, — готівка, немає страхування. Він збирається відмовити їй у лікуванні.

Лікар поглянув на неї, і вона відчула осуд. *Ви завжди так квапитеся?* Жінка згадала слова лікаря Стерлінга. Раптом вона відчула огиду й до лікаря Гранта. Вона розуміла, що ця злість просто скерувалася на нього з лікаря Стерлінга. А втім, Мерібет так стомилася від того, що всі вони грають у Бога. Вона не просила їх копирсатись у своєму житті, уподобаннях, пріоритетах. Вона просто хотіла, щоб вони перевірили її серце.

— Знаєте, мені обирати, не вам, — сказала Мерібет.

Лікар Грант спантеличено підвів погляд.

— Перепрошую?

— Мені обирати, чи лікуватись у вас. Не навпаки.

Вона мала вигляд примхливого підлітка, який наполягає на чомусь безглуздому, наприклад, на пофарбуванні пасма у фіолетовий колір, або захищає жахливу музичну групу, що її полюбає.

Лікар Грант, здається, був приголомшений. Він сів на табурет і поклав її картку на стіл.

— Я думав, що ви самі обрали, коли записувалися до мене на прийом, — відповів він.

— Ні. Я прийшла до клініки, де ви раніше працювали, але там мене не прийняли, бо я не мала страхування. Мені повідомили, що ви приймаєте в себе.

Його обличчя спохмурніло. Отже, сталося щось кепське в його колишній практиці.

Він підвівся з табурета, Мерібет також встала, чекаючи, що її зараз виженуть. Але натомість лікар зняв свій стетоскоп із шиї та підійшов до неї.

— Перевірити ваше серце чи ні? — запитав він.

— Звісно. Перевірте, чи воно в мене є.

Після огляду, ЕКГ і всіх інших перевірок лікареві Гранту навіть не знадобився її аналіз крові; раз на шість тижнів їй треба було перевіряти рівень холестерину в крові, але вона також могла перевірити рівень заліза, якщо все ще непокоїлася, — лікар Грант звелів їй розрахуватись у Луїс.

Мерібет розуміла, що за весь огляд ста п'ятдесяти доларів буде недостатньо.

— Скільки ще я вам винна? — запитала вона в Луїс, яка знову правила за секретарку, хоч пацієнтів узагалі не було.

— Ви розрахувалися, коли прийшли.

— Так, але ми зробили кілька аналізів, ЕКГ.

— Прийом коштує сто п'ятдесят доларів.

— Він сказав мені розрахуватися з вами.

— Так. Лікар Грант хоче бачити вас знову наступного тижня. Він приймає по понеділках, вівторках та п'ятницях.

Наступного тижня? Лікар Стерлінг не хотів бачити її ще шість тижнів. Він вирішив її подоїти? Лікарі так чинять, підсовуючи рахунки на непотрібні процедури. Якщо тільки лікар Грант не хотів узяти з неї грошей за огляд, який провів. Але ж він не став робити їй аналіз крові через гроші. Ні, він не намагався її обдурити. Щось у ньому дивне; Мерібет була впевнена в цьому. Це мало її насторожити — може, це злочинна недбалість лікаря, — але, хай як дивно, її це заспокоювало. Він уже не міг грати в Бога. Не міг, якщо з ним щось було не так.

І тоді Мерібет вирішила. Він стане її лікарем. Не тому, що він єдиний погодився її оглянути, а тому, що вона сама його обрала.

Вона призначила зустріч на наступний понеділок.

Мерібет уже майже призвичаїлася до нового місця. Вона запитала в містера Джуліо, де є найближча бібліотека (у Лоуренсвіллі), та з'ясувала, який автобус відвезе її туди. Бібліотека має комп'ютери, на яких встановлено Google, за допомогою котрого вона знайде все необхідне.

Вона також подумала, що в бібліотеці напише двійнятам. Вона не мала жодної ідеї, що їм сказати. Як вона пояснить свій вчинок? Як узагалі таке пояснити?

Бібліотека розміщувалася майже за милю від її будинку, спочатку треба було спуститися вздовж крутого пагорба, а потім піднятися вздовж меншого. Це було однією з несподіванок Піттсбурга. Те, наскільки пагорбкуватим, гористим він був. Звісно, це неабияке випробування для пацієнта, котрий тільки-но мав операцію на серці. В автобусі вона подумала: коли зможе пройти цю відстань в обидва кінці, це буде знаком, що вона одужала. Може, тоді вона зможе повернутися додому. Може, саме це вона і скаже Оскару та Лів. Дітям подобається, коли дорослі рішучі. Можеш узяти три тістечка. Можеш подивитися одну серію «Фінеаса і Ферб».

Але коли вона дісталася бібліотеки, щось зупинило її, і вона навіть не підійшла до комп'ютерів, хоч там і було кілька вільних. Вона вже зламала найголовнішу обіцянку, яку дають матері, — не покидати. Вона не могла знехтувати ще одну. Жінка не могла сказати їм, коли повернеться, бо вона сама не мала уявлення, коли то буде.

Натомість, вона зайшла до секції періодичних видань, де хотіла почитати газету або щось повчальне, щоб корисно провести свій вільний час. У бібліотеці лежали копії «Піттсбурзької газети», «Нью-Йорк Таймс» на дерев'яному столу та ще кілька журналів, серед яких було старе видання «Фреп». Видання з минулого серпня. Там була стаття про естрадних зірок, які виступали за антивакцинацію, стаття, через котру вони сперечалися з Елізабет у конференц-залі перед усім колективом.

На ту мить Мерібет вважала, що ця стаття була занадто показною. Якщо вони хочуть написати щось про зірок, які виступають за антивакцинацію, вона має бути більш критичною. Це має бути серйозний репортаж.

— Це стосується громадського здоров'я, — казала вона Елізабет.

— Може, воно й так, але ми мусимо писати з повагою, — відповідала Елізабет.

— Що це взагалі означає? — питала Мерібет.

Уже не вперше після того, як вона почала працювати у «Фреп», їй здавалося, що вона взагалі не знає Елізабет, незважаючи на те, що вони були найліпшими подругами майже відтоді, як зустрілися, приблизно двадцять років тому, у тій самій будівлі, до речі, в туалеті на два поверхи нижче від конференц-зали, у якій вони тепер сварилися.

Під ту пору Мерібет тільки розпочала свою кар'єру і її старт не був дуже вдалим. Того дня, коли вона зустріла Елізабет, Мерібет сиділа в туалетній кабінці і плакала. Її колишня сусідка по гуртожитку Кортні повідомила, що у Джейсона з'явилася нова дівчина. Вони з Джейсоном розійшлися — за обопільною згодою — після більше ніж двох років зустрічей. Але розійшлися вони тільки три тижні тому. Швидкість, із якою він знайшов їй заміну, стала для Мерібет тяжким ударом нижче поясу.

Вона хлипала в тій кабінці якомога тихіше, що, вочевидь, було досить гучно, бо вона почула чийсь голос:

— Звісно, це не моя справа, але у вас там усе гаразд?

Мерібет відчинила двері. Зовні стояла Елізабет і чистила зуби біля одного з умивальників.

— Я в порядку, — відповіла Мерібет, хоч їй було зовсім кепсько.

Змочивши два паперові рушники, Елізабет провела ними вздовж умивальників. Неначе наляканий пес, якому дають ласощі, Мерібет наблизилася до умивальника.

— Знаєш, ми тільки-но видали статтю про жінку, котра замовила вбивство свого чоловіка-донжуана, — сказала Елізабет, обережно випльовуючи зубну пасту.

Вона говорила до віддзеркалення Мерібет, можливо, тому що вони не були знайомі. Мерібет працювала помічником редактора в журналі, у якому Елізабет обіймала високу посаду.

— Їй присудили десять років у Сен-Квентін, — вела далі Елізабет. — Отож я не впевнена, що, зрештою, воно того варте, але все ж, як варіант...

Мерібет негайно переключилася з плачу на сміх.

— Він не донжуан, а просто бовдур.

Елізабет також розсміялася:

— Оце бойовий дух.

— Справді, ми розійшлися. Взаємини на великій відстані — це дуже складно.

Елізабет осміхнулася, ніби слова Мерібет її потішили.

— Тоді, замість сліз, я можу запропонувати коктейль. Я знаю одного бармена, який пригостить нас «Космо». До речі, я Елізабет.

— Я Мерібет.

— Дві Бет.

— О, так, мабуть, ти маєш рацію.

Той вечір вони провели разом. І багато інших вечорів після цього. Аж поки вони з Джейсоном знов не зішлись через десять років — і навіть після цього Елізабет залишалася близькою для Мерібет. А Мерібет — для Елізабет. А тепер, у цій конференц-залі, вона була зовсім іншою людиною, підлабузницькою головною редакторкою, яку Мерібет зовсім не знала і не хотіла знати та яка наказувала Мерібет написати статтю про антивакцинацію «з повагою».

— Ти знущаєшся? — обурилася Мерібет. — Ці люди — бовдури.

— Вони не бовдури, — відповіла Елізабет. — І я не жартую.

— Якби ти мала дітей, то думала б інакше. — Сказавши це, Мерібет одразу ж пошкодувала про свої слова, і не тільки тому, що температура в конференц-залі, здавалося, упала на десять градусів. Іноді їй гадалося, що саме діти роблять їх з Елізабет такими різними. Хоч Елізабет ніколи не хотіла дітей, перший рік або два вона, здається, любила близнят

Мерібет. Елізабет закотила очі. Мерібет бачила, як вона це робить, тисячі разів, але дуже рідко це стосувалося її.

— А якби ти була головним редактором цього журналу, ти також думала б інакше.

Мерібет поклала журнал назад, навіть не розкривши його. Їй завжди щось не подобалось у «Фреп», але тепер, як і її стосунки з Елізабет, це було схоже на Помпею — мов минуле, поховане в попелі.

17

Коли Мерібет вийшла з автобуса біля свого будинку, вона згадала, що забула з'ясувати одну дуже важливу річ у бібліотеці: знайти піттсбурзьку версію «Фреш-Дайрект», продуктового магазину, який робить доставку на дім.

Вона зателефонувала до інформаційного центру, але не була досить добре знайома з тутешніми вулицями, щоб одразу розуміти, що біля неї, а що — ні. Вона піднялася по сходах і постукала у двері. Відчинив юнак із платиновим волоссям.

— О, вам потрібна була телефонна книга. Я забув.

— Усе добре. Я просто намагаюся відшукати продуктову крамницю, що робить доставку. Я не знайома з місцевістю та не зовсім знаю, що де.

Хлопець повернув голову набік, розгублено витріщившись, ніби вона запитала його про магазин, де можна купити конину.

— Санні, — покликав він до квартири. — «Хол Фудс» робить доставку?

— «Хол Фудс»? — надійшла відповідь. — Ти що, виграв знижку?

— Не я, наша нова сусідка хоче знати. — Він подивився на Мерібет. — Як вас звати?

— М.Б.

— Скорочено від...

— М.Б.

Він майже всміхнувся. Потім запросив її пройти.

— М.Б., наша таємнича сусідка, потребує продуктову крамницю, яка робить доставку.

— О, даремно ви запитали Тодда. — Хитаючи головою, на поріг вийшла дівчина. — Він дуже прискіпливий у таких питаннях. До речі, я Саніта. На Ліберті є магазин «Шур-Сейв». Туди можна дійти пішки.

Можливо, для людини, якій не заборонено носити вагу більше за п'ять фунтів, дійти туди пішки й було можливим.

— А в них є доставка? — запитала Мерібет.

— Навіть якби їхні продукти доставляв Клайв Овен з голим торсом на єдинорозі, я все одно не скуплявся б у «Шур-Сейв», — сказав Тодд.

— Ось бачите? — мовила Саніта, закочуючи очі. — Як не «Шур-Сейв», то «Джаянт Ігл» — добрий та цілодобовий, якщо вам треба щось, що працює допізна.

— Справа не в часі. У мене зараз немає машини.

Тодд і Саніта презирнулися, ніби були здивовані, що людина у віці Мерібет не має свого транспорту.

— Ну, можливо, ми зможемо вас підвезти, — сказала Саніта. — Правда ж, Тодде?

Перед тим, як Тодд відповів, Саніта обернулася до Мерібет:

— У нас також немає машини, але татко Тодда дозволяє користуватися своєю, коли нам потрібно.

— Не називай його так, — сказав Тодд.

— Пробач. Краще називати його татусем?

— Ліпше називати його босом, бо так і є.

— Бос із привілеями?

Мерібет покашляла.

— А коли ви їхатимете?

— Скоро! — відповіла Саніта. — У нас скінчилися рисові хлібці та солоні огірки. Тодде, ти попросиш Майлза?

— Я напишу йому сьогодні ввечері, — втомлено сказав Тодд. — Можемо поїхати завтра.

— Вам підходить, М.Б.? — запитала Саніта.

Кумедно. Цього разу не було затримки. Вона одразу ж зреагувала на те, що звернулися саме до неї. Це справді дивовижно, як швидко можна стати кимось іншим.

— Мені підходить.

Того вечора Мерібет дістала свій органайзер, з нього випав шматочок її квитка до Піттсбурга. Вона перегорнула всі до останньої сторінки, шукаючи, куди поспіхом перед від'їздом поклала фотографію близнюків. Відтоді жінка не мала нагоди добре її роздивитися. Вона тримала в руках квиток і згадувала, якою безтурботною була подорож потягом, коли вона була не Мерібет Клейн, матусею-втікачкою, а жінкою у відрядженні. Вона покинула їх як та жінка. Напевне, вона могла поглянути на їхні обличчя як та жінка. Зрештою, вона просто була мандрівною матір'ю, котра з любов'ю дивиться на фото своїх дітей.

Мерібет глянула на світлину та зрозуміла, що це зовсім не заскочило її зненацька. Вона відклала фотографію, і в неї з'явилась ідея. Вона відкрила чисту сторінку у своєму органайзері й замість написати перелік продуктів, розпочала писати лист.

Любі Оскаре та Лів, матуся була дуже зайнята ці кілька днів.

Вона написала лист так, як, за її уявленням, написала б його жінка у відрядженні. Жодних болісних пояснень, жодних обіцянок, просто коротке описання її дня. Вона написала про цуцика у плащі, що його бачила на прогулянці. Як це нагадувало їй час, коли вони разом побачили літню пані, котра везла пуделя в іграшковому дитячому візочку. *Пам'ятаєш, Лів, як ти поступилася місцем у візку своєму іграшковому песикові Кліффорду? І як ти більше не хотіла їздити в ньому, бо казала, що Кліффорду потрібне місце?*

Оскар залишив візок за рік, і через те, що Лів дуже повільно ходила, інколи один квартал вони проходили аж за десять хвилин. Джейсон вважав, що їм треба примусити Лів їздити у візку, але Мерібет переконувала його запастися терпінням. Звісно, може, вони пересувалися повільніше, ніж юрба туристів із Таймс-сквер, але вона поважала рішучість своєї дочки.

Вона закінчила писати листа й обережно вирвала сторінку з органайзера, поклавши її на свою тумбочку. Вона знала, що не надішле його. Не зможе. Хоч на той момент це, здавалося, не мало значення.

18

На вечір четверга Мерібет зустрілася з Тоддом та Санітою внизу. Тодд сидів за кермом старого мікроавтобуса «вольво»; Саніта сиділа на пасажирському сидінні. Мерібет залізла назад.

— Обережно, там може бути собача шерсть, — сказала Саніта. — Тато Тодда обожнює безпритульних псів.

— Безпритульних? Я тебе прошу. Він розводить породистих собак. І припини називати його моїм татком! — Тодд глянув на Мерібет через дзеркало заднього огляду. — Там шерсть Джека Рассела. У мене є кругла щітка, якщо вам треба.

— Ні, все добре.

Попри годину пік, вони прорвалися крізь тисняву, минаючи інші супермаркети. Мабуть, Мерібет виглядала здивованою, бо через деякий час Саніта обернулася до неї, щоб пояснити:

— Тодду подобаються тільки «Джаянт Ігл» та «Іст Ліберті».

— Це неправда, — заперечив Тодд. — У «Маркет Дістрікт» завеликі ціни. У будь-якому разі, ми їдемо саме туди, бо він розташований біля індійського магазину, а Санні намагається бути ближчою до своєї культури.

— Саніта, — виправила Саніта тоном роздратованої матері, яка говорила про це вже багато разів.

— Я відмовляюся брати участь у цій суперечці, — сказав Тодд.

— Саніта — ваше повне ім'я? — запитала Мерібет.

— Так. Було, поки мені не виповнилося шість років. А потім стався теракт на 9/11 й почалися ці всі репресії проти пакистанців. Ми індійці, але мої батьки боялися, що люди сприйматимуть нас за терористів, отож у перший клас я пішла як Санні. Бо, вочевидь, тоді ніхто не дізнається, що ми з Південної Азії.

Тепер Мерібет зрозуміла. Цій дівчині було шість років, коли трапилося 9/11.

— Коли я пішла до коледжу, я знову змінила ім'я на Саніта. Тоді я була на першому курсі. А тепер я магістр. — Вона зиркнула на Тодда.

— Що я можу сказати? — спитав Тодд. — Для мене ти завжди була Санні. — Він помовчав. — Окрім тих днів, коли в тебе ПМС.

— О, замовкни, — звеліла вона.

Вони втулились у вільне місце на парковці та обмінялися телефонними номерами. (Мерібет не пам'ятала свого; у неї з цим було зле останнім часом.) Вони домовилися зустрітись біля машини через півгодини.

Супермаркет був схожий на той, на околиці, біля якого жила Мерібет у дитинстві, із дуже широкими рядами — їй було надзвичайно легко повертати візок у таких рядах — на полицях там продавалось усе: від закордонних сирів до романів у м'якій обкладинці.

Зайшовши до магазину, Тодд і Саніта рушили ліворуч у напрямку овочів та фруктів. Мерібет попрямувала до холодильних вітрин. Вона не знала точно, що хоче купити. Мабуть, те саме, що й завжди; вона дотримувалася здорової дієти, але, підійшовши до свого улюбленого йогурту, вона зробила дещо, чого ніколи доти не робила, — поглянула на етикетку.

Вісім грамів жиру. Двадцять п'ять відсотків від дозволеної денної норми.

Задавалося, це дуже багато, але йогурт щедрий на протеїн. Може, цей йогурт був, як авокадо, жирним, але корисним. До порівняння вона взяла йогурт іншої фірми. У ньому взагалі не було жиру.

Мерібет подивилася на свій йогурт. Отже, це жирний йогурт? Увесь цей час вона їла жирний йогурт? Вона перевірила упаковку на наявність чогось на взір попередження «жирний» або «незбиране молоко», як це пишуть на сигаретах: «Куріння може спричинити смерть». Але нічого такого вона не знайшла. На упаковці було лише напиеано, що йогурт французький.

Боже милостивий! Вона освічена жінка. Вона працювала в журналах, у яких писали незліченну кількість історій про жир. І весь цей час вона їла йогурт із вісьмома грамами жиру!

Мерібет поклала йогурт на місце й почала шукати заміну. На полицях були десятки інших йогуртів, які стояли в ряд, немов ракети. Знежирений. Низькокалорійний. Грецький. Пробиотик. Соевий. Може, їй варто стати веганкою. Хіба не це зробив Білл Клінтон після шунтування?

Ідучи повз йогурти, вона дісталася полиці з молоком та маслом. Звісно, про масло не може бути й мови. А як щодо маргарину? Стоп. Хіба не від маргарину пацюки хворіють на рак? Що краще? Серцевий напад чи рак?

Мерібет подивилася на молоко, яке вживала дуже рідко, тільки з вівсянкою чи кавою. Зазвичай вона просто позичала незбиране молоко у близнюків або наливала вершків собі до кави. І знову ж, вона прочитала склад. Вершки: в одній столовій ложці два грами жиру. Незбиране молоко не набагато краще за вершки. За день вона випила чотири чашки кави (вона знала, що це забагато), а то — чотири столові ложки вершків. Вісім грамів жиру. Усе це разом з йогуртом і становило її денну норму жиру.

Вона повернула все ще порожній візок до безпечної гавані — полиць із хлібом та злаками — й узяла трохи граноли, яку також не звикла купувати. І поглянула на етикетку. Двадцять п'ять грамів цукру на порцію. Мерібет порівняла її з шоколадними кульками. У них було *менше* цукру, ніж у гранолі. Хрустка гранола волохатих хіпі. Тепер вона знає, що вони вживали цукор, підвищуючи ризик занедужати на хвороби серця.

Овочі! Овочі — безпечні. П'ять разів на день, ліпше сирими, сік — це шахрайство. Тепер вона все це знає. А капуста! Капуста є чудодійними ліками. І лохина. Повнісінько антиоксидантів. Чому раніше вона об'їдалася жирним йогуртом, а не капустою та лохиною?

У цей момент Тодд написав їй повідомлення: «Готова?» В її візку лежав сумний набір з капусти, мигдалю й кави, і Мерібет була розлючена.

Її застукали зненацька. Вона думала, що все робить правильно. Вона провела ціле життя, складаючи списки, дотримуючись їх, контролюючи, робила все, щоб переконатися, що нічого такого ніколи не трапиться.

І дивіться, де вона спіткнулася. Лише подивіться!

19

Мерібет узяла із собою тільки три комплекти одягу й після тижня в Піттсбурзі зрозуміла, що треба щось робити, якщо вона збирається залишитися. Вона пішла до «Фемілі Долар», купила спідньої білизни та шкарпеток, відтак навідалася до комісійного магазину в кінці кварталу та придбала там кілька пар джинсів, светрів і пару чобіт, бо прогнози вже обіцяли сніг. Вона не намагалася знайти щось цінне серед мотлоху, хоч колись давно вони з Елізабет були рекордсменками, вишукуючи «Прада» й «Версаче» в комісіонках за цінами, як у «Банана Репаблік». Звісно, тепер Елізабет купує «Прада» за цінами «Прада», а Мерібет купує «Банана Репаблік» за цінами «Банана Репаблік». Або, принаймні, купувала, до того, як почала ходити до «Фемілі Долар».

Закінчивши з покупками, вона мала великий, хоч і не примітний, гардероб, якого вистачить, якнайменше, ще на кілька місяців. Пасивне рішення, що суперечило основній причині її від'їзду. Бо Мерібет більш не почувалася зле. Вона тепер могла підніматися сходами, не відпочиваючи. Вона приймала душ без памороків. Вона почала ходити пішки на довші дистанції, зустрічаючи все більше корисних місць у кварталі: кав'ярню, овочевий магазин, комісійну книгарню. І до того ж, вона купила собі одягу, щоб пережити осінь.

Вона написала ще два листи двійнятам, але коли їздила до бібліотеки, щоб передрукувати їх та відправити на пошту Джейсона, який мав би їх передати, то просто була не в змозі цього зробити.

Жінка згадала ще один подібний випадок: її довго не було, коли в її батька стався інсульт. Щоразу, коли вона телефонувала додому, близнюки плакали. Джейсон казав, що вони

не плакали поти, поки вона не телефонувала, нагадуючи їм про свою відсутність. Може, і листи нагадають їм, що її немає поруч. Мабуть, це тільки погіршить ситуацію.

Тож замість писати їм, вона купила жовтий блокнот і далі писала листи як жінка у відрядженні:

Любі Оскаре та Лів!

Сьогодні падав сніг. Трохи. Недостатньо, щоб робити кульки, але все-таки перший сніг цього року.

Їй було цікаво, чи падав сніг у Нью-Йорку, а якщо так, то чи згадав хтось про їхню традицію ходити до цукерні та купувати там гарячий шоколад аж за шість доларів, щоб відзначити цю подію?

Звісно, вона цього не запитала. Жінка у відрядженні такого не питатиме. Натомість, описавши погоду, вона повернулася до спогадів про близнят, як то чинила в попередніх листах.

Я не знаю, чи ви пам'ятаєте це, але минулого січня була люта завірюха. Школу відмінили, а я не пішла на роботу. Вулиці були порожні, тож ми йшли вздовж Черч-стрит, просто по дорозі, бо зовсім не було машин. Лів, ти бігла попереду, стрибала в кучугури та верещала від радості. Оскаре, ти був трохи обережнішим і все кричав: «Ів, Ів, зачекай на Оскі! Зачекай на Оскі!»

Лів, Оскаре, зачекайте на матусю.

20

Коли Мерібет приїхала на другий прийом до лікаря Гранта, вона помітила, що ціна знизилася.

— Сімдесят п'ять доларів, — сказала Луїс.

— Я думала, прийом коштує сто п'ятдесят, — здивувалася Мерібет.

— Початковий огляд — так. А це вже наступний.

— У вас якась особлива ціна для тих, хто платить готівкою?

Луїс щось ухильно пробурмотіла, і Мерібет почала хвилюватися. Минулого місяця вона редагувала стрічку новин про секрети краси від зірок, і в них сеанс педикюру коштує сімдесят п'ять доларів. Тож чому огляд у лікаря надто дешевий? Можна уявити таку ціну за огляд в інтерна та ще й у бідному районі міста, але де ви чули про дешеву кардіологію? У залі очікування зовсім не було інших пацієнтів, і минулого разу також.

«Ти сама обрала його», — нагадала вона собі, поки Луїс виписувала чек. Вона провела Мерібет до оглядової. Цього разу не дала халата.

— Мені перевдягтися? — запитала Мерібет.

— У цьому немає потреби, — відповіла Луїс.

Мерібет варто було поцікавитися, чи в них скінчилися гроші на халати. Лікар Грант зайшов майже одразу. Кілька разів Мерібет бачила лікаря Стерлінга без білого халата, але все одно він завжди виглядав як лікар: він був у метелику та дуже нудний. А лікар Грант не скидався на лікаря навіть у халаті, хоча в його зовнішності й не було нічого непрофесійного, окрім джинсів. І привабливості. Хіба лікарям дозволено мати вигляд, як Джордж Клуні, якщо вони не знімаються в телешоу в ролі лікаря?

Він прослухав її серце та легені, під'єднав її до монітора ЕКГ. Перевірів її тиск та пульс.

— Ви трохи схудли, але, у будь-якому разі, усе виглядає добре. Чому б нам не піти до мого офісу, поспілкуватися?

Мерібет знала з досвіду, що запрошення від лікаря поговорити в кабінеті — це дуже кепський знак. Це було те священне місце, де лікар Саймон, їхній спеціаліст зі штучного запліднення, повідомляв погані новини про те, що запліднення не відбулося. Хоч Мерібет і сама це завжди знала наперед. Вона бачила це з томографічного зображення.

— Що сталося? — запитала вона лікаря Гранта.

— Нічого. Я вмить повернуся. Хочете чаю?

— Ні. — Це прозвучало трохи різко. Вона спробувала знов. — Ні, дякую.

Залишившись наодинці в його офісі, Мерібет скористалася з можливості все тут розвідати. На стіні висіли дипломи

з Північно-Західної медичної школи й сертифікат членства в кардіологічному товаристві Піттсбурзького університету. Це її заспокоїло. Грант не забув і про університет у Феніксі. На книжковій полиці лежали кілька рожевих стрічок проти раку грудей, а на столі стояла рамка з фотографією молодої та усміхненої світлошкірої афроамериканки в каное. Його дочка? Або жінка. Якщо зважити на його вік і професію, мабуть, це дружина номер два. Жінка-трофей.

— Пробачте, що змусив вас чекати.

Коли увійшов лікар Грант, обіруч тримаючи чашку чаю, — дивна звичка, що виглядала трохи по-чернечому, — Мерібет винувато обернулася.

— Я стаю дратівливим і сонним, якщо о четвертій не вип'ю чаю.

Він кивнув на два стільці навпроти робочого столу. Вона сіла на один, а він — на інший.

— Що не так? — знову запитала Мерібет.

Він поставив свою чашку на підставку та з посмішкою запитав:

— І чого ви завжди як на голках?

Серйозно? Що спільного між чоловіками і сталим виразом про голки?

— Серцевий напад у сорок чотири роки, — відповіла вона. — Проколення артерії під час встановлення стенту. Подвійне шунтування. Даруйте, що я сиджу на голках.

Мерібет чекала, поки він скаже щось типове для лікарів. Те, що через це не варто засмучуватися, що стрес тільки все погіршує, що все лихе вже позаду. А натомість він просто сказав:

— Так, тепер розумію, чому ви така.

— Бо раніше я взагалі не була уважною до себе. Я навіть не знала про те, що в мене серцевий напад, — мовила жінка. — Я просто думала, що це китайська їжа зіпсувалася.

Він подмухав на свій чай. Мерібет відчула запах бергамоту. «Ерл Грей».

— Це не рідкість.

— Справді? Тож усі звинувачують курку гунбао?

— Більше звинувачень перепадає свинині під кисло-солодким соусом.

— Але ж якщо ти їси свинину під кисло-солодким соусом, то це твоя провина.

— Хіба?

— Так. Читайте інформацію, написану маленьким шрифтом. Вона є в меню.

Лікар Грант засміявся.

Вона відчула щось схоже на те, коли знаходиш двадцять доларів у кишені старого пальто. Як багато часу минуло відтоді, коли вона востаннє когось розсмішила.

— Якщо вам від цього полегшає, — продовжив лікар Грант, — жінки дуже часто плутають серцевий напад з кишковими газами.

— Мені не полегшає від речення, у якому є словосполучення «кишкові газы», — сказала вона.

Він знов розсміявся. І Мерібет пригадала. Раніше вона була веселою. На роботі вона була відома своєю дотепністю, принаймні до того, як почала працювати у «Фреп», де більшість її коментарів провалювалися з гуркотом. Вона згадала одну конференцію на початку її кар'єри, де вони обговорювали надзвичайно худорляву актрису, котра в інтерв'ю хизувалася тим, що «їсть, як свиня», а Мерібет сказала, що свиня, яка їсть саме лише повітря, мабуть, є родичкою летючої свині. Елізабет натягнуто посміхнулася, хоч зазвичай вона реготала над жартами Мерібет. Усі інші редактори мали жакливо обурений вигляд.

Коли лікар Грант розсміявся, Мерібет розсміялася також. Їй було трохи боляче.

— А як вам оце, — мовив лікар Грант. — Серцево-судинні недуги з'явилися в сорокових роках і найголовнішим чинником ризику була спадкова гіперліпідемія. Мабуть, ви її успадкували. Тож можете відкласти на безрік курку гунбао.

Це було просто як один з її жартів у «Фреп». Провал. У кімнаті зависла пауза.

— Я кажу лише тому, що це спадкове... — Він потягнувся за її карткою, відкрив історію родини. Ця сторінка була порожня.

— Гм.

— Мене вдовочерили, — відповіла Мерібет, намагаючись промовити це так, ніби для неї це нічого не означає. — Тож навіть якби я й хотіла звинуватити матір, то не змогла б.

— Або батька. Стать не впливає на серцеві хвороби.

— Як прогресивно. — Вона замовкла. — Прогресивно. Ха. Зрозуміли?

Цього разу ніхто не засміявся.

— Тож ви нічого не знаєте про свою біологічну сім'ю? — запитав Грант.

— Ні. — Вона відчула кислуватий присмак на язичку. Як вони тут опинилися? Почали з жартів про китайську їжу, а скінчили таким-от.

— Ви ніколи не хотіли їх знайти? — Він тримав руки піднятими, ніби збирався відбивати атаку. — Я не хочу пхати носа в чужі справи, але ви не перша пацієнтка, що опинилася в такій ситуації. Проблеми зі здоров'ям часто-густо змушують людей шукати інформацію про себе.

— З мене достатньо драми. Я більше не хочу ритися у своєму минулому.

— Пробачте. Це не моя справа, — сказав він.

— Ні, — роздратовано відповіла Мерібет. — Не ваша.

Звісно, то була брехня.

Не те, що вона не хоче драми. А те, що вона не хоче шукати. За день до цього вона була в бібліотеці й нарешті наважилася вийти в Інтернет. Не для того, щоб перевірити пошту, а щоб зайти на сайт пошуку біологічних батьків, який вона надібрала після народження двійнят. Вона не наважилася зайти далі головної сторінки, повної відгуків від названих дітей і біологічних батьків, які знову возз'єдналися. Але ж хотіла зайти. Інакше, чому вона взагалі туди завітала?

Мерібет більше не бачила своїх сусідів після тієї жакливної поїздки до супермаркету. Коли всі вони зустрілися в черзі до

каси, Тодд неохайно подивився на її жалюгідний візок із покупками.

— Усе це ви могли купити в «Шур-Сеїв».

До азійської крамниці вона не пішла, залишившись у машині. Не хотіла ризикувати та пережити ще одну панічну атаку. Тільки коли Тодд і Саніта пішли, вона зрозуміла, якою обмеженою — або ще гірше, расистською — вона їм здається.

Дорогою додому пара спілкувалася між собою, поки Мерібет тихо сиділа на задньому сидінні. Вона не справила гарного першого враження.

Але потім вона отримала повідомлення від Тодда. Він сказав, що в середу знов матиме машину, і запитав, чи не хоче вона поїхати до магазину.

— Так! — відповіла Мерібет. Цього разу вона підготувалася. У бібліотеці вона знайшла кілька кулінарних книжок. Тепер вона знає, що їстиме. Рибу. Пісне м'ясо. Тофу. Боби. Пасту. Яйця (тільки білки). Зелень та кольорові ягоди. І знежирений йогурт.

Вони зустрілись о п'ятій.

— Можете сісти спереду, — сказав Тодд. — Санні в кіно з «друзями».

Дорогою Тодд мовчав, пальцями постукуючи по керму.

— У вас усе добре? — запитала Мерібет.

— Так, — відповів він. — Вона дала мені список продуктів, але я сказав, що ми ні в якому разі не будемо заїжджати до азійського магазину. Я їй не попихач. — Він пирхнув. — Вона думає, що вчиться готувати, але, о Боже, я краще їсти землю.

— Зрозуміло, — сказала Мерібет.

— Єдина річ, яка виходить у неї гірше за приготування їжі, — це прибирання. Ви б бачили її кімнату. Просто катастрофа. — Тодд різко повернув на Ліберті. — Я живу з нею тільки тому, що її батьки попрохали мене.

— Справді? — поцікавилася Мерібет.

— Її тато торік переїхав до Індії та хотів, щоб вона оселилася в гуртожитку, але вона відмовилася. Тож я став комп'

ромісом. Її родина знає мене вічність, і хоч я хлопець, але я гей, отож безпечний. І тепер я застряг із нею.

Він казав це аж так байдуже, що Мерібет зрозуміла, звідки беруться суперечки між друзями. У кожних взаєминах, хай якими рівноправними вони здаються, є хтось сильніший, цікавіший або що. Складно бути другим номером.

— Колись я мала таку подругу, — сказала Мерібет.

— Недотепу?

— Ні, не недотепу. Просто, знаєш, людину, з якою ми були дуже близькі.

— Це був відстій? — Вони подивилися одне на одного, то був побіжний, але багатозначний погляд.

— Ні. Загалом, це було чудово.

Здавалося, Тодд засмутився. Він перестав крутити кермо та відкинувся у кріслі. І промовив іншим, тихішим голосом:

— Справа в тому, що мені не подобається в житті з Санні лиш одне: що колись це скінчиться.

Мерібет легенько доторкнулася до його плеча.

— Хоч вона справді не вміє готувати, — додав він.

22

Любі Оскар та Лів!

Сьогодні на вулиці я бачила музичну групу з однієї людини. Один чоловік одночасно грав на банджо, губній гармошці й барабанах. Мабуть, ви подумаете, що це звучить жахливо, але це звучало просто чудово. Я стояла та слухала його, поки мої пальці на ногах не затерпили з холоду, і тоді я поклала дві купюри по п'ять доларів до його кошика, по одній від кожного з вас.

Він нагадав мені вас і пісеньки, які ви іноді складаєте. Пам'ятаєте ту пісню про пацюків? Моя улюблена. Вона звучала якось так:

*Люди люблять собак
Їм подобаються коти
Деякі люблять мишей
Але нікому не до вподоби пацюки.*

Джейсон записав цю пісню, назвавши її «Гімн протолюдським правам», і вона була на телефоні в Мерібет. Як би вона хотіла зараз мати її копію. Не тільки щоб почути спів їхніх дитячих голосочків (попри те, що Лів жахливо фальшивила), а й тому, що це було б доказом їхньої єдності. Оскар грав один акорд на гітарі; Лів придумала чарівні вірші. Музика — від Джейсона. А вона відредагувала слова.

Йї стало цікаво, чи сприйматимуть близнюки це так само, коли підростуть. Коли дивитимуться на неї та Джейсона або одне на одного, чи згадають своє минуле, уявлятимуть своє майбуття й чи вважатимуть вони, що їм пощастило? Або що це прокляття?

23

— Скільки ви важили до серцевого нападу? — запитав лікар Грант.

Це була їхня третя зустріч менше ніж за три тижні, але цю вона сама призначила після того, як джинси восьмого розміру, що були йї якраз, коли вона купувала їх у комісійці тиждень тому, спали з йї стегон. Вона знала, що різка втрата ваги — недобрий знак.

— Не знаю. П'ятдесят сім кіло. Приблизно.

— Зараз ви важите п'ятдесят один.

П'ятдесят один. Мерібет стільки не важила з підліткового віку.

— Може, щось не так? Мабуть, варто зробити аналіз крові?

— Можливо. Та спочатку скажіть мені: як ви харчуєтеся останнім часом?

Вона харчувалася так, як мала харчуватися. Цільні злаки. Зелень. Куряча грудинка. Усе знежирене. Без солі. Несмачне.

Утім, під час їхньої останньої поїздки до магазину з Тоддом йї охопило відчайдушне бажання, щойно вона опинилася поруч із м'ясним відділом. Вона згадала смак кожного стейка, з'їденого нею: яловичі стейки, які йї батько смажив до хрумкої скоринки на грилі, стейк на реберці, який вони з Елізабет з'їли навпіл у паризькому бістро, біфштекс, що його вона готувала

для Джейсона після того, як вони зійшлися вдруге. І знову втратила цей смак, але цього разу біля холодильника. Вона так чітко відчувала смак сандвічей з неаполітанським морозивом, які їла кожного вечора в дитинстві. Спочатку морозиво було тверде, полуничне, відтак переходило у м'яку ваніль. А коли вона добиралася до шоколаду, морозиво з вафлею ставали такими м'якими та смачними.

— Тобі так пощастило, що твій метаболізм дозволяє тобі їсти геть усе, що схочеш, — казала її мати й пила каву без кофеїну, дивлячись, як Мерібет поглинає морозиво.

— Вівсянку з лохиною на сніданок, — відповіла вона лікареві Гранту. — Капустяний салат на обід. Курячу грудинку на вечерю. — Самий опис її меню вбивав апетит. Не дивно, що вона втрачає вагу. — Я дуже обережна.

— Обережна?

— Щоб знов не з'їсти чогось шкідливого.

— Іноді наш раціон відіграє величезну роль, особливо коли людина огрядна або постійно харчується в «Макдональдс». Але, як ми вже говорили, зважаючи на ваш вік, раціон та інші чинники ризику, я б сказав, що це гіперліпідемія, нездатність організму перетравлювати холестерин. Ви все робите правильно. Можете розслабитися.

— Чудово. Я розслабилася. — Вона зобразила розслаблення, відкинувшись на стільці. — Мені набагато ліпше.

— Я навіть не знаю, що у вас виходить гірше: бути мімом чи брехункою.

— Геї, я обурена, — сказала Мерібет. — З мене вийшов би чудовий мім.

Вона зобразила стіну перед собою. Лікар розсміявся. А потім подивився на годинник. Він належав до того типу чоловіків, які носять наручні годинники.

— Маєте трохи часу?

— Час — це все, що я маю.

— Добре. Ходімо зі мною.

Вони під'їхали до вишуканої крамниці морозива у Шейдісайд. Грант наказав їй знайти місця та сісти, а сам пішов до

каси. Він повернувся із двома порціями фруктово-горіхового пломбіру, по дві ложки в кожній.

— Тест на смак, — сказав лікар.

— Що це? — підозріло запитала Мерібет.

— Це ваніль з інжиром і бальзамічним кремом, — мовив він, вказуючи на одну тарілку. — А це м'ятне з гарячим шоколадом та збитими вершками. Одне незвичайне, одне класичне. Гаразд?

— Ви ж лікар, — сказала вона, витріщаючись на морозиво.

— Вас це не вб'є, — відповів він.

Мерібет узяла ложку.

— Ви в цьому впевнені?

— Так.

Вона занурила ложку в інжирно-бальзамічний пломбір.

— Це частина мого офіційного лікування?

— Так.

— А страхування це покріє?

— У вас немає страхування. Ви платите готівкою, — відповів Грант. — Хоч я сумніваюся, що ви й це оплачували готівкою. — Він вказав на її груди. — Я вже починаю думати, що ви в'язень-утікач із Кембридж-Спрінгс.

— Як щодо того, що ви не питатимете мене про моє страхування, а я не питатиму, звідки у вас стільки вільного часу, щоб водити пацієнтів на морозиво?

Якась емоція промайнула на його обличчі. Не злість, обурення чи навіть сором, а щось інше. Щось схоже на те, ніби Мерібет відкрила цю завісу.

— Пробачте, — сказала жінка.

— Не варто, — мовив Стівен Грант. Він простяг руку. — Домовилися. А тепер прийміть свої ліки.

Вони поручалися. Мерібет скуштувала морозиво. Було досить смачно.

— От бачите, — сказав він. — Ви не померли.

— Зачекайте п'ять хвилин, — відповіла вона.

— Можна зачекати достатню кількість хвилин, і всі ми будемо мертві.

— Вам казали, що маєте чудовий професійний підхід до пацієнта?

— Ось, спробуйте це. — Він посунув тарілку з м'ятним пломбіром до неї. Мерібет спробувала. Також смачно.

— Ось це є, — мовив Грант, вказуючи на незвичайне, — веганське. Ніяких насичених жирів. А інше, — він поклав шматочок м'яти до рота, — являє собою класичне морозиво. Обидва смачні. Обидва досить небезпечні.

— Тільки в цьому повно холестерину! — зойкнула Мерібет, вказавши на м'ятне й уявляючи, як морозиво опускається її стравоходом та потрапляє просто до артерій. Вона відтрутила від себе пломбір. — Я більше ніколи не зможу їсти морозиво як нормальна людина, чи не так?

— Може, й так. Але мета виправдовує засоби. — Він штовхнув м'ятний пломбір до неї.

Вона з'їла ще трохи, намагаючись не думати про закупорені артерії, через що ще більше про них думала. Мабуть, сьогодні їй варто прийняти подвійну дозу статину.

— Знаєте, що не перестає мене цікавити? — запитала Мерібет.

— І що ж?

— Що б сталося, якби я не пішла тоді до лікаря? Я би й далі безжурно поїдала морозиво, потім трапився б іще один серцевий напад — і моє серце просто зупинилося б?

Грант стінує плечима.

— Не обов'язково. Можливо, ваш біль у грудях минув би й іншого нападу не сталося б. Чи біль посилювався б, і, як наслідок, ви пішли б до лікарні. Або все це повторилося б, і ваше серце, як ви кажете, зупинилося б.

— І знову це чудове вміння правильно підійти до пацієнта.

— Ви не справляєте враження людини, яка потребує турботи.

— Ось тут ви не маєте рації. Мені дуже потрібна турбота, — відказала жінка. — Просто настрої не той.

— Іноді це є навзаєм виключним.

Вона кивнула.

— Мій тато, мій названий тато, нічого не знав про свій серцевий напад, а потім одного дня в нього стався інсульт і він впав у кому, а через два тижні помер. Я навіть не знаю, що краще: дати цьому нависнути над собою чи бути в блаженному невіданні, аж поки не помреш.

Вона думала, що він відповість, що ліпше знати. Урешті-решт, у цьому був його хліб насущний: повідомляти людям, лікувати їх, коли щось пішло не так. А натомість він сказав інше:

— Для мене це схоже на більшість речей у житті. Ми офіруємо щось заради знання, хай то буде духовний спокій, відчуття непереможності чи дещо абстрактне.

— Правда звільнить тебе, але перед цим знічевить, — мовила вона, згадавши один плакат зі школи, що мав би надихати.

— Саме так.

24

Наступного дня Мерібет зареєструвалася в бібліотеці на сайті пошуку біологічних батьків та натиснула на розділ «Знайти ваших біологічних батьків». Там на неї чекало опитування щодо базової інформації, імені, дати народження, релігії, імен названих батьків, контактів.

Заповнення форми нагадало їй заповнення будь-якого іншого онлайн-документа, наприклад, реєстрацію близнюків до школи або покупку памперсів гуртом.

Коли з'явилося поле для контактної інформації, вона ввела свій новий мобільний, але завагалася перед тим, як ввести стару електронну адресу. Вона не заходила туди від того дня, коли поїхала. Вона уявила цілі сторінки листів, що чекали на неї, — скиглення Джейсона, майстерно написані листи із запитаннями від Елізабет, лицемірство, замасковане під турботу, від батьків із групи близнюків, не кажучи вже про спам від «Брайт-Старту» і різних груп, на які вона підписана, — і здригнулася. Вона не могла повернутися до всього цього. Це поле вона залишила порожнім.

Мерібет заммерла на секунду, її палець завис над кнопкою «підтвердити».

— Ти справді не хочеш її шукати? — запитав її Джейсон у коледжі, коли його власні батьки розлучалися. Він запитав це ще раз, коли один з його друзів полетів до Північної Кореї, щоб зустрітися з кривною ріднею. І ще раз, після того, як народилися близнюки. — Ти дійсно не хочеш нічого дізнатися про свою сім'ю?

— Ти моя сім'я, — було її стандартною відповіддю. Їй самій було цікаво, чи це правда.

Вона натиснула «підтвердити».

25

Нервуючи, Мерібет постукала у двері сусідів. Вона думала про те, щоб запросити їх через повідомлення, але це було б занадто неформально. І безглуздо. Вона ж не на бал їх запрошувала. Просто на вечерю.

Коло бібліотеки вона знайшла рибну крамницю та вирішила приготувати паелью. Але ціна тих молюсків, а вся виконана робота — й поготив, здавалася зavelикою для однієї людини. І, крім того, морозиво в компанії лікаря Гранта трохи її підбадьорило. Точніше кажучи, сама розмова. Їй треба бути більш комунікабельною, тож Тодд та Саніта допоможуть їй у цьому.

Вона полегшено видихнула, коли двері відчинила Саніта. Хоч вони й порозумілися під час останньої поїздки до супермаркету, Тодд усе одно трохи лякав її. Тож Мерібет здивувалася, коли на запрошення Саніта похитала головою так сильно, що загойдався й її хвостик.

— О ні, — мовила Саніта. — Ми не можемо. Зовсім ніяк.

Мерібет відчула, що зашарілася. Про що вона думала? Тодд та Саніті ледве за двадцять; а їй уже понад сорок. Вона помилилася щодо їхніх дружніх прагнень. Насправді вона була просто літньою жінкою, якій вони допомогли перетнути вулицю.

— О, гаразд, не звертайте уваги, — сказала Мерібет, уже йдучи додому.

— Просто завтра понеділок, — пояснила Саніта. Це ні про що не казало, тож вона додала: — У понеділок увечері футбол. Ми граємо з «Титанами».

— О, футбол, так, — погодилася Мерібет. Вона не надто цікавилася такими речами. Джейсон, у кращому випадку, час від часу був спортивним фанатом, а от її тесть геть схибився на одній команді. «Гіганти»? Чи, може, це були «Ракети».

— Ми їх розгромимо, — додала Саніта.

— О. — Мерібет не знала, що відповісти. — Ну, то успіхів у розгромленні.

— Зачекайте. А що ви готуєте? — запитала Саніта. — Ніхто не готував для мене вже дуже довго.

— Я думала про паелью.

— Тодд має алергію на морські гребінці, — сказала Саніта.

— В цьому рецепті немає гребінців.

— Може, ви принесете паелью до нас? Якщо ви не проти подивитися гру з нами.

— Справді?

— Початок о п'ятій тридцять, але приходьте раніше, щоб ми встигли потусуватися.

Потусуватися.

— Добре.

— Попереджаю, Тодд розмовлятиме виключно про футбол, поки м'яч на полі. — Вона закотила очі, мовби кажучи: «Чоловіки».

Мерібет усміхнулася.

— Побачимось о п'ятій.

Процес готування був приємно-складним: чистка мідій, креветок, шинкування, нарізання. Мерібет ліниво насолоджувалася ним, попиваючи червоне вино. (Єдине, що їй подобалося з усього, на чому наполіг лікар Грант.) Вона навіть купила риб'ячі голови, щоб зварити собі юшку.

Коли морський запах поширився квартирою, Мерібет спробувала згадати, коли востаннє на кухні вона почувалася не як наймичка, а ось так розкішно. Їй не треба було турбуватися про те, що їжа мусить бути готова й подана, а посуд вимитий у той маленький проміжок часу між поверненням з роботи та емоційним виснаженням (зазвичай, через дітей,

але не завжди). Вона не мала хвилюватися через те, чи Лів їла томатну пасту, рис або броколі на цьому тижні. Вона більше не боялася того, що креветки з головами травмуватимуть психіку Оскара. Їй уже не треба аналізувати витрати й зиск від обіду на багато осіб: смак їжі проти часу, згаяного на прибирання.

Навіть прибирання було їй на втіху. Дошка для нарізання забруднилася. Мерібет помила її. Тепер вона чиста. Звичайнісінька насолода. Вона була просто щаслива від цього. Набагато більше, ніж від редагування статей.

О п'ятій Мерібет принесла запечену страву до сусідів. Двері відчинила Саніта у великій кофті «Стілерс», навколо її очей були намальовані ті позначки, які малювали собі футболісти з таємничих для Мерібет причин. Позаду з'явився Тодд. Він був одягнутий достоту так само. Мерібет уже бачила Саніту в широких спортивних кофтах, але Тодд завжди вбирався стильно.

— Це на успіх, — пояснив Тодд, помітивши її погляд. — Або «Стілерс» програють.

— Це правда, — сказала Саніта. — Ми програли Суперкубок у 2011, бо Тодд хотів справити враження на одного хлопця та надягнув «Джей Крю».

— Молодість, — додав Тодд, хитаючи головою.

— Тримайте, вона важка, — сказала Мерібет, киваючи на тачку.

— О, справді. Поставте на стіл, — запропонував Тодд.

— Вона гаряча. У вас є підставка?

— Санні, візьми каталог чи щось на кшталт того, — сказав Тодд.

Саніта витягла журнал зі стосу листів. Це було останнє видання «Фреп».

— Я його ще не читав, — мовив Тодд.

— Ви нічого не втрачаєте, — пожартувала Мерібет.

— Ви читаете «Фреп»? — підняв брови Тодд. Мерібет подумала, що заробила ще один бал на шляху до його симпатії.

— Раніше читала.

— От бачиш! — сказав він Саніті. Тоді звернувся до Мерібет:

— Санні не дає мені спокою, хоча в самої не залишилося жодного опитування про Гаррі Поттера від «Базз-Фід», якого б вона не пройшла.

— Не можна порівнювати ГП та твої дурнуваті журнали.

— О, вгамуйся. Двоє проти одного. М.Б. читає «Фреп» і вона розумна. Вона, мабуть, лектор-професор абошо.

Мерібет подивилася на видання «Фреп», яке стало вологим від таці.

— Консультант.

— *Консультант* це читає, — сказав Тодд. — Отож не займай мене.

— А навіщо ще мені жити? — запитала Саніта.

— М.Б., хочете, я проведу для вас екскурсію перед грою?

— Звісно.

— Я вже її попередив, яка ти замазура, — сказав Тодд, обмінявшись багатозначним поглядом із Мерібет.

Квартира була дуже схожою на її, таке саме старе обладнання на кухні, такі самі брудні килими у вітальні, такий самий непримітний дубовий обідній стіл. Хоча все мало зовсім інакший вигляд, мабуть, тому що квартира була обжита. Уздовж вікна висіла гірлянда з лампочками у формі перчиків чилі та книжкова полиця, захарашена книжками й підручниками. Також було дещо, схоже на вітвар, присвячений «Стілерс»: рамка із заголовком з обкладинки журналу, де виголошено щось про перемогу на Суперкубку, кілька фігурок, які хитають головами, і плакат, що віщував: «У МЕНІ ТЕЧЕ ЧОРНО-ЗОЛОТА КРОВ». Висів колаж із фотографій їх обох, молодших, м'яколицих, чарівно-незграбних.

Кімната Саніти, як Тодд і попереджав, була в безладі: купа подушок, кольорова мозаїка на стінах, сила-силенна одягу, що випадав із шафи.

Порівняно з цією кімната Тодда видавалася спартанською: ліжко пройшло б військову перевірку, рамка з постером періодичної таблиці хімічних елементів, стилізована під Воргола, та величезна дошка, повна квитків до кіно, майстерно викладених у формі квітки. Мерібет підійшла ближче, щоб роздивитися.

— Ми переглядаємо дуже багато фільмів, — сказав Тодд. — Я підрахував, що, якби я витратив усі ці гроші на щось інше, все одно мав би, що вам показати.

— А вам подобається кіно? — запитала Саніта.

— Так, але я рідко туди ходжу. — Коли її взяли до «Фреп», Мерібет думала, що виділить принаймні дві п'ятниці на місяць, щоб відвідувати ранкові сеанси. Проте не вийшло. Ані разу. Вона подивилася на квитки, більшість були з останніх фільмів, яких вона не бачила: «Скайфол», «Ідеальний голос», «Американська афера», «Піймай шахрайку, якщо зможеш», «Голодні ігри», «Третій зайвий», «Гарольд і Мод».

— «Гарольд і Мод»? — здивовано спитала вона.

— Я знаю, — відповіла Саніта. — Це він потягнув мене до «Роу Гаус». Дуже дивний фільм. Ви його бачили?

Останнього разу в коледжі. Останній раз під час першої ночі з Джейсоном. Після того, як Мерібет заклалася з Кортні, що візьме в Джейсона інтерв'ю для газети, вона пішла на радіостанцію, налаштувавшись провести одну годину з гидким музикою-вискочем.

Але, поспілкувавшись із ним, вона знайшла причину продовжити інтерв'ю наступного дня. А потім Джейсон наполіг, аби вона залишилася на одному з його шоу, щоб зібрати, як він сказав, повну інформацію.

Виявилося, що в Мерібет було зовсім хибне враження про Джінкса. Звісно, коли вона вперше зізналася йому, що їй не подобається «Нірвана», він трохи її позадирав: «Хто тебе виростив?» — але це було добродушно. Вона одразу зрозуміла, що він не засуджував людей за їхні смаки. Він безмежно любив музику. Діджеювання для нього — не спосіб бути крутим, а спосіб виразити любов. І він не був гидким. Навіть трішечки. Коли Мерібет уперше побачила його на радіостанції, то подумала, що він милий: ця копиця волосся, бурштинові очі, ці пухкі губи. Коли Джейсон захоплено слухав трек, що вмикав для неї, — бо якщо вона не впізнавала групу, він, задля освіти, вів її до порожньої студії та давав послухати цю групу — він заплющував очі й закусував губу, а Мерібет облизувала свої губи, ніби у відповідь. На третій

день інтерв'ю, щойно вона подивилася, як він крутить треки на своєму шоу, її враження виросло від милого до прекрасного, а також у неї пошерхли губи від дуже частого облизування.

Зазвичай написання статей виснажувало Мерібет — ось чому вона обрала редакцію, — але у натхненній ейфорії вона написала статтю про Джейсона та негайно ж видала її. Вона побачила її в газеті наступного дня і тільки тоді зрозуміла, що саме написала. Не стаття, а любовна записка в 11 500 примірниках.

«Зазвичай Джейсона Брінклі можна побачити біля кампусу в ролі аноніма, такий собі Кларк Кент у джинсах та футболці. Але коли він потрапляє до кабінки, у нашому випадку до кабінки радіомовлення на KLXR, він перетворюється на Джінкса, музичного Супермена», — прочитала вона вголос для Кортні в кімнаті гуртожитку. Мерібет сповзла по стіні, не в змозі це перетравити. І тоді вона прочитала перлину цієї статті: «В еру загального цинізму, коли всі занадто круті, щоб запарюватися, Брінклі — той самий рідкісний виняток, коли людина насправді любить власну справу, що, своєю чергою, робить її ще крутішою». Мерібет кинула газету на підлогу.

— Навіщо ти змусила мене це зробити? Я тебе ненавиджу. Ні, я ненавиджу себе. — Вона затулила обличчя руками. — Убийте мене, будь ласка.

— Це, в якомусь сенсі, мило, — сказала Кортні. — Чутлива Мерібет освідчується в коханні публічно.

Мерібет зім'яла газету та кинула її до смітника.

— Сьогодні залишусь вдома. Я не можу наважитися на зустріч із ним.

Того вечора вона ховалась у гуртожитку, коли Кортні вмовила її піти до кіно.

— Пізній сеанс «Гарольда і Мод». Кому воно треба?

Як виявилося, майже нікому. Окрім Джейсона Брінклі, що самотньо сидів із пакетом попкорну та коробкою мармеладу. Це не було пасткою — Кортні ніколи раніше не бачила Джейсона, — але Мерібет відчула лоскіт у животі, а це

передвіщало долю, хоч вона була не в змозі заговорити з ним під час фільму або по дорозі до кампуса. Натомість вона слухала, як він та Кортні обговорюють саундтрек до фільму.

Вони затрималися біля гуртожитку. Кортні подивилася на них і пішла вперед.

— У мене до тебе є письменницьке запитання, — сказав Джейсон до Мерібет.

— Питай, — із сумнівом відповіла вона.

— Мені подобається давати назви своїм плеїлистам. Це важлива частина процесу. Зараз я працюю над одним мікстейпом, який хочу назвати «Занадто крута, щоб запарюватися», але не знаю, чи буде зрозумілою внутрішня суперечність цієї назви, чи це надміру. — Він широко осміхнувся.

З роками ця усмішка стане їй навіть більш знайома, ніж її власна. Мерібет зрозуміла, для кого був той плеїлист, і якщо чуттєва стаття — це освідчення в коханні від репортера, то плеїлист є його відповідником у діджея.

— Це доволі двозначно, — сказала йому Мерібет.

— Ще одне запитання, — мовив він, усе ще осміхаючись. — Якщо я Супермен, то це означає, що ти Лоїс Лейн?

Її тіло заповонила радість. Як же рідко в житті трапляється, що все виходить саме так, як ти собі фантазуєш.

— Тільки якщо ти замовкнеш та поцілуєш мене, — сказала Мерібет.

— Я дивилася «Гарольда і Мод», — сказала вона Саніті й Тодду. — Але це було мільйон років тому.

Почалася трансляція. Саніта принесла тацю фаршированих яєць, білки мали неапетитно-сірий вигляд.

— Яйця «Стілерс», — пояснила вона. — Ви маєте з'їсти два, щонайменш. Або ми програємо.

Мабуть, Мерібет виказала свою паніку, бо Тодд розсміявся.

— Я думаю, що це правда, тільки якщо ти фанат «Стілерс».

— Я з'їм, якщо ви обоє є щирими фанатами.

— Із самого народження, — сказав Тодд, гупаючи себе в груди.

— І я, — додала Саніта. — Коли мій тато переїхав сюди, він сказав, що, ставши фанатом «Стілерс», відчув себе американцем більше, ніж коли здобув громадянство. — Вона похитала головою. — А коли він дізнався, що його відправляють назад до Індії, його першим запитанням було, що станеться зі мною. А другим — як він дивитиметься матчі?

— Дякувати Богові за супутникове телебачення, — втрутився Тодд.

— Я знаю, — мовила Саніта. — Іноді він телефонує, якщо не згоден з рішенням судді.

— Деякі речі не змінюються, — сказав Тодд. Він пояснив Мерібет: — Якщо ти з Піттсбурга, то любов до «Стілерс» тече у твоїх венах. А якщо ні, то ти їнзер або біженець із Індії, або ж ти більшою мірою гей, аніж ціла купа геїв.

Мерібет ледве не захопилася, що вона сама таки *була* звідси. Але телевізор грав дуже голосно.

— О, матч зараз почнеться, — гукнула Саніта.

— Ти розповіла їй правила? — запитав Тодд.

Саніта кивнула.

— Ніяких позапрограмових розмов, поки м'яч на полі.

— Зрозуміла, — відказала Мерібет.

Вони наклали собі паєльї та повсідалися. Під час реклами вони пояснювали Мерібет нюанси гри й не припиняли балачок про нападника, якого обоє просто обожнювали.

— Коли він піде на пенсію, ми — трупи, — сказав Тодд.

— Будь ласка, — почала Саніта, кидаючи в нього подушкою. — Їх же називають «командою з певної причини». Люди таке казали про Террі Бредшоу.

— Правильно, а коли він пішов на пенсію, бачиш, що сталося? — відповів Тодд.

— Просто сподіваймося, що 2014 — наш рік.

Вечір набув приємного затьмарення. Їжа, вино, суперечки Тодда й Санні, бас коментаторів, постійні повтори важливих моментів. У перерви між таймами Мерібет почувалася тепло й дрімотно, а під час останньої чверті гри вона м'яко запала у солодкий сон. Можливо, через згадку

про «Гарольда і Мод», коли Тодд м'яко поштовхав її, їй на секунду здалося, що вона знову вдома, на дивані, а Джейсон її будить, щоб відвести до ліжка.

26

Мерібет пішла до комісійної книгарні на Ліберті, щоб купити нову книжку. Вона робила це настільки часто, що продавець почав купувати в неї прочитані книжки, така собі власна бібліотека. Це було дуже зручно, бо у справжній бібліотеці годі зареєструватися без локального ідентифікатора, якого в неї не було й не могло бути, якщо вона хотіла зберегти свою анонімність.

Цього ранку Мерібет дочитала трилер, що вийшов рік тому, — вона пам'ятає, як його рекламували в метро, — а тепер, якщо він був у наявності, вона хотіла обміняти його на той розрекламований англійський роман, який воліла прочитати, але досі не зробила цього, хоч видавництво надсиало безліч його копій. У Нью-Йорку вона мала змогу почитати тільки перед сном. (Дорогою на роботу та назад у метро вона завжди продивлялась усі непрочитані листи.) Коли Мерібет нарешті вкладалася до ліжка, хай якою цікавою була книжка, після двох-трьох сторінок її повіки важчали та одразу наставав ранок — або середина ночі, якщо одному з близнюків наснилося жажіття, — а її книжка лежала на шафці із закладкою на сторінці, де вона зупинилася. Джейсон клав книжку туди, мабуть, для того, щоб стежити за її повільним поступом.

А тут жінка ковтала книжки з апетитом, якого не знала роками. Вона могла сидіти в кафе протягом кількох годин, аж поки не дочитає твір. Або ходила до лоуренсвільської бібліотеки, брала книгу з полиці, сідала в холі біля вікон та гортала сторінки, поки не смеркне.

Вона повернула на Ліберті, коли задзвонив її телефон. Він продзвонив кілька разів, аж тут Мерібет зрозуміла, що це в неї. Хоча цей телефон був у неї вже кілька тижнів, він ніколи раніше не дзвонив. Тільки Тодд і Саніта мали її номер, та вони завжди писали повідомлення. Вона також залишала

свій номер в офісі лікаря Гранта, проте звідти на підтвердження прийомів ніколи не телефонували.

— Алло? — спитала вона.

— Я шукаю Мерібет Клейн.

Ця фраза здавалася такою знайомою, вона навіть не одразу збагнула, що тут щось не так. Жоден з тих, хто мав цей номер, не знає її справжнього імені.

— Це Мерібет Клейн? — повторив голос. Він був немолодий. Жіночий.

— Хто це?

Навіщо ця жінка їй телефонує? Вона приватний слідчий? Джейсон найняв її, щоб вистежити дружину? Джейсон здатен на таке?

— О, вибачте. Це Дженіс Пікерінг із сайту названих батьків.

Мерібет відсапнула, навіть не знаючи, із полегкістю чи розчаруванням, або з тим і з тим.

— Я телефоную щодо реєстраційної форми. Вам зручно розмовляти?

— Зачекайте.

На вулиці було дуже гучно. Мерібет забігла до аптеки.

— Так. Даруйте. Добридень. Ви щось знайшли?

Дженіс Пікерінг засміялася.

— О, ні. Ще ні. Але я можу вам допомогти, якщо ви хочете знайти своїх біологічних батьків. Я близько знайома із цим процесом.

— Як це працює? — запитала Мерібет.

— Це не телефонна розмова.

— Гаразд. Мені приїхати до вашого офісу?

Фармацевт у білому халаті запитала, чи Мерібет потребує допомоги, аж тут побачила, що вона розмовляє по телефону, та глипнула на неї осудливо. «Пробачте», — беззвучно сказала Мерібет.

— Буде краще, якщо ми зустрінемося у вас удома або в кафе, — запропонувала Дженіс.

— У кафе, — сказала Мерібет.

— Я звільнюся після обіду. Вам ближче до Маунт-Ленабон чи до Сквірел-Гілл?

Мерібет не мала уявлення, де це Маунт-Ленабон. Вона подумала, що Сквірел-Гілл десь недалеко.

— Я живу у Блумфілді. Не маю машини, але доберусь автобусом.

— О, якщо у вас немає авта, я можу приїхати до вас. Кажете, ви у Блумфілді?

— А чому б нам не зустрітися в Лоуренсвілі, — запропонувала Мерібет. Вона не знала чому, але їй хотілося тримати цю жінку на відстані. Вона назвала кав'ярню поблизу бібліотеки, і вони домовилися зустрітись о п'ятій.

Вона поклала слухавку й перепросила фармацевта. А взагалі, добре, що вона тут зупинилася. У неї був тримісячний запас статину та бета-блокатору, але на випадок, якщо лікар Грант запитає про аптеку, де вона купує ліки для напіввигаданої М.Б. Гольдман, їй буде що сказати. Мерібет стало цікаво, чи купувати ліки за рецептом із несправжнім ім'ям взагалі легально. Крім того, у неї з'явилося висипання на шиї. Вона показала його аптекарці, і та сказала, що це схоже на екзему, і продала їй тубик кортизолового крему.

Безмежно перепрошуючи, Дженіс Пікерінг запізнилася на двадцять хвилин.

— Мені треба було заїхати додому по документи, а потім у тунелі сталась аварія. На зустрічній смузі, але, знаєте, утворився затор через роззяв.

— Не хвилюйтеся, — сказала Мерібет, відклавши вбік новий роман. Вона прочитала вже половину. — Перепрошую, що через мене вам довелося їхати сюди.

— О, я вже звикла. Ми купили будинок у Маунт-Ленабон через школу, але, на жаль, працюю в Сквірел-Гілл, отож завше їжджу туди-сюди.

— Маунт-Ленабон? Де це?

— Це на околиці вздовж річки. Коли немає заторів, то можна доїхати досить швидко.

— Зрозуміло. Що ж, вам замовити кави? Печива?

— О, нині вже по четвертій. Я не спатиму вночі, якщо вип'ю кави зараз.

— Може, чаю?

— Мммм, як щодо карамельного лате, якщо зробити його без кофеїну? Думаєте, така кава мені підійде?

— Чом би й ні?

— О, ну тоді я визначилася.

Мерібет стала в чергу за напоями. Коли вона повернулася до столика, Дженіс обережно розклала всі свої документи. Мерібет дала їй чашку, з якої Дженіс дуже голосно відпила, сьорбаючи просто як близнюки, котрі жадібно поїдали першосніжний гарячий шоколад.

— О, моя кава дуже смачна. Ви впевнені, що вона без кофеїну?

— Так сказано на чашці.

Вони пили напої та розмовляли.

Дженіс запитала Мерібет, звідки вона.

— З Нью-Йорка, — відповіла та.

Вона вирішила, що їй не варто брехати людині, котра допомагає їй знайти батьків — якщо це справді так, — щодо особистих даних. Крім того, Дженіс із її сизо-сивим волоссям, яке спадало з пучка, зовсім не була схожа на агента під прикриттям. І взагалі, це геть безглузда ідея, що Джейсон справді міг найняти агента.

— Діти? — спитала Дженіс.

— Так, двоє. А у вас?

— Уже дорослі.

— А де ви працюєте?

— У школі для дітей з особливими потребами. Недалеко звідси. Я соціальний працівник.

Мерібет усміхнулася та кивнула.

— Тож, — почала вона, — це ваша друга робота? — Шкільні соціальні працівники жахливо заробляють.

Дженіс розсміялася. На її верхній губі були вусики з піни від лате.

— О, це не робота. Це хобі. Або покликання.

— Отож у чому суть сайту з пошуку біологічних батьків?

Дженіс поставила чашку.

— Гадаю, в мені.

— О. — Мерібет зняковіла. Вона сама на це підписалась, а тепер п'є чай із чиеюсь бабусею.

— Скажіть, ви приїхали до Піттсбурга на пошуки біологічної матері?

— Не зовсім так, — сказала Мерібет.

— Розумію. Це дуже серйозний крок, особливо після стількох років роздумів.

— Насправді, я не так уже й довго про це думала, — відповіла Мерібет.

Дженіс насупилася, ніби їй не сподобався тон співбесіди. Або вона не повірила їй. Ніхто не вірив. Ані Джейсон, ані її батьки. Коли Мерібет була в молодшій школі, бродвейський мюзикл «Енні» зажив великої популярності. Деякі з її друзів ходили на нього з батьками та поверталися, без упину співаючи пісню «Завтра», ніби готуючись до прослуховування. Так Мерібет вивчала всі пісні та прохала, а потім і благала своїх батьків зводити її на мюзикл. Але вони так і не зробили цього. У п'ятому класі її подружка запропонувала Мерібет зайвий квиток, проте мати Мерібет не відпустила її з батьками цієї дівчинки. Зчинився гучний скандал. Мерібет нічого не розуміла. Деяким дітям не дозволяли дивитися «Бріолін», бо він був дуже відвертим, але її мати це не бентежило. Що не так з «Енні»?

Нарешті батько пояснив їй:

— «Енні» — це п'єса про сирітку, котра шукає своїх батьків.

— І що з того? — запитала Мерібет.

— Твоя мати боїться, що, побачивши цей мюзикл, ти також захочеш знайти своїх.

На той час Мерібет уже кілька років знала, що її вдовчерили, але ідея про пошук інших батьків зовсім не входила до її планів.

— Мені на них начхати, — сказала Мерібет батькові, відчайдушно намагаючись умовити його відвести її на виставу.

— Ви можете пояснити, як це працює? — запитала Мерібет у Дженіс. — Адже закони змінилися.

— Справді, і тепер вони дають названим дітям право дізнатися свою історію. Це не означає, що ваші біологічні батьки хочуть іти на контакт або неодмінно є живими, але

майже завжди можна знайти якусь шпаринку, щоб з'ясувати, звідки ти.

Майже завжди. Досить рішуче.

— З чого ми почнемо?

— Ви знаєте, в якій агенції вас удочерили?

— Ні.

— Ви пам'ятаєте якісь пікніки або вечірки? Більшість агенцій з усиновлення влаштовують такі заходи кожного року.

— Ми переїхали до Нью-Йорка, коли я була маленька, тоді мій тато закінчував стоматологічний коледж тут. Я знаю лише те, що народилася в Піттсбурзі.

Дженіс почала гортати документи.

— Тут сказано, що ви єврейка.

Мерібет завмерла. Вона ледве не залишила це поле по-рожнім, бо її єврейство постійно ставили під сумнів, як це робив Браян Бальцер, адвокат, із яким вона колись зустрічалася. Коли вони зустрічалися вже місяць, він сказав їй, що якщо вони колись одружаться, Мерібет треба буде змінити вірування, бо, попри те, що вона виросла, відвідуючи юдейську школу, та відзначала бат-міцву, вона все одно не може бути впевнена в тому, що є «чистокривною» єврейкою. Незабаром вони розійшлися.

— Я не розумію, яке це має значення, — сказала Мерібет.

— Це звужує коло пошуку, — відповіла Дженіс. — Це може означати, що ваша біологічна мати була єврейкою, а якщо так, то, скоріше за все, вас удочерили в єдиній у міс-ті єврейській агенції з усиновлення.

— О.

— Утім, я дуже випереджаю події. Якщо вас удочерили в одній з тих агенцій, які досі працюють, єврейській чи ні, то все набагато простіше. Вони зберігають усі документи з минулих років. Ми попросимо їх провести пошуки. Якщо будуть збіги, то вони зв'яжуться з вашими батьками від вашого імені.

— Звучить просто.

Дженіс ласкаво всміхнулася.

— Тільки так здається. Це непростий процес.

— А що, як мене в дочерили в агенції, котра вже не працює?

— Дуже ймовірно. Чимало агенцій позачинялося. Або ж ваше в дочеріння здійснювали через приватного лікаря чи адвоката, тож, можливо, нам доведеться звернутися з петицією щодо окремого пошуку через Сирітський суд.

— Сирітський суд?

— Так. Цей напій дуже смачний. Як він називається?

— Карамельне мокко.

— Без кофеїну?

— Так, без кофеїну, — відповіла Мерібет. — Установа справді має назву Сирітський суд?

— Так, — відповіла Дженіс.

Якусь хвилю вони мовчали. Мерібет думала, а Дженіс голосно сьорбала свій напій.

— Гаразд, отож стосовно цього пошуку. Що він передбачає?

— Ви подаєте письмовий запит до суду. Суддя його розгляне та підпише наказ про пошук ваших батьків. Призначений представник пошуку перебирає всі записи, шукаючи збіги. Я є агентом пошуку, тому можете обрати мене вашим представником.

— Добре. Я згодна.

— Додам це до вашої справи. Те, що ваша названа сім'я — євреї, може дійсно спрацювати.

Минулого літа вони з двійнятами ловили світлячків у Беттері-парку. Коли Оскар спіймав одного за крильце, то виглядав дуже налякано, ніби не втямив, що зробив. Саме так зараз почувалася Мерібет. Вона очікувала, що все виявиться складнішим.

— А що буде потім? Якщо ми її знайдемо? — запитала вона.

— Зв'яжемося з нею. Напишемо листа, а якщо вона відповість, то ви тоді особисто напишете наступного листа. А потім уже діятимете відповідно до ситуації.

— А що, як вона вже померла?

— Знайдуться інші родичі.

— А що, як вона не схоче зі мною зв'язуватися?

Дженіс глибоко вдихнула, ніби негатив Мерібет збив її з пантелику.

— І таке може статися, — визнала вона. — Але не думайте про це і просто вірте, що все буде добре. Те, що ви довго про це мріяли, зовсім не означає, що вона також.

— Я вже вам казала. Я *не* мріяла про неї, — відповіла Мерібет. Дженіс насумрилася, її молочні вусики скотилися додолу. — Просто маю на увазі, що це раптове рішення, обгрунтоване проблемами зі здоров'ям. Мені потрібна генетична історія, от і все.

— А чому тоді ви торували увесь цей шлях, щоб знайти її? Ви могли зробити це і в Нью-Йорку.

Мерібет зітхнула.

— Ось ця частина складніша.

Дженіс добродушно всміхнулася.

— Так буває завжди.

Годинник показував сьому, коли вони з Дженіс закінчили розмову, але вечір був таким теплим, що Мерібет вирішила піти додому пішки. Її рідна мати завжди була для неї загадковою, абстрактною постаттю. Може, вона знайдеться, може — ні, але не існувало іншого шляху це з'ясувати, окрім того, щоб активно взятися до пошуків. Це скидалося на її сприйняття Бога. Може, через це її біологічна мати також була налаштована агностично.

Проте зараз є можливість знайти реальні докази її існування. Скільки їй років? Шістдесят п'ять? Сімдесят? Вона згадувала про Мерібет? Вона думала про те, чи в них схожі очі? (У Мерібет сірі.) Або волосся? (У Мерібет каштанове волосся, що вже починало сивіти на скронях.) Чи в неї клацає коліно, коли вона прокидається вранці? У неї кумедний сміх? Чи хтось коли-небудь називав його «сексуальним тюленьчим гавкотом», як-от Джейсон описував сміх Мерібет? Чи в неї є Джейсон? Вона одружена? Чи є в неї інші діти?

А як щодо Мерібет? Чому вона від неї відмовилася? Що змусило її це зробити?

«Ти можеш це й у себе спитати», — думала вона.

Мерібет і далі писала листи близнюкам, стосик на її тумбочці зростав. Одного дня вона навідалася до канцелярського магазину в Шейдсайді й заплатила сорок доларів за пакунок паперу та ще двадцять доларів за авторучку. Це була її найдорожча купівля відтоді, як вона поїхала з дому.

Вона навіть не пам'ятає, коли востаннє отак писала листи на папері. Удачні весільні листівки? Коли народилися близнюки, вона дякувала усім по електронній пошті. Не дуже гречно, але їй ледве вдалося зробити ї те. У наш час листівки з подякою зазвичай потрапляють до самого дна поштової скриньки, окрім тих, що надсилалися матері Джейсона, бо вона дуже обурювалася, коли її подарунки не були гідно та правильно поціновані. Як же добре писати на папері, що пахне старою бібліотекою. Ручка голосно шкрябає сторінку, наповнюючи її словами. Це ніби насичувало листи Мерібет вагомим сенсом.

Любі Оскаре та Лів!

Там, де я живу, є чимало музеїв. Минулого тижня я почала їх досліджувати. Спочатку я пішла до музею мистецтва, а вчора відвідала музей природничої історії. Там було так багато залишків динозаврів, але не виявилось залишків синього кита. Пам'ятаєте, як ми бачили синього кита в музеї динозаврів? Пам'ятави, що ти тоді сказала, Лів?

Музеєм динозаврів вони називали музей природничої історії, бо коли вони туди йшли, то найбільше хотіли побачити величезний скелет тиранозавра Рекса. Проте саме цього рідкісного дня, у неділю, вільну від вечірок на день народження, дитячих свят та екскурсій, — учотирьох вони дослідили й інші музейні зали, побачили місячні камені та відвідали залу підводного царства, де зі стелі звисав величезний синій кит.

Ми лежали на підлозі, хоч ви й думали, що це божевілля, та дивилися на кита. Лів, ти сказала: «У школі нам

розповідали, що синій кит має таке велике серце, що можна по ньому гуляти». А ти, Оскаре, мовив: «Я б побував у чиймусь серці». А я стиснула ваші рученята й сказала: «Ви вже в моєму серці».

І вони все ще там були. Хоч цього вона не стала писати. Жінці у відрядженні ні до чого бути такою сентиментальною, навіщо доводити місткість її розбитого серця.

28

Через тиждень після втручання морозива в її життя вона знову зустрілася з лікарем Грантом, щоб перевірити свою вагу. Вона набрала майже кілограм, що втішило лікаря Гранта, та їздила до супермаркету з Тоддом і Санітою зовсім без сварок, а це втішило її.

Коли лікар Грант завершив огляд, Мерібет попрохала його подивитися на її шию.

— Я гадала, що це екзема, і мастилась ось цим кремом, але він не допоміг, — повідомила вона. — Я змінила мила, шампунь. Також я шукала інформацію в Інтернеті й тепер боюся, що це дефіцит вітамінів. — Сказавши це, вона відчула, як у неї свербить не тільки шия, а й усе тіло. — Я подумала, що ви зможете направити мене до когось, хто не злякається моєї, так би мовити, ситуації зі страхуванням.

— Гм. Я знаю одного тямущого дерматолога, але дайте мені поглянути.

Він підсунув табурет.

— Присядьте.

Вона сіла та нахилилася. Він розділив її волосся, і на сечунду свербіж змінився на теплоту від дотику іншої людини.

— Отже, добрі новини — це не дефіцит вітамінів, — сказав він.

— А погані новини?

— У вас воші. — Він зробив паузу. — Можу сказати, це досить занедбаний випадок.

Мерібет затулила обличчя руками.

— Я використала цілу пляшку шампуню проти вошей. — Вона знов почухала голову. — Він справжня отрута.

— Але він убиває тільки живих вошей, а не їхні яйця. Треба їх повиимати. — Лікар почухав скроню, ніби від цієї розмови йому також усе засвербіло.

— О, так, я знайома із цим.

Мерібет уявила, як самотійно вибиратиме гнид, як робила це близнюкам. Вона згадала той жахливий день удома. Новини від Ніфф. Прогулянка під дощем. Лів її штурхає. Вона штовхає Лів. Урешті-решт вона розплакалася.

— Це не так кепсько, як вам здається, — сказав Ґрант. — Вошам усе одно, на кому оселитися. Це не означає, що ви брудна.

— Я не через те...

— А що ж тоді?

— У мене таке відчуття, що це ніколи не скінчиться.

Мерібет відчувала огиду до себе. Досить себе жаліти, вона і так перебрала норму.

— Пробачте.

Вона підвелася та витерла очі, уже наміряючись іти, хоч її улюбленою частиною прийому була розмова в офісі після огляду.

— Піду шукати гребінець. — Вона уявила, як довго ви-чісуватиме своє волосся, завдовжки до плечей. — Дідько.

— Маю кращу ідею, — сказав лікар. — Ходімо нагору, та я їх повибираю.

— Ви?

— Так, я.

— Хіба медиків навчають вибирати вошей?

— Ні. Але в мене є донька. Я маю дочку, а в неї кілька разів були воші.

— Та ж вам потрібен спеціальний гребінець?

— Хто таке сказав?

Ніфф Спенсер.

— Потрібна лише зірка пара очей і великий запас терпіння, — відповів він. — І хоч мої очі вже не такі, як раніше, мій терпець міцнішає з віком.

Мерібет подивилася на нього. Він був налаштований серйозно.

— Я не можу дозволити вам цього робити. Це занадто... — Інтимно, хотіла сказати вона. — Осоружно.

— Мені це знайоме. Перш за все, я лікар. Та батько.

Вона усміхнулася.

А відтак, м'якшим тоном, він додав:

— Знаєте, просити допомоги — нормально.

І вона погодилася.

Стівен Грант повідомив Луїс, що він закінчив на сьогодні. У залі очікування, звісно ж, не було інших пацієнтів. Уже не вперше, Мерібет було цікаво, чи вона — його єдина пацієнтка.

Опинившись на вулиці, вона рушила вниз тротуаром, до його машини, але він пішов у протилежному напрямі, вгору стежиною, що вела до головного ганку будинку.

— Ви тут живете? — запитала Мерібет.

— Так.

— О.

Він відчинив двері, пропускаючи Мерібет уперед жестом «після вас». Вона зайшла до величезного вестибюля; світло, що проникало крізь переплетіння вітражів, забарвлювало вихор куряви в синій та золотавий кольори. Праворуч були сходи з червоного дерева, а ліворуч — вітальня із вбудованими книжковими шафами та вогнище з охайно викладеними дровами поруч.

— Проходьте, — запросив Грант.

Проходьте. Її знайомі з Нью-Йорка, мабуть, сказали б «заходьте», але ніхто б не сказав «проходьте», бо їхні оселі не такі вже й великі та просторі, щоб казати «проходьте». Окрім, мабуть, замиського будинку Елізабет і Тома, але востаннє вона там була минулого Різдва, коли гостей зустрічав дворецький.

Грант вів її довгим вузьким коридором уздовж стін, оздоблених рамками з фотографіями, повз їдальню, де на столі лежала купа пошти та медичних журналів, і врешті-решт вони увійшли до великої світлої кухні з першокласними приладами з нержавійної сталі й вогнетривкими ламінованими

червоними шафками. Усе це мало вигляд недоторканої виставкової зали, ніби цю кухню ніколи не плямували приготуванням їжі.

Грант відчинив двері-купе в дальньому кутку кухні. Там була ванна кімната.

— Ми робитимемо це тут, — сказав він.

Мерібет підняла брову.

— Воші, — додав лікар, трохи почервонівши. — Зараз я принесу деяке приладдя.

Він повернувся зі збільшувальною налобною лампою, рушником, густим гребінцем та оливковою олією.

— Ви збираєтеся прочитати мені лекцію про переваги середземноморської дієти? — пожартувала жінка.

— Так. — Він дав їй рушник. — Краще накрити ним усе волосся.

— Хочете намотати його мені на голову?

— Ми залишимо його на годинку. Олія задушить вошей. — Вона згадала, як нянечка Вілсонів мстила кокосовою олією волосся близнят. Може, це ї не шахрайство зовсім. — А потім я повиймаю всіх гнид.

— Як вам вдалося стати таким експертом?

— Ну, це якось само собою вийшло. Моя дочка Мелорі ненавиділа заплітати коси. Вона завжди казала, що їй боляче, та хотіла носити волосся розпущеним. Але її мати, Фелісіті, завжди наполягала на кісках, — розповідав він, втираючи олію до волосся Мерібет.

Мерібет слухала лише наполовину. Його дотик дивно впливав на неї, водночас розслабляючи та збуджуючи її. Хоч він і торкався її раніше — зрештою, він її лікар — але зараз усе було інакше.

— У Мел були чудові кучерики, тож я попросив Фелісіті дозволити їй носити волосся розпущеним. Вона казала, що я жалісливий і якщо дочка щось підхопить, то це буде мій клопіт. Так і сталося. Ми з Мел проводили такі ритуали під час купання.

Вона уявила, як він купає маленьку дівчинку у ванні, ніжно розчісуючи її волосся.

— Схоже, ви гарний батько.

— Не зовсім. Мене часто не було вдома. А потім, коли Мелорі виповнилося сім чи вісім років, вона вперше прийшла додому з вошами. Фелісіті сказала, що якби в неї були кіски, то цього не трапилося б. Тож моєю відповідальністю стало позбутися вошей. — Грант зробив паузу, ніби щось пригадуючи. — Не варто й казати, що сам процес вичісування не був дуже приємним. — Він сумно посміхнувся. — О, як же вона кричала.

— Так, я знаю про це не з чуток.

Мерібет замовкла, зрозумівши, що вона себе видала. Бо хто, як не мати, таке скаже? І знову ж, хто, як не мати, знає такого запущеного випадку з вошами? Навіть якщо лікар Грант і звернув увагу на нову інформацію, він цього не показав. Він і далі натирив її волосся олією, а вона знов розслабилася.

— А кумедно те, — сказав він, — що Мелорі все ще постійно носить коси.

— Вона досі тут живе? — сонно запитала Мерібет.

— Вона вже виросла та переїхала.

— Тож ви живете сам-один?

— Треба будинок продати. Він занадто великий для однієї людини. — Грант зітхнув. — Але я вже так довго тут живу. Я застряг, я боюся.

На той час її волосся вже було просякнуте олією, в неї з'явилося відчуття, ніби воно рідке. Коли лікар повідомив, що вже закінчив, Мерібет навіть засмутилась. Їй хотілося, щоб це тривало довіку. Він запропонував їй чаю, вона відмовилася. Лікар Грант сказав, що збігає до офісу та повернеться.

Сама в цілому будинку, Мерібет пішла до коридору, щоб роздивитися галерею світлин. Там висіли фото лікаря Гранта замолоду, його волосся було трохи темнішим, ніж зараз. Ось фотографія з Мелорі. А ось — із Фелісіті, темношкірою худорлявою жінкою з яскравими веселими очима. Вона дуже вродлива жінка. Або вона була. Мабуть, вона померла, а лікар Грант став удівцем. Жоден розлучений чоловік не вішатиме

стільки сімейних фото та не розповідатиме нікому про свою колишню дружину.

Мерібет знов подивилася на кухню. Вона була майже нова. Та жіноча. Так, він удовець. Віднедавна.

Година минула швидко. Коли лікар Грант повернувся, Мерібет була у ванній.

— Обирайте: можете помити голову зараз, або ж я вичешу гнид разом з олією, а потім вже приймете душ.

Вона навіть думати не могла про те, щоб приймати тут душ.

— Я помию голову пізніше, — сказала вона.

— Добре. — Грант надягнув окуляри. — Подивимося, що тут у нас. — Він провів гребінцем по її волоссю. Коли той застряг, вона шарпнулася.

— Пробачте, — сказав лікар. Він спробував іще раз. Гребінець знов застряг. Мерібет напружилася ще більше. Було справді боляче. Вона почала співчувати Лів.

— А ось і джерело ваших страждань. — Він стиснув щось між гребінцем та нігтем великого пальця й показав їй маленьку комаху. Мерібет захоплено роздивилася її. Дивно, але це було так, ніби якась частинка її дітей подорожує разом із нею. Одначе це не означало, що вона не хоче позбутися вошей.

Але то було справжнє випробування. Лікареві Гранту ніяк не вдавалося розчесати її неслухняне волосся.

— Воно дуже заплутане, — сказав він.

— Я знаю. Це катастрофа. Ніяк не можу знайти часу, щоб подбати про нього.

Мерібет збрехала. На її вулиці був салон краси, де роблять укладку за двадцять доларів; вона могла б робити їх щодня, якби хотіла.

Натомість вона зав'язувала хвостика, часто лягала спати із заплутаним волоссям. Вона, як казала її мати, занедбала себе.

Лікар Грант наштотхнувся на інший вузол.

— Ого, у деяких місцях волосся геть не розплутати.

— Знаєте що? — мовила вона, поки він витягав гребінець. — Відріжемо його.

— Я впорався з волоссям Мелорі, тож упораюсь і з вашим.

— Та не повністю ж обрізати. Просто відріжте трошки. Ось до сюди. — Вона вказала на верхню частину шії. — У вас є ножиці?

— Так, але не для підстригання.

— Будь-які старі згодяться.

— Я справді впораюся. Не думаю, що обов'язково їх відрізати. — Вона й не думала, що це обов'язково, та саме тоді їй хотілося зробити це терміново. — І, швидше за все, ви про це пошкодуєте, — додав він.

Мерібет не підстригала волосся коротко аж від літа перед останнім роком у коледжі, коли, натхнена Демі Мур у «Привиді», зробила собі зачіску піксі. Її мати застерігала, що вона пошкодує: «Кучеряве волосся та короткі зачіски не поєднуються», — казала вона, але Мерібет подобалось, як небало виглядало її волосся. Доти, доки вона не побачила реакцію Джейсона на її зачіску, коли він повернувся до коледжу за кілька тижнів. «Ти підстриглася», — простогнав він, ніби їй ампутували кінцівку.

— Я не пошкодую, — відповіла вона лікареві Гранту. — Слухайте, якщо ви самі не хочете цього робити, то просто дайте мені ножиці. Я відріжу десять-дванадцять сантиметрів та продовжимо.

Вони витріщалися на відображення одне одного у дзеркалі. А тоді лікар Грант відпустив пасмо, яке тримав, та виїшов з ванни.

Вона одразу ж згадала рожеві стрічки в його офісі. Вони видавалися такими недоречними на книжковій полиці. Також вона бачила їх у книжковій шафі в приймальні.

Це стрічки проти раку грудей. Мабуть, Фелісіті померла від раку грудей. (Вона пригадала, що й досі не отримала результати мамограми.) Мабуть, волосся Фелісіті випало від хіміотерапії. Мабуть, йому довелося заздалегідь його їй зголити. Може, він і своє волосся зголив на знак солідарності. Ось чому він не хотів обрізати її коси. А вона його примушувала.

Іноді їй справді здавалося, що її серце більше не працює. Звісно, воно билось нормально, але частина, що відповідає за почуття, була повністю несправною.

— Забудьте про це, — крикнула Мерібет пронизливим голосом. — Я передумала.

— Чого? Ви злякалися? — Лікар Ґрант повернувся, клацаючи хірургічними ножицями. Він зовсім не мав сумного вигляду.

Вона не змогла стримати усмішку.

— Ні.

Він став позаду неї, беручи до рук масні пасма.

— Може, спочатку їх промити? — запитав він. — Щоб рівніше відрізати.

— Я витратила більшу частину власного життя, намагаючись приборкати своє волосся, — сказала жінка. — Тож хай буде, як буде.

Він це оцінив. Вона точно знала.

— До куди обрізати? — запитав він.

— Ось по сюди. — Вона показала на хребець на верхній частині шиї.

— Це п'ятий хребець шийного відділу, С-5 називається, якщо хочете знати анатомію. — Він зав'язав її волосся у хвостик та закрутив. Їй було боляче, але чомусь приємно. Хоч як парадоксально, але ця сила звільнила її від будь-якої напруги. Вона почувалася, мов кошеня, яке тримають за карк.

— Готові? — спитав він. — Один, два. Три.

Мерібет почула, як вологе волосся лягнуло на підлогу, та відчула, що повітря лоскоче її незвично оголену шию.

Вона підвела очі. Свербіж припинився, хоч вона знала, що в неї все ще є воші. А її обличчя виглядало світлішим, менш змученим. Уперше після операції їй закортіло нафарбувати губи.

— Краще? — запитав Ґрант.

Вона не відповіла. Тільки осміхнулася.

— Закінчімо нашу справу?

— Звісно.

Як міг, він вирівняв зріз, бо волосся було масним, а потім повиймав гнид. Поки він це робив, вони бесідували. Лікар розповідав їй різні історії про Мелорі, яка торік закінчила коледж і зараз мешкає в Каліфорнії, просуючись

кар'єрними сходами. Мерібет, своєю чергою, розповіла йому про пошук біологічної матері. У ході розмови прозвучало чимало й інших історій. Одна про те, як вона покинула сім'ю. Інша про сім'ю, що покинула його. Усе це відбувалося так, ніби вони все знали наперед, ніби вони вирішили проминути величезну частину своєї історії та перейти до найголовнішого.

29

Мерібет, Тодд і Саніта їхали на щотижневий шопінг, коли мова зайшла про плани на свято. День подяки вже за чотири дні. Вона ігнорувала це аж доти, доки кілька днів тому не побачила у вікно своєї кімнати гумову індичку в кепці «Стілерс» та зрозуміла, що свято — неминуче. Її не було вже майже місяць. Як так вийшло?

Жінка чудово усвідомлювала, скільки часу минуло. Але без термінів, конференцій, дитячих свят, вечірок, школи, роботи її індикатори змінилися. У неї було лише кілька подій, що повторювалися: подорож до бібліотеки, шопінг із Тоддом та Санітою, зустрічі з лікарем Грантом, але усі ці події ніяк не залежали від часу. Вона помічала, як минають дні, радше, з того, як з її ноги спадає набряк, коли вона увесь день проходить без підтримувальної панчохи, або як неприємні слова даються їй усе легше (популярний, періодичний). Або як зростає стос її листів до близнюків, що за місяць став завтовшки з її великий палець.

— Я ще не знаю, що робитиму, — сказала вона Тодду й Саніті. — А ви?

— Батьки Санні насолоджуватимуться традиційним американським ритуалом дня подяки в Гайдерабаді, — сказав Тодд. — А моя сім'я тішитиметься з ритуалу зруйнованої оселі.

Саніта поплескала його по плечу та обернулася до Мерібет.

— Його батьки розійшлися п'ять років тому. Він усе ніяк не може змиритися з цим.

— І ніколи не змирюся. — Тодд драматично зітхнув. — Тато проведе свято з жінкою-Барбі, а мати поїхала до *Алтуни* зі своїм новим бойфрендом. — Він скривився. — А я не хочу до Алтуни.

— Це нормально, — сказала Мерібет, хоч вона ніколи не була в Алтуні, а тільки могла уявити, що це земний рай Ключового штату.

— Ми хотіли запросити друзів, яким також нема де святкувати, — мовила Саніта.

— Сирітська вечеря, — докинула Мерібет. Раніше вони з Елізабет, а потім і з Джейсоном влаштовували такі вечери. Пишні страви, десять, п'ятнадцять, а то й двадцять людей в оселі нагорі. Бурхливі ігри в шаради й «Балдердаш». Багато вина. Люди лежать на підлозі та дивляться фільми. Нічний фуршет. (Наступного дня, у п'ятницю, Джейсон запік ще одну індичку тільки заради сандвічів.)

— Так, сирітська вечеря. Мені подобається, — сказав Тодд. — Тільки ми не вміємо готувати індичку.

— І ми подумали, що якщо ви не зайняті, то також прийдете, — завершила думку Саніта.

— Приготувати для вас індичку? — запитала Мерібет.

— Ні, — відповів Тодд. — Ми не хочемо, щоб ви дали нам рибу; ми хочемо, щоб ви дали нам вудочку, сенсею.

— І навзагал, ми хотіли б вас бачити, — додала Саніта. — Просто ми не впевнені, що ви, мовити б, сирота.

Того ж ранку телефонувала Дженіс і повідомила лих новини. Єврейська агенція з усиновлення не мала жодних записів про неї. Це цілковита поразка, яка просто знищила Мерібет. На якусь мить їй навіть здалося, що її існування взагалі ніде не було зареєстроване.

— Ні, ні, ні. Це просто означає, що вас удочерили десь в іншому місці, — запевнила її Дженіс. — Ми перевіримо інші агенції та передамо цю справу до рук Сирітського суду.

Мерібет вирішила поміркувати над запрошенням Тодда й Саніти. Вона ще не знала, чи хоче брати участь у святкуванні, а от щодо запитання про її сирітство, відповідь, очевидно, — так.

Дженіс ізнову запізнювалася. Вона призначила Мерібет зустріч на четверту годину біля фонтана у внутрішньому дворику однієї з муніципальних будівель у центрі, але о четвертій п'ятнадцять почали купчитися свинцеві хмари, а Дженіс усе ще не було. Мерібет сиділа насупившись і трусилася, намагаючись не витріщатися на закоханих на протилежній лавці, які захоплено цілувалися. На неї впала перша крижанна крапля дощу. Ця погода чудово відображала її настрій.

Дженіс приїхала на півгодини пізніше, перепрошуючи за затримку через, як вона сказала, несправність принтера. І Мерібет навіть нічого не могла заперечити у відповідь, бо Дженіс роздруковувала документи саме для неї.

— Я встигла, — сказала Дженіс. — От-от почнеться дощ.

— Так, — погодилася Мерібет, дивлячись на парочку, яку дощ, здається, зовсім не турбував. — Ходімо всередину. — Вона обернулася до будівлі, але Дженіс скерувала її в протилежний бік вулиці.

— Сирітський суд по той бік вулиці, — пояснила вона. — Я хотіла зустрітися тут, бо це моє улюблене місце в Піттс-бурзі. Хіба тут не гарно?

— Може, й так, коли не дощить, — сказала Мерібет.

- — О, любя. Якщо ви знижуватимете бали за дощ у цьому місті, то ніщо не буде гарним. Цей внутрішній двір є таким безтурботним. Неможливо вгадати, що колись тут була в'язниця.

До двору увійшла ще одна пара, тримаючись за руки й зупиняючись, щоб обмінятися довгим, вологим поцілунком.

— А що тут зараз? — запитала Мерібет. — Готель, який здає кімнати погодинно?

Дженіс розсміялася.

— Будівля суду, але реєстрація шлюбів просто за рогом. Ви знаєте, яке воно, молоде кохання.

— Так, щось таке заледве пригадую, — відказала Мерібет.

Більше, ніж заледве. Коли вони з Джейсоном подавали заяву на шлюб у Нью-Йорку, перед ними в черзі стояла

така-от пара. Мерібет відводила очі, але вона не могла відвести вуха: було все одно чути їхнє прицмокування та туркотіння.

— Що змушує людей аж настільки втратити сором? — прошепотіла Мерібет Джейсону.

— Це допомагає від нудьги, — відповів Джейсон. — Ми також можемо це зробити. Ну ж бо, поцілуй мене, Мерібет Брінклі. — Він нахилився, витягнувши губи.

— Мерібет *Клейн*, — мовила вона, відштовхнувши його.

— У тебе є час, щоб передумати. Мерібет Брінклі. Добре звучить.

— Уїдливо звучить.

— А коли ми були в коледжі, ти все ніяк не могла дочекатися, поки позбудешся свого культурно суперечливого прізвища.

Так, звісно. Досить своєрідне поєднання імені та прізвища. Клейн — таке єврейське прізвище. Мерібет — таке гойське ім'я. Принаймні тут усе було не так погано, як у знайомої дівчинки з юдейської школи на ім'я Крістін Гольдберг.

— Це було тоді, — сказала вона. — Тепер люди професійно знають мене як Мерібет Клейн.

— Ти все ще можеш залишитися Мерібет Клейн у газеті.

— Я *не* візьму твого прізвища! — Її суворий пронизливий голос відлунням розійшовся залом. Навіть безсоромна парочка відірвалась одне від одного, щоб дізнатися, що відбувається. Уже м'якше вона додала:

— Я маю на увазі, а що, як ми розійдемося? Прізвище все одно залишиться.

Якийсь час Джейсон мовчав, просто витріщаючись на закоханих спереду, які поклали руки до задніх кишень одне одного. А потім тихо сказав:

— Ми хочемо зареєструвати шлюб, а ти вже думаєш про розлучення?

— Ні. Мене дратує ця черга, — пояснила Мерібет. «Хоча ми вже розлучалися колись», — подумала вона, але змовчала.

Сирітський суд розташувався у величній старій будівлі з цінного дерева, мармуру та міді. Вона мала вигляд доглянутий та нещодавно відшліфований. На сторожі суду, біля входу,

стояли два бронзові леви, а вестибюль прикрашало величезне вітражне вікно з малюнком жінки. Поза сумнівом, він належав відомому художникові.

— Ось ця називається «Колесо Фортуни», — сказала Дженіс, поки вони чекали на ліфт. — Це підходить до наших намірів, чи не так?

Мерібет не відповіла. Їй стало кепсько через нерви, неначе ліфт привезе її на п'ятий поверх, а там на неї чекатиме її справжня мати.

Але там виявився ще один вестибюль, трохи більш пошарпаний, аніж той, унизу. Дженіс сповістила про їхній з Мерібет прихід, невдовзі вийшла жінка, щоб забрати документи, і дала Мерібет форму на підпис.

— І це все? — запитала Мерібет, коли жінка рушила до свого офісу, сказавши, що вона з ними зв'яжеться.

— Поки що — так, — відповіла Дженіс.

Мерібет зовсім змарніла. Цей процес її гнітив. Якась її частина хотіла втекти від Дженіс і всього, пов'язаного з нею, якомога далі, а інша частина не волила залишитися самотньою.

Вони знайшли напівпорожнє кафе, і Мерібет замовила каву для себе та гарбузове лате без кофеїну для Дженіс. Вони всілися за столик у кутку.

— У вас усе добре, люба? — запитала Дженіс, плескаючи Мерібет по руці. Мерібет кивнула.

— Я уявляю, скільки різних відчуттів у вас перемішується, коли ви думаєте про матір. І ці свята тільки все ускладнюють. — Вона зробила паузу та відпила трохи лате. — Мабуть, ви вже гадаєте, як би почати свого листа.

— Мого листа?

— Ну, листа, що його ви напишете матері, коли ми її знайдемо. Де ви поясните, хто ви й чому шукаєте її. Це допоможе.

— А вам допомогло?

Дженіс розмішувала напій дерев'яною паличкою. Вона ніколи не розповідала власної історії, але Мерібет було очевидно, що вона також шукала свою біологічну матір.

— Так, допомогло, — нарешті відповіла Дженіс.

— Я не знаю, що сказати, — мовила Мерібет.

— Просто пишіть від серця. Розкажіть про себе, про вашу сім'ю. Будь-що, що визнаєте за потрібне.

Мерібет спробувала уявити, як вона пише листа. Вона розуміла, що має бути нещасною покинутою дочкою, сповненою запитань, але насправді їй цікаво лише те, чи хтось іще мав серцеві хвороби. Заради її дітей та неї самої.

— Знаєте, — заговорила вона до Дженіс. — Думаю, мої діти були зачаті на День подяки.

— Справді?

Звісно, вона не могла сказати напевне, що це сталося *саме* в День подяки. Процедура, за допомогою якої лікар Саймон вживив запліднений ембріон до її матки, тільки й могла називатися найбільш науково-фантастичною концепцією з усіх. Це була їхня четверта та остання спроба штучного запліднення. Їм не стало терпіння, часу, грошей. Їм і так довелося просити матір Джейсона позичити кілька тисяч доларів, щоб сплатити за останню спробу.

Нора дала їм грошей, але натомість по-іншому розпорядилася щодо діамантового тенісного браслета, який доти заповідала Мерібет, вирішивши, що тепер його отримує Лорен.

Імплантація відбулась у вівторок перед Днем подяки. А коли справу було зроблено, лікар Саймон поплескав Мерібет по животу.

— Бог любить трійцю.

— Це вже вчетверте, — похмуро сказала Мерібет. Вона не вірила, що це спрацює. Вона не вживала спиртних напоїв, але того року дозволила собі міцне питво на День подяки. Наступного ранку вона прокинулася з нудотою.

— Думаю, все вдалося, — припустив Джейсон.

— Ще зарано. Я просто перепила вчора, — відповіла дружина.

Але через кілька тижнів тест показав позитивний результат. Навіть тоді їй не вірилося, що це сталося. Вона вже була вагітна, та в неї завжди ставався викидень на ранніх термінах.

Коли ультразвук показав два серця, що б'ються, — він ще ніколи не показував серцебиття — Джейсон пожартував, що це завдяки алкоголю.

— Може, треба було вчинити так раніше, — сміючись, сказала Мерібет. — Напитись і зайнятися сексом на задньому сидінні в машині батьків.

Розповідаючи Дженіс про всі їхні невдалі спроби завагітніти, Мерібет відчула клубок у горлі. Вона проковтнула його разом із своєю ледве теплою кавою.

— Річ у тому, що коли мої діти народилися, коли я їх побачила, то подумала: «Так. Ось у чому справа». Я зрозуміла, що всі ті зиготи, котрі не прижилися, були облудниками. Ось мої справжні дітки.

Вона здивувалася, коли, підвівши погляд, побачила сльози на очах Дженіс Пікерінг.

Що за шахрайка! Розповідає історію про те, яка вона дбайлива матуся. Подивіться на неї тепер. Вона вже одужала, а повертатися їй не думала.

— Цікаво, чи це справді так, чи мені просто треба було вірити в це, — сказала вона.

— А невже є різниця? — запитала Дженіс.

Мерібет намагалася. Вона пробувала написати рідній матері листа. Але при цьому почувалася так, ніби пише Санта-Клаусу, зваживши на те, що вона доросла, а також єврейка. Що їй сказати? Мерібет не мала жодних ідей. Тож вона відклала листа і написала двійнятам.

Любі Лів та Оскаре!

Усе таке ошатне до Дня подяки. Вулицю прикрашають кульки — індички, не такі кульки, як у «Мейсі», а справжні повітряні кульки. Оскаре, ти пам'ятаєш, як торік ти запитав, чому на День подяки не дарують подарунків? Здається, татко сказав, що це єдине свято, коли корпорації не скористалися з ситуації, а я відповіла, що

вже наближаються Ханука та Різдво, тож навіщо дарувати подарунки й на День подяки.

Але правда в тому, що ви з'явилися у нас саме на День подяки. Ви тоді не народилися, а були зачаті. (Колись це матиме для вас сенс.) Тож хіба будь-який інший подарунок зможе зрівнятися із цим?

Вона поклала ручку. Їй хотілося тільки одного — перепросити. Перепросити за те, що зруйнувала День подяки. Перепросити, що руйнувала всі попередні Дні подяки.

Мерібет не брехала дітям. Вона й справді вважала їх за найкращий подарунок на День подяки, бо вони були її найбільшою подякою в житті. І тому дуже дивно, що після їхнього народження кожнісінький День подяки проходив просто жакливо. Один гірший від іншого. Перший День подяки вони провели в гостях у сестри Джейсона — традиція сирітської вечере відійшла сама собою, без обговорень. Діти Лорен хотіли потримати близнят, а Мерібет не прагнула скидатися на одну з тих матусь, схиблених на антисептику для рук, та, як наслідок, Оскар і Лів застудилися, а Мерібет провела всі свята, тримаючи на руках та доглядаючи вередливих немовлят. «Дні довгі, а от роки — короткі», — сказала одна з тіток Джейсона. Мерібет насилу погодилася із цим, бо вихідні наодинці відчувалися за цілий рік.

Наступного Дня подяки її батьки приїхали в гості, щоб «допомогти» з приготуванням їжі та з дітьми. Неабияке досягнення, коли взяти до уваги, що Оскару й Лів уже був рік і два місяці й вони стали просто руйнівними машинами. Мерібет залишила їх на батьків, щоб прийняти душ, а коли повернулася, Оскар уже встиг перекинути готову індичку, що охолоджувалася. Півгодини вона намагалася дати лад пташці, а ще годину заспокоювала Оскара. Коли всі по колу говорили, за що вони вдячні, Мерібет, почуваючись ніяково, казала «Пас». Про що потім пошкодувала. Більшою мірою через те, що того-таки року не стало її батька. Вони тоді всією родиною літали до Флориди, щоб бути поруч із її мамою. Перед їхнім приїздом її мати попередила, що після

п'ятдесяти років приготування їжі для інших вона звільнилася від кухонних зобов'язань. Як вона сказала, Мерібет тепер може не соромитися й готувати. За день до цього Мерібет не спала аж до другої ночі, бо їй треба було дописати розповідь для замовника, щоб не працювати у свята, а також тому, що вони витратили аж тисячу вісімсот доларів на авіаквитки. Вона розуміла, що її мати журиться, та їй усе одно кортіло її вбити. Зрештою вони пішли до ресторану неподалік, у центрі Боки, де на них чекав найдепресивніший обід у світі. Торік вони їздили на північ штату, щоб навідати батька Джейсона, це було не так уже й погано. Тепер, працюючи у «Фреп», Мерібет завжди мала брати роботу із собою, але Джейсон та Елліот розважали дітей, отож вона могла спокійно працювати й готувати. По дорозі додому вона намагалася завершити редагування однієї статті. Мимохідь глипнувши у дзеркало заднього огляду, вона помітила, як Лів щось малює, та всміхнулася, відчувши їхній зв'язок: мати й дочка старанно працюють.

— Тобі сподобалося? — запитала вона.

— Ні. Ти працювала. Ти завжди працюєш, — сказала Лів. Її тон був м'яким, але через це звинувачення здавалося ще жорсткішим.

Мерібет відклала статтю до кінця поїздки, але тієї ночі вона допізна не спала, щоб її закінчити.

— Ходи спати, — мовив Джейсон.

— Іще хвилинку, — відповіла вона, ручкою стукаючи по сторінці.

— Я думав, ти робила це в машині. — Коли ж вона не відповіла, він спитав: — Лів?

Щось дивне було в чоловіковому тоні. Він ніби сварив Мерібет за те, що трирічна дівчинка має на неї вплив, та одночасно поважав цю трирічну дівчинку за силу її духу.

— Вона стане нам гідним суперником, — додав він, усміхаючись.

Люди часто це казали. Хоч зазвичай це стосувалося саме Мерібет: «Вона стане *тобі* гідним суперником».

Ніби вона й сама не знає.

Ранок Дня подяки. Мерібет вирішила виказати свою подяку, прийнявши ванну. Після операції минуло майже сім тижнів, а вона пам'ятала з брошур лікаря Стерлінга, що по шістьох тижнях післяопераційного режиму пацієнт почуватиметься так, ніби має двадцять перший день народження, та всі доти заборонені заняття — секс, занурення у воду, інтенсивні фізичні навантаження — дозволяються. Чекаючи, поки набереться ванна, Мерібет розглядала у дзеркалі своє оголене тіло. Хоч до неї й повернулися декілька кілограмів, зараз вона була худіша, ніж упродовж останніх кількох років, — при денному світлі було видно просвіт між її стегнами — але ця худорлявість не була завидною. І навіть якби була, у неї залишилися шрами. Тепер їх мала три: рубець на нозі, грубий шрам над грудьми й блідо-біла посмішка кесаревого розтину.

«Шрами — це звичайні татуювання, тільки в них кращі історії». Вона знову згадала фразу, яку сказав їй Джейсон, коли вона показала йому шов після народження близнюків. Вона хвилювалася, щоб її фігура не здалася йому спотвореною (її вона видавалася саме такою). А він вимовив такі прекрасні слова.

Її нові шрами набули гіршого вигляду. Або набудуть. Вони поки що навіть не скидалися на шрами, радше на рани. І якби в них були історії, то ці історії ще недописані.

Мерібет вместилися в ванні, прихопивши двійко-трійко журналів, що вчора дав їй Тодд, коли вона впоралася з покупками до Дня подяки. Вона пообіцяла їм допомогти обробити та начинити індичку, а решту вони мають зробити самостійно. Вона вирішила пропустити День подяки цього року.

Читаючи важливий репортаж про еволюцію стилю Норі Кардаш'ян-Вест, вона почула грюкіт у двері.

— М.Б., ви там?

Це був Тодд.

— Так, зачекай.

Мерібет вилізла з ванни, обтерлася рушником та накинула брудний одяг. У дверях стояли Тодд і Саніта й ледве

не хиталися, тримаючи величезну індичку, найбільшу, яку вона коли-небудь бачила. Пташка була схожа на лисого пуделя.

— Я думала, ви робитимете це ближче до обіду, — сказала Мерібет. — Хоча вона така велика, що, мабуть, буде потрібно більше часу.

— *Набагато* більше, — кивнув Тодд.

— Вона повністю заморожена, — пояснила Саніта.

— Не було свіжої птиці?

— Вчора ввечері вона була свіжою.

— І що ж сталося?

— Вона виявилася зовеликою для нашого холодильника, тож Санні вирішила, що треба залишити її на підвіконні, — пояснив Тодд.

— Ми б і не купили таку величезну індичку, якби Тодд погодився поїхати до супермаркету тиждень тому, поки там був вибір, як і радила М. Б., — сказала Саніта так само глузливо.

Уночі був дужий мороз, нижче від двадцяти градусів.

Мерібет щосили постукала по індичці. Так. Добряче заморозилася.

— Що нам робити? — запитала Саніта.

— Треба якось її розморозити, — відповіла Мерібет.

— Вона навіть не вміщається до нашої раковини, — сказала Саніта.

Мерібет згадала про свою ванну.

— Може, спробувати у ванні.

— Ми думали про це, але в нас немає пробки.

— У мене є. Заносьте.

Ванна була повна брудної води із сірими бульбашками. Тодд зморщив носа.

— Не хочу перебирати, але я думаю, що Фред заслуговує на свіжу ванну.

— Фред? — поцікавилася Мерібет.

— Він дав ім'я індичці, — пояснила Саніта.

Мерібет злила воду, швиденько протерла дно та наповнила ванну чистою водою. Тодд обережно поклав індичку.

— Це тебе зігріє.

— Ти розумієш, що вона мертва? — запитала Саніта.

Тодд затулив крильця птаха руками.

— Звісно. Тільки *він* про це не здогадується, — пошепки пожартував він.

Мерібет пішла зробити собі чашку кави. Зайшовши на кухню, вона побачила свою плиту з невеличкою духовкою, така сама була в Тодда з Санітою, тож вона одразу повернулася до ванної.

— Боюся, маємо проблему гіршу, ніж Заморожений Фред.

— Що? — запитали вони обоє.

— Я думаю, він не влізе до духовки.

— О, я навіть не подумала про це! — Саніта побігла нагору. Мерібет почула, як відкривається її духовка, згодом почула, як вона закривається з гуркотом, а потім крик Саніти: — Ох!

— Виходу немає, — мовила вона, повернувшись. — Навіть якщо ми виймемо решітку. І ми запросили п'ятнадцять гостей.

— Ви не можете купити нову індичку? — спитала Мерібет.

— У магазині майже не залишилося ніякої птиці, — відказав Тодд.

— Саме тому треба було купити цю величезну.

— З'їздіть до іншого магазину, — запропонувала Мерібет.

— Ми витратили всі наші гроші на Фреда. Він коштував близько ста доларів.

— Я можу заплатити за індичку.

— Але ви навіть не приїдете на свято, — сказала Саніта.

— До того ж, у нас немає машини, — додав Тодд. — Сьогодні Майлз поїхав до Філли.

— Може, варто пошукати у крамницях неподалік, — припустила Саніта.

— Я не піду до «Шур-Сейв», — відрубав Тодд.

— Може, приготуємо її ще в чийсь пічці? — сказала Саніта. — Наприклад, у твоєї матері.

— Для цього нам треба буде їхати на околицю. Яким чином?

— На автобусі.

— У День подяки? Із Фредом?

— Або можемо просто все скасувати, — промовила Саніта.

Вони були такими пригніченими, що Мерібет просто не могла на це дивитися.

— Здається, я знаю людину, що зможе нам допомогти, — сказала вона.

— Справді? — вони глянули на неї з такою світлою надією.

Мерібет залишила йому повідомлення. «Це не терміново», — повторила вона, щоб не стривожити його. Але коли Грант передзвонив за десять хвилин, вона зрозуміла, що він не на жарт злякався.

— Це не медична необхідність, а пташина.

Мерібет розповіла йому про індичку, яку вона розморозила у ванні.

— А-а, розумно. Саме це й треба робити з пацієнтами, коли ті переохолоджені.

— Я рада, що ми зробили все правильно з медичного погляду. Тепер нам просто треба десь її приготувати. Жодна з наших печей не впорається із цим. І я подумала про вас, бо маєте величезну кухню. Та, мабуть, у вас є плани.

— Ні, я нікуди не збирався, — сказав лікар Грант. — Назвіть мені адресу, я приїду й заберу вас та індичку.

— Фреда, — уточнила Мерібет.

— Що?

— Індичку звати Фред.

33

Лікар Грант приїхав під обід. Саніта й Тодд загорнули напіврозмороженого Фреда у мішок для сміття та приволокли його до узбіччя.

— Ви точно не хочете, щоб ми поїхали? — запитала Саніта. — У мене відчуття, ніби ми звалили все на вас.

— Ви вмієте готувати індичку? — запитала Мерібет. Саніта похитала головою.

— Я подбаю про неї. А ви зробіть усе інше. Я повернуся, щойно приготую її.

— Добре, але постарайтеся повернутися до вечері, — попросила Саніта. — І ваш друг. — Вона кивнула в бік лікаря Гранта. — Дякую, — сказала вона.

— Побачимо, — відповіла Мерібет.

Лікар Грант заздалегідь розігрів пічку та підготував сотейник.

— Боже, ви підготувалися.

— Я дуже люблю куховарити.

Мерібет зазирнула до пічки. Усередині не було жодної плямки. Вони з Санітою вже зробили начинку та поклали її в пакет на застібці, а також Мерібет узяла одну зайву цибулину на випадок, якщо в лікаря Гранта не буде, і мала рацію.

Вона звеліла лікареві Гранту краяти цибулю, поки сама солила птицю зсередини, готуючи її до начинки.

— У вас залишилося трохи оливкової олії, чи її всю витратили на моє волосся? — запитала Мерібет.

— Гадаю, трохи залишилося. Якщо ні, то є масло.

— Масло! І ви називаєте себе кардіологом!

Він осміхнувся і дав їй пляшку оливкової олії.

— Коли масло топиться, то стає олією, тож, із цього погляду, розбіжності немає.

Поки тушкувалася цибуля, Мерібет узяла дешицію сухих трав у коморі. Вони були вкриті пилом.

— Як думаєте, трави видохлися? — запитала вона.

— Якщо й так, то вже давно.

— Коли востаннє ви користувалися кухнею? — спитала жінка.

— Цього ранку. Я заварював чай.

— А коли востаннє користувалися пічкою?

— А що? Вона не працює?

— Вона чудово працює.

— Чи підігрівання піци брати до уваги?

— Ні.

— Тоді приблизно два роки тому.

Отже, Фелісіті померла два роки тому.

— Хіба Мелорі не приїде на День подяки? — запитала вона, змашуючи олією та вкриваючи цибулею індичку і втираючи суміш у все ще холодну шкіру Фреда.

Лікар Грант похитав головою.

— Ми побачимось через кілька тижнів на Різдво, коли я поїду до Каліфорнії.

— У вас справді не було планів на сьогодні? — запитала Мерібет, посипаючи птаха спеціями й сіллю. Грант мав приголомшений вигляд, ніби ніколи не бачив, як готують індичку.

— Можливо, сьогодні заїде Луїс. Але маю таке відчуття, ніби я — просто один з її церковних обрядів. — Він скрипився. — Я хотів присвятити день футболу.

— У вас усе ще є така можливість.

— Може, так і вчиню.

— Маєте мотузку? Або що-небудь, чим можна зв'язати ніжки?

— Зачекайте. У мене є те, що треба, — сказав Грант, пішов до офісу та невдовзі повернувся з хірургічними нитками.

Мерібет зв'язала індичі лапки нитками.

— Якщо ви не хотіли зробити це самі.

— Я довіряю цю справу експертові, — відказав лікар Грант.

Наостанок вона посипала індичку перцем та взялася піднімати сотейник, щоб віднести його до печі.

— Дозвольте мені зробити це, — попросив лікар Грант.

— Уже минуло більше як шість тижнів, — сказала Мерібет.

— Це на знак шляхетності, а не заради безпеки.

— У такому разі... — Вона відійшла убік.

Коли птиця вже була в печі, жінка поставила таймер. Годинник показував дванадцятю тридцять. Індичка випікатиметься якнайменш п'ять годин, а може, й довше, бо вона не була повністю розморожена. Насправді, непогано б поливати її жиром кожну годину, але не кінець світу, якщо цього не робити.

— Мені з'їздити додому, а потім повернутися? — запитала вона. — Чи можна залишитися та доглянути страву, якщо вам треба куди-небудь відійти. Не хочу заважати вам.

— Ви й не заважаєте. І мені нікуди не треба, — відповів лікар. — Але ви можете залишити птицю, якщо маєте плани.

— У мене їх також немає, — сказала вона.

Коли Фред був готовий, годинник показував майже шосту, а Мерібет була десь між напідпитку і п'яною. Близько третьої години вони з лікарем Грантом спустилися до його винного льоху та обрали кілька пляшок до вечері, яку вирішили

відвідати, навіть того не обговорюючи. Десь о четвертій вони відкоркували пляшку «Ріюхи». А десь близько п'ятої Мерібет припинила називати його лікарем Грантом.

— О, дякувати Богові, — промовив Тодд, коли вони приїхали із Фредом на таці. — Ми вже думали, що доведеться їсти горіховий хліб.

— Горіховий хліб? — запитала Мерібет.

— Друг Санні Фріц спік горіховий хліб, бо гадав, що якщо вона індійка, то неодмінно є вегетаріанкою. А також тому, що він напевне хоче з нею переспати.

— Тихо, нічого він не хоче, — сказала Саніта. Вона обернулася до лікаря Гранта — Стівена — та простягнула руку. — Привіт, я Саніта. Дуже дякую за вашу допомогу.

— Я Стівен, — відповів він. — І немає за що.

— Ви принесли вино! Чудово! — зрадів Тодд, побачивши пляшки в руці Стівена. — Усі Санніні друзі-обивателі принесли пиво. Та горіховий хліб.

— Коли ж ти нарешті замовкнеш про цей хліб, — розсердилася Саніта.

— Можна мені келих ось цього? — запитав Тодд Стівена, вказуючи на «Шираз».

— Ваші документи?

— Він поводить як дитя, але він уже повнолітній, — сказала Саніта.

— Тоді дайте мені штопор.

— Ходімо за мною, — запропонувала Саніта.

Коли Стівен відійшов на достатню відстань, Тодд штурхнув Мерібет у бік:

— Хто цей сивий красунчик?

— Друг.

— Гмм, мм. *Друг*? А чи не той це друг, заради якого ви підстриглися?

Так, він був тим другом, який *підстриг* її, але вона не відповіла.

— Ваша посмішка видає вас, — сказав Тодд.

Мерібет закусила губу, хоча *що* там було приховувати? Він — її лікар, який став другом. Здається, тепер усе було

офіційно, хоча воно до цього й ішло, хіба ні? Узяти хоча б їхні прийоми: дуже короткі огляди, по яких відбувалися тривалі розмови в офісі. А ці розмови — метафізичні, інтелектуальні, філософські, химерні, — вона чекала на них кожного тижня. Вона й не пам'ятає, коли востаннє так із кимось бесідувала.

- Він просто друг. Як ви із Санні.
- Тож він гей? — неправильно зрозумівши її, запитав Тодд.
- Ні, наскільки я знаю.
- Тоді чому він просто друг?

Після їди, після випитих пляшок австралійського «Ширазу», чилійського «Піно» й дуже дорогого французького червоного вина, після того, як усі перелічили, за що вдячні, — майже всі місцеві згадали «Стілерс»; Мерібет, уже п'яну на той момент, бовкнула «за те, що я не померла», з чого всі сміялися; Стівен сказав «за несподіванки» (ніхто його не зрозумів); а Фріц подякував за клас статистики. Усі сміялися, аж поки Тодд не запитав, чи це не клас, де він зустрів Санні, і тоді бідний Фріц почервонів, як журавлинний соус. Після того як Саніта й Тодд намагалися розламати все ще вогку дужку та перекинули свічку, після того як половина людей перемістилася до спальні, щоб подивитися гру «Орлів», а інша половина пішла на кухню, щоб абияк помити посуд, Мерібет звалилася на диван, а Саніта сіла біля неї й поцілувала її в щоку, сказавши, що це був найкращий День подяки за багато років.

— І в мене, — відповіла Мерібет. Тільки думала вона про Оскара й Лів.

Уперше за весь час вона думала про них цілісний день.

Похмілля прийшло, як йому й належить, наступного дня.

Мерібет прокинулася від тьмяного світла, що пробивалося крізь щілини у шторі.

У неї розколювалася голова.

Вона потягнулася до телефону. Обід уже давно настав. Вона сумувала за можливістю спати допізна відтоді, як народила дітей, але тепер, проспавши півдня, жінка згадала, що пізній сон, як і непритомність, має свої причини. Твоє тіло розуміє, що ти просто не прокинешся.

Хитаючись, Мерібет дійшла до ванної, підставила голову під кран і попила води. Потім почистила зуби й поставила варитися каву. Поки кава варилася, вона підняла фіранки та примружилася. Небо було сірим і пласким, ніби невдовзі піде сніг. Але, здається, нікому не було до того діла. Навіть скромні вулиці Блумфілду кишіли людьми, які хотіли добряче скупитися в Чорну п'ятницю.

Опустивши штори, жінка пішла на кухню й там приготувала собі глечик вівсянки. Коли каша скипіла, крапля витекла на плиту й це виглядало, наче блювота. Як це буває, вона зрозуміла, що її нудить. Викинувши вівсянку, Мерібет підсмажила тост. Потім дістала книжку, яку нещодавно взяла в бібліотеці, — колекцію постмодерних оповідань, іще одну велику книгу, що її збиралася прочитати, — та хоч вона із задоволенням читала її два дні тому, сьогодні зрозуміла, що знов і знов перечитує той самий абзац.

Цей день не для читання. Він для відпочинку. Мерібет налила собі кави, поклала тост на тарілку, збрала ковдри з усієї квартири та віднесла все це до свого гніздечка на дивані. Вона перемикала канали, поки не натрапила на щось примітивне та безглузде, якусь типову драму. Вона не дуже їх любила, але працювали лише канали в мережі й ще кілька дивних незрозумілих кабельних, які, здається, узагалі випадково сюди потрапили.

Жінка подивилася лише хвилин десять фільму, коли зрозуміла, що історія розвивається навколо матері-алкоголички, котра покинула своїх дітей.

Непогано було б перемкнути канал, але вона не могла відвести очей від фільму. Її зацікавила жаліслива сцена, де мати, що збилася зі шляху, ридає у слухавку таксофону —

таксофон у фільмі був еквівалентом довідника «Золоті сторінки», яким користувалася Мерібет, — та б'ється в телефонну слухавку після того, як удома не відповіли на її дзвінок. Сцена була настільки трагічною, тож Мерібет одразу збагнула, що фінал буде щасливим. Цю матір пробачать, бо ж це лише фільм. Це той сюжет, коли матері постійно немає поруч, їй завше бракує часу, коли показують тільки її ганджі, вона не відвідує судових розглядів і забуває про дні народження, позаяк глядач негайно має зрозуміти, що вона є негативним персонажем, а її єдина мета — це завоювати чиєсь прощення.

Коли почалася реклама, Мерібет уявила фільм із сюжетом, заснованим на її житті. Якою матір'ю була б вона? Відповідь очевидна. Матір'ю, котра здалася та втекла з дому місяць тому, не сказавши і слова своїй родині, ба навіть не спромігшись упевнитися, що з її чотирирічними дітьми, яких вона нібито любила понад усе на світі, все добре. Ця мати напилася й чудово відсвяткувала День подяки минулого вечора, коли її діти, мабуть, плакали через те, що вона покинула їх. Вона є матір'ю, котра не просто не телефонувала своїм дітям, а ще й не відправила жодного листа.

Звісно, Мерібет писала листи. Але ті листи ніколи б не показали в її фільмі. Ці листи жодною мірою не виправдовували її та не доводили б її любов. У фільмі Мерібет була б негативним персонажем.

35

Зазвичай, коли пізно вранці Мерібет відвідувала бібліотеку, там панувала тиша, але цього разу приміщення було вщерть заповнене підлітками, які не тільки зайняли всі комп'ютери — і в підлітковій секції, і у спільній, — а й усю бібліотеку. Вони голосно розмовляли та привласнили всі комп'ютери, щоб подивитися відео на YouTube. Поки Мерібет стояла, чекаючи на вільний комп'ютер, підлітки позирали на неї з підозрою, як-то зазвичай матері на ігрових майданчиках дивляться на самотніх чоловіків.

Мерібет не уявляла, що скаже дітям. Вона лише знала, що має щось сказати, їй треба було дати їм знати, що вона не *така* мати. Вона була хорошою матір'ю, яка боролася, щоб повернутися до своїх дітей. Та як їй пояснити причину того, що вона все ще не повертається? Якщо прогулянка до бібліотеки й назад — це показник здоров'я, то вона його досягла. Вона здолала цей пагорб. Але тепер, коли вона це зробила, то побачила багато інших вершин попереду. І знала, що наразі не готова повернутися.

Однак вона буде готова. Треба, щоб Оскар і Лів знали про це. Треба, щоб вони знали, що вона не негативний персонаж, вона не покине їх назавжди.

Коли, нарешті, звільнився комп'ютер у секції для підлітків, Мерібет одразу ж сіла за нього, випередивши дівчинку з рожевими волоссям і проколотою губою.

— Гей, — злісно сказала дівчинка. — Вам сюди не можна.

Мерібет проігнорувала її та відкрила пошту. Як же довго вона її не перевіряла. Сподіваючись і жахаючись, вона відчувала хвилю паніки, яка накочувалася все ближче. Цей страх був значно сильнішим за той, коли вона вимкнула телефон у Тома та Елізабет. Вона могла тільки уявити, що писав їй Джейсон, коли час її відсутності збільшувався. І, о Боже, що, як її мати знайшла когось, щоб написати їй від себе листа?

Мерібет відчула полегкість, побачивши, що всю першу сторінку заповнено розсилками: реклама щодо розпродажів на честь Чорної п'ятниці, пропозиції з банку, прохання про благодійні пожертви. Вона все видалила й відкрила нову сторінку повідомлень. Тут були нагадування про День профорієнтації у «Брайт-Старті», нескінченна кількість повідомлень про найкращі органічні продукти для малюків від організації батьків Трайбеки та акційна пропозиція на подвійний дитячий візок на пошті близнюків, але геть нічого від Джейсона.

Мерібет прогортала п'ять, десять, п'ятнадцять сторінок, повних різних повідомлень. Два, три, чотири тижні. Анічогісінько від Джейсона. Вона ввела його особисту й робочу

пошту до пошуку. Останній лист від Джейсона Брінклі був наприкінці жовтня. За два дні до цього вона поїхала до Піттсбурга. У неї було слабе здоров'я, після невідкладної операції з шунтування минуло лише два тижні. І він не написав їй жодного листа. Не запитав: «У тебе все гаразд?» Не закричав: «Иди-но до біса!» Не благав її повернутися, не наказав їй не приїздити більше.

Мерібет засміялася, вочевидь, не від радості, бо за кілька секунд уже плакала. Жовчні підлітки тепер дивилися на неї із цікавістю.

— У вас усе гаразд? — запитала дівчинка з рожевим волоссям та проколотою губою.

— Він не написав мені жодного чортового листа.

Дівчинка мала ошелешений вигляд. Мабуть, через лайливе слово. Або вона ніколи не бачила, щоб дорослі так лаялися. Та вже за мить дівчинка набула рівноваги та закотила очі.

— Хлопці такі виродки, — сказала вона.

36

П'ятничного вечора Мерібет не могла знайти собі місця. Усі ці турботи — постійна оплата готівкою, гра в хованки, таємнича особистість — навіщо? Вона грала в хованки... сама з собою. Ніхто її не шукав.

Утім, на ранок суботи вона переконала себе, що її, напевне, мали шукати. Вона не побачила листа, або ж він потрапив до теки зі спамом. Зважаючи на те, коли вона поїхала, як поїхала та чому це зробила, звісно, бодай хто-небудь мав занепокоїтися через неї.

Того ж таки дня Мерібет повернулася до бібліотеки. Там було вже не так людно, тож вона одразу зайняла комп'ютер. Увійшовши на свій акаунт, вона проглянула кожну сторінку пошти. Нічого не було. Вона перевірила теку зі спамом. Анічогісінько. Видалено. Геть нічого. Вона перевірила робочий акаунт на випадок, якщо Джейсон раптом написав їй не на ту адресу, але й там не було нічого від нього. Вона увійшла на сторінку «Фейсбуку».

Старі повідомлення та різні розсилки від людей, які не в курсі справи, але від Джейсона та Елізабет — анічогісінько. Ніби вона й не існувала.

Вона оновила сторінку, не в змозі це усвідомити. Мерібет пообіцяла собі, що почекає до третьої години і, якщо повідомлень не буде, піде. Третя година. Четверта. І п'ята.

Нічого.

Коли бібліотекарі почали вмикати-вимикати світло, даючи відвідувачам знати, що бібліотека зачиняється через десять хвилин, її ніби кригою скувала туга. Пройшов цілий місяць — і ані слівця. Вона відкрила вікно нового повідомлення. Почала вводити його ім'я. Google автозаповнив рядок.

«А я, як божевільна, думала, що, попри те, що ти непокоїтимешся».

У кінці повідомлення блимав курсор. Тоненький голосок десь у її потилиці застерігав не робити цього. Цей голосок Мерібет чула понад двадцять років тому, коли вона, п'яна, збиралася написати Джейсонові листа, дізнавшись, що в нього з'явилася нова дівчина в Сан-Франциско.

«Навіть не дав охолонути постільній білизні, чи не так?» — написала вона.

Він не відповів на це повідомлення, а вона шкодувала про те, що написала його. Та це не завадило їй надіслати й цього листа.

37

Повернувшись із бібліотеки, Мерібет випадково зустріла Саніту на ганку.

— Привіт, а ми тільки-но повернулися зі святкового ринку, — сказала Саніта.

— Звідки? — запитала Мерібет.

— З Різдвяного розпродажу. Я писала вам повідомлення, щоб ви також пішли.

— Пробач. Я була в бібліотеці.

— Узяли книжку?

— О, я користувалася комп'ютером. — *Користувалася, мабуть, не дуже підходило. Витріщалася на нього, як ті літні жіночки перед слот-автоматами. — І як ринок?*

— Не дуже. Але наступного тижня відбудеться ярмарок саморобних речей. Це як «Етсі» у конференц-центрі, просто чудово, — мовила Саніта. — Раджу туди сходити.

— Побачимо. Може, я знов піду до бібліотеки.

— Якщо вам потрібен комп'ютер, то завжди можете брати мій ноутбук.

— Справді?

— Звісно.

— Можна взяти його зараз?

— Звичайно. — Саніта пішла до себе й повернулася з ноутбуком. — Wi-Fi має працювати з вашої квартири.

Крадькома, ніби збираючись переглянути порно, Мерібет принесла ноутбук додому. Вона запустила програму електронної пошти та тримала її відкритою увесь вечір, постійно оновлюючи сторінку та намагаючись відволіктися на збірник оповідань, а коли не вдавалось і це, то на телевизор. Показували марафон «Сучасної сім'ї», але це шоу дратувало її, тож вона перемкнула канал на повторний показ «Друзів», але цей серіал навів її гіркі спогади про її колишнє співмешкання з Елізабет, тільки в яскравій ТВ-версії. (Ну, вони також жили в лфті. І були молоді.)

Коли Мерібет перемкнула на «Хорошу дружину», її гнів перетворився на приреченість. А чого вона сподівалася? Усе як завжди. Мерібет бере словами. Джейсон бере мовчанням. Просто те, що вона хоче, щоб усе змінилось, не означає, що все й справді зміниться. Як казав її батько-стоматолог: «Якби бажання були льодяниками, я став би дуже багатим».

О другій ночі по телевизору вже не показували нічого, чим можна було б себе розрадити. Мерібет почувалася нервовою та виснаженою. Треба спробувати заснути. Уже закриваючи вікно пошти, вона зірвалася. *«Тож ти так караєш мене? — написала вона. — Я зовсім не здивована. Я просто сподівалася, що хоч колись ти подорослішаєш і іднотриматимешся. Проте знову помилилася!»*

У неділю вранці Мерібет прокинулася з ноутбуком Саніти біля подушки. Побачивши його, вона згадала листи, що їх написала — навіть не п'яна; у неї вже не було цього виправдання — та здригнулася. Чудово, що Google має функцію скасування відправленого хвилину тому повідомлення, та чому вони не можуть винайти технологію, яка дасть змогу скасувати відправлене повідомлення наступного ранку?

Узявши ноутбук, Мерібет віднесла його на кухню й запхала до шухлядки під пачку коричневого рису. Відтак повернулася до ліжка та лежала, аж поки не почула кроки поверхом вище.

Хоч було лише по шостій, двері відчинив Тодд, одягнутий у кухарську форму та солом'яний бриль.

— Вона примушує мене йти на квіткове шоу до консерваторії «Фіппс» у старовинному одязі, — прошепотів Тодд. — Рятуйте!

З'явилася Саніта в сукні у стилі чарльстон і джинсах.

— О, я тебе прошу, ми вже це проходили. — Вона глянула на Мерібет. — А ви хочете піти?

— Ні, дякую.

— Ви впевнені? Буде весело.

— Я не сумніваюся. — Мерібет не хотіла затримуватися чи балакати. Вона просто хотіла повернути комп'ютер; для неї він був смертоносний, як заряджений пістолет. — Дякую, що позичили ноутбук. Бувайте.

Тільки-но вона зачинила двері квартири, задзвонив телефон.

— Я ціную ваше запрошення, — сказала вона, припустивши, що це Саніта, — але я дійсно не хочу сьогодні йти на квіткове шоу.

На мить запала тиша.

— Та це набагато гірше, ніж квіткове шоу.

— О, лікарю... Стівене. — Вона зробила паузу, щоб усвідомити те, що лікар Грант — Стівен їй телефонує. — Що може бути гіршим за квіткове шоу?

Знов мовчання.

— Торговий центр.

Вона не відповіла, і він додав:

— На Чорну п'ятницю.

— Так. Це справді гірше за квіткове шоу.

— Тепер, коли ми це з'ясували... — Стівен витримав паузу.

На ті Мерібет почула звук телевізора. — Пам'ятаєш, коли я готував твою індичку?

— Теоретично, вона не була моєю.

— Звісно, Фред належав дітям. Та я просто хотів запропонувати взаємовигідний обмін.

— Цей взаємовигідний обмін включає торговий центр на Чорну п'ятницю?

— Знаю. Це нечесна угода. Я залишуся в боргу.

— Навіть якщо ми вестимемо облік, я все одно буду тобі винна. Але чому ти хочеш піти туди саме на цих вихідних?

— Щоб купити Мелорі різдвяний подарунок.

— Ти розумієш, що на вихідних там буде штовханина, а до Різдва ще цілий місяць?

— Я хочу якнайшвидше покінчити з цим. Щоб не хвилюватися більше.

— Хвилюватися?

— Торік я пізно схаменувся, тож розхвилювався й купив їй шкіряну куртку в онлайн-магазині.

— І що тут такого?

— Нічого, якщо ти не радикальний вегетаріанець із дуже серйозною думкою про права тварин. Мел вирішила, що я знущаюся з неї, та дуже обурилася, як може обуритися дівчина у двадцять один рік. — Він зітхнув. — Вона продала її на eBay і купила собі уроки веслування на байдарці, тож, може, врешті-решт це й спрацювало. Однак цього разу я хотів би уникнути катастрофи. І піти до торгового центру задалегідь. Адже так зазвичай чинять?

Мерібет зрідка бувала в торгових центрах (один бал на користь Нью-Йорка). Та коли все ж таки доводилося, наприклад, коли вона відвідувала матір, то одразу ж ставала дратівливою; у натовпі вона зазнавала нападу клаустрофобії, а від кількості поверхів їй паморочилося в голові. Торговий центр на Чорну п'ятницю звучить як страшний сон. Але вона,

не збрехавши, сказала Стівену, що залюбки піде з ним, і це стало доказом того, якими нікчемними вже були її вихідні.

— Ми поїдемо до торгового центру в Росс-парку, — повідомив Стівен, коли вони перетинали міст на Тридцятій вулиці. — Ти там була?

— Хіба я незрозуміло висловилася щодо мого ставлення до торгових центрів? — жартома спитала Мерібет.

— Кажуть, він є найкращим у Піттсбурзі.

— Це як сказати людині, що в неї найкращий рак.

Вона затулила рот рукою. Рак. Від якого померла його дружина. Що з тобою коїться?

— Ну, насправді існує найкращий рак, — відповів Стівен, сприйнявши це всерйоз. — Тиреоїдний рак, рак простати, вони добре лікуються.

Вона хотіла змінити тему, щоб іще раз не оступитися.

— Розкажи про Мелорі. Яка вона?

— Двадцять два роки. Розумна, амбітна, гонорова. Із власною думкою. У неї є тату з написом «Владна Сучка», але з оцим знаком номера попереду?

— Гештер?

— Як скажеш.

— Отже, вона феміністка і трохи непередбачлива.

— Хіба не всі замолоду непередбачливі? — запитав Стівен.

— Може, й так.

— А якщо й непередбачлива, то й добре. Її довелося дуже рано подорослішати.

Мерібет подумала, що він має на увазі втрату матері. Якщо зараз Мелорі двадцять два, то Фелісіті померла, коли дочці було двадцять. Звісно, це жахливо, але двадцять... краще, ніж чотири.

— Вона хоче собі ще одне тату, але я не бажаю оплачувати це як подарунок.

— Що ще вона полюбляє?

— Вона спеціалізується на державно-муніципальному управлінні, але її другорядний фах — акторська майстерність. — Він гордо осміхнувся. — Тож вона любить вистави:

п'єси, концерти, танці. Фелісіті завжди дарувала їй квитки на оперу чи балет, і вони йшли вдвох.

— Чом би не зробити так і наразі?

— Не хочу втручатися в їхні звичаї. І я ненавиджу оперу.

— А як щодо пожертвування? Може, у фонд доброчинності хворим на рак? — спитала вона, цього разу навмисне згадавши слово на «р» у більш м'який спосіб.

Заїхавши на величезну автостоянку, вони почали шукати вільне місце.

— Ти просто відмовляєш мене йти до торгового центру, — мовив він.

Може, так і було. Але стоянка переповнена, вільних місць зовсім немає. Вони двічі об'їхали все по колу, коли позаду машини побачили сім'ю, що поверталася до своєї автівки.

— Я почуваюся, наче гепард, що переслідує свою здобич, — сказала Мерібет.

— Я також, — відповів Стівен, від'їжджаючи вбік та вмикаючи сигнал повороту, поки родина складала сумки з покупками до позашляховика. — Якщо хтось займе місце перед нами, ти вийдеш та з'їси його, добре?

— О, ні. Я тут лише для того, щоб допомогти з подарунком. — Сім'я всідалася до авта. — Я справді непогано на цьому знаюся. Я редагувала статті про подарунки на свята.

— Невже?

— Так. У моєму минулому житті.

Скроні Мерібет почали пульсувати одразу ж, як вони заїшли та побачили чергу до Селища Санти, що тягнулася через увесь фудкорт. Діти з обличчями, замурзаними солодкою ватою, яку випросили в батьків, від цукру повтрачали глузд, а їхні бідолашні батьки, здається, не відмовилися б добряче виспатись, але цього точно не станеться в найближчий місяць.

Ох, свята... Мерібет трішки полегшало, коли вона згадала, що цього року не братиме в них участі. Її і не було чого розповісти про Різдво, хіба що про покупку подарунків для родини Джейсона та організацію їхньої поїздки до родичів,

із якими вони відзначатимуть Різдво. «Що ж, це свято не зовсім *для тебе*, чи не так?» — сказала Лорен кілька років тому, коли Мерібет припустила, що може, просто може, її п'ять подарунків на одного близнюка — це вже занадто.

Вони проходили повз різні крамниці, а Мерібет озвучувала свої пропозиції: набір ножів у магазині «Крейт і Баррел»? Чемодан у «Тумі»? Сумочка в «Кейт Спейд»? Стівен усе відкидав. Мелорі не готує. Вона подорожує із заплічником. Дизайнерські сумочки — занадто буржуїські і, знову ж, шкідливі. Вони стояли біля входу до «Нордстрому», коли Мерібет почула найяскравіший піттсбурзький акцент, який коли-небудь чула: «Лікарю Грант. Лікарю Грант! Це ви? Дивися, Донні, це він!» Літня пара у спортивних костюмах чимчикувала до них.

На відміну від усіх інших у торговому центрі, вони не мали пакетів із покупками, а тільки пляшечки з водою, устроєні до їхніх напоясних сумок.

Стівен прибрав широкої посмішки. Мерібет подумала, що через це він виглядав не просто як її лікар, а як лікар у цілому.

— Доне, С'юзан, радий вас бачити, — привітався він. Відтак почалося плескання по спині та ручкання.

— Хто твоя *подруга*? — запитала С'юзан.

— Це М.Б. М.Б., Дон та С'юзан були моїми пацієнтами.

— Ми мали парний серцевий напад, — сказав Дон, із обожненням осміхаючись до С'юзан. — П'ять років тому, один за одним.

— Через мій серцевий напад у нього стався серцевий напад, — пояснила С'юзан.

— Моя лялечко. — Фраза Дона супроводжувалася драматичним жестом хапання за серце.

У якомусь сенсі ці дурущі виглядали дуже мило. З їхніх слів, промовлених до Мерібет, було зрозуміло, що вони й подумати не могли, що вона також є його пацієнткою, що в неї теж був серцевий напад.

— Ви маєте добрий вигляд, — сказав Стівен. — І я вже давно нічого від вас не чув, а це є гарним знаком.

— Бо ви більше не працюєте в лікарні. Ми тепер у цього лікаря Гарбера, — сказав Дон.

— Доне! — крикнула С'юзан. Вона стишила голос. — Ми його не дуже любимо. Ми б пішли до вас, але не знаємо, де ви тепер приймаєте, тим паче, усі наші записи та страхування зареєстровані у старій лікарні.

— Все добре, — заспокоїв її Стівен.

— Я просто не хочу, щоб ви про нас зле думали... — С'юзан завмерла. — Усе це було так сумно.

— Я ціную ваші слова, — мовив Стівен, хоч Мерібет помітила, як його черговий усміх починав зникати в куточках. — Ви тут прогулюєтеся?

— Так, приходимо сюди тричі на тиждень, — відповіла С'юзан. — Як ви й казали. Зазвичай тут не так рясно людей.

— А я казав, що так і буде, — додав Дон.

— Думаю, було б іще гірше, якби ми прийшли раніше, — гаркнула С'юзан.

— Маєте добрий вигляд, — повторив Стівен, уже потроху відходячи від подружжя.

— Так і є. А мій холестерин... ви не повірите, — сказав Дон. — Його рівень — 140, а мій рівень ЛПНЩ дуже низький, а от ЛПВЩ — високий. Які там показники, С'юзан?

— Це чудово, — промимрив Стівен.

— Вам варто побачити, — почав Дон, витягуючи свій шарпаний гаманець.

Мерібет так добре розуміла Стівенів дискомфорт, його потребу піти звідти і, найголовніше, його сум. Їй було цікаво, що сталося з його кар'єрою, але випитати це їй не вдалося. Проте тепер вона була рада, що нічого не знає. Для неї це був своєрідний його захист.

— Нам треба йти, — сказала Мерібет, беручи Стівена під руку. — Я запізнююся.

На мить Стівен розгубився.

— Так. Звісно. Доне, С'юзан, я був дуже радий зустріти вас.

— І ми вас, лікарю Грант. Я рада, що вам уже краще, — промовила С'юзан. — Життя триває. Так і має бути.

...

Коли Мерібет і Стівен утекли від Дона та С'юзан до «Нордстрому», настрій Стівена геть занепав, отож настрої Мерібет, ніби визнаючи поразку, також став кепським. Піаніст награвав різдвяні мелодії, а армія розфарбованих молодих жінок увічливо, та все ж настирно пропонувала пробники парфумів. Від усього цього Мерібет запаморочилося в голові. Вона раптом згадала, як ледве не знепритомніла в «Мейсі», коли вони із Джейсоном подавали заявку на шлюб (або, скоріше, коли Елізабет їх зареєструвала — вона просто підійшла та запропонувала «технічну підтримку» і радісно наставила цю зброю на соусниці й сільнички від «Намбе», поки Мерібет і Джейсон барилися позаду).

У відділі жіночого одягу вона зупинилася перед кольоровою полицею з кашеміром.

— Як щодо светра? — запитала вона. — Кашемір згодиться і для холодної погоди, і для теплішої. Дуже зручно.

— Я не знаю, — сказав Стівен. — Трохи консервативно, як на Мел.

— А як щодо мітенок? — запропонувала Мерібет. — Більш молодіжно. Вони зіграють її в піттсбурзькі зими. — Зараз вона опиралася на поради з «Фреп», а не на власну думку.

— Може, й так. Якби вона хоч коли-небудь приїздила додому.

— Ох!

— Зазвичай я туди їжджу.

— Куди туди?

— До Сан-Франциско.

— *Ненавиджу* чортів Сан-Франциско.

Вона сказала це дуже голосно, тож кілька покупців обернулися та глянули на неї несхвально, ніби вони були не в «Нордстрімі», а в Сикстинській капелі, і вона очорнила не місто Золотих воріт, а Бога.

— Що тобі зробив Сан-Франциско? — запитав Стівен.

Вона мала просто бридкі спогади про ту жахливу поїздку до Джейсона. На той момент минуло лише кілька місяців після того, як він сказав, що хоче туди переїхати, щойно

випуститься з університету. Мерібет тоді була шокована. Не просто тому, що вона дізналася про це зненацька, а також тому, що за декілька тижнів до того сестра Джейсона Лорен покликала Мерібет на обід на честь дня її народження, який мав настати через кілька днів.

— Дивися, — сказала їй Лорен після того, як вони зробили замовлення. — Джейсон попросив мене кудись із тобою сходити та дізнатися розмір твого пальця, але я навіть не здогадуюсь, як зробити так, щоб ти цього не помітила, тож просто ходімо до ювелірного, а потім ти вдаси, ніби здивована.

— Здивована? Ти про що?

— Мама дала Джейсонові свою обручку, — відповіла Лорен. — Вона вирішила, що розлучилася востаннє й більше не хоче.

— І він хоче подарувати її мені? — Деся хвилин Мерібет намагалась усвідомити це. Джейсон збирався зробити їй пропозицію? Вони обговорювали переїзд до Нью-Йорка після випуску — вона працюватиме в журналах, а він влаштується музичним скаутом у студії звукозапису — і, може, колись вони куплять собі квартиру, і, так, у їхніх розмовах про майбутнє була сталість. Але одруження? Вони поміряли її палець, і нічого не відбулося. Минув день її народження; ніякої пропозиції. Під час весняних канікул вони із Джейсоном поїхали до Нью-Йорка, де вона мала взяти інтерв'ю у представників соціального обслуговування. Жодної пропозиції.

Збігали тижні, пропозиції не надходило, тож Мерібет хвилювалася все дужче, постійно думаючи, чи *зараз* голий момент. Вона почала чекати. А відтак — чекати нетерпляче.

Мерібет сподівалася на пропозицію, коли Джейсон повідомив, що хоче переїхати до Сан-Франциско.

— Але я не можу переїхати до Сан-Франциско, — сказала вона, спочатку його не зрозумівши.

— Я знаю, — відповів він.

— Зачекай. Ти кидаєш мене?

— Що? Ні. Справа не в тобі. — Джейсон узявся пояснювати, як техно набувало популярності і що в Інтернет-радіо

є майбутнє, і що він може стати діджеєм. Як він сказав, тоді був саме підходящий час, щоб ризикнути, поки його ніщо не тримає.

Ніщо не тримає? Мерібет почувалася такою приниженою, такою знищеною. Як вона взагалі могла подумати про якусь *назавжди*, коли Джейсон мріяв про *Сан-Франциско*?

Та вони тоді не розійшлися. Обоє закінчили університет, вона переїхала на Мангеттен, а він — до Сан-Франциско, вона знайшла роботу помічника редактора в журналі, а він улаштувався кудись тимчасово. Вони підтримували зв'язок, листувалися, телефонували одне одному, коли були низькі тарифи. Коли Джейсон запросив Мерібет відвідати його на День праці, вона подумала, чи цього разу він зробить їй пропозицію. За допомогою своєї нової кредитної картки вона купила квиток. Щойно він зустрів її в аеропорті, як Мерібет уже знала: цього не станеться. Їхній поцілунок був зовсім незграбним. Усі вихідні були недолугі, ще й ця несправджена пропозиція тіснилася в її голові, як слон у маленькій кімнаті. (Мабуть, Лорен сповістила йому, що Мерібет знає. Вона хотіла про це запитати, але просто не змогла.) Обидвоє не знали, як поводитися, що казати. Тож вони компенсували це, займаючись сексом, — який, до речі, також не був занадто чудовим, — і тоді Мерібет підхопила інфекцію сечового міхура. Кортні, її давня подруга з коледжу, готувалася до аспірантури в Берклі і сказала, що може дати їй антибіотиків, отож Мерібет узяла машину Джейсона, щоб побачитися з нею.

— Можу сказати, між вами двома все ще щось є, — говорила Кортні, підморгуючи та даючи Мерібет антибіотики. Мерібет нічого не відповіла.

Дорогою до квартири Джейсона Мерібет безнадійно загубилася. Ринок. Вулиця Дівісadero. Пресидіо. Вона й далі їздила по колу, намагаючись знайти парк Золотих воріт, єдине місце в місті, з яким вона була знайома. Вечірній туман уже почав укривати узбережжя Тихого океану. Мерібет не знала, де вона є, а тепер ще й нічого не бачила. Сама в машині, вона розплакалася. Їй здавалося, що вона без

кінця-краю їздитиме колами на нескінченному паливі, аж поки не помре.

Невдовзі після повернення до Нью-Йорка Мерібет за-телефонувала Джейсонові та сказала, що думала, ніби кохає його, але відстань бере своє. Він погодився. Вони розійшлися. На той час це здавалося дуже зрілим рішенням. І взаємним.

А потім, через три тижні, їй зателефонувала Кортні та розповіла про нову дівчину Джейсона, і Мерібет пішла ридати до вбиральні.

— Я не знаю, — мовила вона до Стівена. — Просто не-навиджу.

Спустошені, вони вийшли з торгового центру з порожніми руками. Того вечора, забравшись до ліжка, Мерібет накри-ла обличчя подушкою та ридала. Ще одні нікчемні святкові вихідні.

Урешті-решт, День подяки.

39

Зранку в понеділок Мерібет прокинулася від стуку у двері. Вона подивилась у вічко. Це містер Джуліо прийшов по місячну орендну плату.

Жінка відрахувала вісім банкнот у сто доларів, і він собі пішов. Вона вирішила перелічити готівку, що в неї залиши-лася. Двадцять одна тисяча з рештою. У такому темпі вона, якнайменше, зможе прожити в Піттсбурзі цілий рік. Мерібет не збиралася залишатися тут так довго, але попередні ви-хідні змусили її визнати гірку правду. Вона облишила не тільки дітей, а й шлюб. Вона завжди мала в планах повер-нутися. А що, як їй нема куди повертатися?

А що буде потім? Коли двадцять одна тисяча доларів ви-черпається? І як вона раніше не думала про наслідки? Бо вона не виходила за рамки сім'ї; вона покинула роботу, кар'єру. Вона спалила останній місток до свого міста на пагорбі.

Ще у тринадцять, отримавши першу копію книжки під назвою «Сімнадцять» (із Брук Шилдс на обкладинці), вона достеменно знала, що коли виросте, то точно вчинить так.

Елізабет завжди дражнила її за це вперте прагнення. Мерібет згадала день, за два роки після того, як вони з Елізабет познайомилися, коли вони зрозуміли, що обидві запрошені на семінар, присвячений майбутньому журналі, який проводила одна з великих спеціалізованих галузевих груп. Після кави та данського заходу зі співпраці Елізабет прошепотіла:

— Ми прийшли. Ми забили їм баки. Ходімо на шопінг. Я чула про розпродаж від Лакруа в «Челсі».

Вони не пішли за покупками, а натомість рушили до Центрального парку, де, знявши підбори, вляглися на свіжій траві у Шіп Медоу та просто насолоджувалися весняним сонечком і можливістю провести робочий час разом.

— Я боюся, — трохи згодом сказала Мерібет, — що ми дарма знехтували нагоду. Ці запрошення на семінар багато коштують.

— Тобі не потрібен ніякий семінар, щоб дізнатися про майбутнє, — дражнилась Елізабет. — Воно в тебе й так заготоване у списках.

Це було правдою. У старшій школі Мерібет розповіла шкільному психологові про те, що в майбутньому хоче працювати в журналі, тож психолог порадила їй ходити в журналістський гурток, вести колонку в шкільній газеті, обрати журналістику за фах у коледжі і, можливо, одного дня піти працювати до котрогось із нью-йоркських журналів. Мерібет усе це записала — газета, журналістика, коледж, робота, Нью-Йорк-сіті — і впродовж років ретельно дотримувалася плану, із часом дописуючи нові переліки.

І це працювало. Після коледжу Мерібет обійняла посаду помічника редактора — її річної зарплатні в 16 500 \$ ледве вистачало на оренду житла та жетони до метро — аж поки не дістала своєї першої постійної посади в кулінарному журналі. Вона трудилася там аж півтора роки, доки її не взяли

заступником редактора до жіночого бізнес-журналу, де вона і працювала останнім часом. Вона хотіла попрацювати рік та піти до іншого видання, якщо до того часу її не підвищать до молодшого редактора.

— Я можу передбачити твоє майбутнє, як хочеш, — сказала Елізабет. — Ти підійматимешся кар'єрними сходами все вище і через десять років та п'ятнадцять щаблів станеш головним редактором.

Мерібет не відповіла. Саме цього вона й хотіла, саме це й було написано в її плані.

— А як на мене, то я краще буду однією з тих нещасних сорокарічних офіціанток. Як нереалізовані актриси. Не зрозумій мене хибно. Я працюватиму в гарному ресторані і зароблятиму добрі чайові, але в мене будуть проблеми з ногами і запах жиру ніколи не вимиватиметься з мого волосся.

Мерібет засміялася та жартома штовхнула ногу Елізабет.

— У тобі повнісінько лайна, — сказала вона.

За два роки відтоді, як вони зустрілися, вони з Елізабет однаково зросли в посаді. Елізабет тепер була заступником редактора в новому модному чоловічому журналі.

— У тебе також буде власний журнал. Ти й сама це знаєш.

— Ні. Загалом, не знаю. Я не такий обдарований редактор, як ти. Я не можу змусити статтю співати, не годна підступитися до дурнуватої ілюстрації та ще й подужати заголовок. Ти — геній заголовків. Це у твоїй крові. А я просто магістр факультету історії мистецтва, якому пощастило працювати в журналі. — Елізабет похитала головою. — Одного дня усі вони зрозуміють, яка я шахрайка.

— Усім так здається. Проте маєш власні сильні сторони. У тебе нюх на тенденції, ти завжди заздалегідь бачиш, що там за обрієм. Ти маєш хист. Тебе цього не навчили б у школі журналістики.

Елізабет сперлася на лікті, висмикуючи маленькі квіточки із трави.

— Може, і так, — сказала вона. — Просто пообіцяй мені, що якщо ти станеш головним редактором, а я — безпорадною офіціанткою, то візьмеш мене на роботу.

- Тільки коли ти пообіцяєш мені те саме.
- Не верзи дурниць, — відповіла Елізабет. — Ти занадто незграбна, як на офіціантку.
- Вони розсміялися. І пообіцяли одна одній.

Мерібет та Елізабет обидві піднялися від молодших редакторів до старших. І тоді їхні шляхи розійшлися. Елізабет зустріла Тома, вийшла заміж, стала головним редактором. А Мерібет народила дітей, пережила серцевий напад і втекла з дому.

У кожному виданні «Фреп» був розділ під назвою «Не-оспівані герої», у якому розповідалося про «звичайну» жінку з «незвичайною» історією. Як правило, ці жінки переживали велику кризу й, замість здаватися, вони «збиралися на сили», «діяли» та «були на висоті», «домагались успіху попри будь-що» і зазвичай урешті-решт ставали набагато щасливішими та мудрішими, ніж раніше.

Читачі любили цей розділ — як думала Мерібет, тому, що це було єдине місце, де вони зустрічали жінок, котрі мали більший за восьмий розмір, — та їй ця частина журналу здавалася найбільш лицемірною, навіть гіршою, ніж поради стосовно подарунків, у яких актриси-мільйонерки, захищаючись від захвату, розповідають про свою улюблену сіль ручної роботи за 60 \$. Не тому, що історії були вигадані, — вони були правдою або, як мінімум, щирі, — але ця огидна потреба доточити щасливий фінал до кожної чортової ситуації... вона не могла цього терпіти. Це була журнальна версія Джейсонового «все буде добре».

Може, колись усе й буде добре. Може, колись це все закінчиться й у її житті настане щасливий другий акт. Може, тоді Мерібет обернеться та зрозуміє, що весь цей розрух, якого вона завдала своїй родині, своєму шлюбу, собі, був того вартий. Бо вона стане видатною людиною. Вона буде справжньою героїнею.

Проте зараз, стоячи серед руїн, створених власноруч, Мерібет не могла цього уявити.

Лікар Грант — Стівен? — вона не знала, як називати його в офіційній обстановці, — направив Мерібет здати кров на аналіз. На наступному прийомі він повідомив результати. Як він сказав, цифри — просто чудові. Статини давали результат. Рівень заліза був у нормі. Призначати наступну зустріч потреби не було, тільки якщо в цьому виникне необхідність.

— Отже, це все? — запитала Мерібет.

— Саме так, — відповів лікар Грант.

Вона сподівалася почути якийсь офіційний висновок.

— Ти здорова, можеш бути вільна.

Можливо, йому варто було поплескати її по плечу стетоскопом. Та натомість він розгублено запропонував їй чаю, хоч Мерібет завжди відмовлялася, бо не п'є чай. (Від нього на її зубах залишався неприємний скрипучий присмак.)

— Мені не варто тебе затримувати, — сказала Мерібет, чудово розуміючи, що в них обох немає ніяких планів на день. Її і так нічого було робити, крім того, вона ніколи не будувала планів на вечір після прийому в лікаря Гранта, бо їхні тривалі розмови завжди могли перетворитися на вечерю. І тепер вона знала — зустріч із Доном та С'юзан зробила це ще зрозумілішим — його час потрібен іще кільком людям. А вона — офіційно здорова. І немає жодної потреби все це продовжувати.

— О, добре, — мовив Стівен Грант. Він був сам не свій. Він зовсім не скидався на чоловіка, з котрим вона провела День подяки та їздила до торгового центру. — Зажди. Маю щось для тебе. Воно нагорі в кабінеті.

Мерібет підвелася, щоб рушити за ним, але він жестом звелів їй зачекати, що також було неприємно. Її більше не запрошували на особисту територію.

— Я скоро повернуся.

Він повернувся з грубим кремовим конвертом, на якому було написане її ім'я, точніше, його версія її імені.

— Я заінтригована, — сказала Мерібет.

— Не варто. Це запрошення до мого спортивно-оздоровчого центру. П'ять штук. Вони діють до кінця року, тож я подумав, що треба їх хутчіш використати.

Запрошення до спортивно-оздоровчого центру.

— Дякую, — мовила жінка. — За все, що ти зробив. — Вона почувалася спустошеною. Як це так? Після морозива, волосся, жакливого шопінгу та їхніх розмов? І це кінець?

— Подбай про себе, — сказав Грант. — Запишися до спортзали. І пам'ятай, що морозиво не вб'є тебе.

Так, це кінець. А як інакше? Він зробив усе можливе. Але хіба це було не щось більше? Хіба їхні стосунки не були чимось значущим? Вона хотіла переконатися в цьому, почути це від нього. Між ними щось було. Щось, що вийшло за межі лікаря та пацієнта. Щось більше за дружбу. Навіть якщо сьогодні все скінчиться, Мерібет воліла переконатися, що щось-таки було. Бо чому він аж так добре ставився до неї? І чому вона дозволила йому таким бути?

Мерібет вкинула конверт до сумки. На рецепції вона попрощалася з Луїс.

— Телефонуйте, якщо треба буде якась допомога, — сказала Луїс.

На зупинці Мерібет дістала конверт і розкрила його. Може, всередині є записка або щось особисте. Однак там нічого не було, просто запрошення. Клуб, очевидно, був хорошим. Пропуски роздруковано на цупкому якісному папері, де офіційно-елегантним шрифтом красувався карбований напис: «Для гостей сім'ї Грантів».

Мерібет провела по ньому пальцем. *Для гостей сім'ї Грантів*. Ось і воно, підтвердження, навіть якщо й ненавмисне. Він утратив родину. Вона втратила свою. Кожен по-своєму та з різних причин, вони зі Стівеном обоє стали сиротами.

Наступного дня Мерібет вирішила відвідати спортивно-оздоровчий центр. Він був дуже добрим, нові тренажери, різноманітні гуртки — від йоги до кікбоксингу.

А в підвалі був басейн, який кликав її. Вона не знала чому, але відчувала це. Ні еліптичний тренажер, ані гурток із вінняси не зможе втамувати бажання поплавати, яке зростало всередині неї. Плавання було для неї чимось новим. Їй було цікаво, чи зможе вона плавати.

Клуб розташовувався на Сквірел-Гілл, на протилежному кутку від бібліотеки. Мерібет вирішила зупинитися неподалік, бо їй було якраз по дорозі, тим паче, вона там ніколи не була, і, крім того, чула про велику колекцію книжок у цій бібліотеці. Жінка й не збиралася підходити до комп'ютерів. Звісно, ні. П'ять хвилин потому вона вже перевіряла пошту. Від Джейсона нічого не було. Звичайно, не було. Мерібет знову страшенно розізлилася, тільки цього разу — сама на себе. Вона сама винна, що відкрила цю скриньку Пандори. П'ять тижнів Джейсон їй не писав, та вона про це не знала і все було добре. П'ять днів тому вона довідалася, що він їй не пише, і весь цей час казиться.

Наступного ранку Мерібет прокинулася та вирішила уникати комп'ютерів і бібліотек. Натомість вона плаватиме. Автобусом вона поїхала до «Таргету» за купальником і парою плавальних окулярів, а відтак, уже на іншому автобусі, вирушила до клубу.

Мабуть, тільки-но скінчився гурток плавання для матусь та дітей, бо роздягальня була повна загорнутих у рушники дошкільнят.

Мерібет упізнала погляд однієї з матусь: це був виснажено-ошелешений погляд. Бо хто при здоровому глузді наважиться пустити безпорадних дітей до глибокого басейну? Колись Мерібет відвідала кілька занять із плавання з близнюками. Під час першого заняття Лів постійно намагалася відстібнути від себе надувну подушку, а Оскар плакав щоразу, коли на нього потрапляли навіть найменші бризки. Тренер, напівлисий ізраїльтянин, запропонував свою допомогу, але коли Мерібет вийшла з басейну, Оскар знов розплакався, а Лів, поки на неї ніхто не дивився, підкралася до глибокого краю басейну та стрибнула у воду.

Пізніше, того самого тижня, Мерібет розповіла цю історію Елізабет, і та давилася сміхом.

— Це зовсім не смішно, — сказала вона подрузі.

— Це трохи смішно, — відповіла Елізабет.

Мерібет не бачила в цьому нічого смішного. Протягом років намагаючись завагітніти, вона мріяла про щось на взір відвідування гуртка з плавання зі своїми дітками. А виявилося, що це, як і багато іншого, — безкінечне страждання.

— Чому ти не попросиш допомоги в Джейсона? — запитала Елізабет.

Ось *це* вже смішно. Джейсон оплачував їхні уроки з зарплатні. Він не міг дозволити собі взяти вихідний, щоб поплавати.

— Я можу піти з тобою, — запропонувала Елізабет.

Цього разу Мерібет справді розсміялася, прийнявши це за жарт. Але наступного тижня, у четвер, Елізабет прийшла до басейну об одинадцятій ранку. У бікіні від Шанель та з бразильською епіляцією, вона мала вигляд тропічної риби серед звичайних матусь-гупі у їхніх потертих старомодних цільних купальних костюмах. Але вона чудово впоралася з дітьми, хлюпаючись у воді з Лів, відволікаючи Оскара пісеньками й одночасно пліткуючи з Мерібет про нового боса, легендарного сімдесятип'ятирічного головного редактора, який досі вірить у неквапливий обід. Ці розмови чудово заміняли розмови з матусями про денний сон та музичні гуртки.

Утім, наступного тижня Елізабет не пішла до басейну. Вона забула, що брала відгул у п'ятницю, щоб більше часу провести з Томом, отож пропустити четвер точно не могла. Вона дуже перепрошувала. Мерібет розчарувалась, але зрозуміла її. Після бурхливих залицянь Елізабет і Том тоді щойно одружилися — на яхті, на узбережжі Капрі; Мерібет не змогла приїхати на весілля.

Мерібет побажала Елізабет добре провести час із Томом та сама не пішла до басейну того тижня. А ввечері наступної середи Елізабет зателефонувала й повідомила, що не зможе

піти й наступного тижня. Її бос запросив її на один з його неквапливих обідів, і вона не могла відмовитися.

— Я обіцяю прийти іншим разом, — сказала вона.

— О, не переймайся цим. Минулого тижня ми ходили самі і я впоралася, — збрехала Мерібет.

Наступного дня вона знов нікуди не пішла.

Мерібет дочекалася, поки діти з матусями звільнять роздягальню, а вже потім надягла купальник. Високий комірць майже повністю затуляв шрам на грудях, але ніщо не прикривало її ногу. Склавши речі до шафки, жінка зрозуміла, що забула взяти замок. Про всяк випадок, вона носила при собі кілька купюр у сто доларів та одну зі своїх схованок, якщо раптом її квартиру пограбує який-небудь розумний злодій і знайде усі її заощадження.

Неподалік жінка в купальнику замикала свою шафку.

— Ви не знаєте, тут можна придбати замок? — спитала її Мерібет.

Жінка витріщалася на неї крізь блакитні окуляри.

— Мерібет? — запитала вона натомість.

Її перша думка була такою: Джейсон відслідкував її місце-знаходження через електронну пошту та відрядив когось до Піттсбурга, щоб стежити за нею. А відтак вона зметикувала, що в цьому немає сенсу, якщо зважити на те, що чоловік не йшов із нею на контакт і не відповідав на повідомлення.

Навіть коли жінка зняла окуляри та плавальну шапочку, Мерібет усе одно не одразу зрозуміла, що це Дженіс.

— Їй-богу, не очікувала побачити вас тут, — сказала Дженіс. — Я не знала, що ви плаваєте!

— Я й не плаваю. Не зовсім. Мій друг дав мені запрошення до клубу, тож я подумала, що варто спробувати щось нове. Але я не взяла замок.

— Чому б вам не покласти свої речі до моєї шафи? — Вони рушили до її шафи. Мерібет поклала свої речі.

— Я збиралася потелефонувати вам сьогодні, — мовила Дженіс, коли вони спустилися сходами до басейну.

— Справді?

— Так, іще на вихідних я хотіла надіслати вам листа, та в мене немає вашої електронки.

— О, я зараз не користуюся електронною поштою. Проте можу дати її вам. А що, власне, сталося? Ви знайшли щось?

— Ні, поки що. Мені потрібна додаткова інформація. Страхові номери ваших батьків дуже допомогли б. Або копія вашого свідоцтва про народження.

— О, добре. — Її свідоцтво про народження було вдома, та Мерібет подумала, що зможе щось знайти в архівах електронної пошти. — Треба було телефонувати на вихідних.

— Я не хотіла турбувати вас під час свята. Що, як ви були з сім'єю.

— Я не була із сім'єю.

— І я також, — сказала Дженіс.

— А що ви робили? — запитала Мерібет.

— Працювала з документами.

— О, мені шкода. — Мерібет не знала, чому почувалася винною, але чомусь почувалася.

— Ні, все добре. Я запекла індичку грудинку, і в мене навіть залишилося трохи на сандвічі.

Вони увійшли до басейну. Мерібет думала, що в обід тут буде порожньо, але всі п'ять смуг були повні людей.

— Тут так людно.

Дженіс натягла на вуха шапочку та одягнула окуляри.

— Це ще нічого.

Мерібет думала, що Дженіс плаватиме в повільній смузі з літніми людьми, але вона виринула у швидкій.

— Добре вам поплавати, — кинула вона через плече.

Мерібет стала в повільній смузі. Троє людей, що плавали там, здавалося, робили це дуже швидко. Кілька хвилин Мерібет стояла, намагаючись зрозуміти, як правильно влитись у потік плавців. Це нагадало їй її п'ятнадцять років, коли вона навчалася кермувати, намагаючись засвоїти правила приєднання до потоку машин. Коли між плавцями з'явилося вільне місце, вона підпливла до них і спробувала гребти брасом, але незабаром зрозуміла, що все ще слабкі пахвові м'язи не дозволяють їй вільно рухатися. Раптом плавець іззаду наткнувся на неї.

— Пробачте, — крикнула Мерібет.

Вона допливла до кінця басейну по-собачому, там сперлася на бортик та відсапнула. Ще один плавець з'явився просто позаду неї.

— Ви плаваєте? — запитала жінка.

Мерібет не знала, чи те, що вона робить, можна назвати плаванням. Це було більше схоже на спроби не потонути, але поки вона над цим міркувала, жінка пірнула й попливла (аж так швидко, що Мерібет ледве встигла її помітити) в протилежному напрямку.

Віддихавшись — між нею та іншими плавцями була доволі пристойна відстань, — вона знов відштовхнулася. Цього разу вона спробувала вільний стиль, *вільний стиль* — тільки так можна було назвати її до болю повільне пересування. Два плавці перегнали її до того, як вона дісталася краю смуги. Коли Мерібет пливла наступну смугу, її перегнали всі плавці. Вона відчувала, як їхня нетерплячість шириться водою. Вона розуміла, що, хай це й повільна смуга, їй тут не місце. Вона була бабусею, котра їхала зі швидкістю тридцять п'ять кілометрів на годину по вільному шосе.

Коли Мерібет допливла до кінця, — на той момент вона пропливла чотири смуги — її дихання було дуже близьким до гіпервентиляції.

Мерібет запанікувала, і, мабуть, це було помітно, бо рятувальник зістрибнув зі свого посту та через усю залу крикнув:

— Пані, у вас кризова ситуація?

Її сорок чотири, вона мала серцевий напад, операцію з шунтування. Вона втекла з дому, ні її чоловік, ані найкраща подруга не намагаються знайти її. І вона не може плавати. Так, у неї до дідька кризова ситуація!

— Усе добре, — задихаючись, відповіла Мерібет.

Ледь-ледь їй вдалося вийти з басейну, піднятися до роздягальні й не впасти. Нагорі вона згадала, що всі її речі замкнено в шафці Дженіс. І вона забула рушник.

Вона тремтіла на лавці, аж раптом відчула, як її накривають рушником.

— Ось ви де.

Мерібет не відповіла. Не тому, що все ще задихалася й тремтіла, а тому, що знову провалилася. Вона могла триматися на поверхні, могла стояти у воді, могла гребти, вона могла навіть тримати ритм, але плавати — не могла. Як вона раніше про це не подумала?

— Зігріймося, — сказала Дженіс і повела її до душевих кабінок. Вона довго стояла під гарячою водою, прогріваячи своє холодне, немічне та порожнє тіло. Висушившись, Мерібет почувалася такою виснаженою, ніби плавала кілька днів поспіль.

Дженіс уже одяглася й зібрала речі. Мерібет попрохала вибачення.

— За що ви перепрошуєте? — запитала Дженіс.

Мерібет не відповіла, і Дженіс поцікавилася:

— Скільки часу минуло від вашої операції?

Почувши запитання, жінка здивувалася. Але, звісно, вона була гола, її історія хвороби красувалася просто на шкірі.

— Сім тижнів.

— Це дуже мало.

Навіть якби Мерібет могла плавати, це була якась зарозумілість, та сама зарозумілість, через котру вона подумала, що зможе без наслідків утекти з домівки, зможе просто прийти до басейну і плавати.

Вона повернула Дженіс рушник. Він був білий, ніби прапор капітуляції.

42

Того-таки дня Мерібет зайшла на свою пошту, щоб знайти страхові номери батьків. Вона вже й не очікувала листів від Джейсона. І раптом побачила його повідомлення, на частку секунди вона подумала, що він зробив це зумисно, витримавши паузу, щоб вона встигла сповна намучитись і якщо не заспокоїтись, то бодай змиритись, а вже потім написав.

Та це вже якась параноя.

І, до того ж, забагато зусиль, як на Джейсона. Не вказано теми листа, але було маленьке зображення в полі вкладень.

Він написав їй листа із благаннями повернутися? Він надіслав документи на розлучення?

Добре. Вдихни й видихни десять разів. Один, два — її руки рвонулися до клавіатури, відкрили повідомлення, завантажили вкладення. Вона почала читати. Перший рядок був до болю знайомим.

Мерібет відчула, що її зараз знудить. Вона відштовхнулася від столу, щоб не виригати на бібліотечний комп'ютер.

Після п'яти тижнів її відсутності й тижня від її листа до нього, у відповідь Джейсон просто надіслав назад записку, яку вона йому залишила, коли поїхала. Ось так. Повернено відправнику. *Ось*, скільки вона для нього важить? *Ось*, що означає її відсутність? Аж так обмаль, що йому й сказати нічого? Усе, на що він здатен, це просто надіслати назад сказані нею ж слова?

Мерібет уже й не пам'ятала, що саме написала тим квапливим ранком, але побачити той перший рядок знову... Вона закрила вікно, видалила лист, очистила корзину, знищила всі сліди.

Проте, на жаль, не змогла стерти те, що зробив Джейсон. Вона не могла в це повірити.

Але чим довше вона сиділа, поки її сльози висихали, стаючи розсвербілими смужками на щоках, тим ліпше усвідомлювала те, що трапилося. Та *навіщо* Джейсон відповів? Навіщо він зробив це, якщо ніколи раніше так не чинив? Навіщо він зробив це саме зараз, після того, як вона так непростимо вчинила, прирікаючи їх на муки, просто перекавши все на його плечі. Ну, як завжди.

Вона не знала, чому сподівалася більшого, та все-таки мала надію. Вона не знає, на що саме, але точно не на це.

43

Любі Лів та Оскаре, пробачте мене.

Не треба ненавидіти мене.

Я завжди буду вашою матю, як і раніше

Я покинула вас, бо

44

Наступний день Мерібет знову провела на дивані у своєму кубельці з ковдр, слухаючи телебалачки. Зателефонувала Дженіс, щоб запросити її до басейну, та вона відмовилася. Тоді і Саніта написали їй повідомлення, у якому запросили на шопінг, але вона не відповіла. Дженіс зателефонувала ще раз, питаючи, чи вдалося Мерібет знайти інформацію, про яку вона прохала, та дістала відмовку. Потелефонував Тодд, але вона не підняла слухавку. Дженіс зателефонувала втретє, повідомивши, що в неї, можливо, є деякі новини, і запросила завтра до басейну, щоб їх обговорити. Мерібет сказала «можливо». Написала Саніта, запитавши, чи вона хоче піти на той гіпстерський ярмарок у суботу. Мерібет не озвалася.

«У вас усе гаразд?» — написала Саніта.

— Не знаю, — вголос відповіла Мерібет.

І тоді написав Стівен. *«Пишу, щоб дізнатися, як ти почуваєшся. А також починаю панікувати через подарунок для Мелорі. Ледве не купив їй стільця у формі банана».*

Що ж, вона осміхнулася, вперше з останньої їхньої зустрічі.

Мерібет згадала про ярмарок саморобок, про який із захватом розповідала Саніта. Здається, це місце, де вони зможуть відшукати щось для вибагливої Мелорі.

«Крок назад від бананового стільця», — написала Мерібет. Вона скинула з себе ковдри.

До біса Джейсона.

45

Коли Дженіс запропонувала зустрітись у клубі, щоб обговорити новини про пошук її матері, Мерібет зрозуміла, що це питання зручності. Басейн був за рогом, недалекі від школи, де працює Дженіс, тож вона часто плавала під час обідньої перерви.

— Не забудьте сланці цього разу, — нагадала Дженіс. — Якщо не хочете підхопити грибок.

Мерібет не дуже хотіла знову плавати, але з поваги до Дженіс вона взяла із собою купальник.

У роздягальні Дженіс почала перевдягатися, тож Мерібет також стала знімати з себе одяг, щоб уникнути незручної паузи.

— У мене є деякі потенційно гарні новини, та я не хочу вас обнадіювати. Це ще не точно, — сказала Дженіс.

— Що там? — поцікавилася Мерібет.

— В Аллегенському дитячому будинку, в одній з найстаріших агенцій з усиновлення, що й досі працюють у Піттсбурзі, є запис про дівчинку з вашою датою народження.

— Це я? — запитала Мерібет.

— Може, й ви, — відповіла Дженіс. — Щоб дізнатися, треба більше інформації. А саме, страхові номери ваших батьків.

— Щойно зможу, я одразу їх дістану, — пообіцяла Мерібет.

— Тільки-но вони у нас будуть, ми спробуємо подати заяву. Сирітський суд розгляне вашу справу, та, я думаю, увесь процес відбудеться вже в новому році.

Мерібет зітхнула.

Дженіс поплескала її по руці й поглянула на голі ноги Мерібет.

— Ви взяли сланці?

— Ні. Гадаю, я не плаватиму сьогодні.

— О, дурниці. Ви ж узяли купальник, чи не так?

— Ну, так, але...

— Ось, я взяла зайву пару. — Вона дала Мерібет помаранчеву пару капців для душі. — Якщо підійдуть, можете залишити їх собі.

— Та я не збиралася плавати.

— Поміряйте. Годяться?

Капці були на один чи два розміри завеликі, проте все ж підійшли.

— Ідеально, — сказала Дженіс. — А стосовно плавання, я подумала, що можу дати вам кілька порад.

— Порад? — Мерібет почала підозрювати, що Дженіс хотіла зустрітись з нею в басейні не через зручність. Її обдурили.

— Багато років я була рятувальником. Я більше не працюю, але навчила своїх дітей плавати.

— Та я ж не зовсім дитина, — відказала Мерібет.

— Знаю, — відповіла Дженіс. — Однак я впевнена, що й вас можу навчити.

• • •

За п'ять хвилин Дженіс зустріла Мерібет із дошкою для плавання.

— Це справді треба? — запитала Мерібет.

— Гадаю, це дуже зручно для початку.

— А я думала, мені потрібні лише поради, як ви й казали, щодо моєї форми. Бо я одужую після операції.

— Так. Але іноді хороша форма означає позбуватися поганих звичок, — мовила Дженіс.

— Яких поганих звичок?

— О, нічого особливого.

— Та я вмію плавати. — Може, вона й не знає, як плавати правильно, а проте вміє. Частково.

— Інколи найкращий спосіб удосконалити щось — це почати спочатку.

Здавалося, Дженіс зараз перетвориться на Джулію Ендрюс і почне співати.

— Добре. — Мерібет потягнулася за дошкою.

Дженіс її не віддала.

— Не так швидко. Ви знаєте, як гребти ногами?

Мерібет обурилася. Звісно, вона знає.

— Звичайно.

— Просто більшість людей гребуть із зігнутими колінами, ось так. — Дженіс зобразила це на зігнутих пальцях. — А насправді треба тримати ноги рівними та гребти від стегна, ось таким чином. — Вона знов показала, як гребти, тільки цього разу рівними пальцями.

Мерібет не відповіла. Вона завжди гребла саме із зігнутими колінами.

Дженіс провела інструктаж і тільки тоді віддала дошку Мерібет.

— Не забувайте тягнути пальці, граційно, як балерина.

Мерібет почала гребти. Дошка вислизнула з-під неї, та вона все одно пливла. Граційно, як буйвіл.

— Ось, — сказала Дженіс, повертаючи їй дошку. — Тримайте її перед собою та стежте за тим, щоб ваші лікті були рівними. І тоді рухайте ногами від стегна. Легенько. Немає потреби боротися з водою.

Після кількох спроб дошка перестала вислизати, а ще перегодом Мерібет уже пливла рівно. Вона дісталася кінця басейну, потім попливла назад. Туди. І назад. Її сухожилля й гомілки почали горіти, а через витягнуті носки її ногу зсудомило. Це не було граційно або весело. Та на якусь мить жінка повністю абстрагувалася від думок про свою біологічну матір, про Джейсона та дітей.

І тоді Дженіс забрала в неї дошку.

— На сьогодні досить, — сказала вона.

— Та ж я тільки навчилася правильно рухати ногами, — заперчила Мерібет.

— І цього достатньо, як на перший раз, — повторила Дженіс.

Що ж, сьогодні Мерібет хоча б не була на межі неприйнятності. У роздягальні Дженіс нагадала їй пошукати інформацію про батьків. Мерібет пообіцяла впоратися до понеділка. Тоді вони й домовилися зустрітися та знов поплавати. Мерібет не була впевнена, що дуже цього хоче, але відступати запізно.

46

У суботу вранці Мерібет написала Стівену: *«Заїдеш по мене об 11 чи зустрінемося вже на ярмарку?»*

Через хвилину її телефон задзвонив.

— У мене не вийде, — сказав Стівен.

Він так зрадів, коли вона запропонувала піти на ярмарок кілька днів тому.

— Медична надзвичайна подія? — запитала вона.

— Це з якого боку подивитися. — Щось було не так. Його голос був не хрипким, та все ж якимсь сиплим, ніби він напився скла.

– Ти захворів?

– Якщо й так, то це моя власна провина.

– У якому сенсі?

Він прокашлявся.

– Маю похмілля, М.Б. Дуже, дуже сильне похмілля.

– Я приїду, – запропонувала Мерібет.

– З мене вийде не надто добра компанія, – сказав він.

– Мене не треба розважати.

– Я просто в дуже кепський формі.

– Хіба не ти казав мені, що це нормально – просити допомоги?

Запанувала тиша. І тоді він мовив:

– Приїжджай.

Грант здавався сірим. Його волосся, шкіра, його пом'ята футболка, що ткнула чимось кислим, усе було сірим. Вона знала, що йому близько шістдесяти років, але це вперше вона подумала, що він старий.

Причина його страждань стояла на барній стійці: три порожні винні пляшки та половина пінти ще чогось.

Було помітно, що Стівену Гранту соромно за алкоголь і за те, що їй довелося це побачити. Тож Мерібет проскочила повз, ніби прибиральниця, для якої це неприємно, але нічого незвичного.

Вона поклала пляшки до смітника, подумавши, що може це й було причиною його звільнення. Кардіолог, який пішов у запій. Мабуть, чутки розлетілися швидко. Грант сидів, схилившись над чашкою кави.

– Може, підігріти тобі каву?

Він похитав головою.

– Тебе нудить? – запитала Мерібет. Він знов сумно, похлоп'ячому похитав головою.

Вона вилила каву, набрала склянку води й поставила перед ним.

– Маєш «Алка-Зельтцер»?

– Нагорі. У шафці біля ліжка.

Коли вона піднімалася сходами, дошки рипіли, ніби весь будинок страждав і мучився. Побачивши величезне ліжко королівського розміру, усе зіжмакане й незаправлене, Мерібет зупинилася на порозі. Вона відчула його звичний аромат бергамоту та шкіри, що змішався із запсовано-сирним запахом блювоти.

Навшпиньках, вона тихо підійшла до шафки. (Мерібет вирішила, що це саме та шафа, бо вона була завалена медичними журналами.) Вона відсунула шухляду; всередині лежало ще більше медичних журналів, колода карт, електронна книга, трохи стікерів, але «Алка-Зельтцера» не було.

На іншій шафі, з іншого боку ліжка, не було нічого, крім весільного фото в рамці, вкритого товстим шаром пилу. Відсунувши шухляду, вона відчула себе незваною гостею. Біля паперових носовичків і зачитаної до дірок колекції оповідань Жуно Діаса лежала почата коробка «Алка-Зельтцера».

Фелісіті приймала його під час хіміотерапії? Вона читала оповідання Діаса, щоб відпочити від суворої реальності? Від невизначеності майбутнього?

У вбиральні сильно смерділо блювотою. Затамувавши подих, вона знайшла знеболювальне в аптечці й рушила донизу.

Стівен сидів за барною стійкою, витаючи десь у космосі, склянка з водою все ще була повна. Мерібет розчинила ліки й поплескала його по'руці. Поклавши три пігулки тайленолу йому на долоню, вона скомандувала:

— Ковтай. Пий.

Заплющивши очі, він випив усю воду одним ковтком. Мерібет ледве стрималася, щоб не сказати «хороший хлопчик».

Потім його знудило, і вона відчула сморід аж із кухні.

— Тобі краще? — запитала вона.

Ґрант скривився, силкуючись осміхнутися.

— Трохи.

— Я посмажу яєчню. Треба щось масне, щоб усмоктався весь алкоголь, який залишився в організмі.

— І хто тепер лікарем? — мовив Стівен кволим голосом.

— Маєш яйця?

Він кивнув у бік холодильника. Той був майже порожній. У ньому лежали п'ять-шість яєць, трохи вершків і масла.

— Як щодо гострого соусу?

Він кивнув у бік столу. Мерібет знайшла кілька пляшок триніадського соусу «Ка-Джон». Вона припустила, що Тринідад може бути батьківщиною Фелісіті. Або вони купили його там у відпустці. Або їм просто подобався гострий соус.

— Двічі в яблучко, — сказала вона. — Третя спроба. Де хліб?

— Подивись у морозильнику.

Мерібет знайшла булочки для гамбургерів і поклала їх розморожуватися. Змішавши яйця з вершками, сіллю й перцем, вона розігріла пательню, розтопила шматочок масла та влила яйця.

— Як так вийшло, що на моїй кухні смачно пахне, тільки коли ти тут? — запитав Стівен.

— Добре, що ти вже думаєш, що їжа смачно пахне. — Мерібет запхала булочки до тостера, перегорнула смаженню лопаткою й полила її гострим соусом.

— Де ти навчилася готувати?

— Це просто ячня, Стівене. Нічого складного.

— Але ти вмієш готувати. Я впевнений у цьому.

— Так. Я навчилася в журналі.

— Яка ти старанна.

— Не тому, що читала його, а позаяк працювала в журналі. Моя перша робота була в кулінарному журналі. Доти я вміла лише розігрівати готові макарони з сиром із коробки.

— А як тоді тебе взяли до кулінарного журналу?

— Я всіх надурила. За тиждень до співбесіди читала різні кулінарні книжки, дивилася кулінарні шоу, тож, коли я прийшла до них, уже була Джулією Чайлд.

— І як довго ти там працювала?

— Досить довго, щоб навчитися добре готувати.

— Зрозуміло.

— Ось що мені подобалося в журналах. За кілька років ти стаєш експертом у будь-чому. Бюджетні подорожі, міжнародні справи, життя зірок.

— Майстер на всі руки.

— Або навпаки. — І це було правдою. Мерібет була дуже добрим редактором, та дилетанткою в усьому іншому. Ось тільки зараз вона не була й редактором.

Вона поклала смаженю на тарілку та ще полила соусом. Грант підняв руку.

— Я думаю, досить.

— Довірся мені, — попросила Мерібет. — Я не знаю наукового пояснення, чому гостре допомагає від похмілля, але це завжди працює.

— Може, нам варто запатентувати цей спосіб.

— Тоді треба спочатку перевірити його на тобі.

Вона поставила тарілку перед Стівеном. Той скривився.

— Один шматочок. Ти тільки-но казав, що добре пахне.

Він узяв виделку, трохи відкусив, прожував і проковтнув.

— Ось бачиш, — сказала вона. — Ти не помер.

— Зачекай декілька хвилин, — мовив Грант.

— О, повертається твоє почуття гумору. Відкуси ще трохи. Їж помалу.

— З тебе вийшов чудовий лікар. — Він спроквола всміхнувся. — Або навіть медсестра.

Мерібет підвела брову.

— Ти понизив мене після одного шматочка?

— Підвищив, — виправив Стівен. — Медсестри є справжніми лікарями. — І тоді, ніби підтверджуючи свої слова, додав: — Фелісіті була медсестрою.

— О, — сказала Мерібет. — Тож саме так ви зустрілися?

— Ні, вона працювала в дитячій онкології.

— Онкологія. — Мерібет похитала головою. — Яка іронія.

Стівен наколов виделкою більший шматок яєчні.

— Це ніби працює, — мовив він. — А чому іронія?

Мерібет подумала, що цим запитанням він хотів дорікнути їй за втручання в його особисті справи. Але Стівен Грант був людиною, котра вилікувала її. Мерібет промимрила щось про іронію долі медсестри онкології, яка помирає від раку.

Виделка Стівена стукнулася об тарілку.

— Фелісіті не померла від раку.

— Ні?

— Звідки ти це взяла?

Обличчя, шию, руки Мерібет поїняло жаром.

— Я не знаю. Вона просто була така молода та вродлива. — Жінка добре розуміла, наскільки безглуздо це звучить. — І ці рожеві стрічки у твоєму офісі.

Він майже осміхнувся.

— Мелорі працює на організацію з лікування раку молочної залози. Вона там організатор. А я її підтримую. Пробач. Я думав, ти знаєш. Усі навколо знають. До того ж, ти дещо сказала того дня, коли ми їли морозиво.

Що такого вона говорила? Ніби щось стосовно договору про те, що він не копірсається в її таємницях, а вона — у його.

— Я не знала, — промимрила Мерібет. — Точніше, не знаю.

— Це не секрет. До того ж, про це писали у газеті. Я гадав, ти краще підготувалася перед тим, як іти до мене на прийом.

Мерібет похитала головою. Вона й не шукала його імені в Інтернеті. Вона просто вирішила, що якщо він скоїв щось жахливе, то їй ліпше не знати про це.

— Фелісіті загинула в автокатастрофі. І в цьому немає нічого примітного. Багато людей помирають в автокатастрофах. Окрім тієї деталі, що це сталося з моєї провини.

Її серце озвалося дуже дивним, холодним та глухим імпульсом, і це ніяк не стосувалося її ішемічної хвороби.

— З твоєї провини?

— Мабуть, не в юридичному сенсі. Та хіба це щось змінює? — Він гірко посміявся.

«Так не схоже на Стівена», — подумала вона. Радше подібно до Мерібет.

— Що сталося?

— Нещастя. Карма. Хто знає? — Він махнув руками, ніби звинувачуючи всесвіт. — Ми поїхали до Клівленду, щоб послухати одного з її колишніх пацієнтів, який грає в оркестрі. Вона завжди відвідувала шкільні заходи, весілля та концерти колишніх пацієнтів, і мене за собою всюди тягала. Це була наша точка розбрату. Я вважав, що нашою справою є лікувати пацієнтів, рятувати їхні життя, а не пов'язувати наше власне життя з ними. Але Фелісіті й далі приятелювала з ними усіма.

Іноді вона повчала мене, що я став би кращим лікарем, якби не був таким неупередженим. Таким віддаленим, як вона казала.

Стівен знов гірко засміявся.

— У будь-якому разі, згнітивши серце, я пішов на концерт, а потім нас — точніше, її — запросили на вечірку, де буде цей пацієнт-гобоїст. Я не мав вибору, тож пішов із нею. Я сидів коло бару, поки Фелісіті, як завжди, була у центрі уваги. Ми залишалися там до півночі, а це означало, що не потрапимо додому аж до другої ночі.

У машині я сердився на неї за те, що вже пізно, а вона докоряла мені тим, що кудись поспішаю, хоч у мене не було планів на наступний день, а потім вона рознервувалася, бо я швидко їхав. Вечір був остаточно зіпсований, я відвернувся, тож коли перед нами утворився затор, я цього не помітив. Я вдарив по гальмах, але не встиг зупинитися вчасно.

— О, Боже, мені дуже шкода.

— Ні, — сказав Стівен, підносячи руку. — Це ще не все. З нами все було гаразд. То було просто легке зіткнення. Холодний жах охопив живіт Мерібет.

— Що сталося потім? — прошепотіла вона.

— Сталося те, що замість з'їхати на узбіччя чи ввімкнути аварійку, я витратив останні моменти життя Фелісіті, горлаючи на неї за те, що це з її провини ми зазнали аварії. Я кричав на неї, коли раптом іззаду в нас влетіла машина. Стоп-сигнал навіть не був увімкнений, бо я не встиг заблокувати коробку передач.

— О, ні, Стівене. Ні!

— Усе звелось до того, що я дістав струс мозку та вивих плеча. А от Фелісіті. — Він зробив паузу, щоб прочистити горло. — Авто з її боку... воно навіть і не було схоже на машину.

Стівен продовжив жакливу розповідь, як він сидів навпроти Фелісіті, придушеної уламками, благав її триматися, та бачив, що вона не виживе. Мерібет розплакалася.

Він дав їй носовичок і спокійно говорив далі.

У неї було відчуття, ніби Стівен розмовляв уже не з нею, а з самим собою, знов переживаючи усю історію, ніби від того, що Мерібет слухає, йому легшає.

Саме тому вона й пише близнюкам.

— Після всього, що сталося, я взяв місяць відпустки на роботі, а коли повернувся, то вже втратив деяких пацієнтів. А потім утратив ще більше пацієнтів, думаю, тому що став *похмурим*, хоч я завжди був похмурим, але тоді я став просто нестерпним. Може, звідти й пішли чутки. Люди любили Фелісіті. А мене — ні. Вона була мертва. А я — живий. Ширилися чутки про те, що я пиячу на роботі. Я не пив на роботі, хоча багато ночей і провів в алкогольному забутті. — Стівен кивнув у бік смітника з пляшками. — Люди відчували мою провину. Або не хотіли визнавати мій жаль. Хто їх звинуватить? Моя кар'єра почала потроху занепадати. Мені запропонували взяти відпустку, хоч ми всі розуміли, що вона стане постійною.

Він відсунув яечню.

— Може, це й на краще. Медицина потребує певної оман, віри в людську незламність. Але бачити смерть Фелісіті, перебувати поруч і не мати змоги врятувати її... що ж, це мене й зламало.

Отже, ось у чому річ. Це не лікарська помилка. Не алкоголізм. Не скандал, принаймні, не такий, як Мерібет думала. Це розбите серце, що картало саме себе. Вона чудово його розуміла. Стівен мовчав, а його руки тремтіли. Мерібет узяла його руки у свої та тримала, поки вони не перестали здригатися. І поцілувала його.

47

Перед уроком плавання в понеділок вона заїхала до бібліотеки у Сківрел-Гілл, щоб знайти страхові номери її батьків у архівах. Видаливши повідомлення від Джейсона, вона більше не чекала нічого нового. Проте надійшов ще один лист із зловісною темою «P. S.» Типу, «P. S. Я тебе ненавиджу»? «P. S. Ніколи не повертайся»? «P. S. Ти — найгірша мати в цілому світі»?

p. s. Мабуть, ти гадаєш, що я знищуюся. Між іншим, на День подяки ми були в селі, де Оскар застудився, тож

я був із ним удома, а твої листи надходили на мою роботу пошту, тому я побачив їх тільки ввечері в понеділок. Сподіваюся, ти пробачиш мене за те, що я відповів тобі аж через один-єдиний клятий день, бо мені потрібен був час, щоб усе усвідомити, бо до того ти не писала цілий місяць.

Заради всього святого, Мерібет, роби, що тобі заманеться. Я роблю УСЕ, про що ти мене прохала. Не знаю, що ще тобі від мене треба.

Вона перевірила дату. Лист був відправлений за день після попереднього. Через два дні після цього вона поцілувала Стівена. Раніше вона згадувала про поцілунок зі змішаним почуттям ніжності та зніяковіння, але тепер приєдналося ще й почуття запізнитої провини. Чи поцілувала б вона Стівена, якби отримала другого листа від Джейсона раніше? Вона поцілувала його на зло Джейсону? Нібито ні. Якщо Мерібет і думала про когось на тій кухні, то це була Фелісіті. Жінка перечитала повідомлення. Вони були в селі? І що з Оскаром?

«З Оскаром усе гаразд?» — одразу ж написала вона і, не роздумуючи, надіслала.

Мабуть, Джейсон був на роботі, бо відповідь надійшла дуже швидко.

«Так, усе добре».

Джейсон ніколи не любив розбиратися в дрібницях, він ніколи не переймався, та й Мерібет ніколи не вдавалося зрозуміти, що є важливим для нього. До речі, чи її втеча щось для нього означала?

Проте здоров'я Оскара — це не жарти. Щось із його вухами? З трубками? Оскар пізно почав розмовляти — усі думали, це пов'язано з тим, що Лів завжди відповідала на запитання за них обох, — а потім Лорен помітила, що він часто каже «Що?», і запитала, чи лікар обстежував його вуха. Виявилось, у його вухах стільки рідини, що він майже нічого не чув, а тому й не розмовляв. Мерібет ледве не спаленіла з сорому через те, що не доглядила Оскара, й через те, що Лорен завважила проблему раніше від неї самої. («Годі

вже, — казав Джейсон. — У неї четверо дітей».) Оскару поставили трубки, він пройшов курс терапії в логопеда та наздогнав Лів, але наступного літа його трубки випали, тож отоларинголог радив перевірити, чи рідина знов не накопичилася.

Вона відправила довший лист. Проблема у вухах Оскара? Джейсон ходив до отоларинголога? Розмовляв із логопедом? Для початку вона вирішила поставити більш узагальнені питання: про психічний і фізичний стан дітей, про прийом у педіатра та стрижки. Коли вона скінчила, то поставила багато знаків запитання.

Відповідь Джейсона надійшла занадто швидко, щоб він устиг розгорнуто відповісти на всі запитання.

«У них усе добре», — написав він.

«А конкретніше?» — спитала Мерібет.

«В Оскара все добре. У Лів усе добре. Я ніклююся про них. У нас усіх усе добре».

Добре? Уся суть Джейсона Брінклі зводилася до цього безневинного слова. Суміш бурхливої уяви та лінощів. Так, усе було добре. Адже раніше Мерібет була там і могла переконатися в цьому.

А тепер її там немає, тож як усе насправді? Він заявляє, що не знущається з неї, але коли вони із Джейсоном починали сперечатися, це — саме те, що він завжди робив: ставав черепахою з грубезним панциром. Чудова тактика, чудова зброя. Вона завжди програвала.

Мерібет розуміла, що заслуговує на його суворість. І навіть не намагалась ухилитися. Її не хотілося милості та прощення. Вона просто хотіла знати, де вона є. Хоч раз дізнатися від нього правду. Як вона думатиме про повернення додому, не знаючи правди? Коли земля втікає з-під ніг, як знов набути рівноваги?

Добре? Як вірити настільки незначущому слову? Хто знає, що Джейсон має на увазі. Він мав на увазі добре в значенні непогано або добре в значенні чудово?

Аж раптом осяяння прийшло до неї, немов чийсь кулак влучив у живіт. А що, як Джейсон мав на увазі зовсім інше? У них усе добре. Без неї.

Піттсбург виявився не таким холодним, як очікувала Мерібет — вона чекала на сніжні кучугури, — та коли настала зима, небесна блакить зникла під сірою студеною завісою. Мерібет узяла із собою зимове пальто, але надовго його не вистачало, особливо коли треба було подовгу стояти на зупинках. Тож вона, безрадісна та млява, засіла у своїй квартирі перед телевізором. Аж поки одного дня не пішла до модного магазину «Гудвіл» у Шейдісайді й не купила собі вайлуватого пуховика за п'ятнадцять доларів, якраз такого, що їх вони з Елізабет присягалися ніколи не вдягати.

Перш аніж вийти з магазину, Мерібет надягла нову куртку, сховавши старе і стильне, проте холодне пальто в пакет. Опинившись на вулиці, вона зрозуміла, *що* втрачала усі ці роки. Носити пуховик — це як ходити у спальному мішку. Холод щипав її за ніс і вуха, та більш нікуди не міг пробратися. І як їй щастило виживати без нього цілих сорок чотири роки?

Після чергового уроку плавання — цього разу вона провела більше часу з дошкою, навчаючись наперемінно дихати, — Мерібет почувалася настільки затишно у новій куртці, що вирішила піти пішки зі Сквірел-Гіллау до Блумфілду через Шейдісайд.

Це був найшикарніший район у Піттсбурзі, що вона бачила. У ньому були людні азійські кафе, магазини органічної кави, домашнього морозива й чимало бутиків. Окрім канцтоварів, вона нічого не купувала у Шейдісайді, нічого, окрім найнеобхіднішого. Та іноді, сумуючи за домом та нью-йоркським галасом, вона полюбляла прогулятися цими вулицями.

Ідучи вниз уздовж «Волнат» і витріщаючись на вітрини, Мерібет зупинилася біля косметичного магазину. На ньому висів рекламний щит із пропозицією перевтілитися.

На поріг вийшла дівчина, котра працювала в крамниці. Вона була по-Бйоркськи гарна, вилицювата та з зеленими розкосими очима.

— Міні-перевтілення безкоштовні, — сказала вона. — Або ви можете заплатити п'ятдесят доларів за повне перевтілення й забрати косметику.

Після того як Стівен вибрав вошей і підстриг її, Мерібет подумувала купити собі помаду, може, нову туш або підстригтись у професіонала. Було так багато речей, які вона хотіла зробити: піти в кіно, до кафе — та не робила. Її безцільне існування здавалося неправильним навіть з найбільш побажливого погляду.

Але навіщо вона себе карає? Якщо їм і так дуже добре без неї? Вона рушила слідом за дівчиною й сіла у крісло перед величезним добре освітленим дзеркалом.

— Маєте якісь побажання? — запитала дівчина. На табличці з іменем було написано «Еш».

— Навряд чи. — Більшість її косметичних засобів являли собою поцуплені пробники з роботи; одного дня це була марка «Ревлон», іншого — «Ла Мер».

Еш зібрала волосся Мерібет іззаду, зав'язала його резинкою, і, на мить, Мерібет побачила зовсім інше лице у дзеркалі.

— У вас чудовий колір обличчя, я застосую зовсім трохи косметики, — сказала Еш. — Мабуть, зволожу вашу шкіру, додам білої помади і трохи туші.

Так добре, коли тебе торкаються, Мерібет повністю віддалася цьому почуттю. Якби Еш порадила їй повне готичне перевтілення, мабуть, вона й тоді погодилася б.

Повернувшись із двома кремами, Еш нахилилася над Мерібет, щоб перевірити тон на її зап'ястку.

— У вас справді чудова шкіра, стільки колагену збереглося, — мовила Еш. Вона підтягла шкіру вздовж щелепи Мерібет. — Ви знаєте, що у вас є скандинавське коріння?

Мерібет похитала головою. Вона відчувала приємне дзижчання у грудях.

— Ні, не знаю.

— Я чула, що у скандинавців дуже гарна шкіра, яка довго не старішає через те, що тамтешнє сонце не таке пекуче. Шкіра вашої матері також довго залишалася молодою?

— Я не знаю, — відповіла Мерібет. — Тобто знаю, але не зовсім те, що треба. Мене вдовчерили.

— І мене! — сказала Еш, широко усміхаючись. — Я народилася в Казахстані.

— У Казахстані? — здивувалася Мерібет. — Я навіть не знаю точно, де він є.

Дівчина засміялася.

— У Центральній Азії. Між Китаєм, Росією та Монголією.

— Звучить далеко.

— Знаю. Наступного року, коли я закінчу навчання, ми з батьками збираємося відвідати мою вітчизну.

— Ви шукатимете біологічну матір? — Для Мерібет це запитання було дуже особистим, іще місяць тому вона ні за що не спитала б про щось таке.

— Дуже сумніваюся. Мене знайшли в коробці біля дитячого будинку посеред ночі. Просто кортить побачити батьківщину, розумієте?

Мерібет кивнула.

— Так, розумію. Вам дуже пощастило, що батьки вас так підтримують.

— Вони дужче за мене хочуть поїхати до Казахстану. Щоб удочерити мене, їм довелося провести два місяці в Алмати, і їм там так сподобалося, що тепер вони не можуть дочекатися, щоб поїхати туди знов.

Мерібет не змогла відшукати страхові номери батьків у своїй пошті, тож на мить подумала, що треба спитати в матері. А потім згадала всі ті завуальовані розмови. Скандал навколо перегляду «Енні».

Колись вони дуже посварилися через те, що Мерібет приїшла додому пізніше за комендантську годину, бо зламалася машина її подружки Стейсі. Мати посадила її під домашній арешт на цілий тиждень. Мерібет намагалася пояснити матері, що це не її провина, але коли та відмовилася слухати, Мерібет просто збрала речі й утекла. Вона не пішла далеко, лише десять кварталів до будинку Стейсі, куди її запросили на вечерю. Посеред вечері приїхав її батько та, перепро-

шуючи за вторгнення, сказав, що Мерібет має їхати додому. Терміново.

Вони їхали додому в могильній тиші, а коли дісталися до мівки, він сказав:

— Твоя мати вирішила, що ти втекла.

— Добре! — сказала Мерібет, задоволена тим, що налякала матір, але готова повернутися й завдати наступного удару. Бо її мати така несправедлива!

— Вона думала, що ти втекла, щоб знайти її, — пояснив батько.

Мерібет не одразу зрозуміла, про кого йдеться. Про біологічну матір. На цьому й закінчилася їхня сутичка. Вони повернулися додому, батько наполіг, щоб вона перепросила матір та погодилася на покарання.

— Цей крем відмінно вам підходить, — сказала Еш. — Я хочу нанести коричневу туш на вії та легкий сливовий блиск на губи, звісно, якщо вам не кортить чогось драматичнішого.

— Як вважаєте за потрібне.

— Гляньте вгору та праворуч. — Еш майстерно нанесла туш і запитала Мерібет, чи вона знає свою біологічну матір.

— Ні. Але скоро я дізнаюся, хто вона.

— Це просто чудово! Стисніть губи. Тепер промокніть їх. — Вона дала Мерібет носовичка. — Закладаюся, вона буде дуже рада вас бачити.

— А я сумніваюся в цьому, — сказала Мерібет. — Може, вона зовсім не хоче мене бачити. Вона від мене відмовилася. — Утім, хутко пригадала, що розмовляє з людиною, яку знайшли в коробці, та додала: — Пробачте.

— О, все гаразд. Маю власний погляд на цю ситуацію: мабуть, було дуже складно залишити мене в тому дитячому будинку, правильно? До того ж, хто не захоче вас бачити? Ви така мила. — Еш театральнo розвернула Мерібет до дзеркала.

Макіяж змінив її обличчя, тепер вона виглядала інакше, молодшою. Дивлячись на своє віддзеркалення, Мерібет знов побачила те лице, ніби її, але якесь чуже. І хоч це неможливо, та на секунду їй вдалося побачити в собі свою матір.

Любі Оскарє та Лів!

Ви пам'ятаєте, як минулого літа ми проходили повз ту вантажівку з безпритульними собаками, тоді ти, Лів, запитала жінку, як купити собаку, а вона відповіла, що ті собаки не продаються, але їх можна взяти до себе. Тож, Оскарє, ти запитав: «Можна взяти одного?» Але та леді сказала, що спочатку треба заповнити деякі папери і заплатити. Потім, Лів, ти мовила: «Ви ж тільки-но сказали, що ці собаки не продаються». А вона відповіла, що тварини продаються тільки у зоомагазинах. Цих собак можна було взяти до себе, бо ніхто їх не купив.

Мерібет не була впевнена, що це найкраще пояснення, та, у будь-якому разі, не збиралася брати участі в усьому цьому. Крім того, двійнята вже відійшли від формальностей і просто стали благодати дати їм собаку. (Про це не могло бути й мови; їхня будівля не дозволяла їм завести собаку, а орендодавець тільки й чекав на зручну нагоду, щоб виселити їх і підняти орендну плату.)

Вони, мабуть, знову просили собаку в Джейсона, бо через кілька днів він перед сном запитав її, чому вона не скаже близнюкам, що її вдовчили. «Це не дуже доречне порівняння, їхня мати й небажаний пітбуль. Крім того, вони ще замалі», — відповіла Мерібет. З його мовчання вона зрозуміла, що він не погоджується.

Є дещо, чого ви про мене не знаєте. Коли я була зовсім маленькою, мати, яка народила мене, не змогла залишити мене в себе. Тож вона віддала мене до дитячого будинку, а бабуся з дідусем стали моїми батьками. Проте в мене є й інші батьки. Я нічого про них не знаю. І тепер, мабуть, уперше, мені закортіло дізнатися, хто вони. Щоб довідатися більше про себе і про вас.

Пошуки біологічної матері Мерібет застопорилися. Дженіс сказала, що вони не просунуться далі без інформації про її названих батьків.

Це дуже засмучувало Мерібет, бо вона чудово знала, де лежать усі необхідні документи. Вдома, на її ноутбучі, де всі файли розкладено по полицках.

Вона може запитати в Джейсона. Та він може злегковажити її прохання. Хоча, коли й так, що вона втрачає?

«Дивне прохання, — написала вона. — Можеш надіслати мені страхові номери моїх батьків?»

Вона розписала чоловікові, де все знайти. Він надіслав їй інформацію того самого дня. Мерібет переслала її Дженіс. Джейсон ніяк не прокоментував її прохання та не запитав, навіщо це їй, тож вона не мала нічого пояснювати, але чомусь вирішила це зробити. Може, Джейсон почуває себе комфортно у незнанні. Однак Мерібет більш подобається прозорість. Навіть зараз. Навіть із ним.

«Якщо тобі цікаво, то я не збираюся робити новий паспорт абощо. Я просто шукаю свою матір».

Більше не було сенсу приховувати її місцезнаходження — очевидно, що ніхто не збирався їхати по неї, — вона додала: *«У Піттсбурзі».*

«Я так і подумав», — написав він.

Це її здивувало. Навіть людина з гарною інтуїцією не одразу б здогадалася, а у Джейсона зовсім не було інтуїції.

«Ти знав, що я в Піттсбурзі?»

«Звідки мені знати, Мерібет? Я просто припустив. З огляду на твою записку», — відповів він.

І що в її записці дало йому зрозуміти, що вона поїде саме туди? Вона несвідомо її писала, а минулого тижня, коли прочитала перший рядок, зазнала тосчного почуття дежавю. Це була та сама важкість у животі, схожа на ту, коли багато років тому вона розгорнула газету й пошкодувала про все написане стосовно Джейсона.

«Моя записку?» — запитала вона.

«Так. Із твоєї записки. Яку я все ще не можу зрозуміти. Особливо ту частину, котра вразила мене, як ірім серед ясною неба. І це зовсім не смішно. Твоя заявка, що ти більше не можеш терпіти муки, бо ти мати... Я розумію, що ти була дуже виснажена, але, Боже, Мерібет, ти справді так думала? Ти досі так вважави? Навіть тепер?» — написав він.

Мерібет не знає, що вона собі думала, бо не пам'ятає, як усе це писала. Втім, єдина річ, яку вона знає, — це злість Джейсона, що випромінювалася просто з монітора. А найдивнішим у цьому всьому було те, що, хоча вона з острахом уявляла собі його злість іще відтоді, як поїхала, та після його випробування мовчанкою, але їй полегшало.

51

В Аллегенському дитячому будинку був запис про дівчинку, народжену 12 березня 1970 року, яку вдовочерили містер та місіс Сет Клейн.

Дженіс повідомила радісні новини після їхнього четвертого уроку плавання, — знов дошка, цього разу вони працювали над руками, — коли обидві ліниво ніжилися в сауні. Почувши новини, Мерібет зомліла.

Із нею все гаразд. Справа не в серці. Річ у спеці. І в шоці. У неї все добре. Справді.

— Треба було дочекатися, поки ми вийдемо звідси, але я не змогла втриматися. Я побачила електронного листа на телефоні, коли пішла до шафки по сумку, — заламуючи руки, сказала Дженіс. — Я гадала, що сауна є досить розслаблювальним місцем, щоб повідомити вам. Мені дуже соромно.

Менеджер клубу нічим не зарадив.

— Відтепер зможете далі користуватися сауною, тільки якщо принесете дозвіл від лікаря, — заявив він. — Це було дуже невідповідально.

— То *моя* провина, — сказала Дженіс. — Сауна була моєю ідеєю.

— Я вже доросла, Дженіс. Це не ваша провина. — Мерібет звернулася до менеджера:

— Справді, потрібен дозвіл від лікаря?

— Із законною метою, — пояснив медик, що оглядав її.

— А загалом, мені буде спокійніше, якщо ви принесете довідку перед наступним відвідуванням клубу, — сказав менеджер.

Добре. Завтра вона обідає зі Стівеном.

Коли лікар переконався, що Мерібет більше нічого не загрожує, їй дозволили одягтися.

— Ходімо звідси, — мовила вона до Дженіс. — Я куплю вам щось пінисте й без кофеїну.

— Тільки якщо дозволите мені заплатити. Це через мене ви знепритомніли.

Вони пішли до місцевої кав'ярні по сусідству. Дженіс усе ще картала себе, тож замовила лише чай.

— Не треба було дозволяти вам іти до сауни, — сказала вона.

— Зі мною все гаразд. Я вже велика дівчинка, — відповіла Мерібет. Хоча, по правді, вона почувалася як маленьке дівча, яке не може дочекатися, коли розгорне величезну коробку з подарунком. — Отже, а що буде тепер?

— Аллегенський дитячий будинок має вхідний файл, отож їм просто треба відредагувати його й надіслати нам копію.

— Відредагувати?

— Так, вони викреслять імена й ідентифікаційні подробиці. А потім, якщо схочете, агенція зв'яжеться з вашою біологічною матір'ю та спробує налагодити з нею контакт.

— Коли я зможу отримати цей файл?

— Може, за тиждень. Та є ще дещо.

— Що?

— Ваша мати лежала на збереженні в Беконському пологовому будинку.

— Що це?

— Це будинок для незаміжних вагітних дівчат. Багато молодих жінок проводили свою вагітність саме там. Ми вже й забули, під якою заборорою це було до нещодавна.

— Хіба це не той дитячий будинок, як там його?

— Ні, це агенція з усиновлення, де *ви* перебували кілька місяців, поки удочеріння узгоджувалося через суди.

— Місяців? — Мерібет завжди думала, що цей процес набагато швидший.

Її народили, її вдовочили.

— Зазвичай це забирає декілька місяців, — пояснила Дженіс. — А іноді й рік.

У дитинстві в її будинку, у вітальні, завжди висіли фотографії в рамках — портрети з її ранніх років, які замінили на інші, коли Мерібет пішла до дитячого садочка. Але на світлинах їй було не менше від року, вона вже мала копицю волосся та чотири молочні зуби. Мерібет завжди думала, що це пов'язано з тим, що фотоапарати винайшли пізніше, тобто це лише питання часу. Але тепер їй стало цікаво, чи не пов'язано це саме з тим, що доти фотографій просто не було.

Скільки часу пройшло від моменту, коли мати Мерібет вирішила вдовочити її, до дня, коли вона таки *вдовочила* її? Як це? Знати, що в тебе є дочка, та не мати змоги потримати її на руках? Доторкнутися до неї? Пестити її? Чи не боялася вона, що біологічна мати передумає? Забере її назад? Мерібет згадала, як була вагітна близнюками і який спокій відчувала, носячи їх із собою, у собі. Вона почувалася їхньою мамою ще задовго до народження дітей.

— Ми вже близько, — сказала Дженіс. — Ви можете знайти всю необхідну інформацію, що стосується здоров'я, у її історії хвороб, але якщо захочете більшого... — вона замовкла.

Чи Мерібет хоче більшого? Вона й сама не знає. Можливо. Може, це нормально — хотіти більшого.

— Я не впевнена, — мовила вона до Дженіс.

— Ну, якщо так... — сказала Дженіс. — Настав час писати листа.

Вони зі Стівеном зустрілись у бістро в людному районі під назвою Гайленд-парк.

Місце було просторим і яскравим, а офіціанти перелічували фірмові страви з такими інгредієнтами, як-от качка конфі та ягня під соусом від шеф-кухаря.

Стівен сказав Мерібет, що нарешті придбав різдвяний подарунок для Мелорі.

— Урешті-решт, я вирішив купити нам квитки. Це мюзикл, на який Фелісіті не повела б її, але, я думаю, Мел сподобається, — сказав він. — «Книга Мормона». Ми підемо в Новорічний вечір. Мюзикл закінчиться близько десятої, тож, як людина похилого віку, я повернуся до свого готелю, а вона подасться до друзів.

— Схоже, ти знайшов відмінний подарунок, — ввічливо сказала Мерібет.

Сьогодні вони вперше побачилися після того поцілунку, може, саме тому вони були такі офіційні та чемні одне з одним.

Мерібет розповіла Стівену, як втратила притомність у сауні. Вона думала, що він, як завжди, пожартує на цю тему, але натомість він занепокоївся. Якби він мав при собі аптечку, то оглянув би її просто там, де вони є. (Мерібет не знала, чи є вона в нього; він просто схожий на старомодного лікаря, який вчинив би саме так.)

— Нічого страшного, — запевнила вона його. — Це просто від...

Вона зупинилася, мало не сказавши *шоку*. Вона не хотіла розповідати, що знайшла біологічну матір. Для неї то було занадто особистим, а вони зараз перебували на трохи іншій стадії близькості.

— Від спеки, — закінчила Мерібет.

— Тобі треба бути обережнішою, — сказав він.

— Я знаю. І мене не пустять назад до клубу, поки я не принесу дозвіл від свого лікаря. — Вона зробила паузу. — Це все ще ти, чи не так?

— Якщо ти все ще обираєш мене.

— Що? — вона не згадувала про Джейсона, про його існування, а про їхнє відновлене спілкування — і поготів. І поцілувала вона Стівена лише раз. Мерібет не знала, чи це варто розмови про вибір. Він обережно нагадав їй її власні слова під час першого прийому.

— О, так. Я все ще обираю тебе, — підтвердила жінка. Та цього разу її слова прозвучали нещиро.

— Я надішлю їм листа факсом, — сказав Грант. — Я знаю менеджера.

— Дякую.

— Нема за що.

Вони балакали в тому самому дусі — тихі голоси, пристойна розмова, аж поки Стівен не попрохав принести рахунок.

Надворі небо було яскравим, а повітря пахло снігом. Власники магазинів посипали тротуари сіллю. Стівен запропонував підвезти Мерібет додому, та вона вирішила йти пішки. Поблизу був парк із водоймою. Їй дуже подобалося гуляти тут, незважаючи на крутий схил.

Перед тим, як вони розійшлися, між ними зависла незручна пауза.

— Мені постійно здається, що ми бачимось востаннє, — зізналася Мерібет. — Коли у нас більше немає щотижневих оглядів.

— Можемо бачитися щотижня, — відповів Стівен. — Або частіше. Я маю час.

— Я міркувала над цим. У тебе є інші пацієнти? — Тепер, у лютий мороз, здавалося, вони знов можуть бути собою.

— Більшість моїх пацієнтів — це ті люди, які віддано пішли за мною зі старої лікарні, і я рідко беруся до нових випадків, але так, у мене є інші пацієнти, — мовив Стівен. — Просто я сказав Луїс записати тебе останньою.

— Чому?

— З тієї самої причини, чому я востаннє їв десерт.

— Але ж ти пропустив десерт.

Грант усміхнувся.

— Він просто був би зайвим. А під час нашої першої зустрічі, здавалося, тобі треба було, я не знаю, зручне місце для посадки.

— Ось чому ти призначав зустрічі кожного тижня? І брав із мене так мало?

— Я брав із тебе стандартну плату державної медичної установи.

— Ти досі не відповів на моє запитання.

— І ти й досі не розповіла мені, ким є насправді, — сказав він. — А я тільки й робив, що оповідав тобі про себе.

Він мав не дуже впевнений вигляд, що, на її думку, було досить справедливо.

— Ми збираємось обговорювати той поцілунок? — запитав він.

— Який поцілунок? — поцікавилася Мерібет.

Стівен узяв її підборіддя рукою. Потім був поцілунок — лагідний, як сніжинки, що починали падати.

— Ось цей, — сказав він.

53

Мерібет п'ять разів намагалася написати листа біологічній матері. Кожен останній був гіршим за попередній.

Мене звати Мерібет Клейн і сорок п'ять років тому ви віддали мене до дитячого будинку. Я не серджуся. Не шукаю пояснень та не звинувачую вас. Мені просто потрібні відповіді. Нещодавно я пережила серцевий напад і —

Це звучало як пояснювальна записка. Вона порвала листа.

Я — дочка, яку ви віддали на вдовечеріння. Я задоволена своїм життям. Я не серджуся. Чотири роки тому я сама стала мамою, і мої діти мають такі риси, які я не впізнаю —

Навіщо згадувати близнюків? Що, як вона захоче їх побачити?

12 березня 1970 року ви народили дівчинку. Та дівчинка — це я. Я не знаю, чому не намагалася знайти вас раніше. Я не серджуся і не журюся. Але нещодавно я...

Усе було якось не так. І навіть вона весь час наголошує, що не сердиться?

Мерібет почула ревіння та крики згори. Неділя. Мабуть, іде футбол. Тодд і Саніта не запрошували її на матч, та вона знала, що її приймуть, до того ж, їй треба було розважитися. Вона запхнула блокнот під альбом, який купила для того, щоб зберігати там свої листи до двійнят, і пішла до сусідів.

Двері відчинив Тодд, на ньому була його спортивна кофта, під очима намальовано чорні смужки.

— Ця гра невдовзі мене доб'є.

— Уже кінець матчу? — запитала вона.

— Я скоро не витримаю. Ненавиджу «Соколів».

— Це М.Б.? — крикнула Саніта.

— Так, сподіваюся, вона прийшла до нас, щоб подивитися з нами футбол. Це ж саме так? — підозріло запитав Тодд.

— Із задоволенням. Але можна спочатку перевірити свою пошту?

Він видихнув щось схоже на «пффф».

— Можете одразу зізнатися, що використовуєте нас заради Інтернету.

— Я використовую вас заради Інтернету так само, як і ви використовуєте мене через мої кулінарні здібності.

Тодд усміхнувся.

— Хіба не чудово бути відвертими? — Він кивнув у бік ноутбука. — Користуйтеся на здоров'я.

Жінка сіла, а Тодд повернувся до вітальні. Минули три дні — та ще один поцілунок — від останнього листа, надісланого Джейсоном, на який Мерібет усе ще не відповіла. Вона не уникала відповіді. Просто не знала, що сказати. З чого почати. *«Я дуже рада, що ти сердишся, бо ми більше нічого не вдаємо»*, — трохи підходило.

Але їй більше не треба було думати над відповіддю, бо коли вона увійшла на свій акаунт, на неї чекало нове повідом-

лення від Джейсона. У полі теми було написано «Повне викриття».

Пам'ятаєш, коли ти була вагітна, мені постійно снилися ті сні?

Мабуть, не пам'ятаєш. Я намагався зладити їх. Я не хотів тебе налякати, але вони були дуже реалістичними, Мерібет. Настільки реалістичними, що я пішов до лікаря. Вона сказала, що ці сні означають, що я боюся втратити твою увагу через дітей. Але я не погодився, насправді я боявся, що ти помереш, я відчував цей жах. Коли ти народила дітей і не померла, сні зникли та я припинив терапію.

Коли лікар вийшов до приймальної і сказав мені, що із твоєю процедурою виникла проблема, я подумав, що зараз він сповістить мене, що ти померла. Його вираз обличчя, Мерібет, був замогильним. Я тоді подумав, що мов власне серце зупинилося. Це правда. Він сказав, що ти не померла. Тобі зробили невідкладну відкриту операцію на серці. Ще і які муки.

Тож, думаю, саме це засмутило мене у твоїй записці, звісно, крім того, що ти пішла. Ти стверджувала, що я не знаю мук. Може, я не почувався так само, як і ти, коли народилися близнюки, але я відчував любов і я зазнав муки.

Джейсон

р. s. Більш повне викриття. Після того, як ти успішно пережила операцію, я зателефонував тому психотерапевтові і хотів попросити її повернути мені гроші, бо мої сні були віщими. Лікар Льюїс передзвонила мені, вислухала мої обурення, а потім запитала, чи не хочу я прийти та обговорити те, що мене турбує. З тих пір я знову відвідував її.

р. р. s. Лікар Льюїс сказала мені таке: якщо я не згоден із твоїми звинуваченнями щодо мук, то мені конче треба зізнатися тобі в усьому.

— Тачдаун! — закричали Тодд та Саніта.

— «Соколи»? Ха! Більш схожі на горобців, — водала Саніта.

— М.Б., ви пропускаєте гру.

— Я скоро буду, — пообіцяла Мерібет.

Джейсон лікувався? Її Джейсон? У коледжі, коли його батьки розлучалися, він впав у щось подібне до депресії. Мерібет наполягала, щоб він проконсультувався з кимось, але Джейсон говорив, що терпіти не може слухати, як він скаржиться. Це було так неправильно.

— Але ж ти діджей, — казала Мерібет. — Ти постійно себе слухаєш.

— Це інша справа, — заперечував він.

Джейсон лікувався. Коли вона була вагітна. Коли вона поїхала з дому.

— Ви збираєтеся дивитися гру? — загорлав Тодд із вітальні.

— Здається, вони й без мене добре грають, — відповіла Мерібет.

— Ви й справді використовуєте нас заради Інтернету.

— Я думала, ми це вже з'ясували.

Вона знову прочитала повідомлення та закрила пошту, не відповівши.

Мерібет зайшла до вітальні якраз тоді, коли Тодд вимикав телевізор.

— А ви вчасно. Гра скінчилася.

— Ми виграли?

— Ви не можете казати «ми», коли самі не дивилися, — сказав він.

— Ми виграли, — мовила Саніта. — Не звертайте на нього уваги. І можете користуватися комп'ютером, коли схочете. Ви знайшли, що шукали? — запитала вона, обмінюючись поглядом із Тоддом.

Джейсон настільки боявся її смерті, що звернувся до лікаря. П'ять років тому і знов нещодавно. Але чому він не тримав її? Що ще він їй не розповідав?

— Не знаю, — відповіла Мерібет.

Від: MBK31270@gmail.com

Кому: jasbrinx@gmail.com

Тема: Терапія?

Треба було сказати мені.

Від: jasbrinx@gmail.com

Кому: MBK31270@gmail.com

Тема: Терапія?

Я не знаю, чому не сказав. Непогане запитання для мого лікаря.

Від: MBK31270@gmail.com

Кому: jasbrinx@gmail.com

Тема: Терапія?

Чи нормально те, що новини про твою психотерапію мене потішили? Я б хотіла альтруїстично сказати, що мені добре від того, що тобі краще/легше. (Якщо ти щасливий, то і я.) Але насправді я просто рада компанії. Я рада, що я – не єдина потерпіла в родині.

Від: jasbrinx@gmail.com

Кому: MBK31270@gmail.com

Тема: Терапія?

Думаю, лікар Льюїс не погодиться з тим, що лікуватися = бути потерпілим. Це означав, що я повністю визнаю, що облажався. Уся наша сім'я – це цілковита лажка. Окрім, мабуть, дітей. Вони тільки вчаться лажати.

Від: MBK31270@gmail.com

Кому: jasbrinx@gmail.com

Тема: Терапія?

«Вчаться лажати» звучить як назва групи, яку ти свого часу любляв.

Від: jasbrinx@gmail.com

Кому: MBK31270@gmail.com

Тема: Терапія?

Мені подобається. «Ті, що вчать ся лажати». Треба це запатентувати і стати як сім'я Партриджів. Оскар гратиме на гітарі. Лів співатиме.

Від: MBK31270@gmail.com

Кому: jasbrinx@gmail.com

Тема: Терапія?

Ти чув, як Лів співає? Краще співайте ви з Оскаром. Лів буде Рубеном Кінкейдом, тільки набагато, набагато страшнішим.

Від: jasbrinx@gmail.com

Кому: MBK31270@gmail.com

Тема: Терапія?

Лів упорається, а ми з Оскаром відповідатимемо за музику. А ти береш участь у цій виставі?

Від: MBK31270@gmail.com

Кому: jasbrinx@gmail.com

Тема: Терапія?

Поки що не знаю. Ширлі Партридж – удова. Отже, одному з нас треба померти. Я є найбільш очевидним кандидатом.

Від: jasbrinx@gmail.com

Кому: MBK31270@gmail.com

Тема: Терапія?

Це не смішно, Мерібет.

Від: MBK31270@gmail.com

Кому: jasbrinx@gmail.com

Тема: Терапія?

Вибач. Психотерапевт, мабуть, сказала б, що я приховую дискомфорт за допомогою гумору.

Від: jasbrinx@gmail.com
 Кому: MBK31270@gmail.com
 Тема: Терапія?

Щоразу, коли дзвонить телефон, я думаю, що телефонує хтось із поганими новинами про тебе.

Від: MBK31270@gmail.com
 Кому: jasbrinx@gmail.com
 Тема: Терапія?

*Не дивно, що ти ніколи не відповідаєш на дзвінки.
 (Пробач. Мабуть, мені також треба піти до психотерапевта.)*

Від: jasbrinx@gmail.com
 Кому: MBK31270@gmail.com
 Тема: Терапія?

*Я думаю, нікому не завадило б трохи терапії.
 І, до речі, я вже здобув свій перший пояс.*

55

Дженіс усе ще чекала на відповідь від Аллегенського дитячого будинку. І після ще кількох занять із плавання Мерібет так і не позбулася дошки.

— На все є свій час, — таким було пояснення Дженіс для обох питань. І хоч Мерібет жодним чином не могла вплинути на відповідь від дитячого будинку, проте була впевнена, що вже готова плавати без дошки.

— Практика веде до досконалості, — сказала Дженіс.

— Так, але іноді можна передати куті меду.

— Ви — не перша людина, яку я навчаю плавати, Мерібет.

— Я знаю, просто мені вже скоро увірветься терпець.

— Добре. Якщо думаєте, що ви готова, то вперед.

Мерібет поклала дошку на бортик басейну.

— Добре.

— Гаразд. Піду зроблю кілька запливів, — сказала Дженіс. Дженіс пропускала власні сеанси плавання заради Мерібет.

Треба бути ввічливішою.

— Добре поплавати, — побажала вона із запізненням.

— Вам також, — не приховуючи образи, відповіла Дженіс.

Повільна смуга була майже порожня, і це добре. Щоразу, коли позаду Мерібет виринав плавець, стародавня частина її мозку, яка відповідає за самозбереження, спрацьовувала, змушуючи її панікувати. Вона відштовхнулася та попливла з рівними ногами, рухаючись від стегна, з округлими руками й ледве піднятим обличчям. Усе, що вони вчили. *Бачиш, Дженіс? Бачиш, яка з мене гарна учениця?* Після трьох правильних рухів Мерібет почала вдихати, коли мала б видихати, наковталася води й почала талапатися. Після невеличкої перерви вона спробувала знову. Спочатку все йшло добре, а потім вона випливла за свою смугу та потрапила на смугу зустрічних плавців.

— Дивись, куди пливеш! — засичав один із них.

— Пробачте! — Мерібет компенсувала витрачений час, настільки активно борсаючись у воді, що забилася головою у стінку.

Жінка пропливла до кінця, витягуючи пальці так стрімко, що її ногу зсудомило. Крім того, їй до носа потрапила вода. Тож, здолавши смугу, вона ледве дихала.

Відпочиваючи, вона побачила Дженіс, яка граціозно плавала у швидкій смузі.

Мерібет спостерігала за нею кілька хвилин. А потім узяла дошку з бортика й повернулася до роботи.

56

Тодд і Саніта посварилися. Мерібет зрозуміла це одразу ж, як сіла з ними в машину, дорогою до супермаркету. Тодд завжди був за кермом; Саніта завжди сиділа на пасажирському сидінні та перемикала радіо — до автівки Майлза не можна було під'єднати iPod. Але цього разу Тодд був за кермом, а Саніта на задньому сидінні, де завжди сиділа Мерібет, обое скоса позирали одне на одного.

— Сьогодні ви на пасажирському сидінні, М.Б., бо Санні...

— Бо Тодд улаштував істерику, — перебила його Саніта.
 — Можеш не їхати. Ми з М.Б. поїдемо самі, як і раніше.
 Сама доїдеш до свого азійського магазину. Попрохай Фріца підвезти тебе.

— Так і вчиню. — Вона почала відстібати свій пасок безпеки.
 — Зачекай, — сказала Мерібет. — Глибоко вдихни. Що відбувається?

— Тодд рознервувався, бо я ходила гуляти з Фріцом.
 — На побачення, — додав Тодд, ніби це підтверджувало її злочин.

— Гаразд, добре. — Саніта підняла руки. — На побачення.
 — Про яке ти мені не розповіла.
 — Про яке я тобі не розповіла.
 — У вечір, коли ми збиралися подивитись «Іноземку».
 — Ми могли її записати. Не бачу в цьому жодної проблеми.
 — Я ніколи не скасовую наших із тобою планів заради Майлза.

— О, даруй, Майлз твій бойфренд? Я ніколи про це не дізнаюся, бо ти ніколи не допускаєш, щоб ми з ним опинилися в одній кімнаті.

— Звісно! Щоб тобі не було самотньо!

— О, тож це моя провина? — Саніта різко відкинулася на сидінні.

— Так! — Тодд відповів тим самим. — Бо всі знають, що найголовніший ворог дружби — це роман.

— Найтупіша річ, яку я коли-небудь чула.

— Хіба? Запитай у М.Б. Б'юся в заклад, вона має іншу думку.

На секунду Мерібет відчула себе викритою, ніби вони дивилися відрізок з її життя та все знали. Але, звісно, Тодд мав на увазі те, що вона знає, бо вже стара, звідти й життєвий досвід.

— Що ж, у мене була найкраща подруга, а потім я закохалась у хлопця, і це все ускладнило.

— Ось бачиш! — сказав Тодд.

— Складно — не означає, що дружбі край, — заперечила Саніта.

— *Саме* це й означає, — відповів Тодд. Обидвоє дивилися на жінку.

— Правильно? — запитав Тодд.

— Я не знаю, що це означає, — сказала Мерібет. — Елізабет, моя колишня подруга, поводитися дуже насторожено, коли ми із хлопцем почали зустрічатися, та з часом вона до нього звикла. І ми всі стали дружити. Крім того, вона навіть допомогла обрати йому мою... — Вона зупинилася. — Мої подарунки на день народження.

Мерібет ледве не прохопилася, що Елізабет допомогла Джейсонові обрати для неї обручку. Це щонайбільше скидалося на офіційне схвалення, на відлигу та потепління між Елізабет і Джейсоном, а точніше, у ставленні Елізабет до Джейсона, хоча він, здавалося, трохи її побоювався, попри те, що Мерібет ніколи не розповідала йому, що Елізабет радила їй, коли він знову зв'язався з нею у «Фейсбуці», через десять років розлуки: «Не відповідай. Не розмовляй із ним. Не давай йому надії. Одного разу він уже розбив твоє серце. Він не заслуговує на другий шанс».

Коли вони заручилися, то приятелювали утрюх, навіть дружили. Іноді вони разом ходили гуляти, до кафе та на футбол, і навіть якось у серпні гуртом відпочивали на Фаер-Айленді. Після того, як Джейсон зробив Мерібет пропозицію, а вона, своєю чергою, погодилась, Елізабет влаштувала їм на честь заручин вечірку у своїй квартирі. Це був прекрасний, розкішний захід, сповнений приємних сюрпризів від Елізабет. Вона найняла електромюзик, які мали б сподобатися Джейсонові — мандолініста й контрабасиста, — та замовила їжу виключно у склянках, бо Мерібет любила їсти навстоячки, але не любила стояти з тарілкою. І хоч це була вечірка для неї з Джейсоном, у Мерібет склалося враження, що ця вечірка — для них трюх. Особливо, коли під час тосту Джейсон пожартував про те, що Мерібет — настільки добра здобич, що він готовий об'їздити з нею усю країну заради концертів Магооп 5 і змиритися з фактом, що вона вже одружена.

Більшість гостей ввічливо погоготали, не зрозумівши жарту, можливо, подумали, що він якось пов'язаний з телешоу

про мормонів із двома чоловіками, котре якраз тільки-но вийшло в ефір. Мерібет поглянула на Елізабет, яка підморгнула, стукаючи пальцем по золотій філігранній каблучці, що Мерібет купила їй на двадцятип'ятиріччя, — єдина прикраса, яку вона носила на підмізинному пальці, аж поки не з'явився Том з його величезним смарагдом. Мерібет надягла свою обручку, сапфірове кільце вічності. Вона ніколи не питала, що сталося зі старою обручкою матері Джейсона; ні з нею, ані з зірваними заручинами, про які він думав понад десять років тому.

— Тож що сталося? — запитала Саніта. — З подругою?

Незважаючи на те, що вона тільки-но сказала Тодду, іноді Мерібет таки пов'язувала прірву, яка збільшувалася між нею та Елізабет, із Джейсоном. Саме Джейсон їх розділив. Не через щось конкретне, а тому що не можна одночасно мати і чоловіка, і жінку.

Однак, згадуючи про ту вечірку на честь заручин, вона чітко пам'ятала, як спокійно тоді почувалася. Вона виходила заміж за Джейсона, як того й хотіла ще з коледжу, та досі мала Елізабет. Вона уявляла собі їх утрьох, її маленьке тріо, як триногий табурет, міцніший за будь-що в житті.

Та потім одна ніжка зламалася. А за нею — ще одна. Відтак розвалилося й усе інше.

Від: MBK31270@gmail.com

Кому: jasbrinx@gmail.com

Тема: Ближче

Ми знайшли її. Мою біологічну матір. От-от має надійти підтвердження з дитячого будинку. Але я все ще сумніваюся. Може, вона взагалі померла від серцевого нападу. Якось частина мене гадає, що коли це справді так, то буде набагато легше. Було б не так складно. Я б просто з'ясувала те, що мала з'ясувати. Безперечно.

Я жахлива людина.

НЕ кажи моїй мамі про це.

Від: jasbrinx@gmail.com

Кому: MBK31270@gmail.com

Тема: Ближче

Ти не жахлива. Ти просто людина. І, в будь-якому разі, я не певен, що ти справді такої думки. І не хвилюйся про матір. Про неї подбали.

Від: MBK31270@gmail.com

Кому: jasbrinx@gmail.com

Тема: Ближче

Подбали? Її закрили в коморі? І, мабуть, ти маєш рацію. Бо якщо моя мати — інша — померла від серцевого нападу, тоді я хвилюватимуся ще більше, через те, що я передала двійнятам. Здається, тоді це було б неминучим.

Від: jasbrinx@gmail.com

Кому: MBK31270@gmail.com

Тема: Ближче

У мого батька був серцевий напад. Хвороби серця переслідують нас обох. Не бери це на свій карб. Нічого неминучого.

Від: MBK31270@gmail.com

Кому: jasbrinx@gmail.com

Тема: Ближче

Це вже точно.

Я її не беру цього на свій карб. Я просто не хочу, щоб мене звинувачували.

Від: jasbrinx@gmail.com

Кому: MBK31270@gmail.com

Тема: Ближче

Думаю, тут більше нема чого обговорювати.

Після твоєї операції я не дбав про тебе, як мав би дбати.

Я думав, що робив усе правильно, та зараз бачу, що був неправий.

Пробач.

Від: MBK31270@gmail.com

Кому: jasbrinx@gmail.com

Тема: Ближче

Ою. Здається, мені подобається ця лікар Льюїс.

Від: jasbrinx@gmail.com

Кому: MBK31270@gmail.com

Тема: Ближче

Я це сам зрозумів. На свій захист можу сказати, що ніколи не цінував того, що ти робила, поки мені не довелося почати робити це самостійно.

Психотерапевт каже, що, можливо, я хотів бачити все на своїх місцях, ніби все нормально, бо інакше я б подумав про альтернативу, тобто про те, що може з тобою статися. А це занадто болюча тема.

Від: MBK31270@gmail.com

Кому: jasbrinx@gmail.com

Тема: Ближче

Муки?

Від: jasbrinx@gmail.com

Кому: MBK31270@gmail.com

Тема: Ближче

Так. Муки.

Мерібет пожартувала, сказавши, що використовує Тодда й Саніту заради Інтернету. Вони справді дуже їй подобалися. Проте з Дня подяки вона дуже часто навідувалася до них, особливо тепер, коли листи від Джейсона приходили регулярно, а холодна погода відохочувала від прогулянки до бібліотеки.

Мерібет вирішила віддячити їм, приготувавши щось смачненьке. Вони залюбки з'їли паелью минулого разу, тож вона

думала над тим, щоб приготувати буйабес. Тоді і Саніта мали екзаменаційний тиждень, отож, наскільки пам'ятала Мерібет, навчання викликає сильний голод.

Вона написала їм повідомлення із запрошенням.

«А сивий красунчик буде?» — поцікавився Тодд.

Вона не розмовляла зі Стівеном аж із часу їхнього останнього обіду минулого тижня. Бачитися з ним тепер, поза офісом, коли взяти до уваги те, що вони цілувались, а вона тепер листується з Джейсоном, здавалося вже не так просто. Він не телефонував їй; у неї було почуття, ніби він залишив м'яча на її половині поля, а вона не повернула його. Але це не означає, що Мерібет не хотіла з ним побачитися. Звісно, хотіла. І сподівалася, що Стівен почувається так само. Звана вечерея, здавалося, чудова та безпечна нагода для того, щоб побачитися, тож вона написала йому повідомлення: *«Починаючи з п'ятої години завтрашнього дня, на моїй кухні смачно пахнутиме, тож, якщо схочеш, приходь на вечерю. Діти зверху також будуть»*.

«Я принесу вина, щоб на всіх вистачило», — відповів Стівен.

Він приїхав, коли Мерібет усе ще чистила устриць.

— Ти рано, — сказала вона. — А я не встигаю приготувати все вчасно.

— У мене більше немає пацієнтки на четверту годину, — посміхаючись, сказав він. — Тож я не знаю, що тепер робити о цій порі.

— Можеш спробувати пограти в гольф. Я чула, лікарі полюбують цей вид спорту. Або запиши до себе нового пацієнта.

— Я зараз не записую нових пацієнтів.

— А чому ти прийняв мене?

— Безумовно, для того, щоб назбирати грошей на твоє повернення до в'язниці Кембридж-Спрінгс.

— Безумовно.

Він увійшов. Мерібет раптом збагнула кілька речей: її квартира, порожня, ліжка в сусідній кімнаті. Вона та Стівен. Два поцілунки. Джейсон.

— Що це? — він узяв у руки альбом з її листами до близьких.

Мерібет вирвала його зі Стівенових рук.

— Просто альбом, — сказала вона, сховавши його до шухляди. — Нічого цікавого.

Вона помітила, як він роззирається навколо, шукаючи підказок про її життя, достоту як чинила вона в його будинку.

Вона побачила цю квартиру його очима: голі стіни зі старомодними західними візерунками та жодної особистої інформації: ні дипломів, ані фотографій. Ніяких підказок про її життя. Що, мабуть, і було найбільшою підказкою. Її оселя радше скидалася на окоп. Але Стівен має це зрозуміти. Він і сам жив в окопі, тільки в багатшому.

— Допомогти на кухні? — запитав він.

— Які в тебе стосунки з ножем?

— Я не хірург, але, думаю, зможу видалити апендицит, якщо буде треба.

— Тоді ти точно зможеш почистити креветку.

Вони разом працювали в тиші, о шостій відкоркувавши пляшку «Каберне». Якраз коли усе було готове, прийшла Саніта.

— Ще один семестр — і я буду вільна. — Вона вдарила кулаком.

Позаду неї стояв Тодд.

— Звикай до цього.

— Ти лише на один семестр відстаєш від мене, — сказала вона. — Щось дуже смачно пахне, М.Б.

— Дякую, — відповіла Мерібет.

— Можна мені трохи цього вина? — запитала дівчина у Стівена. — Я тільки-но завалила іспит зі статистики.

— Бо замість навчатися, ти розважалася з Фріцом, — дразнив її Тодд. — Йому, мабуть, і не потрібна була та статистика, він пішов на неї лише заради того, щоб стати твоїм другом.

— Тільки з твоїх вуст слово *другок* може звучати настільки непристойно, — сказала Саніта.

Тодд підпер підборіддя руками, хитаючи головою, ніби янгол. Він обернувся до Мерібет і Стівена.

— Він запросив її святкувати Хануку з усією його родиною. Вони щойно зустрілися, а він уже хоче познайомити її з ними. У мене таке відчуття, ніби я мушу повідомити про це Чандрі та Нікгілу.

— Усе зовсім не так. Ми розмовляли про Дівалі, це фестиваль ліхтариків, як і Ханука, тільки святкувати можна в один із цих днів.

— Власне, він розпочався два дні тому, — уточнила Мерібет. Усі здивовано подивилися на неї.

— Що? Я єврейка.

Тодд, Саніта і Стівен багатозначно презирнулися.

— Загадкова жінка розкриває таємницю, — сказав Тодд голосом із кінотрейлерів.

— Таємницю? Хіба це таємниця? Мое прізвище Гольдман.

— Звідки нам знати, — мовила Саніта. — Вам не надходить пошта.

— А як щодо вашого імені, М.Б.? — спитав Тодд.

Стівен підвів брову.

— Я просто приколююся, — сказав Тодд. — Гадаю, це круто. Усі постійно щось про себе розповідають. Ви ж тримаєте все при собі. Я ціную це.

— Насправді, я не така вже й загадкова.

— Ми думали, що ви наркодилер, — зізналася Саніта.

Молюск, якого Мерібет намагалася відкрити, випав з її руки.

— Наркодилер?

— Завжди розплачуєтеся сотками. Дешевий разовий телефон, — сказала Саніта.

— І не маєте власного комп'ютера.

— Ще ви сказали, що є консультантом, — додав Тодд.

— А який консультант не має комп'ютера?

— У мене є комп'ютер, просто не з собою, і я *не* наркодилер.

— Ми це й самі зрозуміли, — промовив Тодд. — До вас ніхто не приходить.

— Також, наркодилери стільки не листуються, — докинула Саніта.

— Цим захоплюються молоді коханці, — пожартував Тодд. — Або старші.

Усі вони поглянули на Стівена, який трохи зашарівся.

— М.Б. зв'язується зі мною виключно через повідомлення, — сказав він, відпивши трохи вина. — У мене навіть немає її електронної адреси.

— Отакої? — спитала Саніта, нічого не зрозумівши.

— О, — сказав Тодд, зрозумівши все.

— Так, — підтвердив Стівен, який, либонь, уже давно підозрював, що в неї десь є сім'я. І чоловік.

— Пробачте, — сказала Мерібет. І вибігла з кімнати.

Стівен знайшов її на ганку. Вона не надягла куртку, тож він накинув їй на плечі свою.

— Тобі варто бути обережнішим, — мовила жінка. — Я є втічкаю з в'язниці Кембридж-Голл.

— З Кембридж-Спрінгс, — виправив він.

— Яка різниця. Я озброєна та небезпечна.

— Не знаю, як там щодо озброєння, — сказав він. — Проте і я не зірка у небі.

— Ти — найяскравіша зірка в цілому небі. — Мерібет поглянула вгору, щоб показати йому, та небо було затягнуте хмарами.

— Ти була моєю пацієнткою. Я перетнув межу.

— М.Б. Гольдман була твоєю пацієнткою. Це не я.

— Тож хто ти?

— Повна лажа. Утічка. Людина, що заслуговує на покарання, — відповіла жінка.

— Покарання? Я — лікар, який поцілував свою пацієнтку.

— Пацієнтка перша поцілувала тебе.

— І я радий, що вона зробила це.

— Я також рада.

Уперше вона поцілувала його. Вдруге — він поцілував її. Утретє вони поцілували одне одного. І цього разу все пішло не так. Вона відштовхнула його.

— Пробач, — мовив Стівен.

— Ні, ти пробач, — сказала Мерібет. — Гадаю, дарма ми перетнули межу.

— Так, — погодився він. — Це точно.

У квартирі Мерібет Тодд нестямно зганяв лють на її посуді.

— Обережніше, — попросила вона, коли він кинув тарілку до раковини.

Він не відповів, просто зісно тер тарілку губкою.

— Тодде, — Мерібет доторкнулася до його руки, але він різко прибрав її.

— Його батько кинув маму заради секретарки, — сказала Саніта, шукаючи контейнер у шухлядках. — Він так і не змирився.

Тепер, здавалося, Тодд збирався знищити щось йоржиком.

— Стій, зупинися, — сказала Мерібет. — Ти зараз уб'єш цю нещасну каструлю.

— Ви не мали зраджувати, — промимрив він.

Вона зітхнула.

— Стівен — мій лікар.

— Ваш лікар? — перепитав Тодд. Його суворий вираз обличчя змінився на занепокоєний. — Ви хвора?

— Вже ні, але була.

І вона розповіла їм про свій серцевий напад, про операцію, випускаючи інформацію про те, що все це сталося в іншому місті, в іншому житті.

А тоді Саніта запитала:

— Якщо вам уже краще, навіщо ви з ним усе ще бачитеся?

Найкращим запитанням для неї було саме це: якщо їй вже ліпше, чому вона досі тут?

— І якщо ви листувалися не з ним, то з ким? — поцікавився Тодд.

На це запитання Мерібет могла відповісти.

— З моїм чоловіком, — сказала вона.

Любі Лів та Оскар!

Коли я поїхала, то не взяла з собою багато речей. Тільки одяг і ліки. Я поїхала в поспіху, саме так чинять люди, які втікають.

Я взяла вашу фотографію. Мабуть, ви помітили порожню рамку? Це було минулого літа, просто перед вашим днем народження, коли той чоловік сфотографував нас. Ви пам'ятаєте цей день?

Тим чоловіком був славетний фотограф, знаний своїми портретами зіркових дітей. Елізабет припустила, що було б чудово випробувати його на «справжніх» родинях, отож Мерібет погодилася, бо Елізабет сказала, що це буде просто маленька фотографія й вона отримає безкоштовний сімейний портрет, який зазвичай коштує 10 000 \$.

Фотограф хотів зняти їх у Беттері-парку при денному світлі на табуреті, із Мангеттеном на обрії. «Гарно та просто», — сказав він. Відома фраза.

Оскар не зрозумів вислову «клацнути фото» й подумав, що фотограф збирається клацнути їх із пістолета, та влаштував істеріку. Лів не спала вдень і також поводитись, як маленький тиран.

Щоб заспокоїти дітей, Джейсон стояв на руках просто на траві, а Мерібет, уперше за двадцять років, робила колесо. Оскар припинив плакати. Лів також угамувалася. Вони почали виконувати сальто. Фотограф відчайдушно встиг зробити декілька кадрів до того, як смеркло. *«Ніщо з цього нам не підходить»*, — написала фоторедакторка, надіславши світлини на пошту Мерібет.

Мерібет одержала цього листа. Фотографії здавалися хаотичними. Костюм Оскара був брудний, у Лів було видно труси. Це фото точно не для «Фреп».

Думаю, фотографія, де ви робите сальто, — моя найулюбленіша. Що, мабуть, дивно, бо на ній не вся сім'я, а лише ви. Та, як на мене, це знімок нас чотирьох. Я бачу татка, як він ходить на руках. Це мене тішить у фотографіях. Інколи те, що ти бачиш, є тільки частиною цілої історії.

*Люблю вас.
Матуся*

На наступному уроці плавання Дженіс повідомила важливі новини. Свідомство про народження було готове, тож вони зможуть отримати його вже ввечері. Найпізніше — у понеділок. І майже з такою самою урочистістю вона проголосила, що Мерібет готова звільнитися від дошки.

— Час згадати все, що ми вчили, — сказала Дженіс.

Спочатку це мало вигляд іще однієї катастрофи. Мерібет гребла руками в один бік, ба й не втрапляла в ритм із диханням. Ноги рухалися то надміру швидко, то надто повільно, а коліна згиналися. То вона не встигала дихати, то дихала занадто швидко, і все закінчувалося гіпервентиляцією. Було таке почуття, ніби жінка намагається пошити сукню з багатьох різних викрійок. Усе було не на своєму місці, і вона була впевнена, що виглядає просто безглуздо.

— Не виходить, — промовила вона до Дженіс.

— Спробуйте ще.

Мерібет спробувала. Ще раз. І ще раз. Краще не ставало. Школярі вправно плавали навколо неї, а вона дивилася на них із жахом. Інколи плавати — це так само складно, як і посадити літак у буревій. Ні, вона не має такого досвіду.

— З мене досить, — заявила Мерібет.

— Іще п'ять хвилинок, — сказала Дженіс.

І саме у ці п'ять хвилин їй таки вдалося. Жінка не знала, чи було причиною те, що вона перестала так відчайдушно старатися, бо час збіг. Аж раптом вона припинила думати над цим. Мерібет просто слухала своє дихання та сплески води; вона почувалася такою захищеною, як у материнському лоні, тож повністю абстрагувалася. А відтак вона більше не боролася з водою. Вона ковзала по воді. Вона докладала зусиль, напружувалася, проте не відчувала цього. Їй не було складно. Геть зовсім.

Коли вона зупинилася, Дженіс дивилася на неї всміхаючись.

— Ви тільки-но пропливли чотири смуги, — сказала вона.

— Справді? — запитала Мерібет. Дженіс кивнула.

Мерібет була в захваті. Ендорфіни заповнили її тіло.

— Я й сама не помітила, — зізналася вона. — Я взагалі нічого не помічала.

Дженіс кивнула, ніби Мерібет розкрила таємницю.

Коли вони одяглися, Мерібет голова йшла обертом. Вона не могла повірити. Звісно, вона розуміла, що пропливти чотири смуги — це не привід аж так радіти, але вона гадала, що плавати — складно, складніше, ніж бігати. Ось чому це було так добре.

Дженіс розсміялася, коли вона сказала це їй.

— Складно лише тоді, коли робиш це неправильно.

• • •

Коли вони виходили з клубу, біля рецепції їх затримав менеджер.

— Я дістав повідомлення від лікаря Гранта, — усміхаючись, сказав він. — Він благав мене дозволити вам відвідувати сауну.

— Справді?

Менеджер ледве не плазував перед Мерібет.

— Я не знав, що Грант є вашим другом. Або, гадаю, варто казати лікар Грант.

— Так. Він — мій кардіолог.

— Так, звісно, — сказав менеджер. — Ми рідко його бачимо. Його дружина часто тут бувала, ми дуже за нею сумуємо. Скажіть, ви збираєтеся приєднатися до нашого клубу?

— Ще не знаю, — відповіла вона.

Дженіс дала Мерібет п'ять своїх гостьових пропусків. Їх вистачить до кінця року. Дженіс також запропонувала пропуски й на наступний рік. Стівен мав намір скасувати свій абонемент, та він уже давно збирається зробити це.

— Зараз саме час долучитися. У нас особлива пропозиція для нових членів клубу. Перший місяць і реєстрація — безкоштовні.

— Я справді не знаю, скільки тут пробуду.

— Маємо різні абонементи. Річні й місячні. Якщо ваші пропуски закінчаться до наступного місяця, скажімо, можете просто придбати абонемент на місяць або два. Що скажете?

Мерібет не знала, що відповісти. Усе своє життя вона постійно щось планувала, будувала графіки, працювала. Вона планувала прийоми їжі на тиждень уперед, отож завжди знала, які продукти треба купити. Вона за рік планувала відпустки, щоб вони могли назбирати на переліт. Вона за півроку планувала тематичні статті у «Фреп». Вона тримала в пам'яті цілий календар: хто куди йде, що їсть, що пише.

А зараз? Вона не знала, що буде наступного місяця. Мерібет навіть не знала, чого чекати від наступного тижня. Вона не знала, що буде із Джейсоном. Зі Стівеном. Із дітьми. З біологічною матір'ю. Ще рік тому така невизначеність просто вбивала б її. Її списки, її плани були для неї парашутом, тим, що втримувало від падіння.

Зараз вона перебувала у вільному падінні. І це зовсім не вбивало її. Крім того, Мерібет зрозуміла, що все навіть навпаки. Ця зацикленість на падінні... Може, треба приділяти більше уваги свободі?

61

Того самого дня її зателефонувала Дженіс.

— Воно в мене! У мене свідоцтво! Сьогодні маю батьківські збори, тож я не зможу з вами зустрітися, але завтра неодмінно передам його вам.

— Ви можете його мені прочитати?

— Ні, я не відкрию конверт без вас. Приїжджайте завтра.

— Завтра?

— Я знаю. Але ж ви так довго чекали. Витримаєте ще один день.

Мерібет зовсім не була в цьому впевнена. Вона постукала у двері Тодда й Саніти.

— Будь ласка, скажіть мені, що зараз іде гра, — попросила вона. — Будь-що. Мені треба розслабитися.

— Може, гра між коледжами, — сказала Саніта. — Ми невдовзі підемо в кіно. На подвійний сеанс. Ходімо з нами.

— Це пригодницький бойовик, — додав Тодд. — Якщо ви таке витримаєте.

Спочатку жінка подумала, що він говорить серйозно, але його видала слабка посмішка. Між рядків вона прочитала, що так він запросив її на обід, приготований Санітою. Досить дотепно.

— Схоже, це чудовий фільм, — мовила вона.

— Ми виходимо десь за годину, — сказав Тодд, указуючи рукою на комп'ютер. — Чом би вам не полистуватися зі своїм чоловіком?

Від: MBK31270@gmail.com

Кому: jasbrinx@gmail.com

Тема: Ти на роботі?

Від: jasbrinx@gmail.com

Кому: MBK31270@gmail.com

Тема: Ти на роботі?

Я працюю вдома. Хочеш початитися?

Від: MBK31270@gmail.com

Кому: jasbrinx@gmail.com

Тема: Ти на роботі?

Думаю, офіційно ми занадто старі, щоб чатитися. Наші комп'ютери розплаваються, якщо ми робитимемо це.

Від: jasbrinx@gmail.com

Кому: MBK31270@gmail.com

Тема: Ти на роботі?

Ти ж знаєш, що я люблю екстрим, бабусю.

Через кілька секунд вона побачила сповіщення, що Джінкс воліє розпочати чат.

Джінкс. Вона усміхнулася.

5:40

Джінкс: Привіт.

Я: Привіт.

Джінкс: Тільки подивися, ми чатимось, як діти.

Я: Ще трохи — і ми будемо сидіти у «Снепчаті».

Джінкс: Я не знаю, що це.

Я: І я не знаю.

5:47

Я: Отже, я отримала свідоцтво. Про мою біологічну матір. Завтра його побачу.

Джінкс:!

Я: Божевільно.

Я: У плані нервів. Не пов'язано з серцем.

Я: А що, як вона вже померла? Що, як вона померла від серцевого нападу? Що, як вона була жахливою людиною? Що, як її згвалтували? Можна придумати стільки моторошних речей.

Джінкс: Коли ти знатимеш напевне, тобі стане легше.

Я: Або гірше.

Джінкс: Я не знаю. Але в тому, щоб зустрітися зі своїм страхом віч-на-віч, є щось корисне. Тоді, коли я прочитав твою записку, я був і наляканий, і заспокоєний, бо побачив власні страхи ще в комусь. Це було ніби доказом того, що я не збожеволів.

Джінкс: Ти тут?

Я: Так.

Джінкс: Думав, я тебе злякав.

Я: Ні. Просто міркувала, як сказати тобі, що я не пам'ятала того, що написала в тій записці, а коли ти надіслав її мені, була ошелешена й видалила її.

Джінкс: Справді? Чому?

Я: Я вирішила, що ти кинув її мені в лице як покарання. Цей перший рядок... був таким істеричним.

Джінкс: «Я боюся, що скоро помру».

Я: Будь ласка, не треба. Я пам'ятаю цю частину.

Джінкс: А все інше?

Я: Скажімо, я була не при тямі, коли писала це.

Джінкс: А я, мабуть, був не при тямі, коли надсилав це тобі. Я був розлючений, отож, гадаю, я й справді кинув це тобі в лице як покарання. Ти кидаєш нас, місяць мовчання, а потім ще й цей потік звинувачень. Але понад усе я хотів побачити, чого саме ти хочеш від мене домогтися.

Я: Вибач.

5:57

Джінкс: Усе добре. Якщо цікаво, то я тоді не подумав, що в тебе була істерика. Я вирішив, що ти пишеш правду. І, звісно, я також цього боявся. Боявся, що ти скоро помреш.

6:01

Я: Джейсе! Можеш іще раз надіслати мені ту записку?

Джінкс: Зараз?

Я: Зараз. Можеш прикріпити її в листі?

Джінкс: Я можу прикріпити її просто тут, якщо хочеш.

Можемо прочитати її разом.

Я: Справді? Добре. Давай.

Зображення з'явилося у вікні чату. Мерібет натиснула на нього й почала читати слова, написані того жахливого для неї дня.

Я знаю, що ти гадаєш, ніби зі мною все гаразд, та боюся, що скоро помру.

Не сама смерть лякає мене. Усе, про що я думаю, – це близьюки й те, що вони занадто маленькі для того, щоб утратити матір. Маленькі для того майбуття, котре чекатиме на них, якщо я помру просто зараз.

Я гадаю ніч, коли вони тільки-но народилися та спали у своїх ліжечках на столі. Пам'ятаєш цю ніч?

Я була настільки переповнена любов'ю, що не могла припинити рюмсати. Ти сміявся і казав, що то гормони, але це не так. Це були муки. У мене було почуття, ніби мою шкіру вивернули назовні. Чи можна любити когось аж так сильно? Це робить людей надто вразливими. Саме тоді я зрозуміла паскудний секрет материнської любові: ти захищаєш їх, щоб захистити себе.

Але як мені робити і те, і те? Як захистити їх та себе? Захистити їх від мене. Тож я маю піти. Щоб подбати про себе. Подбати про них. Дай мені зробити це. Відпусти мене. Ти обіцяв мені бульбашку. Мені потрібна більша.

Мерібет

6:09

Джінкс: Ти все ще тут?

Я: Так.

Джінкс: Усе гаразд?

Я: Так. А в тебе?

Джінкс: Так.

Я: Ти ненавидиш мене?

Джінкс: Я ніколи не ненавидів тебе.

➤ Джінкс: А ти мене?

Я: Якщо і ненавиділа, то вже ні.

6:17

Джінкс: Мерібет.

Я: Так?

Джінкс: Нам із дітьми треба їхати.

Я: О.

Джінкс: Усе добре?

Я: Так.

Джінкс: Напишеш завтра, як усе пройшло? Я обов'язково перевірю пошту.

Я: Так.

— Ви чатилися? — спитав Тодд, заглядаючи в екран через плече Мерібет. — Із вашим *чоловіком*?

Мерібет закрила вікно.

— Ви маленька безсоромниця, — сказав Тодд.

Вони поїхали в кіно. Фріц і невловимий Майлз збиралися приєднатися до них під час другої частини.

— Нарешті я побачу Майлза, — сказала Мерібет.

— Він багато працює, — пояснив Тодд. — Я не *ховаяю* його чи щось на кшталт того.

— Справді? Ти впевнений?

— Так, більшою мірою. Але якщо гарно поводитиметесь, я дозволю вам поговорити з ним.

— Я завжди гарно поведжуся. Може, навіть куплю попкорн.

Тодд усміхнувся.

— Тоді я дозволю вам сісти поряд із ним.

Вони подивилися фільм про хоббіта, що виявився дуже цікавим, хоч і довгим.

Коли він скінчився, вони зустрілися з Фріцом, котрий, як і казав Тодд, був по вуха закоханий у Саніту, та Майлзом, який, на подив Мерібет, здавався досить молодим. Може, трохи молодший за тридцять років. Та, вочевидь, шалено закоханий у Тодда.

Купивши попкорн, Мерібет усе одно дозволила коханцям сісти разом, а сама сіла між Санітою й Тоддом. Другий фільм виявився третьою частиною однієї з беззмістовних франшиз. Мерібет не бачила ні першої, ані другої частини, тож під час фільму Тодд із Санітою пошепки розповідали їй на вухо попередні події.

— Спочатку вона кохала тільки Гейла, — пояснювала Саніта. — А тепер вона любить і Піту. Класичний любовний трикутник.

— Я думав, що таке буває тільки у книжках, — прошепотів Тодд. — Поки вас не зустрів.

— Я в жодний спосіб не належу до любовних трикутників, — прошепотіла Мерібет.

— Саме таке Катніс і казала, — відповів Тодд.

62

АЛЛЕГЕНСЬКИЙ ДИТЯЧИЙ БУДИНОК
ЗВІТ ПРО ВДОЧЕРІННЯ

КЛІЄНТ:

Мати звернулася до Аллегенського дитячого будинку 8 січня 1970 р. за направленням Беконського пологового будинку, де перебувала з 27 грудня 1969 року. Звернувшись до пологового будинку, Мати була на шостому місяці вагітності й залишалася там із власної згоди та зі згоди своєї сім'ї.

МАТИ:

Двадцять років, родом з [REDACTED] району Піттсбурга. Мініатюрна (163 см, 50 кг до вагітності) та приваблива, блакитні очі, світла шкіра, каштанове волосся, підстрижене в сучасному стилі. Має кирпатий ніс, трохи ластовиння на щоках, гарну поставу й рівні зуби, що не потребують скоб. Ротова порожнина у відмінному стані, карієсу немає. У родоводі Матері наявне шведське та англійське коріння з боку батька й польське та німецьке — з боку матері.

Стан здоров'я Матері — відмінний. Окрім кору в дитинстві, не хворіла ні на які значущі недуги. Перед вагітністю була спортсменкою, грала в хокей на траві й каталася на ковзанах. У Матері є алергія на пеніцилін і полуницю. За характером Мати добра й розумна, захоплюється мистецтвом і міжнародними справами.

У старшій школі була визначною ученицею, членом дискусійного клубу. Торік вона вступила до [REDACTED] технікуму, сподіваючись перевестися до університету, щоб

здобути повну освіту. Саме там вона зустріла Заявленого Батька дитини й завагітніла.

Мати була сором'язлива та відлюдкувата, коли звернулася до пологового будинку, але, як каже персонал, через кілька тижнів вона показала своє почуття гумору й товариську вдачу. Усе ще тримаючись осторонь від персоналу та соціальних працівників, вона швидко завела багато подруг серед інших пацієнок, організуючи різні заходи, зокрема ніч ігор і навіть невеличку комедійну виставу, яку сама написала та продюсувала.

Вагітність стала наслідком її роману з Заявленим Батьком, одруженим професором у [REDACTED]. Мати відверто розповіла про роман і подружню зраду, та все ж відмовилася називати ім'я Заявленого Батька й майже не надала деталей про цього чоловіка. Невідомо, чи Заявлений Батько, котрий, як каже Мати, має власну сім'ю, знає про її вагітність.

Мати була рішуче налаштована відмовитися від дитини. Тільки-но довідавшись про вагітність — після п'ятого місяця, незрозуміло, як вона не помітила раніше, — вона сповістила про це свою родину та одразу ж вирушила до Беконського пологового будинку.

Мати є єдиною дочкою в сім'ї з чотирма дітьми, і з моменту смерті її власної матері їй випало доглядати трьох молодших братів. Описуючи свою родину, вона здавалася втомленою усією цією низкою подій та спустошеною через раптову втрату матері кілька років тому.

За віруванням Мати є католичкою й протестанткою, але сама стверджує, що взагалі не релігійна. З моменту смерті її матері вона не відвідувала церкву.

СІМ'Я:

Батько Матері має п'ятдесят сім років, він при доброму здоров'ї. Володіє рестораном [REDACTED] у [REDACTED]. Був описаний як високий, світловолосий, м'язистий та спортивний чоловік.

Мати Матері, котру вона описувала як дотепну й іноді меланхолійну жінку, нещодавно померла. Вона сконала у віці сорока двох років, коли клієнтці було шістнадцять, від серцевого нападу.

Доти вона мала добре здоров'я.

Брати й сестри: Четверо. Одному братові двадцять два роки, іншому — сімнадцять, також є два брати-близнюки, котрі мають по чотирнадцять років. Мати описує їх як енергійних, добрих, спортивних хлопців, яким бракує допитливості.

Старший брат перебуває на службі у В'єтнамі. Сімнадцятирічний брат працює у ресторані. Молодші брати навчаються в школі.

Тітка по батькові, п'ятдесят один рік: Незаміжня, живе в сім'ї від моменту смерті матері. Перебуває в доброму здоров'ї, якщо не брати до уваги її глухоту на одне вухо, як наслідок менінгіту. Стосунки між тіткою та Матір'ю є дуже напружені з часу смерті матері.

Дядько по батькові, п'ятдесят чотири роки: Власник молочної ферми. При доброму здоров'ї.

Тітка по матері, сорок сім років: У доброму здоров'ї, мешкає в [REDACTED].

Дідусі та бабусі: Бабуся по матері, сімдесят два роки, має слабе здоров'я, перебуває в притулку для літніх людей. Дідусь по материній лінії помер, причина смерті — невідома. Бабуся по батьковій лінії померла від раку легенів. Дідусь по батькові загинув в автомобільній аварії.

Заявлений Батько: Заявлений Батько — професор у [REDACTED], де навчалася Мати. Мати відмовилася надавати будь-яку подальшу інформацію, можливо, у зв'язку зі страхом професійних та особистих переслідувань, бо Заявлений Батько одружений.

ВИСНОВОК:

Попри свій розум, Мати виявилася наївною молодою жінкою, яка вступила у позашлюбний зв'язок, про що вона шкодує, бо через раптову вагітність їй довелося покинути

технікум. Вона з гордістю розповідає про те, що є першою жінкою в її родині, яка вирішила здобути вищу освіту, але, здається, не усвідомлює, що її власні дії руйнують її стремління навчатися, тож вона не збирається брати на себе відповідальності. Після пологів хоче повернутися до технікуму, хоч батько й тітка Матері кажуть, що це мало ймовірно.

Мати згадувала, що хоче поїхати з дому та облишити сімейний бізнес, тому, можливо, вона розглядає вагітність як спосіб звільнитися від сімейних обов'язків. Цілком зрозуміло, що, незважаючи на свій вік, Мати зовсім не готова до материнства. Вона це охоче визнає, таким чином демонструючи наявний мінімум розважливості та зрілості.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ:

Мати не хотіла, щоб дитину забрали до правовірної католицької родини.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАРОДЖЕННЯ:

Мати народила здорову дівчинку в Шейдісайдській лікарні, о 10:55 12 березня 1970 року, на три тижні раніше за термін. Народившись, дитина важила близько 3 кг 300 г, ця вага є нормальною, тож в очікуваній даті могла бути похибка. Усю вагітність Мати залишалася беземоційною та відчуженою, але після народження дитини раптом стала дуже чутливою. Спочатку вона не хотіла ніяк називати дитину, але коли та народилася, Мати наполягла на тому, щоб дати їй ім'я. Упродовж п'яти днів після народження дитина перебувала в лікарні, а потім її перенаправили до ясел Аллегенського дитячого будинку. Там на дитину чекав процес позбавлення Матері батьківських прав і подальше вдовчіння.

СУДОВА ІНФОРМАЦІЯ:

Слухання справи щодо позбавлення батьківських прав відбулося 17 травня 1970 року. Мати прийшла сама, у гарному настрої. Біологічна мати дитини була позбавлена батьківських прав 8 липня 1970 року.

Мерібет читала звіт у вітальні чистого цегляного фермерського будинку Дженіс. Її руки аж так сильно трусилися, що їй довелося покласти папери на коліна.

— З вами все гаразд, любя? — запитала Дженіс, яка тупцювала поодаль.

— Я в порядку, — Мерібет почула свій голос.

— Дуже пощастило, що вона була саме в Беконі. — Дженіс зупинилася. — Мабуть, пощастило — не зовсім те слово. Але я можу домовитися, щоб ми змогли переглянути документи з пологового будинку в понеділок. Тоді ми зможемо дізнатися більше інформації. Може, про виставу, яку вона розігрувала...

Мерібет не слухала її.

— Добре.

— Я домовлюся до понеділка. Обіцяю.

— Можна скористатися вашим комп'ютером? — запитала Мерібет.

— Так, звісно, — сказала Дженіс. — Він в офісі.

Заціпеніла Мерібет спустилася до вестибюля. Вона почула голос Дженіс позаду:

— Вам щось принести? Чаю? Віскі?

— Я в порядку, — повторила Мерібет.

Вона тримала документ у все ще тремтливій руці. Вона тепер знала все — про її бабусю, яка померла від серцевого нападу в сорок два роки, — а втім, не знала нічого. У звіті все описано таким чином, ніби її мати була рада позбутися її. Але ж вона подорослішала відтоді. Що все це означає? Мати взагалі любила її? Хотіла залишити? Хоч раз пошкодувала про те, що покинула її?

Мерібет відкрила пошту. Ввела адресу Джейсона. «*Я знайшла її*», — збиралася написати вона. Щось на кшталт того. А написала саме це: «*Чому ти покинув мене?*»

Вона витріщалася на екран, а саме на запитання, яке ховалося десь у глибині її серця весь цей час.

І розплакалася.

Цілий день вона пробула у Дженіс. Вони дивилися повтор «Моя жінка мене приворожила» по телевізору. Її попкорн із мікрохвильовки. Коли Мерібет увімкнула рекламу Dove, Дженіс мовчки передала їй носовичок.

Вона залишилася на вечерю, вони удвох швидко щось готували на кухні. Закінчивши приготування, Мерібет допомогла Дженіс помити посуд та огледілася в будинку. Дженіс сказала, що купила його тридцять років тому, але він мав такий самий необжитий вигляд, як і квартира Мерібет, попри велику кількість рослин у вазонках.

Не було сімейних фото. Жодних слідів чоловіка або дітей. Ніяких дипломів у рамках і щербатих чашок зі старими фотографіями. Єдиними світлинами на стінах виявилися шкільні фото з учнями. І раптом Мерібет уторопала, що неправильно зрозуміла Дженіс. Вона багато чого хибно розуміла останнім часом.

— Ви розвиваєте сайт пошуку біологічних батьків не через те, що вас удочерили? — запитала Мерібет.

— Ні, — сказала Дженіс.

— Ви від когось відмовилися?

— Від маленької дівчинки, народженої 25 червня 1975 року.

— І ви не мали інших дітей?

— Боюся, що ні.

— Але ви були заміжня? Мені здалося, ви говорили, що ваш чоловік купив цей будинок через школу.

— Так, це правда, — сумно посміхнулася Дженіс.

— І у вас не було дітей? — Вона виправила себе. — Більше не було?

— На жаль, ні.

— Що трапилося? — спитала Мерібет.

— Безплідність, хоч вірте, хоч ні, — відповіла Дженіс. — Не моя, звісно, але мій колишній чоловік, Річард, наполягав саме на цьому. Мені довелося пройти стільки оглядів та аналізів, бо, звісно ж, він не знав. Урешті-решт, коли я не змогла більше терпіти ті обстеження і звинувачення, я розповіла йому. І хоч усе це сталося задовго до нашої зустрічі, він мене

не підтримав. — Вона тяжко зітхнула. — Та його можна зрозуміти. Мабуть, треба було бути чеснішою з ним. Мені завжди дуже складно обговорювати прикрі речі.

— У цьому ми з вами схожі, — сказала Мерібет. — А ваша дочка, вона знає, що ви її шукали?

Дженіс кивнула.

— Вона знає. Вона погодилась отримувати від мене листи. Але не відповідає. Поки що.

— Поки що... — повторила Мерібет.

— Поки що, — багатозначно сказала Дженіс. — Деякі речі потребують більше часу.

Дженіс розклала крісло в офісі. Вона застелила свіжі простирадла, що пахли лавандою. На столику вона залишила склянку води й коробку серветок.

Мерібет спробувала заснути, та не змогла. Комп'ютер працював цілу ніч, сумно і м'яко гудучи.

Мерібет знову забилася в глухий кут. Дійсно-бо, воно того не варте.

Хіба вона не завжди так думала? За зачиненими дверима в її голові, де вона тримала всі неприємності, де вона переконувала себе, що біль у грудях — це гази, хіба вона не знала, що вони із Джейсоном насправду не розійшлися? У них не було взаємності. Вона кохала його. А він її кинув. Просто як її мати кинула її. Як і всі інші кинуть її.

Вона плакала і плакала, аж поки простирадла не змокли. За дверима Мерібет чула кроки Дженіс, але вона не заходила. Вона ніби стояла на сторожі, залишаючи Мерібет наодинці з її журбою.

Дженіс удома не мала кави, тож зранку вони поїхали до «Старбаксу» та купили велике лате для Мерібет і велике карамельне мак'ято (без кофеїну) для Дженіс.

Вони пили каву в машині, увімкнувши підігрів на всю. Було дуже затишно зі стуманілими вікнами.

— Даруйте, що ніколи не питала про вашу дочку, — сказала Мерібет.

— Пробачте, що ніколи не розповідала, — відповіла Дженіс.

— Скільки ви вже чекаєте?

— Я надіслала першого листа десять років тому. Останнього — два роки тому. Мені постійно здається, що вона відповість, коли мені поталанить написати щось правильне. Я намагалася написати ще одного листа, та не можу знайти потрібних слів.

— Знаю, — відповіла Мерібет. — Це важко.

Вона трохи подумала.

— Певно, я зможу допомогти вам.

— Хіба вам не задосить клопотів із вашим листом? — Дженіс злизала піну з верхньої губи.

Мерібет осміхнулася.

— У мене завжди краще виходило редагувати, аніж писати. До речі, це моя професія.

— Ви редактор? — запитала Дженіс.

— Ну, була, понад двадцять років.

— Це пояснює, чому ви така перфекціоністка.

— Може, але я вже не така.

— Не редактор чи не перфекціоністка? — уточнила Дженіс. Мерібет стонула плечима.

— Мабуть, ні те, ні те.

Коли настав час їхати додому, Дженіс сказала:

— Приходьте завтра до басейну. — І вона криво посміхнулася. — Ніхто не побачить ваших сліз у воді.

Дженіс плаче, коли плаває? В усіх свої таємниці.

— Ви шкодуєте? — запитала Мерібет. — Що покинули її?

— Кожного дня, — відповіла Дженіс. — Але я правильно вчинила.

— Справді? — Мерібет не вірила своїм вухам. Або не хотіла вірити.

Проте вираз обличчя Дженіс був упевненим, рішучим і спокійним.

— Я тоді була в дуже поганому становищі. Просто жахливо-му. Залишивши її, я б змусила її страждати. — Вона подивилася у вікно. На стоянці метушилося багато зайнятих святковими

покупками людей. Будь-хто з них може бути дочкою Дженіс. Або матір'ю Мерібет. — Інколи, залишаючи когось, ти таким чином віддаєш усю любов, яку тільки можеш дати.

— Ви дійсно в це вірите? — запитала Мерібет.

— У мене немає вибору.

— Я залишила своїх дітей. Я також їх покинула.

Дженіс стисла їй руку.

— Тоді вам теж треба в це повірити.

64

Від: jasbrinx@gmail.com

Кому: MBK31270@gmail.com

Тема:

Не питай мене, чому я пішов. Запитай, чому повернувся.

Від: MBK31270@gmail.com

Кому: jasbrinx@gmail.com

Тема:

Що ти мавш на увазі?

Від: jasbrinx@gmail.com

Кому: MBK31270@gmail.com

Тема:

Запитай мене, чому я повернувся, Мерібет. Запитай, чому я приїхав до Нью-Йорка.

Від: MBK31270@gmail.com

Кому: jasbrinx@gmail.com

Тема:

Я знаю, чому ти повернувся. Заради роботи. Роботи твоєї мрії.

Від: jasbrinx@gmail.com

Кому: MBK31270@gmail.com

Тема:

Я не мріяв про цю роботу. І не тому повернувся.

Від: MBK31270@gmail.com

Кому: jasbrinx@gmail.com

Тема:

Про що ти кажеш?

Від: jasbrinx@gmail.com

Кому: MBK31270@gmail.com

Тема:

Я знайшов роботу в Нью-Йорку, щоб повернутися до тебе.

Від: MBK31270@gmail.com

Кому: jasbrinx@gmail.com

Тема:

У цьому немає жодного сенсу.

Від: jasbrinx@gmail.com

Кому: MBK31270@gmail.com

Тема:

Поміркуй про це, Мерібет. І якщо не віриш мені, запитай мого тата. Я був нещасний у Сан-Франциско багато років. Я дивувався, чому моє життя так злетіло з рейок. А мій тато сказав, що це тому, що я відпустив тебе. І він мав рацію. Але я розумів, що не поверну тебе, просто написавши тобі у «Фейсбуці». Треба було виправити геть усе. Треба було повернутися та завоювати тебе.

Від: MBK31270@gmail.com

Кому: jasbrinx@gmail.com

Тема:

Це не має ніякого сенсу.

Від: jasbrinx@gmail.com

Кому: MBK31270@gmail.com

Тема:

Поміркуй над цим. Сенс є.

Вона міркувала над цим.

Вона думала багато про що.

У світі сила-силенна безглузвих речей.

Наприклад, те, як Джейсон зв'язався з нею через повідомлення у «Фейсбуці». За кілька місяців до того, як він написав їй, Джейсона навіть не було на «Фейсбуці». Мерібет чудово це знала, бо вона завжди раніше за нього засвоювала новітні технології та періодично перевіряла, чи не зареєструвався він. За три місяці до його повідомлення він іще на мав власного профілю. А потім надійшло це повідомлення, щось про омріяну роботу в Нью-Йорку, «пропозиція, від якої він не може відмовитися», — сказав Джейсон. Отож, він переїжджає. Чи не хоче вона зустрітися?

Мерібет завжди думала, що Джейсон переїхав заради роботи, що *це* була пропозиція, від якої він не міг відмовитися. Саме тому вона завжди обурювалася, бо його компанія змусила його переїхати до Нью-Йорка, але не призначила йому нормальної зарплатні.

Звісно, працедавці не змушували його переїжджати. Навіщо це їм? Джейсон працював на некомерційну фірму, у невеликій корпорації. І в Нью-Йорку напевне вистачило б музичних спеціалістів, щоб обійняти цю посаду.

І тоді відбулася перша зустріч. Катастрофа. Вони удвох після роботи сиділи в якомусь похмурому барі на околиці центру. Це було схоже не на побачення, а радше на зіткнення людей, які більше не існували одне для одного. Вони непевно розповідали одне одному про зміни в їхньому житті за останні десять років. Розмова виявилася сухою, формальною, і вже за годину Мерібет їхала в метро додому. Елізабет чекала на неї на дивані з відкоркованою пляшкою вина.

— Що ж, ми більше не побачимося, — мовила вона до Елізабет, хоч це й так було зрозуміло з її раннього повернення.

Елізабет, яка так наполегливо відмовляла Мерібет від цього побачення, навіть не намагалася приховати полегкості.

— Дякувати Богові, — сказала вона.

Проте Джейсон зателефонував наступного дня. Мерібет була шокована, почувши голосове повідомлення. Не тому, що він розірвав Шаблони — ті самі численні *Шаблони*, до яких Мерібет, попри все, звикала протягом років, — а тому, що перша зустріч була такою млосною. Але він знову запросив її на побачення. У п'ятницю ввечері. Через два дні. Чоловіки зазвичай так не чинять. Принаймні не приваблюють гідні чоловіки. Скажімо, Джейсон Брінклі все ще був привабливим, ба навіть привабливішим, аніж раніше. Його волосся вже не було таким густим, почали з'являтися зморшки навколо очей, але самі очі залишалися веселими, а губи виглядали так, ніби створені для поцілунків. Він більше не курив травку та почав бігати, тож його цибате тіло стало рельєфнішим. Ні, за всіма стандартами, Джейсон був знахідкою. Він повів її на виступ поета-пісняра, про якого вона ніколи не чула до концерту в пабі «У Джо». Це було неімовірно: гітара, високі ноти синтезаторів. Мерібет слухала виступ і Джейсона, який розповідав щось про музику, і відчувала, як тане. Тільки вже потім вона зрозуміла, що доти їй було дуже холодно.

Після шоу вони пішли на вечерю та розділили кухоль пива, тарелю закуски, розмовляючи про все на світі: про роботу в журналах після 9/11 і те, як вона думала, що в журналах почнуть писати на розумніші, глибші теми, але все тільки погіршало. Про те, що мати Джейсона виїшла за якогось багатого каліфорнійського бізнесмена та отримала все, про що мріяла, і те, як його батько впав у депресію, але не тому, що сумує за Норою, а тому що це підтвердило його провал як її чоловіка. Вони говорили про Нью-Йорк і про те, як він змінився. Про Сан-Франциско та про те, як змінилося й це місто. Про те, де вони хочуть жити, що робити та ким стати. Обговорювали політику, книжки, театр і музику. Розмова була швидкою, безупинною, навіть спраглою, ніби за десять років у них накопичилося стільки новин, про які конче треба розповісти одне одному. Вони просиділи аж до зачинення ресторану, а потім виїшли на сонну вулицю

Нью-Йорка. Мерібет запам'ятала Джейсонові слова перед поцілунком: «Можна знов бути твоїм Суперменом, Лоїс?» Сприймавши ці слова за добре вивчену фразу, вона подумала, що пристрасть, яку вона відчувала, — Боже, він був магнітом, а вона металом, — ішла тільки від неї.

Коли вони поцілувалися, це було так, ніби хтось увімкнув електрику в давнім-давно занедбаному будинку та виявив, що механізм не просто все ще працює, але став ще сильнішим через тривалий невжиток. Однак знову ж, Мерібет думала, ніби лише вона таке відчуває. Бо увесь вечір вона, щосили себе стримуючи, намагалася згадати секс із Джейсоном: його звичку цілувати у незвичних місцях, як-от згини ліктів, ступні. Його п'янку непередбачуваність як коханця: спочатку пестить волосся, а потім зв'язує руки позаду.

Кімната в Іст-Віллідж, яку винайняв Джейсон, була заповнена коробками, ніби він тільки-но заселився, що, в принципі, *так* і було. Покривало на ліжку було трохи опущене на підлогу, немов запрошуючи її.

Увійшовши до кімнати, Джейсон захряснув двері та жадібно почав розцілювати Мерібет, його руки були усюди. Здавалося, він до смерті зголоднів.

Мерібет пам'ятає, як стояла перед ним, її сукня лежала на підлозі, а вона трусилася, її коліна бились одне об одне, ніби вона незайманка і це — її перший раз. Відбувалося саме те, на що вона так сподівалася. І це лякало її.

Джейсон узяв її руку та поклав на свої голі груди, на серце, яке гучно калатало в дуєті з її серцем. Вона подумала, що він просто збуджений, збентежений.

Та її навіть не спало на думку, що він також міг бути наляканий.

Від: MBK31270@gmail.com

Кому: jasbrinx@gmail.com

Тема: Чому...

...ти раніше не казав мені?

Від: jasbrinx@gmail.com

Кому: MBK31270@gmail.com

Тема: Чому...

Я збирався. Та коли все повернулося на свої місця і владналось, я злякався, що якщо заговорю про це — про те, що сталося до того, як я поїхав у Сан-Франциско, — то це, либонь, усе зруйнує. Ти задала б мій учинок і вигнала б мене. Або Єлізабет зробила б це.

Від: MBK31270@gmail.com

Кому: jasbrinx@gmail.com

Тема: Чому...

Ти думав, я забуду?

Від: jasbrinx@gmail.com

Кому: MBK31270@gmail.com

Тема: Чому...

Ні, але, дякою мірою, мені вдалося запевнити себе, що це неважливо. Ми одружилися. Завели дітей. Життя тривало. А коли ти поїхала, хоч яким злим і засмученим я був, частина мене відчула полегкість. Ніби я цього чекав. І навіть зараз. Я думаю, ти не одна була як на голках.

Від: MBK31270@gmail.com

Кому: jasbrinx@gmail.com

Тема: Чому...

Ти подумав, що я поїхала заради помсти?

Від: jasbrinx@gmail.com

Кому: MBK31270@gmail.com

Тема: Чому...

Гадаю, причин багато, про якісь ти сказала, про інші — ні. Ми ніколи про це не розмовляли.

Від: MBK31270@gmail.com

Кому: jasbrinx@gmail.com

Тема: Чому...

Під «цим» ти мавш на увазі причину, з якої ти покинув мене?

Від: jasbrinx@gmail.com

Кому: MBK31270@gmail.com

Тема: Чому...

Так. З якої я тебе покинув.

Від: MBK31270@gmail.com

Кому: jasbrinx@gmail.com

Тема: Чому...

Тож чому ти покинув мене, Джейсоне?

Від: jasbrinx@gmail.com

Кому: MBK31270@gmail.com

Тема: Чому...

Я й сам не знаю. Мені було двадцять два. Мої батьки тоді переживали жахливе розлучення. З одного боку, я любив тебе й хотів бути з тобою. Але ми були такі молоді. Я боявся, що помилюся. Боявся, що наша історія скінчиться, як історія моїх батьків. Я не хотів так розставатися, тож вирішив зробити паузу.

Від: MBK31270@gmail.com

Кому: jasbrinx@gmail.com

Тема: Чому...

Зробив паузу. На десять років.

Від: jasbrinx@gmail.com

Кому: MBK31270@gmail.com

Тема: Чому...

Слухай, я облажався. Я був наляканий. І тоді я спробував усе залагодити в хибний спосіб. Що ще сказати, Мерібет? Я не ідеальний.

Від: MBK31270@gmail.com

Кому: jasbrinx@gmail.com

Тема: Чому...

*Що ж, і я не ідеальна. І, думаю, хай і з сумнівом, ти
таки переконав мене.*

Від: jasbrinx@gmail.com

Кому: MBK31270@gmail.com

Тема: Чому...

Я її не чекаю, щоб ти була ідеальна.

Від: MBK31270@gmail.com

Кому: jasbrinx@gmail.com

Тема: Чому...

Мабуть, я сама від себе цього чекаю.

Від: jasbrinx@gmail.com

Кому: MBK31270@gmail.com

Тема: Чому...

*А якщо ти ідеальна, то тобі не можна до нашого курту
«Тих, що вчать ся лажати».*

*Слухай, я знаю, що ти схочеш мене за це вбити, але
коли ми знову зійшлися, через десять років, ми були до-
рослі та готові до відповідальності. Я мав відчуття,
ніби все саме так і мусить бути.*

Від: MBK31270@gmail.com

Кому: jasbrinx@gmail.com

Тема: Чому...

Усе буде добре.

Від: jasbrinx@gmail.com

Кому: MBK31270@gmail.com

Тема: Чому...

У цьому випадку – так.

Від: MBK3127O@gmail.com

Кому: jasbrinx@gmail.com

Тема: Чому...

Ти все ще віриш у це?

Від: jasbrinx@gmail.com

Кому: MBK3127O@gmail.com

Тема: Чому...

Як пощастить.

Від: MBK3127O@gmail.com

Кому: jasbrinx@gmail.com

Тема: Чому...

Від чого це залежить?

Від: jasbrinx@gmail.com

Кому: MBK3127O@gmail.com

Тема: Чому...

Від твого вибору.

67

Того дня, коли Стівен мав летіти до Каліфорнії, він зателефонував Мерібет із пропозицією.

— Я знаю, що кажу це в останній момент, але ти могла б скористатися моєю автівкою, поки мене немає, — сказав він. — Можеш навіть залишитися в моєму будинку, якщо хочеш.

Мерібет було байдуже до його будинку, незважаючи на те, що, мабуть, добре мати власну нерухомість. А от стосовно машини вона не була впевнена. Вона вже звикла до автобуса. До життя без ноутбука. Без смартфона. Насправді, * просто чудово — бажати обмаль.

— Я просто там сидітиму, — додав він. — І ти допоможеш мені зекономити на стоянці в аеропорті.

— Тож ось у чому річ.

— Ні. Справа в тому, що я хочу побачитися з тобою до того, як полечу.

— Тоді зустріньмося до того, як ти полетиш.

Коли вони зустрілися, з неба повільно падали сніжинки.

— Ти точно зможеш керувати цим автом? — запитав він.

— Я впораюся, — відповіла Мерібет. Вона вловила сумнів у його виразі обличчя. — Якщо сумніваєшся, то можемо залишити твою машину в аеропорті, але я вмію керувати, коли сніжить.

— Справді?

— Я виросла на околиці Нью-Йорка.

— Ще один шматочок пазлу.

— Хіба аж такий пазл?

— Так, але мені завжди подобалися пазли.

Вони були у Форт-Піттському тунелі. Вчора, повертаючись від Дженіс, Мерібет уперше відвідала це місце.

— Тепер я розумію причину всієї метушні, — сказала вона до Дженіс, коли вони побачили міський краєвид, будівлі, синювато-сіру річку, залізні мости.

— Просто різкий пейзаж, — мовила Дженіс. Так і було. Але понад усе Мерібет подобалася несподіванка. Коли в'їжджаєш до тунелю крізь заворожливі пагорби Пенсильванії, навіть не здогадуєшся, що чекає на тебе в кінці.

Ви не знали, чи не так? Певно, незнання не має так лякати. Мабуть, це просто життя.

— Коли ти повертаєшся? — запитала Мерібет у Стівена.

— Третього січня, хоч Мелорі хоче, щоб я залишився надовше.

— Наскільки?

— А що? Ти сумуватимеш за мною?

Мерібет відчула важкість у животі та зрозуміла, що справді сумуватиме.

— Мелорі взагалі хоче, щоб я переїхав туди. Вона каже, мені потрібен новий старт. Тут забагато привидів.

— Привиди можуть піти за тобою, — сказала Мерібет. Вона думала про свою біологічну матір, про її тихий привид,

який ішов за нею слідом цілісіньке її життя. Після того, як вона прочитала звіт, минуло вже два дні. Дженіс запитала, чи готова вона до наступного кроку — попросити агенцію надіслати листа її матері. Однак Мерібет поки що не була готова до цього.

— Думаю, ти права, — погодився він. — Але те, що Мел хоче, щоб я переїхав ближче до неї, — багато для мене важить. А також я домовився зустрітися з моїм колегою, який зараз працює деканом у медичній школі при Каліфорнійському університеті.

Стівен потайки зиркнув на неї.

— Тож як сильно ти ненавидиш Сан-Франциско?

— Для мене це місто гірше за смерть.

— Погано. Бо знаєш, на який день я купив квитки на «Книгу Мормона»?

— На Святвечір?

Стівен кивнув.

— Я купив третій квиток. — Він крутив кнопку підігріву, хоча в авті було тепло.

— О, — видихнула Мерібет.

— Я знаю, в мене немає шансів, — сказав Стівен, коли Мерібет не відповіла. — Якщо зважити на твоє ставлення до міста.

Вони приїхали до аеропорту. Він одразу вирушив у бік місця відправки, а не до стоянки.

— Ти не хочеш, щоб я тебе провела? — запитала жінка.

— Можеш залишити мене біля входу, — відповів він. — Тобі краще повернутися, поки не здійнялася віхола.

Стівен припаркувався та відкрив багажник. Усередині лежала величезна валіза.

— Здається, тебе довго не буде.

Він стенив плечима, ніби й сам не знав, чи повернеться.

— Подумай про Святвечір. Я охоче забронюю для тебе й квиток на літак. Хоча тоді тобі доведеться назвати мені своє справжнє ім'я.

— Мерібет, — озвалася вона. — Мене звати Мерібет.

Вона поправила його шалик.

— Дякую за турботу, Стівене.

— І тобі, Мерібет.

Він закрив багажник. Вони дивились одне на одного. Мерібет знала, що може промовчати, Стівен би зрозумів. Але цього разу вона вирішила сказати.

— Знайди когось, кому знадобиться той третій квиток, Стівене. Якщо не зараз, то скоро. Час настав. Ти заслуговуєш на щастя. Думаю, Фелісіті бажала б тобі того ж.

Кілька разів Стівен кліпнув очима, а тоді всміхнувся.

— Мелорі каже те саме. — Він поплескав по кишенях, перевіряючи їх на наявність гаманця й телефону, а потім віддав їй ключі. — Якщо передумаєш, можеш залишити їх Луїс.

Мерібет поглядом провела його до входу. Перед тим, як увійти, Стівен Грант востаннє помахав їй рукою.

68

Того-таки вечора зателефонувала Дженіс.

— Ви не повірите, що я знайшла. — Її голос тремтів.

— Що?

— Я не маю показувати вам цього, але нічого не можу відіяти. Можна приїхати?

— У мене є машина. Я можу приїхати до вас.

Вона сподівалася побачити нові докази. Ще один серцевий напад або довідка, через яку її матір відмовилася від неї. Проте там були лише папери. Мерібет не розуміла захвату Дженіс.

— Дивіться, — мовила Дженіс, указуючи пальцем. — Ось тут. Це був запис у журналі. Закрутистим почерком.

Я знаю, що в мене народиться дівчинка. Усі кажуть, що термін замалий, що буде хлопчик, бо маю в родині самих братів. Але я чую голос моєї матері. І вона каже, що це дівчинка.

Я нікому про це не розповідала, бо всі дівчата тут занадто чутливі щодо своїх немовлят. Усі вони думають,

що їхні діти повиростають і стануть президентами! Вони так про них кажуть, ніби взагалі знатимуть щось про їхні життя. «Моя дитина буде...»

Вона не буде моєю. Тільки якась її частинка. Я вирішила дати їй ім'я на мою честь і на честь моєї матері. Навіть попри те, що вона матиме нову родину та не знатиме свого справжнього імені, у неї назавжди зостанеться її перше ім'я. Ось у цьому вона і буде моєю. Вперше і востаннє. Вона буде Мері Бет.

— Я заплуталася. Мері Бет? Це вона? Моя мати?

— Ні, вашу матір звати Бет, — відповіла Дженіс. — Мері Бет — це *ваше* ім'я.

Від: MBK31270@gmail.com

Кому: jasbrinx@gmail.com

Тема: Мою біологічну матір

Звати Бет. Її матір звали Мері. Вона назвала мене Мері Бет. Я Мерібет.

Від: jasbrinx@gmail.com

Кому: MBK31270@gmail.com

Тема: Мою біологічну матір

Тавмницю твого культурно невідповідного імені розкрито. Ти знайшла ще щось про неї? Як ти?

Від: MBK31270@gmail.com

Кому: jasbrinx@gmail.com

Тема: Мою біологічну матір

Я заплуталася. Моя справжня мати, не Бет, а Евелін, залишила ім'я, дане мені моєю біологічною матір'ю. Усе моє життя вона так боялася, що я шукатиму рідну матір. Ніби не вірила, що я насправді її дитина.

Тож чому вона так учинила? Залишила ім'я, що його дала мені біологічна мати, яке було також і її іменем. Хіба це не постійне нагадування про те, що я — не її дитина?

Від: jasbrinx@gmail.com
 Кому: MBK31270@gmail.com
 Тема: Мою біологічну матір
Чи нагадування про те, що ти ще чиясь.

Від: MBK31270@gmail.com
 Кому: jasbrinx@gmail.com
 Тема: Мою біологічну матір
Не можу повірити, що вона так учинила. Ще й тримала це в секреті всі роки.

Від: jasbrinx@gmail.com
 Кому: MBK31270@gmail.com
 Тема: Мою біологічну матір
Ти збираєшся зустрітися з нею? Із Бет?

Від: MBK31270@gmail.com
 Кому: jasbrinx@gmail.com
 Тема: Мою біологічну матір
*Я не знаю. Просто зараз хочу відпочити. Вперше в житті я починаю думати про те, що, може, вона все-таки любила мене, Джейсе.
 Може, любила, хоч трішки.*

Від: jasbrinx@gmail.com
 Кому: MBK31270@gmail.com
 Тема: Мою біологічну матір
У це так складно повірити?

Настав час для ще одного прощання. Саніта зібралася провести зимові канікули в Індії. Минулого вечора вона влаштувала вечерю та запросила Мерібет.

— Цього разу готую я.

— «Готую» — дуже оптимістично сказано, — оголосив Тодд. — Це радше схоже на якісь спроби. — Він обернувся

до Мерібет. — Вона хоче довести матері, що вміє готувати, щоб вони відрекомендували її як хорошу індійську дівчинку, коли заїде мова про її заміжжя. Це розіб'є Фріцові серце.

— Стули пельку! — гаркнула Саніта, штовхаючи Тодда. А потім мовила до Мерібет: — Мої батьки проти шлюбів за домовленістю. Вони нікого не збираються видавати заміж.

— Фріц так зрадіє, — бовкнув Тодд.

— І чому ти такий йолоп? — спитала Саніта.

— Бо ти їдеш.

— О, — сказала Саніта, трохи злагіднівши. — Але ж я повернуся. Санні завжди повертається.

— А що, як не повернешся? — запитав Тодд. — Що, як ти залишишся там, як твої батьки?

Саніта закотила очі.

— Мені доведеться повернутися й довчитися. Та знайти роботу.

— А що, як ти знайдеш роботу там?

— Тоді ти просто переїдеш до Індії зі мною.

Здається, це заспокоїло Тодда.

— Що мені принести на вечерю? — запитала Мерібет.

— Вино, якщо хочете, — сказала Саніта. — Якщо вино пасує до карі. Також можете взяти Стівена.

— Він у Каліфорнії, але можна покликати іншого друга?

— Ви обробляєте *трюх* хлопців? — поцікавився Тодд.

— Не зовсім.

У квартирі був натовп. Фріц. Майлз. Іще двоє людей із Дня подяки. Саніта мала на собі симпатичний пурпуровий *шальвар-каміз*. Тодд убрався у смокінг.

— Я не знала, що все так офіційно, — сказала Мерібет.

— Я тільки-но з роботи, — відповів Тодд. — Так багато справ у свята.

— Він працює понаднормово, бо засмучений через від'їзд Саніти, — сказав Майлз.

— Ти ревнуєш? — запитав Тодд.

— Трохи, — промовив Майлз. — Важко порівнювати.

— Мій чоловік також ревнував мене до найкращої подружки, — сказала Мерібет.

— О, тож ви мене вже заміж видаєте? — запитав Тодд.

— А що, тільки мене можна? — пожартувала Саніта.

Приїхала Дженіс. Мерібет відрекомендувала її як подружку з басейну. Коли Дженіс називала її Мерібет, ніхто, здавалося, не помітив.

Вони пили вино. Саніта винесла тацю *пападаму*, хрустких сочевичних крекерів.

— Це не я готувала, — пояснила вона. — Я їх купила. Але решту готувала я сама.

— Що ти готувала? — запитала Дженіс.

— Курку джалфрезі, — відповіла Саніта. — Вона вийшла трохи гостренькою.

— Та цього разу ти не спалила цибулю, — сказав Тодд. — Вона справді вчилася готувати всю осінь.

Саніта відломилла шматочок пападаму.

— Я не була в Індії більше як п'ятнадцять років, — сказала вона. — Лячно повертатися.

Курка була не просто трохи гостренька; від неї пекло в роті. Мерібет і Тодд почали жадібно ковтати воду. Дженіс, яка насилу заїла курку рисом та хлібом, сказала, що вода не допоможе. Виливши «Піно-грі» з їхніх келихів, вона наповнила їх молоком.

— Мені ніби п'ять років, — сказала Мерібет.

— Справді? — запитала Дженіс. — Я постійно п'ю молоко. Для профілактики остеопорозу. — Вона й собі налила склянку, тож тепер у неї були маленькі молочні вуса. Мерібет запідозрила, що вона навмисне постійно їх собі ставила.

Помивши посуд, Саніта перевдягнулась у джинси та светр. Вона, Тодд і решта їхніх друзів збиралися на вечірку. Коли всі попрощалися, Мерібет поклала їм на телевизор листівку. В середині було два квитки на балет «Чарівник країни Оз», який приїздить до Піттсбурга в лютому.

Вони з Дженіс провели молодь. І пішли до квартири Мерібет. Їм було, що обговорити.

Моя люба донечко!

Це вже третій лист від мене, якого ти отримавш. Три листи — це небагато для десяти років відтоді, як я надіслала тобі першого листа, а тим паче — для майже сорока років з того часу, як ти народилася. Та я подумала, що хочу скористатися з цієї можливості і розказати тобі про всі листи, які писала тобі, але не надіслала.

Я писала тобі на твій перший день народження. Це не була проста листівка; тоді я була надто засмучена і знічена, щоб святкувати день твого народження. Проте я уявляла собі ту листівку, яку б відправила. Я написала: «Я тебе люблю», — але не підписалася, бо не знала, як себе назвати.

На всі інші дні народження я купувала тобі листівки. Навіть в одна з твоїх Солодких Шістнадцяти років. На ній був цілий букет святкових свічок, зав'язаних стрічкою, і напис «Донечко, шістнадцять свічок. Усе тільки починається».

Я купувала листівки на кожен із твоїх днів народження, ошатніші на три твої ювілеї та трохи менш пишні на звичайні дні народження, як, приміром, на двадцять три роки. Іноді я почуваюся дурною, купуючи листівки. А подекуди — гордою. Особливо, коли продавці бачать листівку і ми щось коротко обговорюємо, як це буває, часом — їхніх дочок.

Також я пишу тобі листи; інколи вони справжні, а іноді — уявні. Кілька місяців тому нічне небо було особливо прекрасним. Великий повний місяць, яскрава Венера, тож коли я ілянула вору, то подумала, що ти зараз також дивишся на небо, хай де ти є. І мені стало так добре, від самої думки про те, що ми зараз під одним нічним небом. Отже, я прийшла додому і написала тобі листа.

Не завжди буває зручний момент, отож я маю зізнатися. Коли померла моя мати — від старості, ти зрадієш, що довіліття в нашій родині передається спадково, —

я задала про тебе, про жіночу лінію, яку ти продовжиш. Мені стало цікаво, чи в тебе є дочка.

Я й раніше писала тобі про складні обставини, які змусили мене залишити тебе, тому, гадаю, ти знаєш і хоч трохи розумієш, чому я не могла ростити тебе в місці, де жила: я просто не мала змоги. Однак я ніколи не розповідала про мою матір, котра також жила зі мною. Мабуть, вона нічого не могла вдіяти. Вона не могла ні протистояти моему батькові, ані захистити мене, вона просто виживала. Уреши-реши, вона його пережила. Вона пережила цю напасть. Останні роки вона провела в будинку для людей похилого віку. Зазвичай люди погано відгукуються про такі місця, але моя мама прожила там найкращі роки свого життя. Там вона робила все, що їй душа бажала. Знову взялася плавати. Читала книжки, коли хотіла. Дивилася телевізор. Сама обирала, що їй переглядати. Ніхто її не бив. Ніхто не обзивав її.

Також вона почала говорити про тебе, хоч, коли ти народилася, вона казала мені жахливі речі і упродовж років прикидалася, ніби тебе й не існує. Але тепер я знаю, що справа була лише в її стражданнях. Зрештою, вона заговорила про тебе ніжно, вона бажала тобі найкращого майбутнього. Вона називала тебе на ім'я, яке я тобі дала. І я збагнула, що протягом усіх років ти була жива для неї. І тоді мені стало цікаво, чи вона, по-своєму, звісно, писала тобі листи в голову. Я відчула, що ми є родиною.

Я й надалі писатиму і «писатиму» тобі листи. Можливо, колись ти захочеш розділити їх зі мною. Але якщо не схочеш, то я зрозумію. Я все одно писатиму. Мені хочеться вірити, що, незважаючи на те, читаєш ти їх, чи ні, вони все ще до тебе доходять.

Дженіс Пікерінг

Коли Дженіс закінчила, вони удвох плакали.

— Дякую, — сказала Дженіс. — Дякую за ідею написати про листи. — Вона вказала на альбом з листами до близнюків, які Мерібет показувала їй. — Ти надішлеш їх своїм дітям?

Вона взяла альбом до рук. На обкладинці витіснено слово СПОГАДИ. Наповнений листами альбом поступово став важким та доволі товстим.

Мерібет гадала, що Дженіс має рацію. Дуже важливо писати листи. Їй подобалося думати, що вона чинить слушно. Саме любов допоможе їй віднайти шлях до дітей.

— Колись, — сказала вона.

71

Тієї ночі Мерібет раптово прокинулася. Сівши в ліжку, вона схопилася за серце.

Дідько.

Болить. Болить у грудях. Різкий біль розростався від серця просто до руки. Лівої руки.

Якщо той біль за її робочим столом був ледь помітний, то цей був очевидний, просто як удар кулаком у ніс.

Ні! Вона вже мала серцевий напад, її серце перевіряли, витягали з грудей, оперували, повертали до життя. Вона пройшла через усе це, щоб такого більше не сталося.

— Повторний випадок... стане фатальним... — Вона почула дурнуваний веселий голос лікаря Стерлінга.

«Йди геть з моєї голови, лікарю Стерлінгу. Я звільнила тебе».

Її серце вискакувало з грудей, билось об грудну клітину, ніби пташка в неволі.

«Заспокойся, — сказала вона собі. — Заспокойся. Глибоко вдихни та видихни десять разів».

Один, два, три.

Дихати також було боляче. Треба їхати до лікарні. Зателефонувати комусь.

Телефон? Де її телефон?

Мерібет знайшла його, він заряджався біля ліжка. Треба набрати 911.

Але набрала вона номер Джейсона.

«Привіт, це Джейс. Це бісів автовідповідач. Залиште повідомлення».

Уперше за кілька місяців вона почула його голос. І знову ця клята голосова пошта.

— Ти казав, що береш трубку на першому гудку. — Вона була в істеричі. — Це я, Мерібет. Здається, у мене знову серцевий напад. Передзвони мені. Мені страшно.

Десять глибоких вдихів і видихів. На якому вона зупинилася? Три? Чотири. Давай далі.

Зателефонуй 911.

— Дев'ять, один, один, що у вас сталося?

— Здається, у мене кардіологічне явище, — шепотіла Мерібет.

— Пані, можете говорити голосніше?

— Серцевий напад. Маю серцевий напад. У мене вже був один.

— Будь ласка, скажіть ваше місцезнаходження.

Вона назвала адресу.

— Пані, зберігайте спокій. Прийміть аспірин. Маєте аспірин?

— Так.

— Залишайтеся на лінії та прийміть аспірин.

Намацуючи аспірин, вона розплакалася.

— Пані, ви тут?

— Я цілком самотня, — плакала Мерібет. — Я знаю, що ми всі помираємо на самоті, та я не хочу бути сама.

— Пані, ви не помираєте й ви не сама. У вас є я.

— Ви не враховуєтеся. Я не це мала на увазі. Звісно, усі важать.

— Я ціную це.

— Проте я не хочу бути сама. Можна піти до Тодда й Саніті? Вони мої сусіди.

— Сходіть до Тодда й Саніті.

— Ви добра. Як вас звати?

— Кірстен.

— Таке гарне ім'я.

— Залишайтеся на лінії та сходіть до Тодда й Саніті.

Мерібет постукала в їхні двері. Може, вони все ще на вечірці.

Вона не мала уявлення, котра година.

Двері відчинила заспана Саніта у своїй нічній футболці «Стілерс».

— М.Б., усе гаразд?

— Здається, у мене серцевий напад, — сказала Мерібет.

— Що? Тодде! Прокидайся! — загорлала Саніта, але Тодд уже вийшов. — У М.Б. знов серцевий напад!

— Телефонуй до «швидкої», — крикнув Тодд.

— Я вже зателефонувала, — сказала Мерібет. Вона почувала сирену, яка вила, розриваючи нічну тишу. — Мабуть, це по мене.

— Я вдягаюся, — мовила Саніта. — Я поїду з вами.

— І я, — додав Тодд.

Мерібет знову взяла трубку.

— Мої друзі Тодд і Саніта поїдуть зі мною.

— Добре. Здається, вони є гарними друзями.

— Це правда.

Тодд зустрів медиків у вестибюлі, тож усе їм розповів, перше ніж вони ввійшли до квартири.

— Другий серцевий напад? — запитала жінка-лікар, надягаючи пульсотахометр на Мерібет.

Мерібет кивнула.

— Перший був у жовтні, а також вона мала операцію з шунтування, — сказав Тодд.

— До цієї ночі були інші симптоми? — запитав медик-здоровань.

Тодд подивився на Мерібет.

— Ні. Я тільки-но прокинулася з болем у грудях і в руці. У лівій.

— А зараз у грудях болять? Іще щось? Задишка? Памороки? Нудота?

— Я не знаю. Може, трохи.

— Добре. — Лікарка заговорила в мікрофон, прикріплений до її комірця. — Жінка, сорок чотири роки, ймовірно, інфаркт міокарда, показники в нормі, їдемо до клініки при Піттсбурзькому університеті.

Мерібет забезпечили киснем, посадили на візок та повезли до карети. На неї вже чекали, ліхтарі машини блимали.

Тодд із Санітою побігли за нею, на їхніх обличчях читалася тривога.

— Можна й нам поїхати? — запитала Саніта. — До лікарні?

— А коли твій літак? — поцікавилася Мерібет.

— Завтра, — відповіла Саніта. — Можна нам поїхати?

— А ви..? — запитала лікар.

— Ми її... — почав Тодд.

— Діти! — підняла голову з візка Мерібет. — Це мої діти.

Двоє медиків презирнулися.

— Що? Він — біологічний; а я — названа, — пояснила Саніта.

— Ми як діти Джолі та Пітта, — сказав Тодд.

Це медиків не переконало, але вони їх пустили.

Дорогою до лікарні Тодд і Саніта тримали її за руки.

— Якщо я помру... — почала Мерібет.

— Ви не помрете! — перебив Тодд.

— Але якщо помру, знайте: мене звати Мерібет. Мерібет Клейн. Мого чоловіка звати Джейсон Брінклі. Він у Нью-Йорку.

— Гаразд, Мерібет Клейн, — сказав Тодд. — Тепер вам не можна помирати, бо ми з Санітою побилися навзаклад щодо вашого справжнього імені і я тільки-но виграв десять баксів, однак якщо ви помрете, то взяти їх буде дурним тоном.

— Не сміши мене, — попросила Мерібет, хапаючись за груди. — Мені боляче.

— Тоді не вмирайте, — відказав Тодд.

У лікарні Тодда й Саніту залишили в кімнаті очікування. Мерібет постановили в чергову з надання допомоги. Вона пояснила свою історію, своє нещодавнє шунтування.

— Хто ваш кардіолог? — запитала медсестра.

Мерібет не знала, що відповісти. Стівен у Каліфорнії. Лікаря Стерлінга звільнено.

— Думаю, у мене зараз немає лікаря.

Вона вже звикла до цього. ЕКГ. Аналіз крові. Очікування. Тоді й Саніту не впустили до неї, та вони без упину писали їй повідомлення.

«Усе гаразд?»

«Поки жива, — написала Мерібет. — Усе ще жива. Саніто, дай Тоддові 10 \$».

«Не дам, поки ви не вийдете звідти до нас», — відповіли обоє.

— Добре, добре, все виглядає добре, — сказав кардіолог. Він був високий, втомлений і носив пишні, закручені догори вуса, чим неодмінно сподобався Мерібет. — Ваші ЕКГ, аналіз крові та пульс у повному порядку.

— Але так було й минулого разу, — завважила вона. — Усе сталося не раптово.

— Тому ми спостерігатимемо за вами кілька годин. Скажіть, цей біль схожий на біль під час вашого першого серцевого нападу?

— Ні. Той біль був поступовий. А від цього я прокинулася.

— Як би ви описали його? Біль, що стискає?

— Ні. Радше схожий на печію. І я також відчуваю біль у руці.

— Печія. Гаразд. Ви їли щось незвичайне протягом останніх кількох днів?

Курка джалфрезі.

— Я вечеряла індійською їжею.

— Гострою?

— Дуже.

— Ось і причина, — сказав лікар. — Це міг бути рефлюкс. Я дам вам протикислотне. Також цей біль може бути пов'язаний із загоєнням вашого серця. Ми трохи поспостерігаємо за вами. Та з огляду на нещодавнє шунтування й ідеальні показники, хвилюватися не варто.

— Отже, я не помираю від серцевого нападу.

— Поки ні.

— Як думаєте, мені можна побачити друзів? — запитала Мерібет.

— О, ви маєте на увазі ваших «дітей»? — Він осміхнувся. — Вони дряпались у двері. Покликати їх?

— Будьте такі ласкаві.

— Боже, мені дуже соромно, — мовила Саніта. — У вас стався приступ газів через моє куховарство!

— Тільки не розповідай про цей випадок у Гайдерабаді, — сказав Тодд. — Бо ніколи не знайдеш чоловіка. О, зачекай. Фріц уміє готувати. Ммм. Горіховий хліб.

Мерібет засміялася. Після того, як вони увійшли, вона не переставала сміятися. Більше не було боляче. Вона приїняла протикислотне, тож біль ущух.

Близько шостої Саніта почала перевіряти свій телефон. Її рейс був о першій, але аеропорту вона мала дістатися вже о десятій.

— Тобі треба їхати, — сказала Мерібет. — У тебе літак. Тодде, а тобі варто поспати хоч кілька годин перед тим, як ти вирушиш до Алтуни.

Він схопився за груди.

— Алтуна. Треба було мені нагадати.

— Усе буде добре, — сказала Мерібет Тодду. — І в тебе, — звернулася вона до Саніти. — Й у мене. Все буде добре.

Вона різко замовкла, здивувавшись своїм словам. І, мабуть, іще більш приголомшена тим, що вона справді в це вірила.

Мерібет зачекала до шостої тридцяти, щоб потелефонувати Джейсону. Вона не хотіла будити його, але ще дужче вона не бажала, щоб першим, що він почує, стало її голосове повідомлення. Вона хотіла, щоб він знав: у неї все гаразд.

Жінка видобула свій телефон із сумки й побачила кілька пропущених дзвінків із кодом міста 413. Вона вирішила, що

це піттсбурзький номер, але не могла згадати, кому він належить. Може, це Стівен, хоча це точно не його мобільний, або Саніта й Тодд телефонували їй з таксофону, проте в цьому не було сенсу, бо час дзвінків збігався з часом, коли вони все ще сиділи біля неї. Мерібет натиснула на кнопку «передзвонити». Почувши голос на іншому кінці лінії, вона подумала, що, може, у неї таки був серцевий напад, а тепер має галюцинації. Бо цей голос — «Мерібет, це ти?» — не належав Тоддові чи Саніті. Він належав Елізабет.

— Мерібет, це ти? — питала Елізабет. — Джейсон шаленіє.

Елізабет телефонувала їй? Навіщо? І чому вона говорить із нею про Джейсона?

— Мерібет, скажи щось! — плакала Елізабет.

— Елізабет? — збентежено запитала Мерібет. — Де ти?

— Де я? Я в селі. А де *ти*? У тебе все гаразд? — Мерібет витріщалася на телефон. Телефонний код Піттсбурга — 412, а не 413, тепер вона зрозуміла, що Елізабет телефонувала з Беркшира. Це тільки збило її з пантелику.

— Ти телефонувала мені? — запитала Мерібет.

— Ні, Джейсон телефонував. Він намагався додзвонитися до тебе протягом останньої години.

— Джейсон там? — запитала Мерібет. — З тобою?

— Він був тут. Тепер він гарячково намагається впіймати сотовий зв'язок, щоб ти йому передзвонила. Він повідомив, що в тебе стався ще один серцевий напад.

— Ні. Лікарі сказали, що це просто газ. Де він?

— Він вирушив до Ленокса. Чи Піттсбурга. Я не знаю. Він божеволіє, Мерібет. Я ніколи його таким не бачила. Ти ж знаєш, тут дуже кепський сотовий зв'язок. Але до нього так дійшло твоє голосове повідомлення. Він спробував передзвонити, та в нього не вийшло. Вони з дітьми поїхали до міста, щоб зателефонувати тобі. Або написати електронного листа. Чи відправити поштового голуба. Я казала Тому, що нам тут варто провести Інтернет, але ж ти знаєш, як він полюбає справжній сільський відпочинок.

Вони їздили до села? Джейсон із дітьми? До Елізабет і Тома?

— Чому? — запитала Мерібет.

— Боже, я не знаю. Бо він хоче зробити з цього заповідник від стресів та буденного життя.

— Ні. Чому Джейсон із дітьми були там? З тобою?

— О! Бо завтра Різдво, — відповіла Елізабет, ніби це все пояснювало.

— Але... чому? — повторила Мерібет.

— Вони часто приїжджали на вихідні. І на День подяки, — сказала вона.

Мерібет мовчала, усвідомлюючи це. Джейсон і близнюки. З Елізабет.

Вихідні. День подяки.

Елізабет говорила далі:

— Тож ми хотіли тихо відсвяткувати Різдво, у родинному колі, хіба що тебе немає, хоча твоя мати думає, ти тут.

— Зачекай. Що? Моя мати все ще в Нью-Йорку?

— Господи, ні. Джейсон знав, що вона знавісніє, коли дізнається, що ти вчинила, тому сказав їй, що ти поїхала до мене, на відпочинок, отож вона рушила до Флориди. Вона гадає, ти й досі тут. Що Джейсон із двійнятами відвідують тебе на вихідних, а ти не хочеш більш ні з ким спілкуватися. Я телефоную їй та розповідаю новини. Вона й сама каже, що їй потрібен відпочинок. До речі, її друг Герб нещодавно влаштував собі відпустку.

— Ви з Джейсоном зробили усе це?

— Ми домовились. — Елізабет тихцем хихикнула. — З усього, що відбувалося, це було найбільш веселим.

Почувши це, Мерібет усе зрозуміла. І розплакалася.

— О, люба, — мовила Елізабет. — Прошу, не плач. Я не це мала на увазі. Я чудово провела час із близнятами. У них усе добре. Справді. Джейсон звільнив ту схиблену няньку та найняв чудову нову леді, яку вони полюбили. Він проводить із ними багато часу, а ввечері Ніфф приводить до них друзів. І я поруч. Знаю, я мала бути поруч раніше, мені дуже шкода, що я не робила цього. Але тепер я тут, отож повір мені, О та Л у порядку. Між ними є зв'язок, вони допомагають одне одному. Вони за тобою сумують. Боже, вони

дуже сумують, як і всі ми, але Джейсон кожного вечора показує їм відео, де ви разом малюєте. Вони чекають на тебе. Будь ласочка, не журися.

Проте Мерібет плакала не тому, що їй сумно. Вона просто згадала той вечір і вечірку на заручини, коли вона уявляла себе з Елізабет та Джейсоном трьома підпорами триніжка. Досить міцними, щоб її підтримати. Підтримати, як виявилось, усю сім'ю. Тож ось, як воно насправді. Люди прийшли до твого життя. Хтось залишився. Інші — ні. А деякі — пішли, щоб потім повернутися. Як Елізабет. Як Джейсон. І тепер як сама Мерібет, котра покинула їх, як її мати, але повернулася, чого її мати зробити не могла.

Саме тоді вона й збагнула, що час настав. Час повернутися до Джейсона. До Оскара і Лів. До свого життя, дарма що вона не мала уявлення, яким воно тепер буде. Мерібет відчувала, що на цьому все не скінчиться, на неї щось чекає. Наче шрам, що загоюється. Наче недописана історія.

Мабуть, він повернувся до зони доступу. Бо цього разу Джейсон узяв слухавку після першого ж гудка. Ось він, цей голос, голос, у який вона закохалася понад двадцять п'ять років тому, голос, який вона ніколи не переставала любити.

— Джейсе, — сказала Мерібет. — Це я.

— Лоїс, — ледве промовив він. І тоді вона почула важке дихання й тихий плач чоловіка.

— Усе добре, — озвалася Мерібет. — Не було ніякого серцевого нападу. Я в нормі.

Джейсон мовчав. На тлі вона почула веселі звуки музичного гурту «They Might Be Giants», який вони завжди вмикали в дорозі, щоб близнюкам не було нудно.

— Джейсоне, послухай. Я повертаюся додому. Елізабет уже їде по мене. Я буду вдома ввечері.

— Татку, чому ми зупинилися? — Вона виразно й чітко почула тоненький голосок Оскара. — Із ким ти розмовляєш?

І тоді вона почула свою дочку.

— Матуся? — запитала Лів. Ніби дзвінки від Мерібет — це найбуденніша річ у світі. — Це матуся?

Подяка

Багато років тому, коли в мене лише почала з'являтися ідея щодо написання цієї книжки, я поділилася тоді ще туманною думкою зі своїм кардіологом, який перевіряв моє серце на стресостійкість. Він погодився допомогти. За кілька років, коли я закінчила твір, одного вечора лікар Стівен Вайс узяв слухавку та додержав свою обіцянку. Також мені пощастило зустріти лікаря Кірстег Гілі, кардіолога та заклопотану матір двох дівчат, яка змогла не тільки пояснити мені медичні аспекти становища Мерібет, а й відчутти на собі її емоції. Окрема подяка лікареві Люсі Н. Пейнтер і лікареві Макеш Пресед за технічну допомогу та великодушність. Крістін Томпсон із Піттсбурзького дитячого будинку лагідно й терпляче пояснила мені особливості піттсбурзьких і пенсильванських законів про всиновлення та тонкощі пошуку біологічних батьків. Також вона, як корінна мешканка Піттсбурга, надала мені деяку важливу інформацію про саме місто. Те саме зробила й Шивон Вівіан, котра знайшла час у своєму щільному графіку письменниці й матері, щоб утаємничити мене в численні дива цього міста, та провела для мене екскурсію.

Стівен Мелзер розповів мені, що станеться, якщо не підписати податкових надходжень (ніяких термінових арештів!), і як людині зняти велику суму грошей зі своєї картки (це дуже просто). Джо Делтон проконтролював, щоб я правильно розписала тонкощі архівування (переміщення даних!). Сара Пецвел, може, й на сорок років молодша за

Дженіс, але, попри це, вона так само завзято навчала мене плавати за допомогою дошки, роблячи це з таким самим захватом. Дякую Кортні Шеїнмел за натхнення. Ешані Агравал — за швидке та проникливе читання. Карен Форман — за уважну перевірку. Стефані Перкінс дякую за її, як завжди, фантастичні правки. Робіну Вассерману — за допомогу з назвою. Деб Шапіро за стратегічну геніальність. Емілі Манон за прекрасну куртку. Кортні Стівенс за часточку її величезного серця. Торі Гіллу, знову ж, за те, що він — нічний ельф. Мій триніжок має так багато підпор, що радше скидається на метафору, ніж на меблі. Коли я облишаю щось, або назвімо це «їду у відрядження» (ні, справді), я завжди сподіваюся, що інші люди заповнять прогалини, включно з чарівною Бет Енн Курахарою і нашими сусідами (у географічному, а не алфавітному порядку): Вілсонами, Кларками, подружжям Аянічеллі та Брост-Вангами.

Також щоднини я покладаюся на розум, гумор і честь моїх любих друзів: Тамари Гленні, Марджері Інгалл, Кеті Клайн, Ізабель Кіріяко, Е. Локгарт і Тамар Шамгарт. І бонусні бали отримує моя улюблена Лібба Брей, котра слухала, як я вголос читаю окремі розділи цієї книжки.

Кажучи про розум, гумор і честь, варто також згадати Майкла Буррета, який надихає мене бути прискіпливою до кожної сторіночки. Дякую також Лорен Абрамо, Ерін Янг та всій команді «Dystel & Goderich», а також Каспіанові Деннісу й Дані Спектор.

Це кліше — заявляти, що видавництво схоже на родину, але щодо видавництва «Algonquin Books» це правда — може, й не моя сім'я, та це нагадує мені сімейний бізнес, частиною якого я є. Дякую вам, Джекі Берк, Стів Годвін, Брансон Гул, Дебра Лінн, Енні Мейзес, Майкл Мак-Кензі, Лорен Мозлі, Крейг Попларс, Кендра Постер, Елізабет Шарлатт, Іна Стерн та Енн Вінслоу, за те, що гостинно мене прийняли у своєму видавництві. Дякую редактору Емі Геш за неймовірну пам'ять на деталі, чим вона так схожа на головну героїню, а також за щирі працьовитість, підкріплену

почуттям гумору. У подарунок, Емі, будь ласка, завваж брак курсиву в розділі подяки.

І, нарешті, перейду до моєї родини. Тепла подяка усім Форманам / Такерам / Шамгартам і, зокрема, Рут Форман.

Першу операцію з шунтування моя мати мала в сорок вісім років, і хоч цю книжку присвячено моїм дочкам, надихнула мене саме вона.

А щодо моїх дочок, Уїлли й Денбель, та їхнього батька Ніка, мого чоловіка та партнера вже так багато років: ви — ті люди, заради яких я живу.

Зміст

Нью-Йорк	7
Піттсбург	61
<i>Подяка</i>	251

Літературно-художнє видання

ФОРМАН Гейл

Облиш мене

Роман

Керівник проекту *З. О. Бакуменко*
Координатор проекту *Г. В. Сологуб*
Відповідальний за випуск *О. В. Стратілат*
Редактор *Н. В. Бордукова*
Художній редактор *Ю. О. Сорудейкіна*
Технічний редактор *І. О. Гнідая*
Коректор *М. М. Куценко*

Підписано до друку 04.10.2016. Формат 84х108/32.
Друк офсетний. Гарнітура «Vazhapon». Ум. друк. арк. 13,44.
Наклад 10 000 пр. Зам. № 6-10-2010.

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
Св. № ДК65 від 26.05.2000
61140, Харків-140, просп. Гагаріна, 20а
E-mail: corp@bookclub.ua

Віддруковано у ПРАТ «Харківська книжкова фабрика "Глобус"»
61052, м. Харків, вул. Різдяна, 11.
Свідоцтво ДК № 3985 від 22.02.2011 р.
www.globus-book.com

• за телефонами довідкової служби
(050) 113-93-93 (МТС); (093) 170-03-93 (life);
(067) 332-93-93 (Київстар); (057) 783-88-88

• на сайті Клубу: www.bookclub.ua
• у мережі фірмових магазинів
див. адреси на сайті Клубу або за QR-кодом
Надсилається безоплатний каталог

**Запрошуємо авторів, перекладачів,
художників, редакторів до співпраці**

e-mail: publish@bookclub.ua

**Для гуртових
клієнтів**

Харків

тел./факс +38(057)703-44-57
e-mail: trade@bookclub.ua
www.trade.bookclub.ua

Київ

тел./факс +38(067)575-27-55
e-mail: kyiv@bookclub.ua

Одеса

тел./факс +38(067)572-44-28
e-mail: odessa@bookclub.ua

Форман Г.

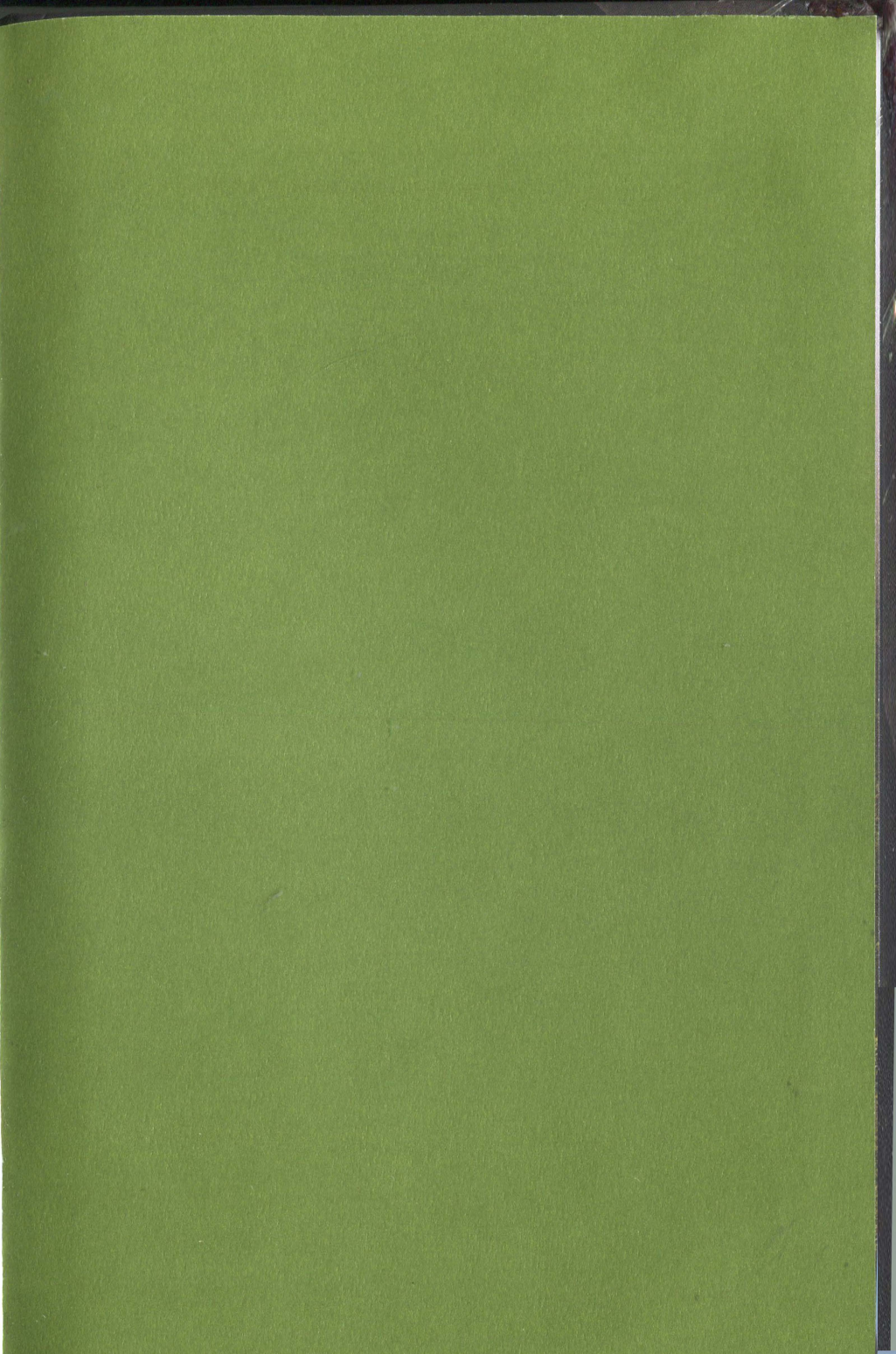
Ф79 Облиш мене : роман / Гейл Форман ; пер. з англ. В. Бондар. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2016. — 256 с.

ISBN 978-617-12-1661-7 (укр.)

ISBN 978-1-61620-617-8 (англ.)

Мерібет Клейн сорок чотири роки. Вона має чоловіка, чотирирічних близнюків та цікаву роботу... Чому ж єдине очікування, яке справдилося в її житті, — те, що школа її дітей виявилася дуже дорогою? Коли родинні традиції перетворилися на тяжкий обов'язок, а улюблена професія — на виснажливу працю? Повернувшись додому після серцевого нападу й операції, Мерібет з подивом бачить — її стан лякає родину замість викликати співчуття й турботу. Їй потрібен час, щоб знову звестися на ноги, розібратися у власних почуттях і власному минулому. І Мерібет тікає з дому. У новому місті, з новими друзями й іменем вона погляне на життя новими очима. І знайде ту, кому колись стала непотрібною, — свою матір...

**УДК 821.111(73)
ББК 84(7Спо)**

Гейл Форман — американська письменниця й журналіст — здобула славу завдяки роману «Якщо я залишусь», який очолив список бестселерів *The New York Times*, отримав відзнаку «Книга року» 2009-го від NAIBA, став переможцем *Indie Choice Honor Award* і був екранізований 2014 року з чарівною Хлоєю Морец у головній ролі. 2015 року права на книжку Гейл Форман «Я була тут» викупила студія *New Line Cinema*. Цілий рік прихильники творчості письменниці чекали на новий роман «Облиш мене» — і він, побачивши світ, одразу ж став хітом!

Для всіх жінок, які хоч раз мріяли сісти в потяг і поїхати світ за очі замість вертатися додому — до нескінченного куховарства, прання, невивчених уроків і нез'ясованих стосунків... Можливо, ви не зрозумієте Мерібет Клейн, але точно не осудите!

Таких, як вона, називають сильними матерями. Чоловік, близнюки-непосиди, робота, друзі, сусіди, будинок... Та чи багато тих сил?... У безмежній гонитві й виснаженні, коли часу для себе більше не існує, Мерібет не одразу зрозуміла: біль, який вона відчула, — це серцевий напад... Повернувшись додому після складної операції, вона не мала сил на прості повсякденні справи, а родина чекала звичної турботи... Мерібет почувалася зраженою: після років відданого піклування вона, здавалося, могла б сподіватися бодай на кілька тижнів відпочинку. Але ж ні... І Мерібет тікає. Без звичних речей, що враз стали зайвими, без телефону, без імені, на новому місці вона буде по цеглинці відбудовувати своє життя, щоб одного дня новими очима поглянути на те, що залишила позаду. І почне з того, що ніколи не обговорювала з родиною, — дізнається, хто її мати. Поверне своє минуле, а можливо, і щось набагато більше...

www.bookclub.ua

ISBN 978-617-12-1661-7

9 786171 121661

Scan by Tetyanka

Облиш мене

ГЕЙЛ ФОРМАН